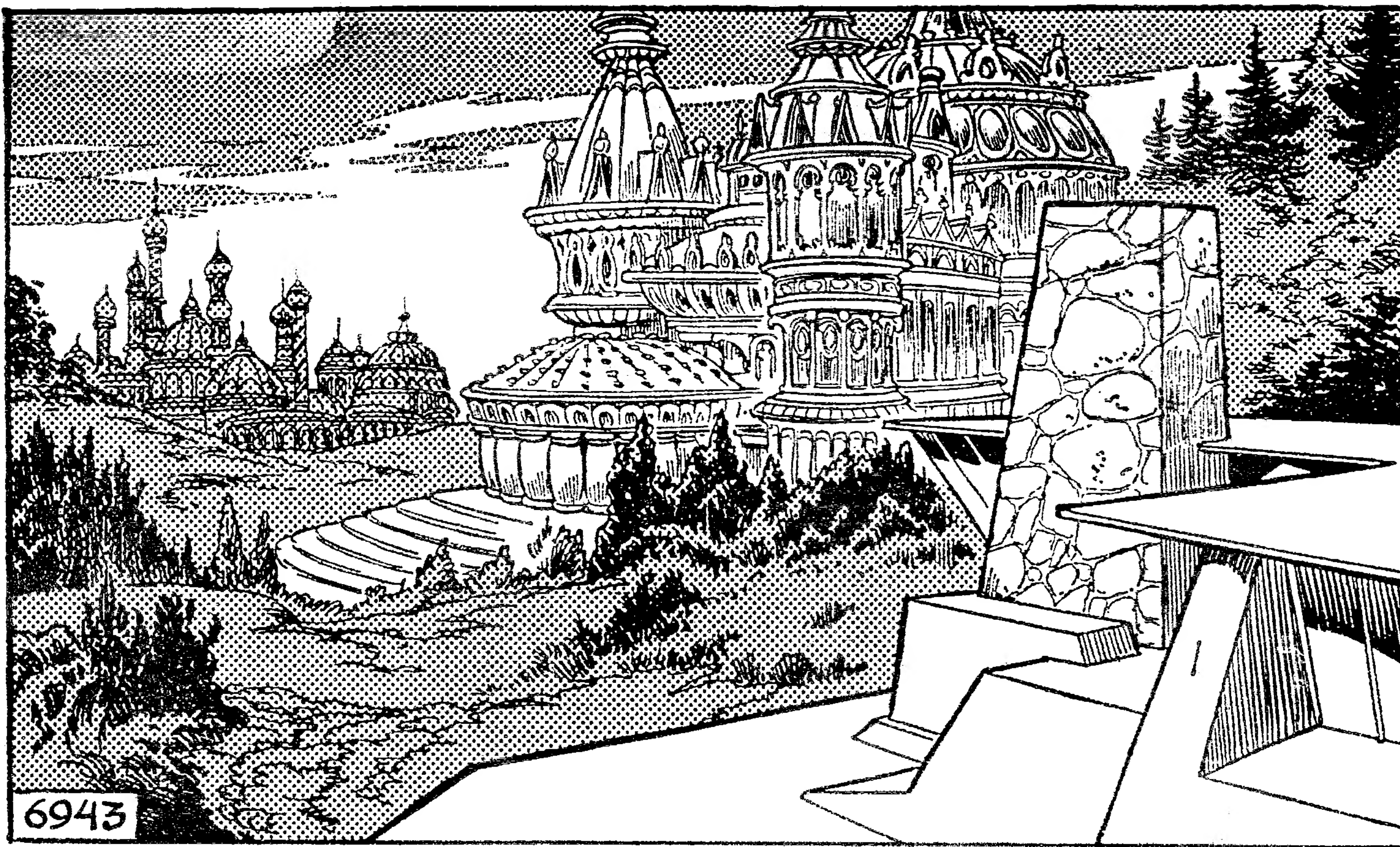
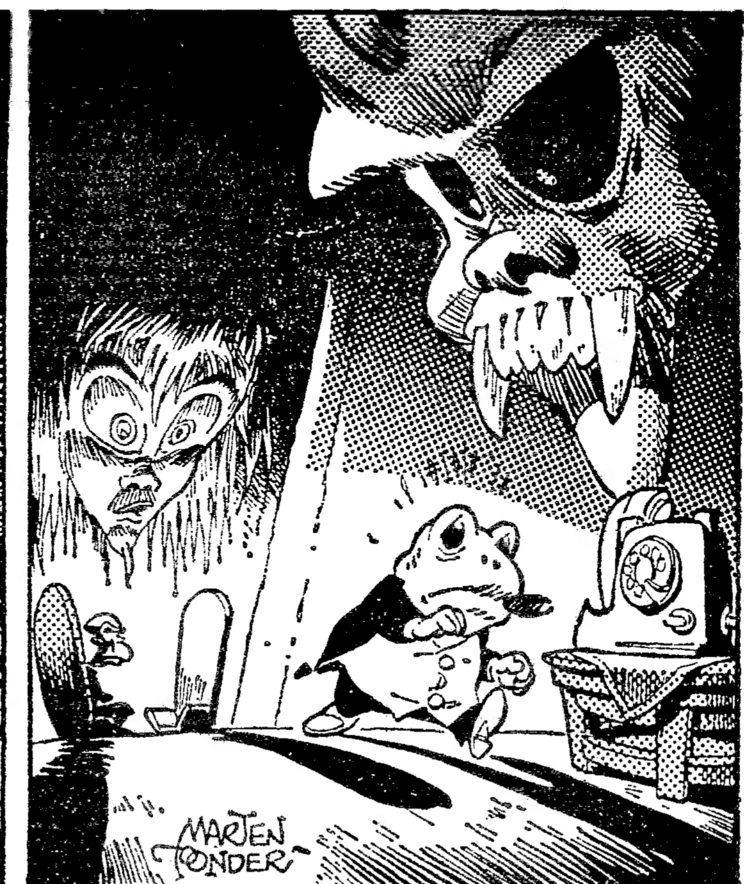

6943 Welvaart brengt niet altijd geluk, zoals oplettende lezertjes kunnen weten. Zelfs eenvoudige lieden hebben last van dit verschijnsel – en hoe hoger men komt, hoe zwaarder de last van de welvaart zich doet voelen. Het ergst zijn degenen getroffen, die ervoor verantwoordelijk zijn; de grootondernemers die men ook wel de Bovenbazen of de Bovenste Tien noemt.

Ze hebben zich teruggetrokken in de Gouden Bergen en leiden daar een kommervol bestaan dat overschaduwd wordt door reusachtige zorgen en maagkwalen. Hierbij ziet men bijvoorbeeld de magnaat Amos W. Steinhacker broedend in zijn sfeervolle woning zitten. Op het moment dat dit ware verhaal aanvangt is hij op een dieet van pap en geprakte worteltjes, terwijl hij de olie en driekwart van de bouwstoffen beheert.

”Ik zie het niet meer”, sprak hij tot zijn gast, de ijzerkeizer Nahum Grind.

”We staan voor een crisis. Er wordt niet genoeg versleten. Ik zit met een afschuwelijk cementoverschot en mijn aandelen kelderen.”

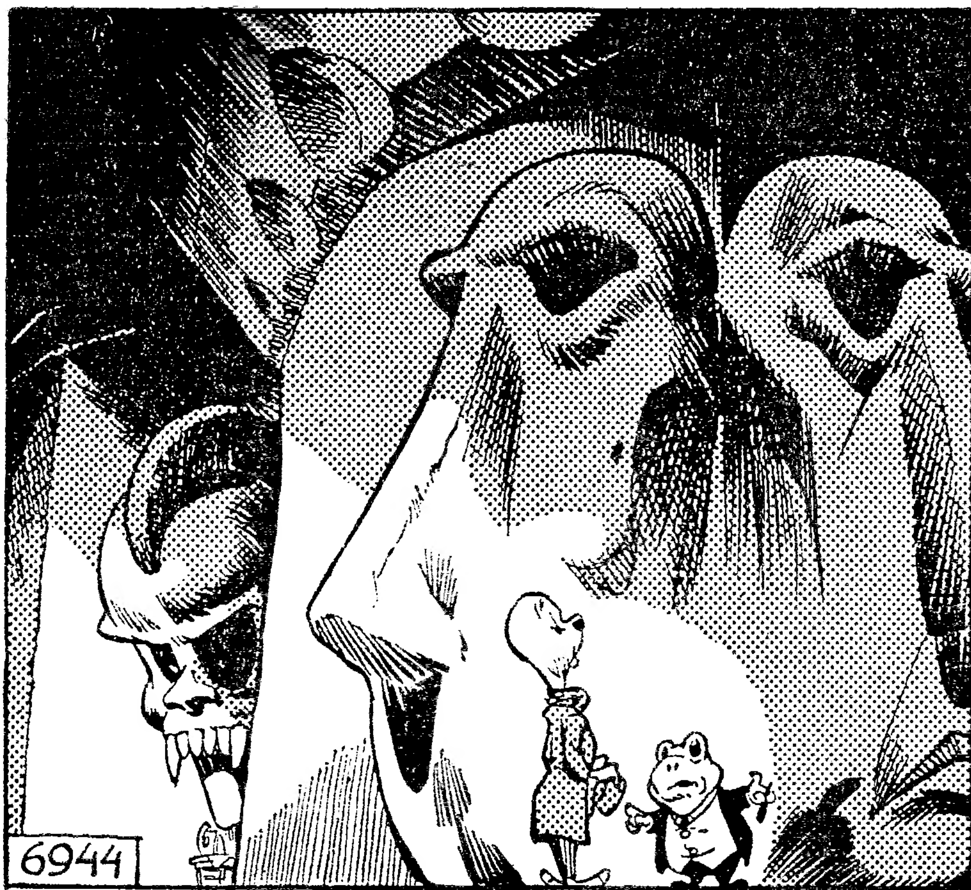
”We zitten in dezelfde boot”, mompelde de heer Grind, terwijl hij ongemerkt een pilletje slikte. ”Wij allemaal. Jouw cement trekt mijn beton mee en BH verzuipt in zijn onverslijtbare plastics. Er moet iets gedaan worden. Op korte termijn, AWS! Op korte termijn!”

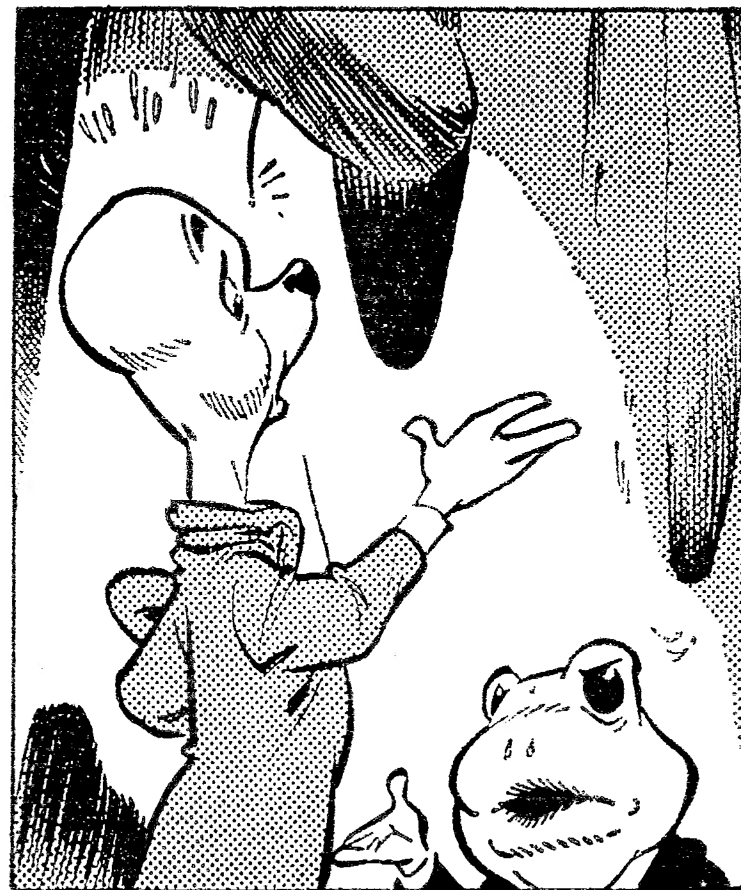
De ander knikte somber.

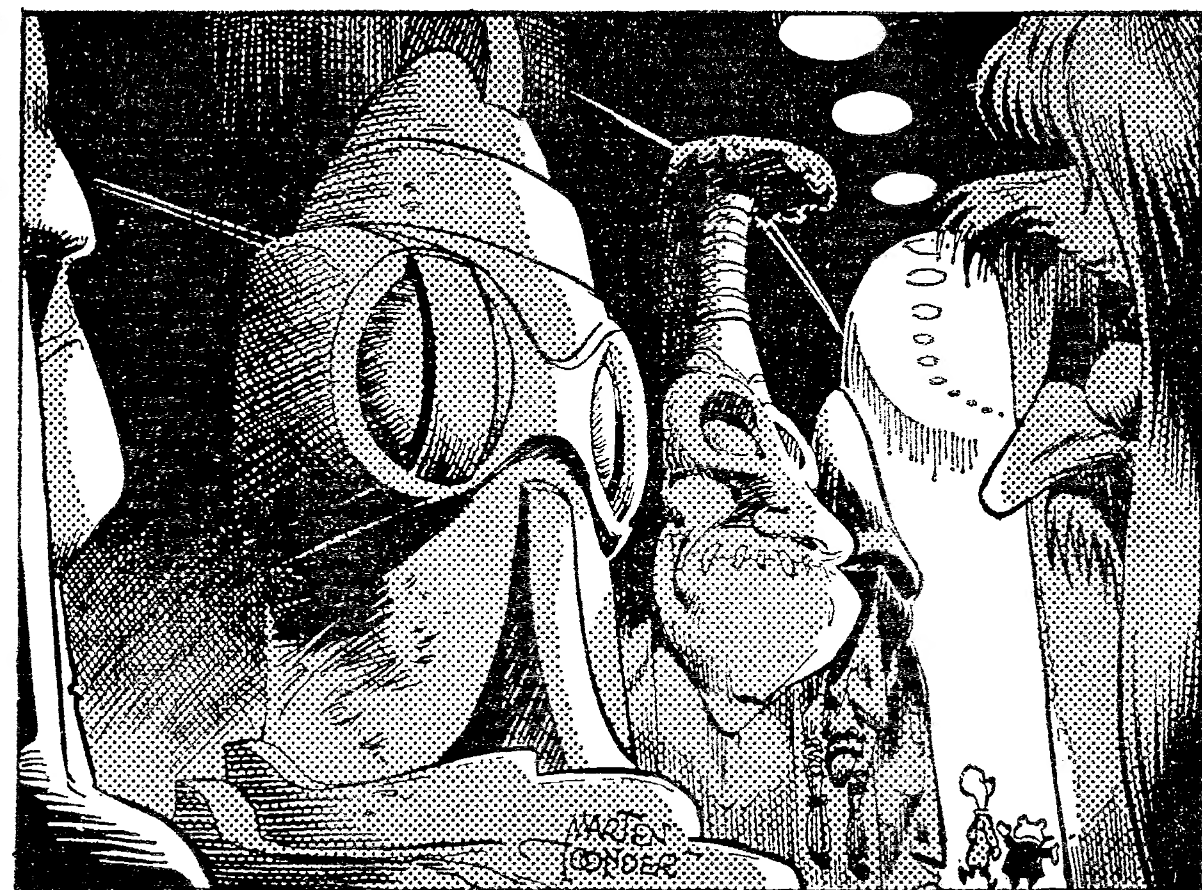
”Er moet als de bliksem risertsj gedaan worden”, gaf hij toe. ”Ik zal Steenbreek een kans geven. Hij mist de grote visie en hij zal het nooit verder brengen dan secretaris. Maar hij heeft een scherpe kop.”

Met deze woorden stond hij moeilijk op en begaf zich naar een huistelefoon die niet ver vandaar op een tafeltje stond.

700803

6944 ”Hier ben ik, meneer Steinhacker”, sprak de secretaris terwijl hij de smaakvolle woonkamer van de cementmagnaat betrad.

”Dat werd tijd!” riep zijn werkgever uit. ”En noem me geen meneer! Wie denk je dat je voor je hebt! Voor jou ben ik AWS! Onthoud dat, Steenbreek, en luister. Ik heb een opdracht voor je.”

De ander trok vragend de wenkbrauwen op en nam een oplettende houding aan.

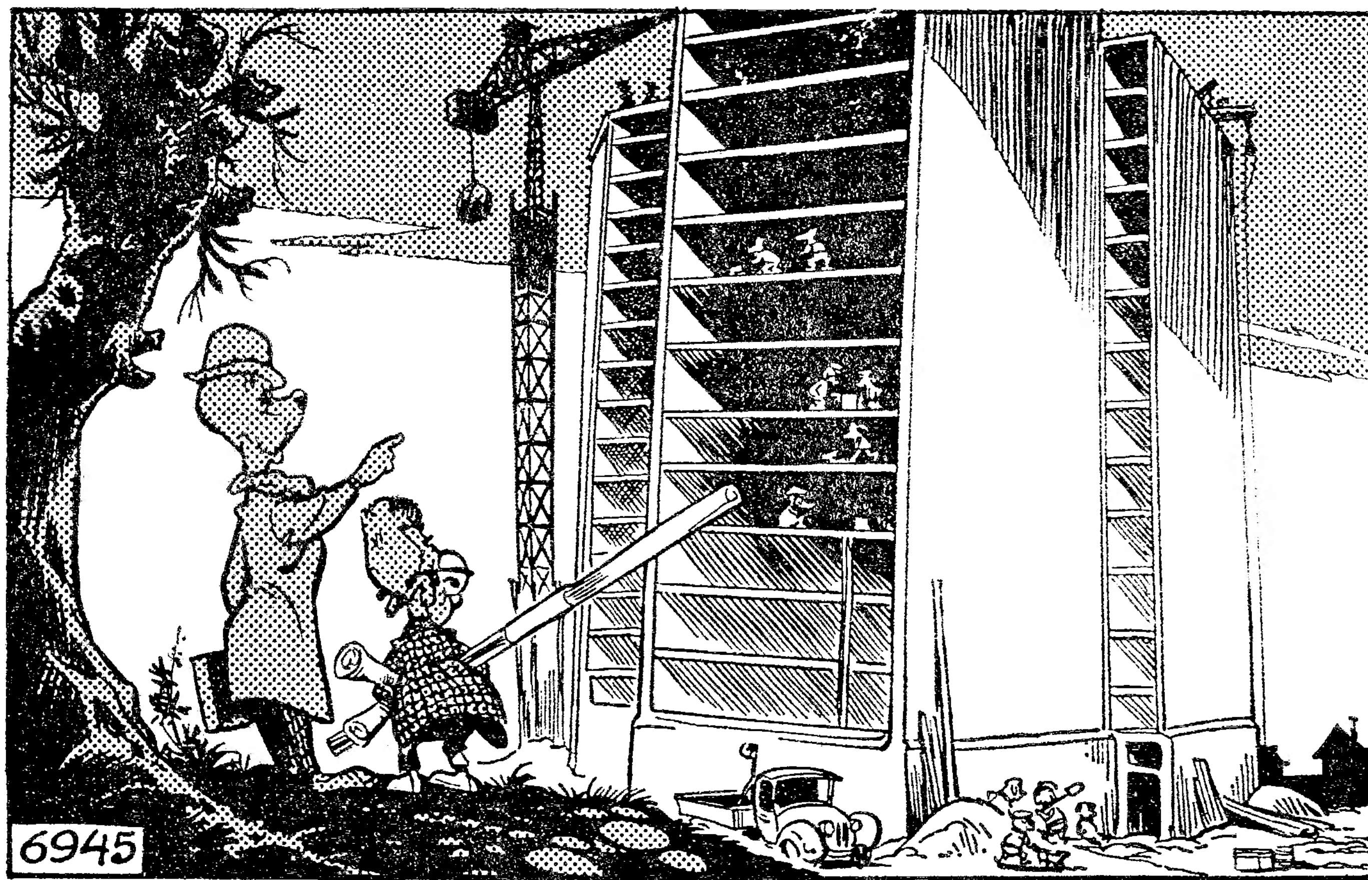
”We staan voor een crisis”, hernam Amos W. Steinhacker. ”Er wordt niet genoeg versleten – en jij moet uitzoeken wat daar aan kan worden gedaan. Terwijl de wereld schreeuwt om grotere slijtage, worden er nog steeds huizen gebouwd, die langer dan tien jaren meegaan.

Onverantwoordelijk, Steenbreek! Misdadig! Als jij iets kunt vinden om deze noodtoestand op te lossen, voorspel ik je een mooie toekomst. Indien niet, dan kan je beter naar een eenvoudiges betrekking uitkijken. bij de scheepswerven of zo. Begrepen?”

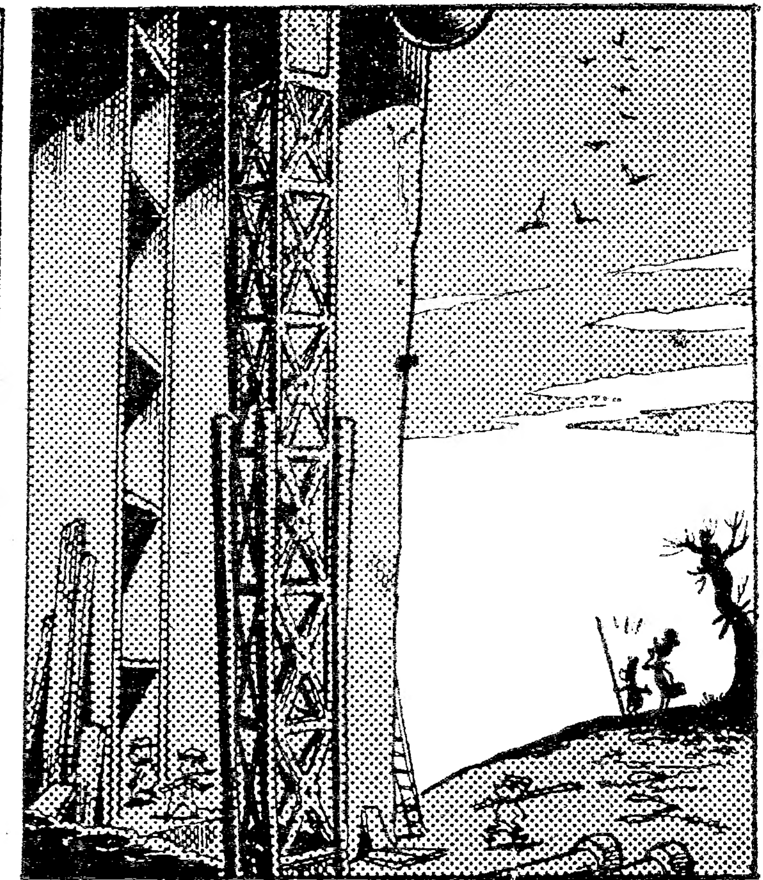
De secretaris verbleekte en hij slikte moeilijk.

”Ja, meneer”, zei hij. ”Maar méés slijtage is onmogelijk! we maken alles al zo slecht als we kunnen, en alle geschoolde werkkrachten zijn al afgevoerd!”

”Dat kan me niet schelen!”, riep AWS driftig. ”Ik moet mijn cement kwijt en NG zijn ijzer en zijn beton. De wereld staat trouwens nog vol met oude rommel; daar moet een eind aan komen!! Aan het werk, Steenbreek. Als de drommel! En noem me van meneer; ik ben geen minvermogende Nog niet.”

6945 De heer Steenbreek ging op reis om zich van zijn moeilijke opdracht te kwijten.

"Ik moet bij het begin beginnen", sprak hij tot zichzelf. "Het kwaad moet in de wortel worden aangetast, en daasom kan ik me het beste op de hoogte suellen van de hele gang van zaken."

Met dit denkbeeld begaf hij zich naar Rommelveld, een buitenwijk van de stad Rommeldam, waar de huizen als paddestoelen uit de zich daar oplettend tussen de bedrijvigheid en ten slotte wendde hij zich tot de bouwmeester, die hij op een heuveltje aantrof.

"Kan het niet wat minder?", vroeg hij afkeurend. "Dit ziet er uit alsof het jaren moet blijven staan!"

"Minder?" herhaalde de architect verrast. Hij wierp een blik op zijn plannen en liet daarop zijn oog langs de bouwsels glijden. Toen schudde hij het hoofd.

"Het spijt me," zei hij bekommerd. "Dit is het slechtste wat we

Ik garandeer lekkage en verzakking binnen twee maanden. Als ik verder zou gaan, kunnen we net zo goed helemaal niet beginnen. En dan zijn we nog verder van huis."

"Dat is geen opmerking, meneer!", zei de secretaris koud. "Er is woningnood en dus moet er gebouwd worden. Dat is onze sociale plicht! Maar er moet meer gesleten worden, zodat er een voortdurende vraag naar grondstoffen blijft bestaan. Anders raken we uit ons werk, dat kan een kind begrijpen!

6946 Zoals trouwe lezertjes zich zullen herinneren was de Oude Schicht in de rivier gevallen en door de stroom meegesleurd. Heer Bommel had daar natuurlijk veel weet van en daarom had hij een kraanwagen gehuurd om het voertuig weer op de wal te brengen. Dat lukte ten koste van veel geld en moeite, maar toen de wagen ten slotte druipend op de kade stond leverde hij een droevige aanblik op.

"Dat is heel vreselijk...", mompelde heer Ollie. "De Schicht ziet er wel héél slecht uit! En dat terwijl ik net met vakantie had willen gaan. Wat nu te doen?"

"Wat wilt u?" vroeg de kraanwagenbestuurder, die afwachtend terzijde stond.

"Zal ik hem naar de schroothoop slepen?"

"Nooit!" riep heer Bommel uit. "Een heer hecht aan zijn bezittingen, en bovendien heeft de Oude Schicht mij altijd trouw gediend. Een zorgzame hand en wat levertraan van tijd tot tijd was alles wat hij nodig had. Nee, hij moet keurig worden opgeknapt, als u begrijpt wat ik bedoel."

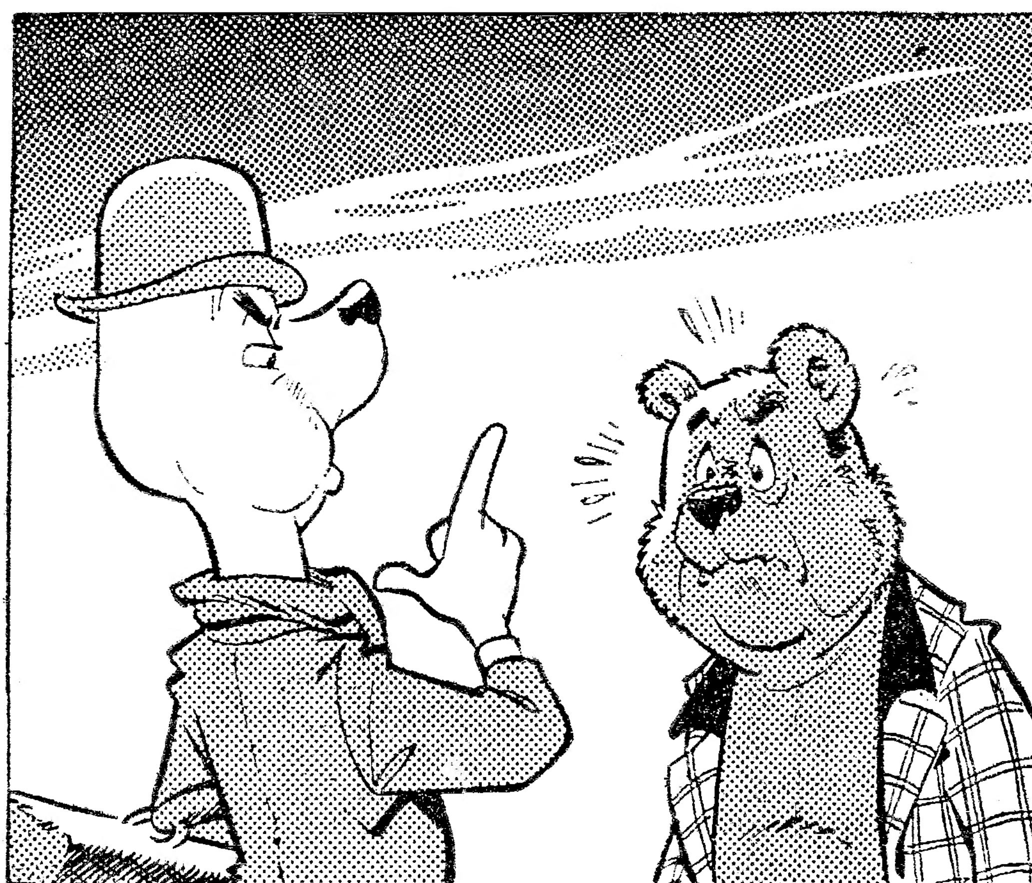
"Dat kon wel eens een weekje of wat gaan duren," zei de ander hoofdschuddend.

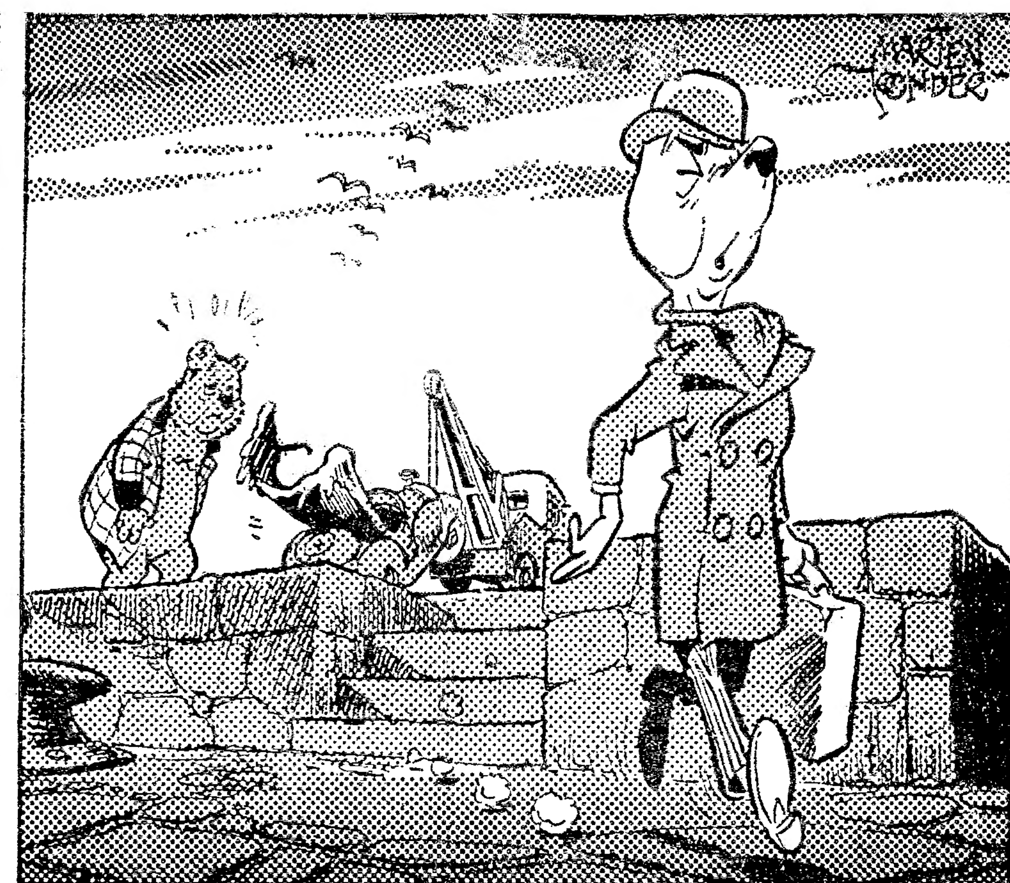
"Ik voor mij zou..."

Op dat moment werd hij in de rede gevallen door de koele stem van secretaris Steenbreek, die onopvallend genaderd was.

"OBB!" sprak deze. "Dat ik u hier in deze omstandigheden aan moet treffen! En dat, terwijl u eens tot de Bovenste Tien behoord hebt! Wilt u dit wrak nog op laten knappen? Schaamt u zich niet? Het is stuitend. Werkelijk!"

6947 "Wilt u dit wrak op laten knappen?", vroeg de heer Steenbreek schamper. "Denkt u er dan niet aan, dat u consumptiebewust moet zijn en dat u uw behoeftenpakket moet vergroten om de conjunctuur te helpen?"

Heer Bommel keerde zich onthutst om, maar toen hij de spreker herkende maakte verontwaardiging zich van hem meester.

"Wrak?", riep hij uit. "Bedenk, dat u over de Oude Schicht spreekt! En bovendien wil ik mijn pakket helemaal niet vergroten. Trouwens, waarom zou ik de konsumptuur helpen, als heer zijnde?"

"Uw standpunt is weerzinwekkend", hernam de ander wrevelig. "A-sociaal zou ik willen zeggen. Denkt u dan helemaal niet aan anderen? Wat doet u eigenlijk voor nuttigs? Helpt u mee, om uw land tot groei en bloei te brengen?" Hij zweeg om zijn woorden in te laten zinken en heer Ollie keek wat bedremmeld naar de dreigende wijsvinger.

"Ja, natuurlijk!", zei hij onzeker. "Ik eh... ik betaal op tijd mijn belastingen. Ik bedoel... ik doe in stilte heel veel goed, als u begrijpt wat ik bedoel.

"Ik bestrijd het onrecht; dat is bekend. En ik eh...

"Niets doet u", vervolgde de secretaris walgend. "Ik loop hier rond, boordevol zorgen. Ik breek mij het hoofd hoe de welvaart bestendigd kan worden door meer slijtage en meer produktie. En u? U parasiteert tussen schroot en oude dingen. U staat stil, onbewust van de nieuwe, onstuimige trend die door de wereld vaart. U bent een blok aan het been van de vooruitgang, en u wordt met de vinger nagewezen!"

Na deze woorden keerde hij om en liep driftig weg, terwijl heer Bommel hem ingezakt nakeek.

"Wordt ik met de vinger nagewezen?" vroeg hij zich tobberig af. "Zou dat zo zijn?"

Hij wierp een wantrouwige blik op de kraanwagenbestuurder. Maar die was druk bezig om de Oude Schicht naar de garage te slepen — en wijzen deed hij niet.

6948 Omdat de reparaties aan de Oude Schicht erg lang zouden duren besloot heer Ollie om een voettocht te gaan maken.

”Dit is een gezond soort vakantie,” sprak hij tot Tom Poes, die hem vergezelde. ”men gebruikt zijn spieren, men haalt diep adem en bovendien geniet men van prachtige vergezichten.”

”Hm”, zei Tom Poes onder de bagage vandaan.

”Niets hm”, hernam heer Bommel opgewekt. ”Hier is het nog groen en stil. En bovendien wenkt het avontuur uit de Zwarte Bergen, die je daarginds kunt zien.”

”Dat zal binnenkort wel afgelopen zijn”, zei Tom Poes. ”Er komt hier een hoofdweg, heb ik gehoord. Ze gaan het ijzer uit de Zwarte Bergen halen.”

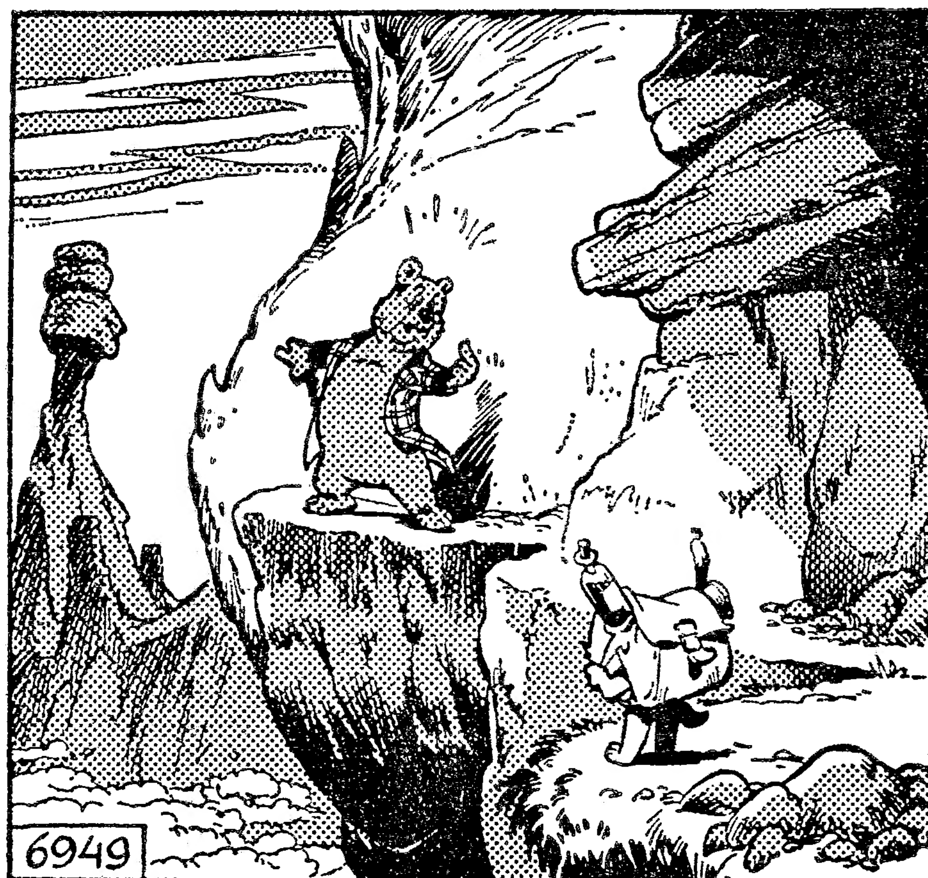
Deze mededeling bedrukte heer Ollie en een poosje liep hij zwijgend voort.

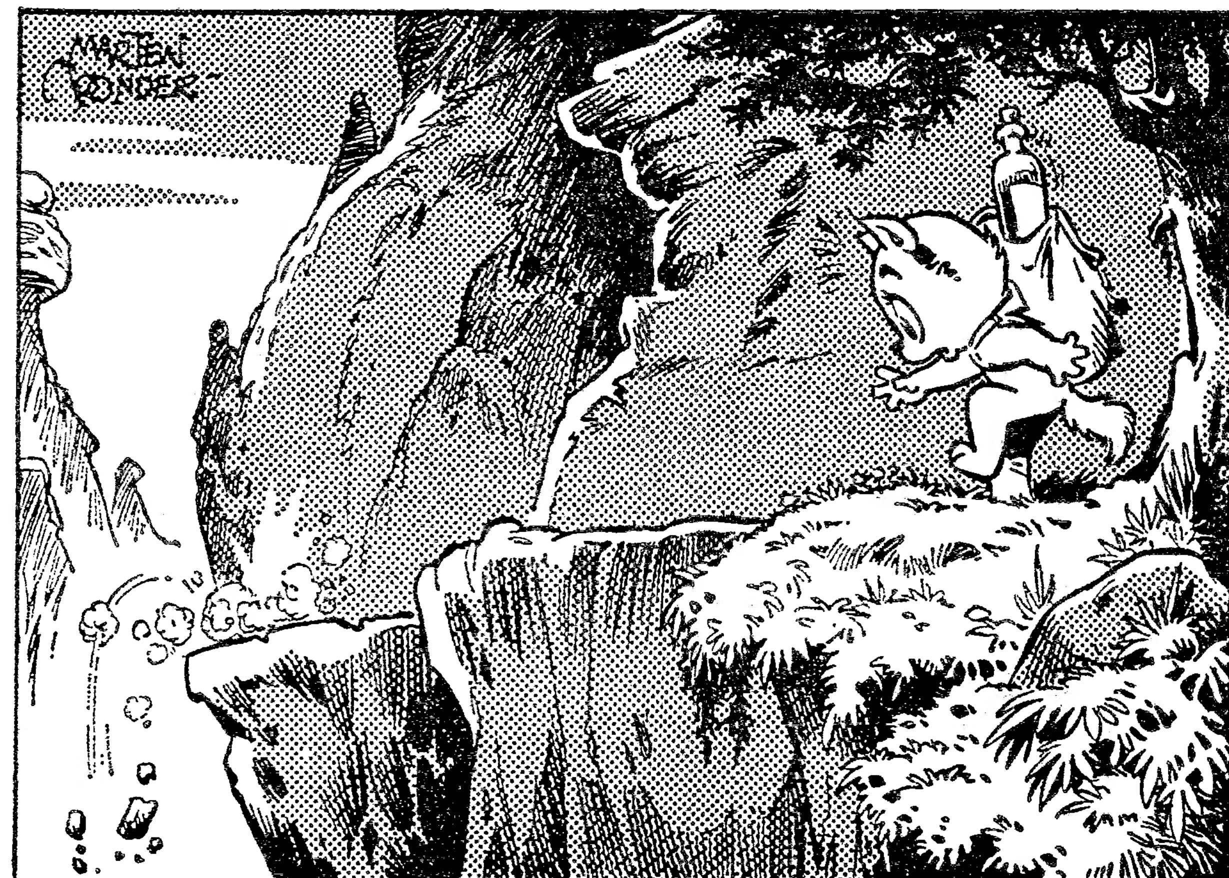
”De vooruitgang”, mompelde hij ten slotte. ”Ja, ja. Nu we het daar toch over hebben; is het waar, dat ik met de vinger wordt nagewezen omdat ik geen pakketten vergroot?”

”Uw pakket lijkt me groot genoeg”, zei Tom Poes terwijl hij de rugzak voorzichtig wat verschikte. ”Wat bedoelt u?”

”Laat maar”, zei heer Ollie. ”Het zal mijn tijd nog wel duren. Het avontuur bedoel ik. Hier is in lange tijd niemand geweest, jonge vriend, en daar geniet ik echt van.”

Zo sprekende stapte hij peinzend op het smalle rotspad, waar de weg plotseling in overging, en begon met de rug tegen de bergwand voort te schuifelen.

6949 Heer Bommel schuifelde enige tijd met zijn rug tegen de bergwand voort, terwijl hij diep de berglucht inademde en zijn ogen liet dwalen over het landschap.

"Een prachtig panorama!" sprak hij. "Zoiets ziet men op de begane grond maar zelden. Wat sta je daar, jonge vriend? Waarom volg je me niet?"

"Dat pad is te smal", zei Tom Poes. "Met die rugzak kan ik er niet overheen."

"Onzin", hernam heer Ollie. "Er is ruimte genoeg. Loop maar achter mij aan, dan kan je niets gebeuren...

Zijn stem stokte, want al sprekende had hij een blik naar beneden geworpen en nu zag hij, dat er een diepe afgrond aan zijn voeten gaapte. Hij verstarde, en het koude zweet brak hem uit.

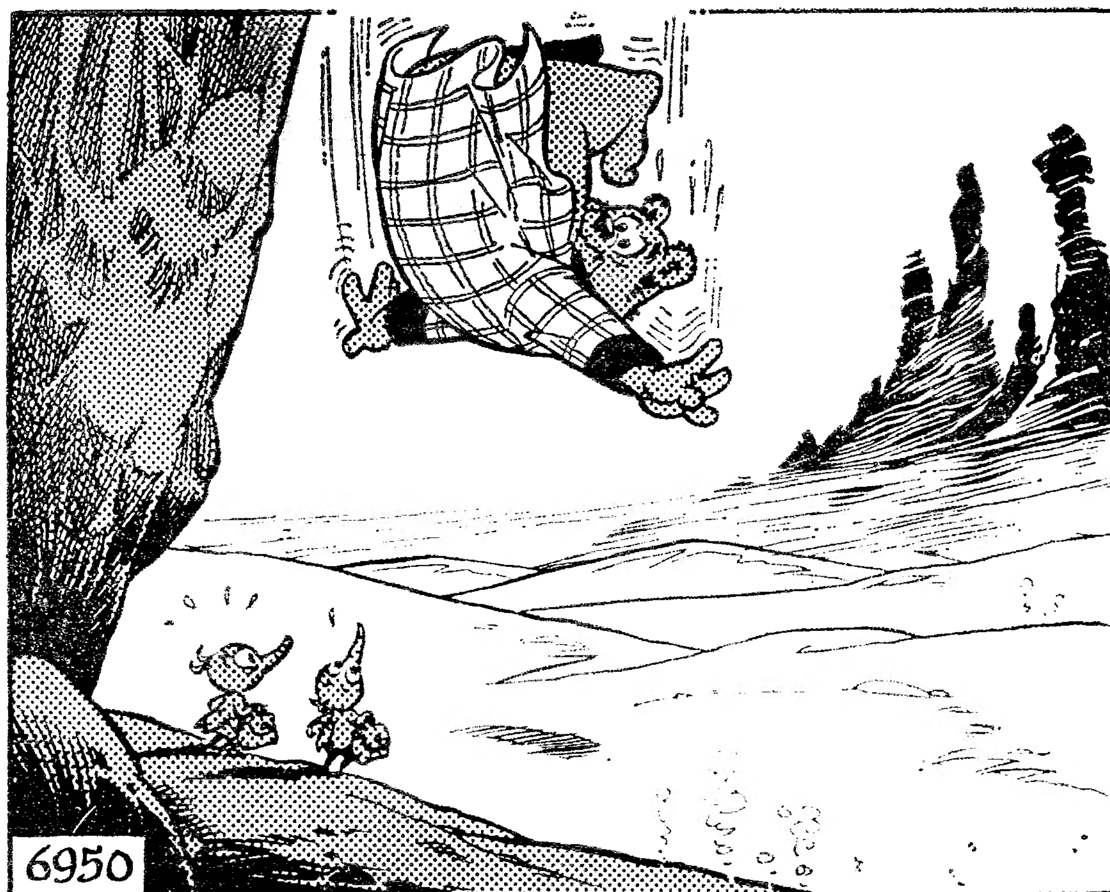
"D-doe ie-iets!" riep hij. "S-sta daar niet. Zie je dan niet, dat ik eigenlijk in levensgevaar verkeer?"

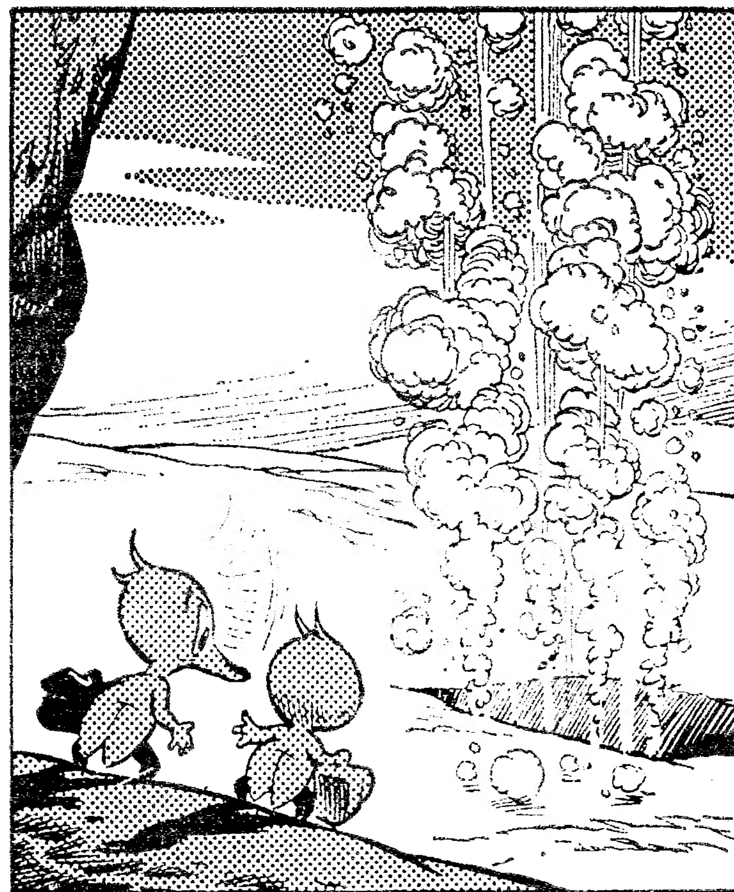
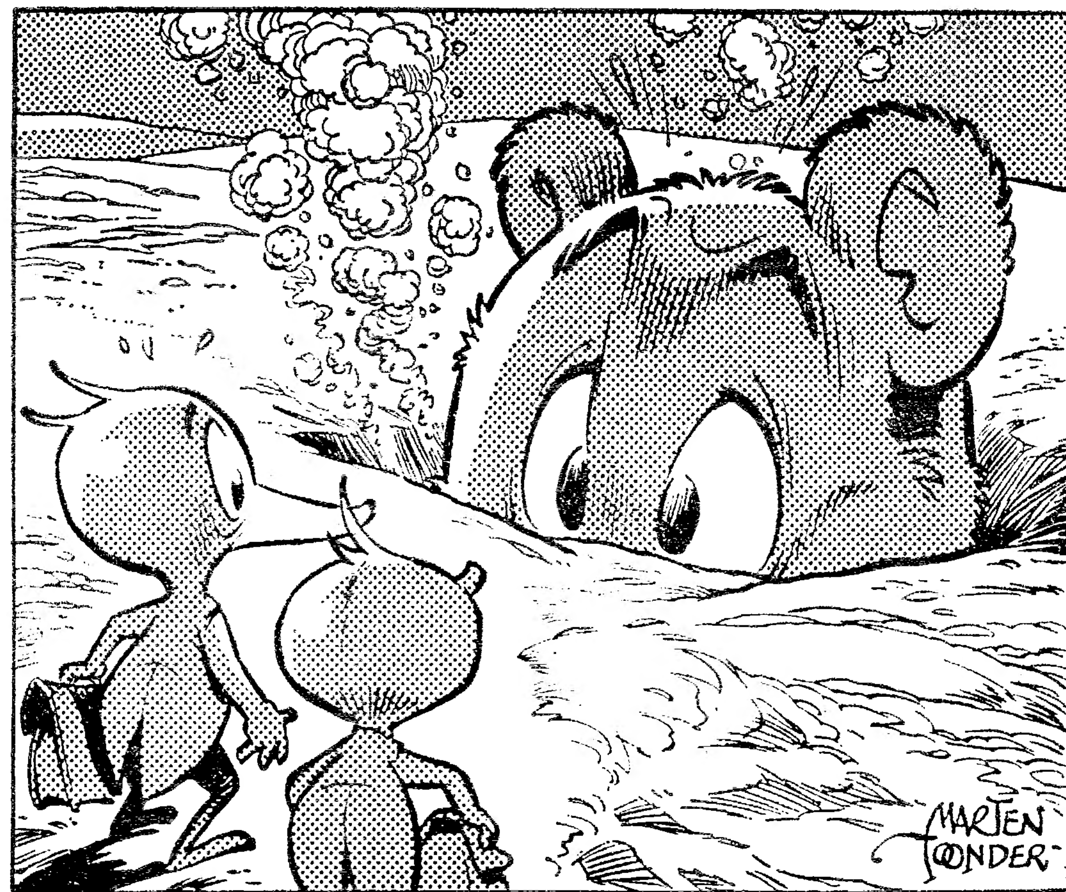
"Er kan niets gebeuren zolang u niet naar beneden kijkt", zei Tom Poes geruststellend. "Kom maar weer terug, dan nemen we het andere pad tussen de bergen door."

"T-terug...", prevelde heer Bommel met bevende lippen. "H-hoe doe ik dat? Elke be-beweging kan m-mijn einde be-betekenen!"

Hij stak tastend een been uit en stapte schokkerig zijwaarts. Maar omdat de duizeligheid hem parten speelde ging hij de verkeerde kant op, en het geval wilde, dat het rotspad daar plotseling eindigde.

"Stop!", riep Tom Poes, terwijl hij aan de gespen van zijn ransel begon te rukken. "Sta stil! Ik kom er aan." Hij was echter te laat. Heer Ollie, die onverwacht een leegte onder zich voelde, zakte door zijn bevende knieën en stortte met een akelige gil in de diepte...

6950 Aan de voet van de rotswand strekte zich een onafzienbare vlakte uit die rondom door de Zwarte Bergen begrensd werd. Het was een troosteloze streek waar de stofwolken opdwarrelden bij elke windvlaag en waarboven de zon genadeloos brandde. Het enige teken van leven bestond uit twee wandelaars van gering formaat, die zich uitgeput over de grauwe bodem voortsleepten.

”We kunnen het wel opgeven”, sprak de grootste, die Memel Parduin heette.

”De wereld is uitgestorven door de hongersnood.”

”Wij zijn de laatsten”, gaf de kleinste droevig toe. Ze luisterde naar de naam Maaike Prut en droeg evenals haar metgezel een klein valiesje mee.

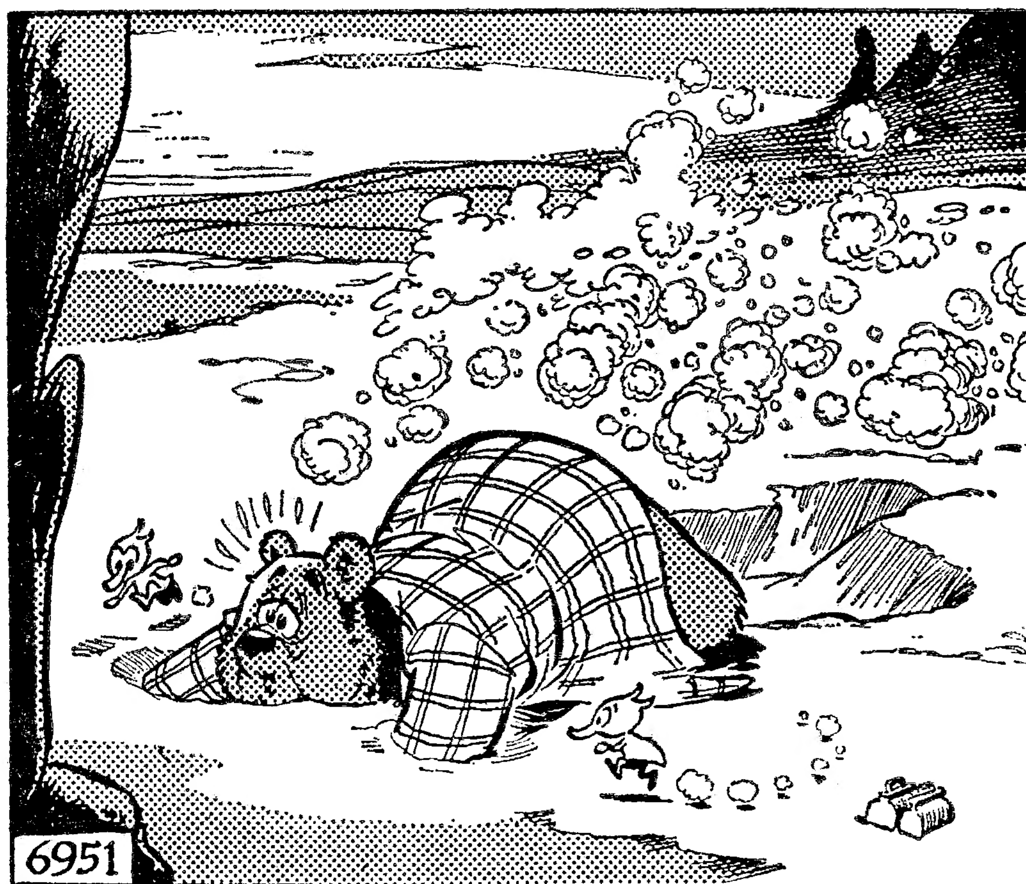
”Wat moet er van de kinderen worden?” hernam Memel. ”Er is nergens meer iets te eten. En als de eitjes uitkomen staan we met lege handen voor 5433 lege maagjes! Als er geen wonder gebeurt is het afgelopen...”

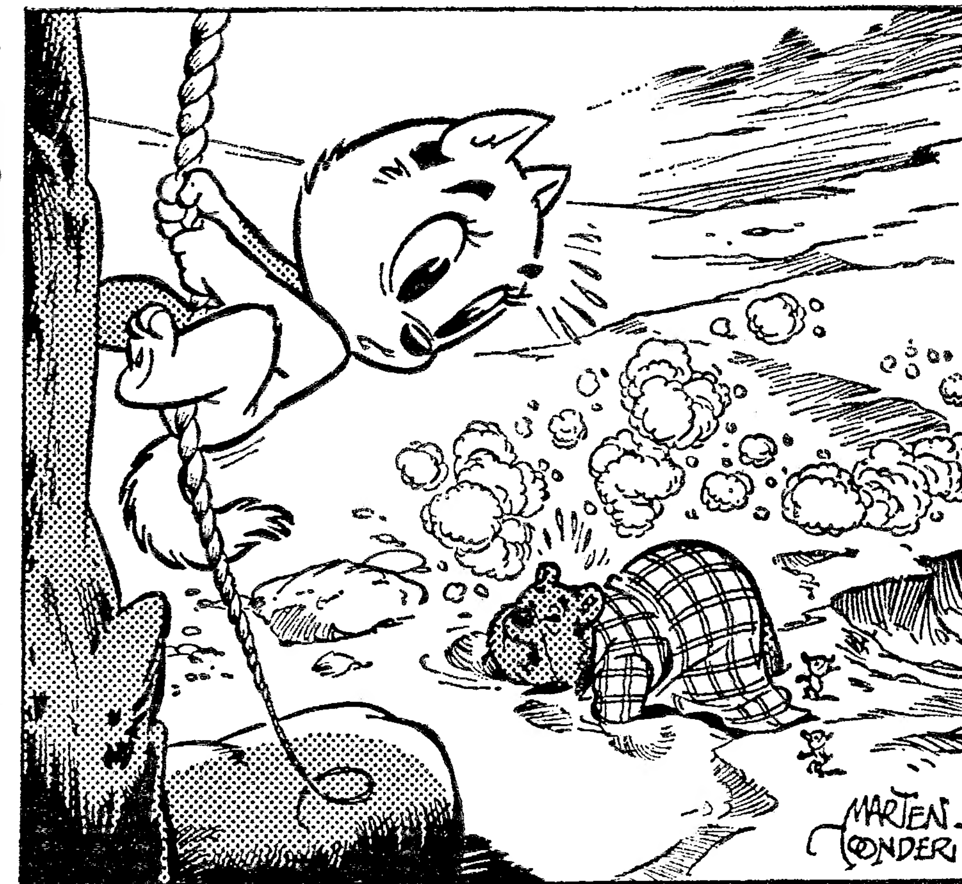
”Wacht eens!” fluisterde Maaike. ”Ik hoor iets!”

Ze wees omhoog, en toen Parduin haar blik volgde zag hij een groot lichaam, dat met toenemende snelheid langs de berg omlaag kwam. Voordat hij tijd had om iets te zeggen, raakte het met een doffe plof de grond en verdween daarin, een kuil achterlatend.

”Een wonder...”, prevelde Memel. ”Zou hier iets eetbaars neergekomen zijn?”

Met deze gedachte begaf hij zich snel naar de krater, waar de inslag had plaats gehad en waar een grote beroering heerste. Dichte stofmassa’s dwarrelden op, de grond werd met kracht omgewoeld, en toen verscheen er plotseling een groot gelaat boven het trieste landschap uit...

6951 Toen heer Bommel in de afgrond viel dacht hij natuurlijk, dat zijn laatste ogenblikken gekomen waren. Hij zag de grond met grote snelheid op zich af schieten; maar in plaats van de vreselijke klap die hij verwachtte, zakte hij diep in een zachte massa die hem op benauwende wijze omsloot. Na een afmattende worsteling slaagde hij er in de oppervlakte weer te bereiken en nu kroop hij op zijn buik uit het gat. Het viel echter niet mee; zijn handen en voeten vonden geen enkel houvast en slechts zijn groot volume weerhield hem er van geheel in de grond weg te zinken.

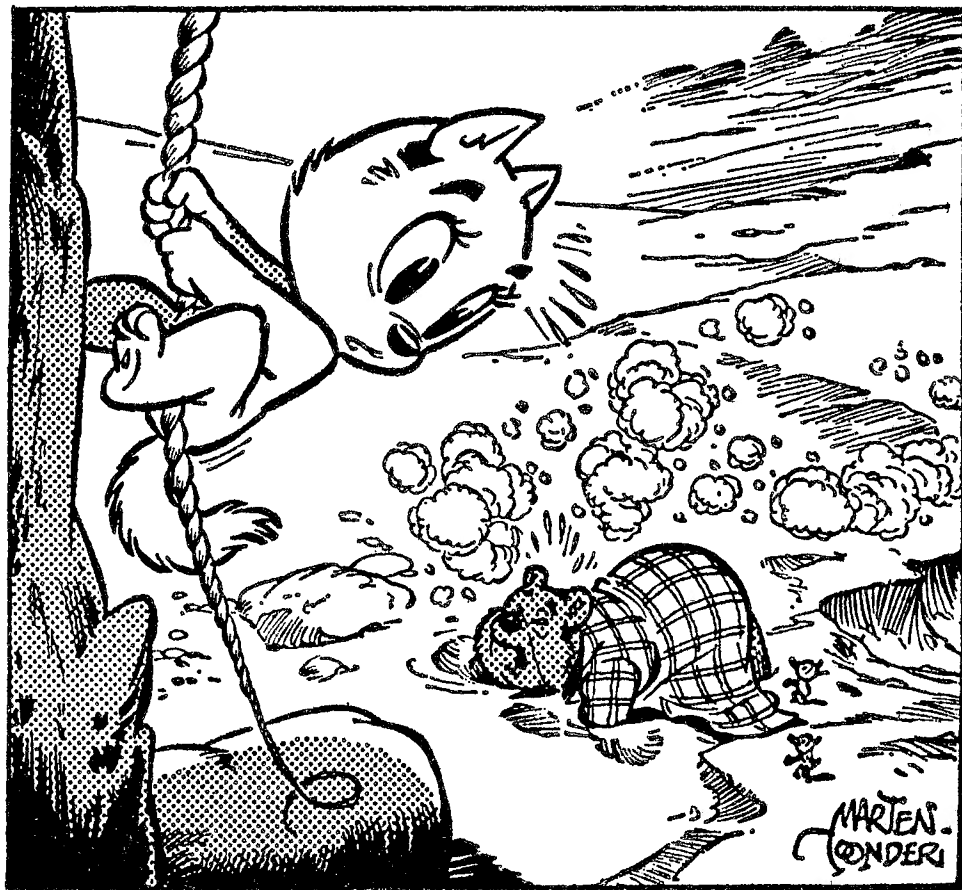
”Wr bn K?” mompelde hij met verstikte stem. Toen viel zijn blik op twee kleine figuurtjes, die opgewonden om hem heen draafden en die met hoge stemmetjes tegen elkander praatten. Het waren Maaike Prut en Memel Parduin, op zoek naar iets eetbaars.

”Een mooie jas”, sprak de eerste, terwijl ze een punt van het kledingstuk begon te onderzoeken.

”Slechte kwaliteit”, zei de ander teleurgesteld. ”Het is een soort wollen stof. Daar hebben wij niets aan, en de kinderen ook niet.”

Heer Ollie schonk geen aandacht aan dit gepraat. Hij begreep dat hij van deze nietige lieden geen hulp kon verwachten en ook begon het hem duidelijk te worden, dat hij in een stofvlakte terecht was gekomen. Machteloos bleef hij in een poederachtige bodem liggen, en terwijl de wolken hem verstikkend in de neus dwarrelden riep hij met dunne stem om hulp.

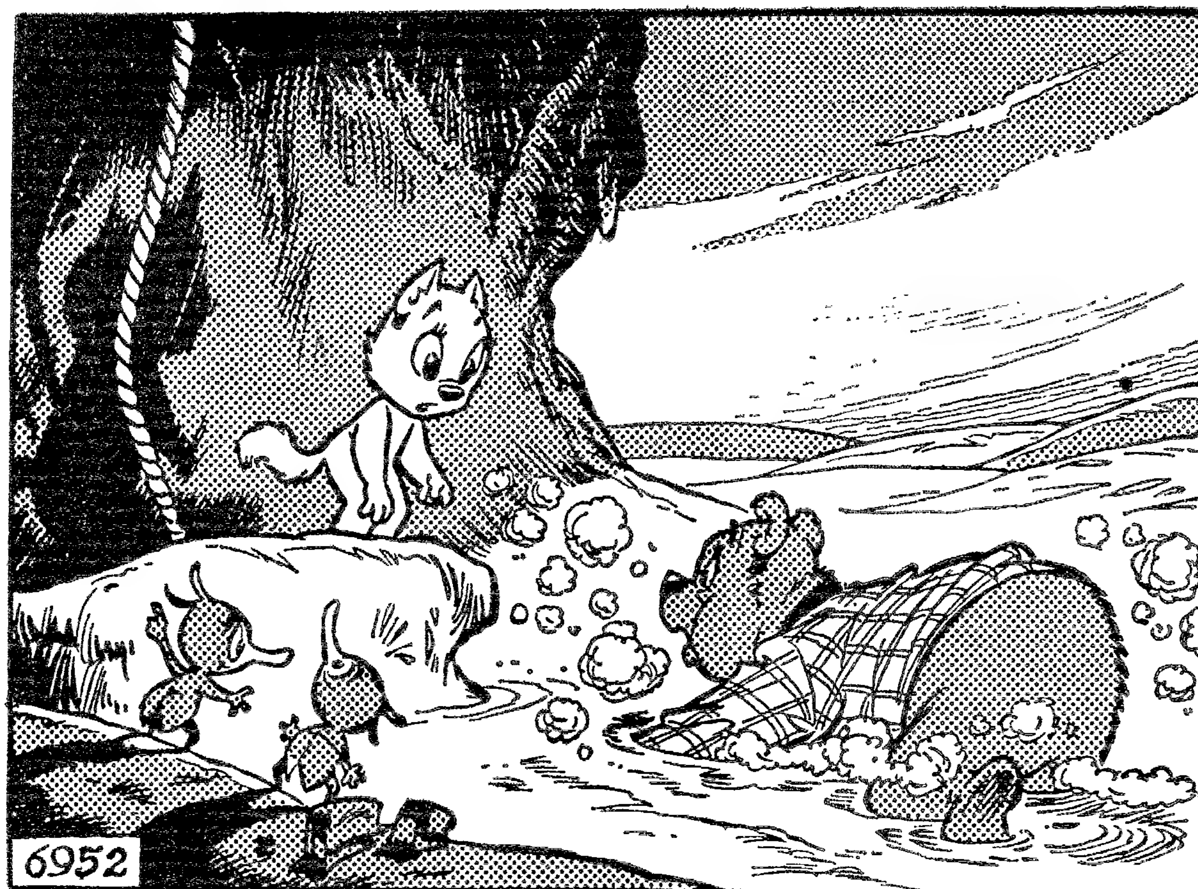
Dit was echter niet nodig, want Tom Poes had natuurlijk niet stilgezeten. Uit de rugzak had hij een nylon-koord te voorschijn gehaald en dat aan een rotsblok bevestigd. En zo vlug als hij kon was hij nu bezig langs de rotswand naar beneden te dalen....

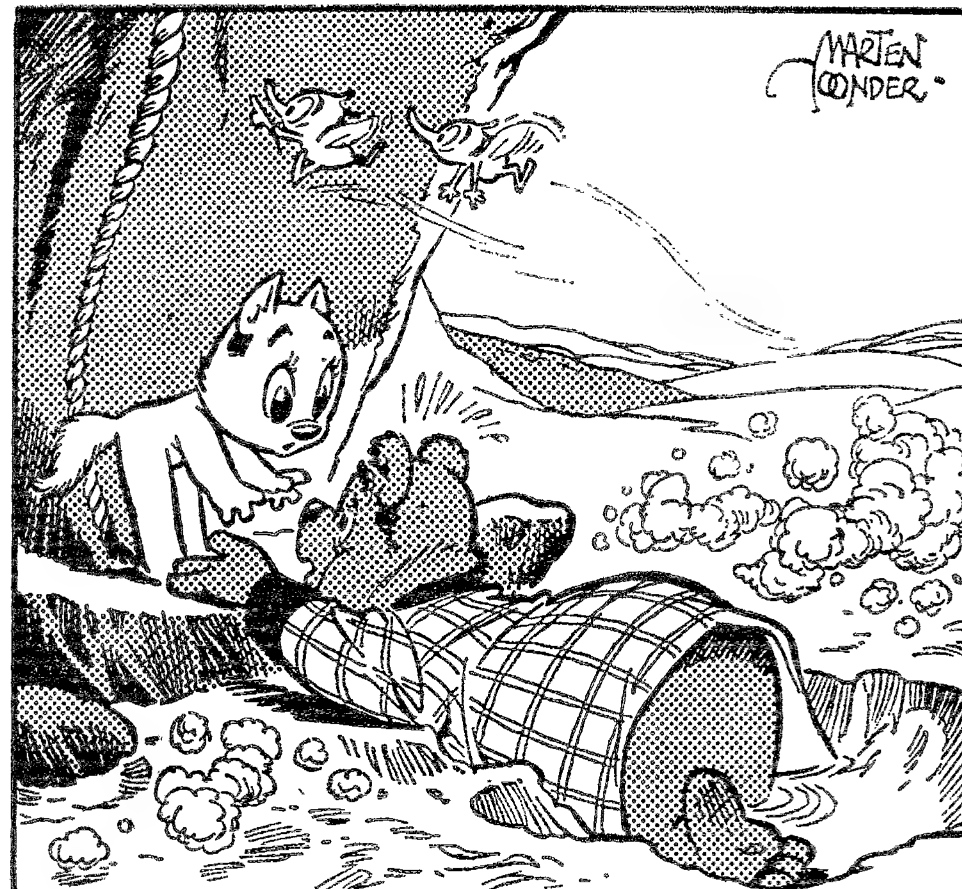

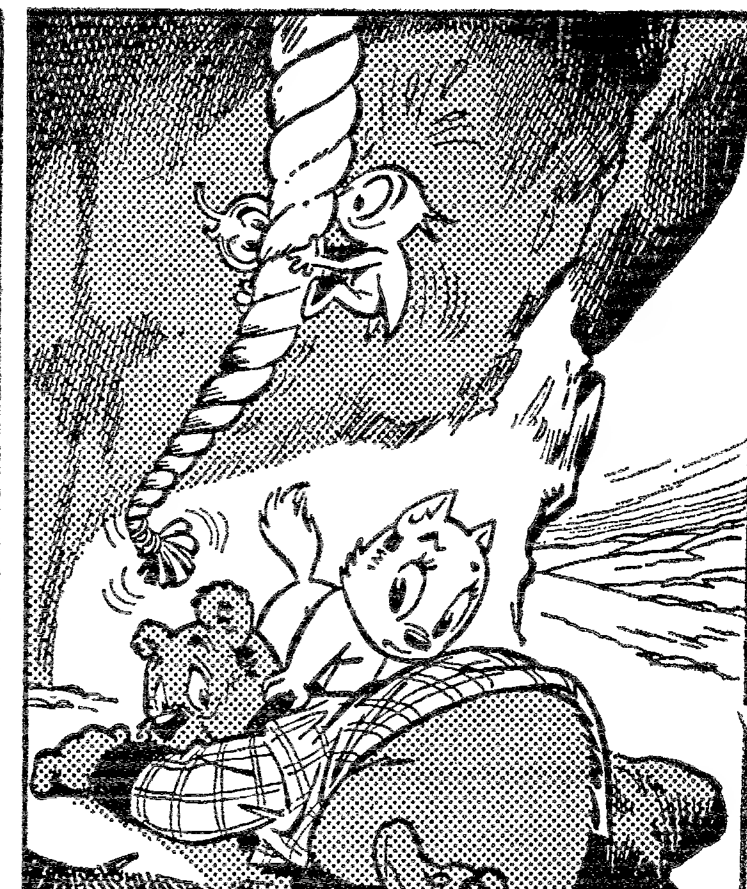
Door een communicatiefout hebben wij Tom Poes en heer Bommel na hun vakantie een dag te vroeg aan hun avontuur met de Slijtmijten laten beginnen. Zij zijn figuren van deze tijd en kennen hun rechten. Vandaag hebben zij daarom een snipperdag.

Dat zij die in de benarde positie moeten doorbrengen waarin wij hen gisteren achterlieten is een omstandigheid die de heren wel te boven zullen komen. Morgen volgt aflevering 6952.

7008 13

6952 Tom Poes liet zich zo vlug hij kon langs de bergwand naar beneden glijden en zodoende kwam hij terecht op een rotsblok, dat boven de stofvlakte uitstak.

"Hierheen, heer Ollie!" riep hij. "Een klein eindje nog; dan kan ik u op deze steen trekken!"

Heer Bommel keek hem smartelijk tussen de opdwarrelende wolken aan maar de aanwezigheid van hulp gaf hem hernieuwde moed en moeizaam begon hij zich door het stof voort te slepen.

Memel Parduin en Maaike Prut schonken geen aandacht aan zijn getob, want hun blik was gevallen op het koord, dat boven het hoofd van Tom Poes heen en weer slingerde in de zomerbries.

"Zie je dat?" vroeg het vrouwtje met fonkelende ogen. "Dat ding daar is beter dan die waardeloze jas!"

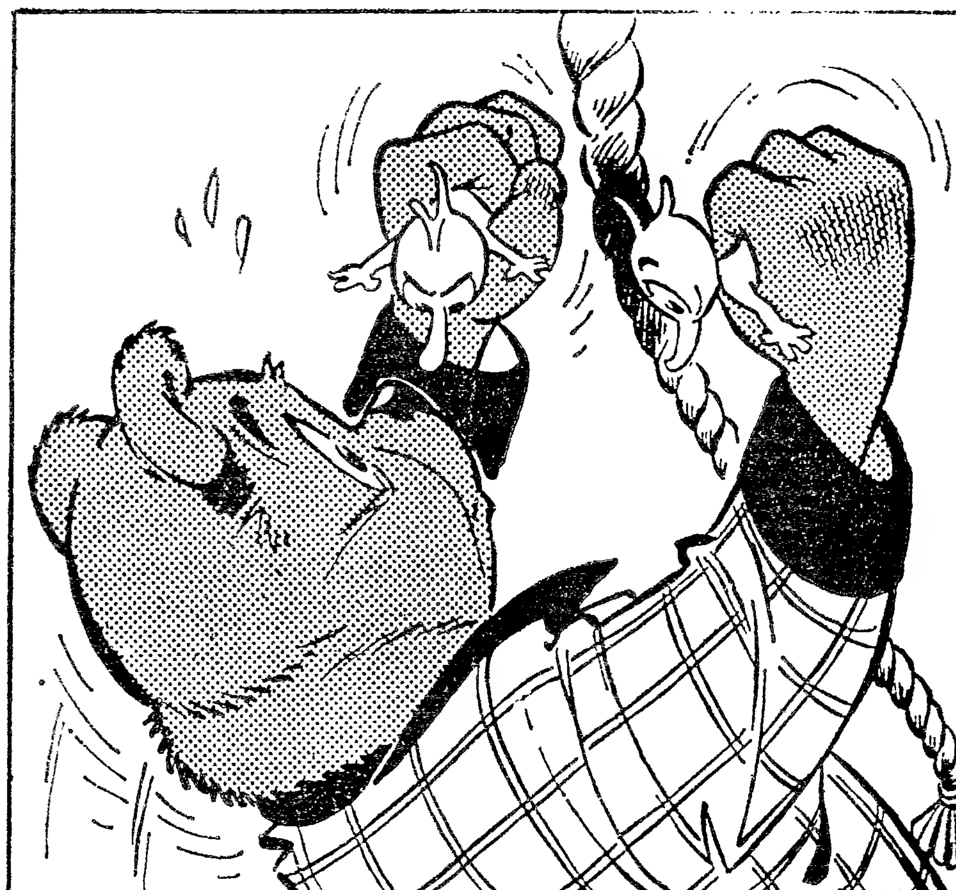
"Nylon!", fluisterde Memel begerig. "Heerlijke, sappige nylon! Ach, dat is te mooi om waar te zijn! Heb je kracht genoeg om te vliegen? Het is maar een klein eindje."

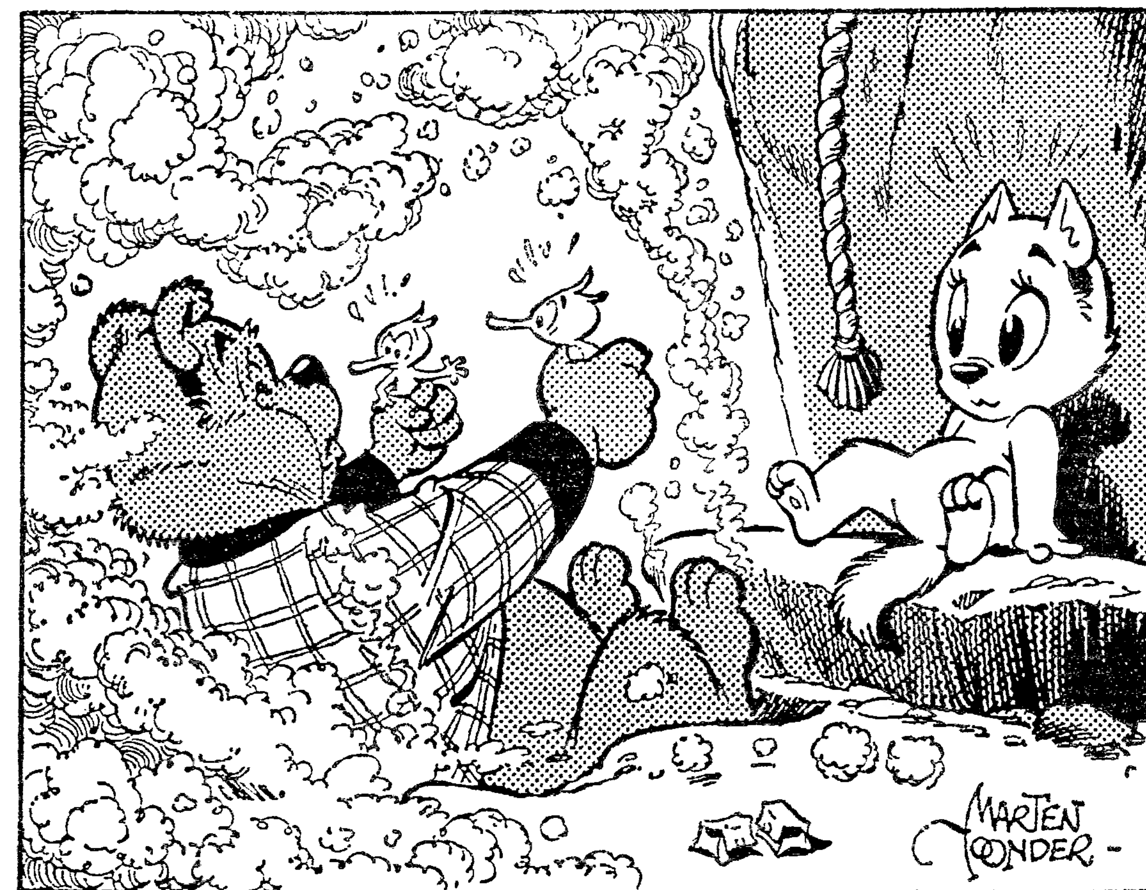
"Een klein eindje", bevestigde Maaike. "Dat haal ik net; met mijn laatste krachten. Kunnen we de eiertassen hier laten staan?"

"Tuurlijk", riep het ventje uit. "Die reusachtige vreemdelingen hebben wel wat anders te doen. Kom mee!"

Zo sprekende spreidde hij zijn vleugeltjes uit, en gevolgd door het wijfje snorde hij naar het koord. Ze haalden het net, en terwijl Tom Poes heer Ollie op de rots trok zetten ze gulzig hun eetorganen in het smakelijke materiaal.

6953 Heer Bommel krabbelde moeizaam overeind en slaakte een zucht van verlichting.

"Oef", sprak hij. "Dat was vreselijk, jonge vriend. Een heer van mijn stand, die zich op de buik door het stof moet slepen! Ik had gemakkelijk door de aarde verzwolgen kunnen worden, als je begrijpt wat ik bedoel. Je hulp kwam maar net op tijd! Wat een vreselijke omgeving is dit. Laten we hier weggaan.... Eh, hoe komen we hier weer weg, bedoel ik?"

"Langs het koord", zei Tom Poes, naar boven wijzend. Toen viel zijn blik echter op Maaike Prut en Memel Parduin, die zich met borende geluiden aan het smakelijke nylon tegoed deden.

"Die insekten eten het touw op!", riep hij geschrokken. "Gauw, heer Ollie! Pak ze!"

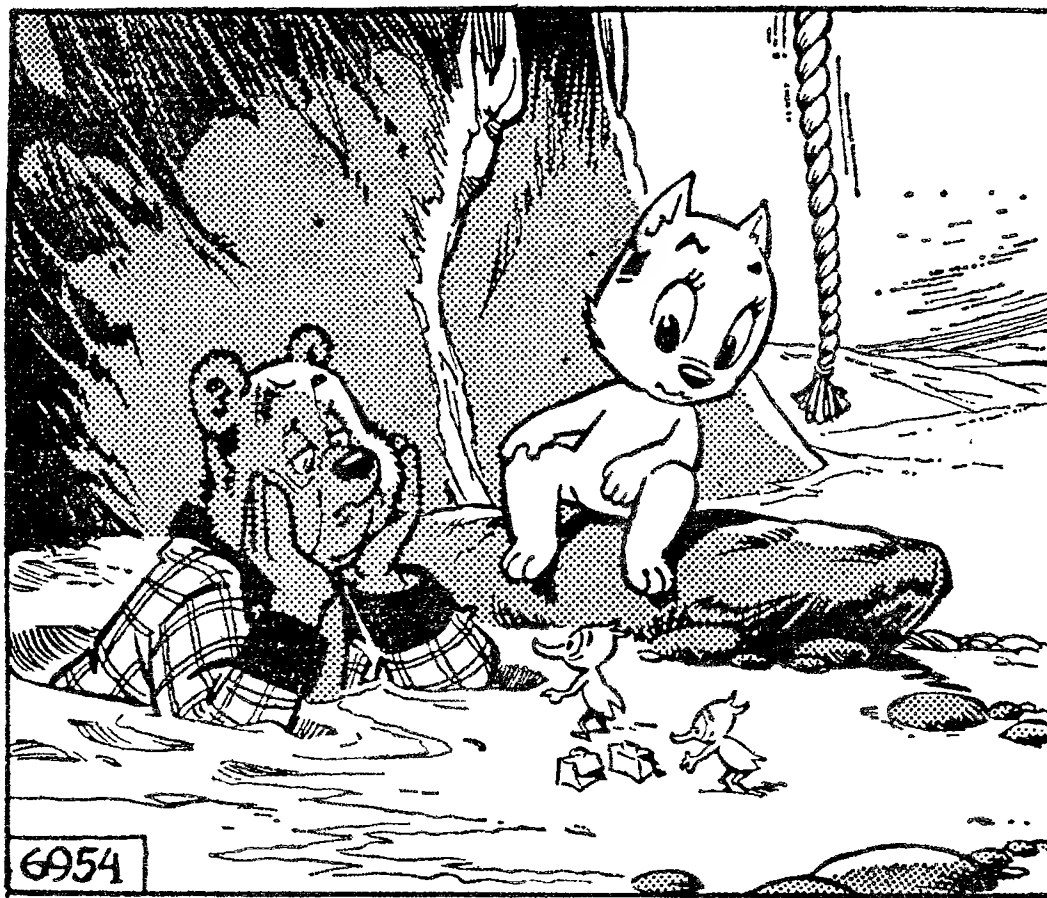
Gelukkig begreep heer Bommel, met zijn scherp verstand, onmiddellijk welk gevaar hier dreigde, en met een sprong greep hij de nietige wezens. Weliswaar plofte hij daarna ruggelings in de stofbodem, maas hij verloor geen moment zijn greep op de ongelukkigen.

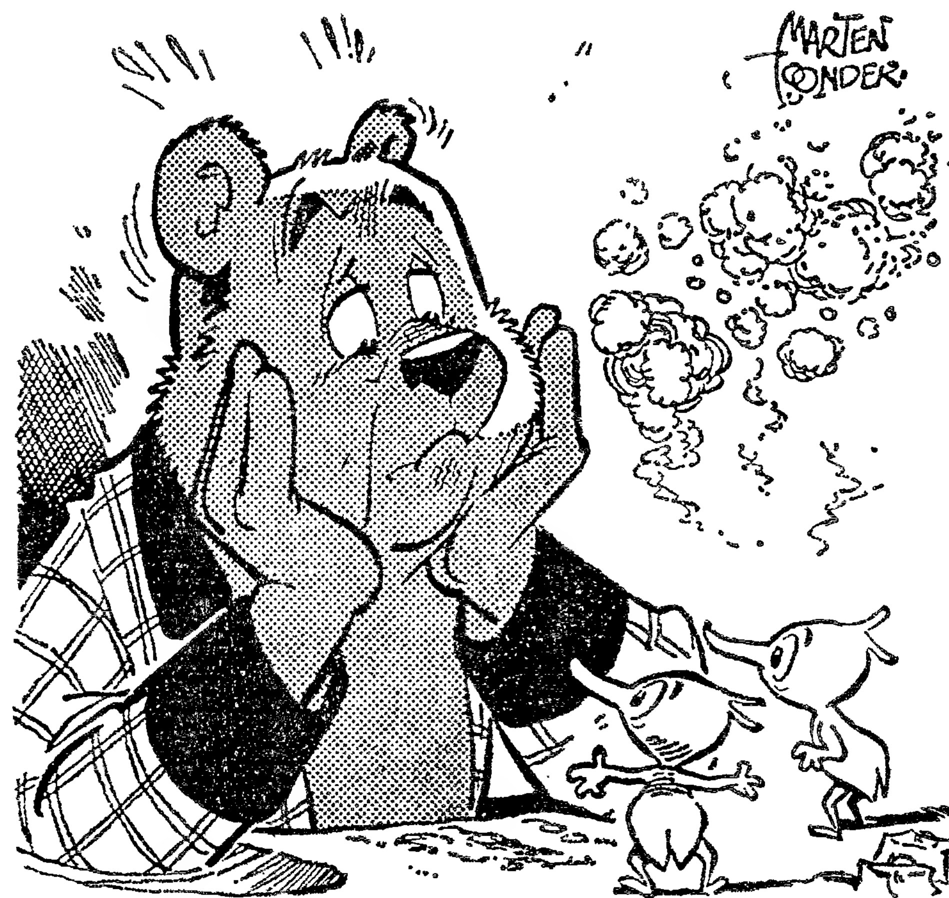
"Stel je voor!" riep hij in de opdwarrelende wolken. "Zonder dat koord zouden we hier nooit meer weg hebben gekund! Het gedoe van deze kleine lieden is misdadig!"

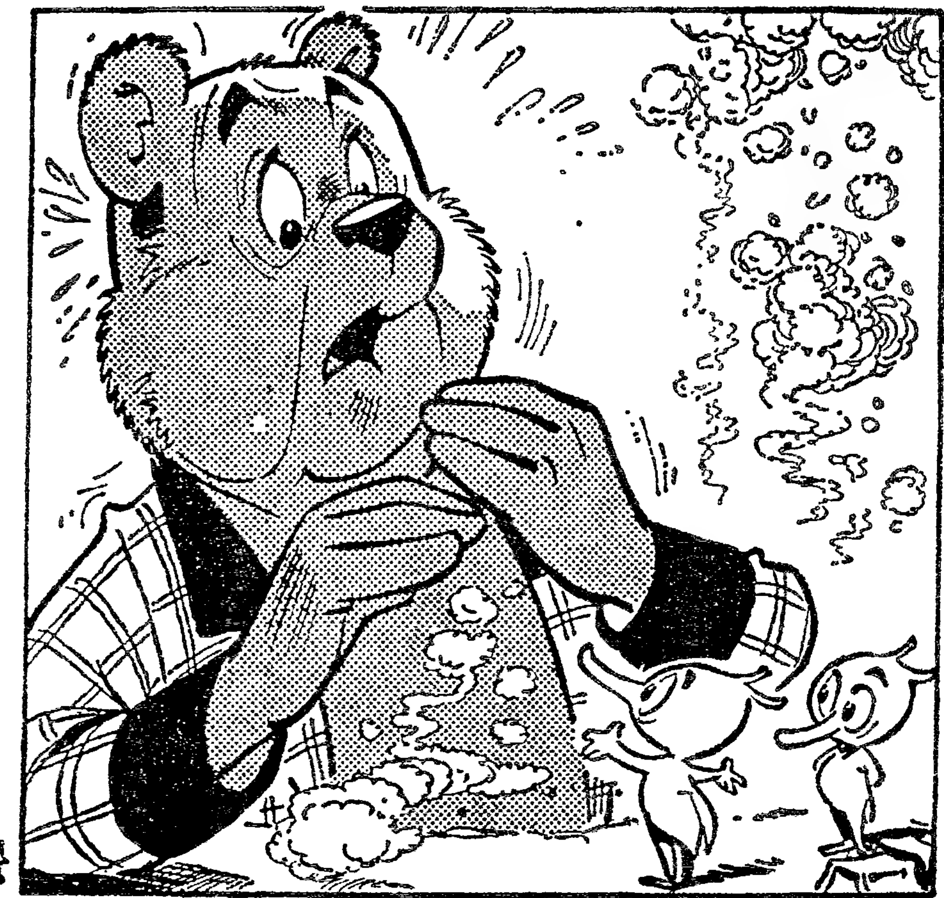
"Genade", piepte Maaike. "We bedoelden geen kwaad, echt niet! Maar hoe zou jij je voelen, wanneer je in een half jaar geen eten had gehad?"

"O zo!" vulde Memel aan. "Je moet toch kunnen begrijpen, dat we geen weerstand aan die lekkere nylon konden bieden? Het is het eerste eetbare dat we in tijden gezien hebben!"

"Wat betekent dat?", vroeg Tom Poes zich af. "Wat zouden ze bedoelen?"

6954 ”Wat zijn jullie voor lieden?” vroeg heer Ollie, terwijl hij het zich in het stof gemakkelijk maakte.

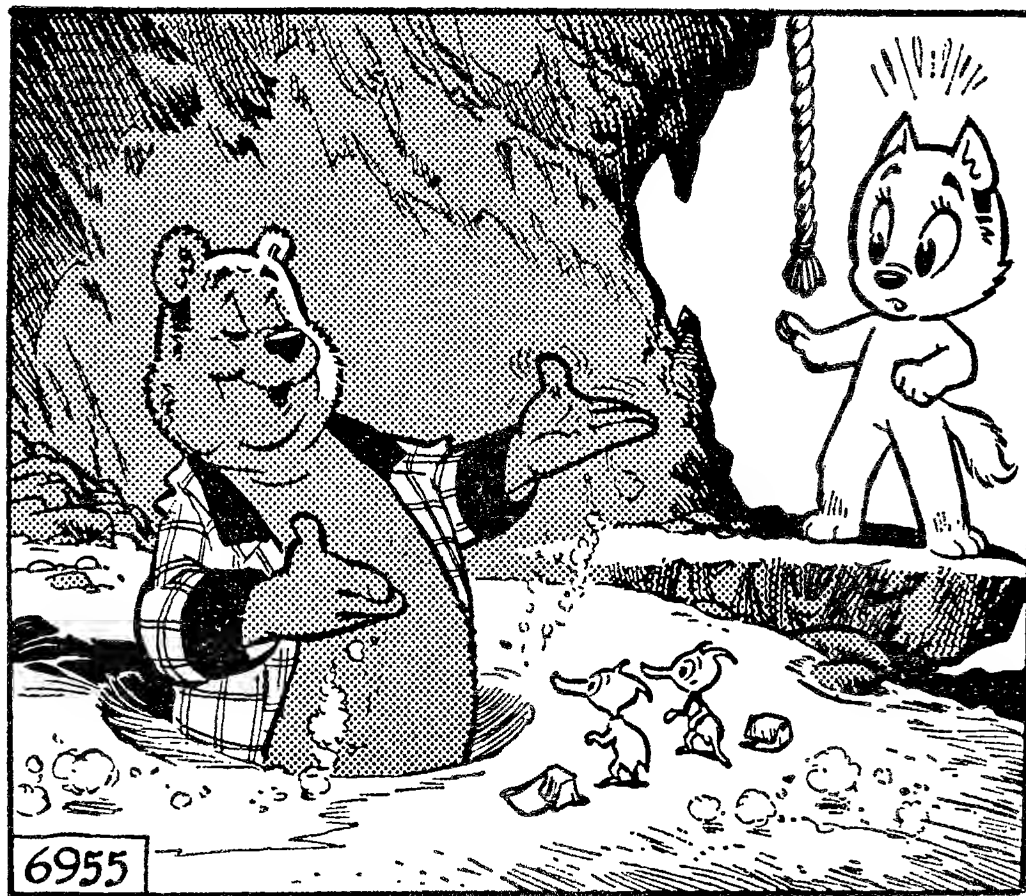
”Dit is Maaike Prut”, zei het ventje. ”En ik ben Memel Parduin. Wij zijn de laatste overgeblevenen van deze wereld. Ach, vroeger was dit een bloeiende vlakte, vol voedzame stoffen. We hadden een onbezorgd bestaan en we vermenigvuldigden ons snel, wij en al onze familieleden.

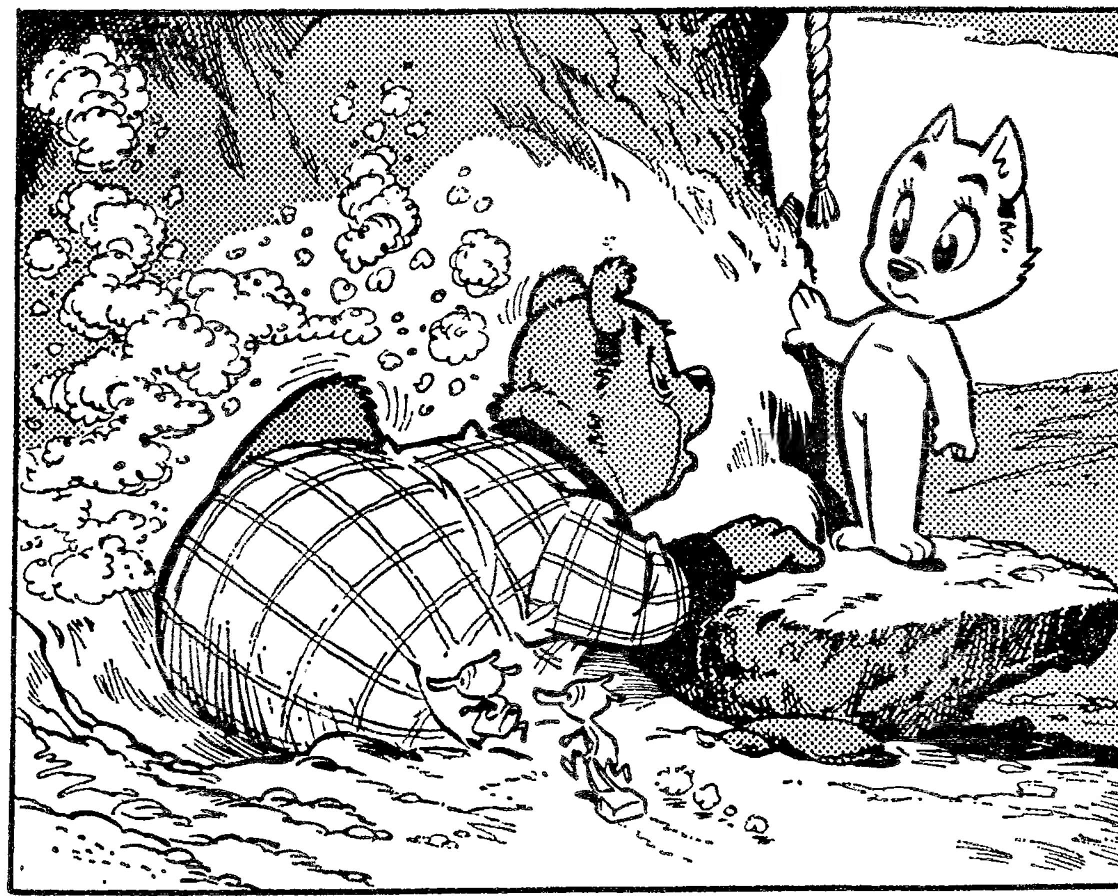
Er waren miljoenen van ons. Maar hoe gaat dat? De voeding raakt op en stof is alles wat men overhoudt. Toen kwam de grote hongersnood en....”

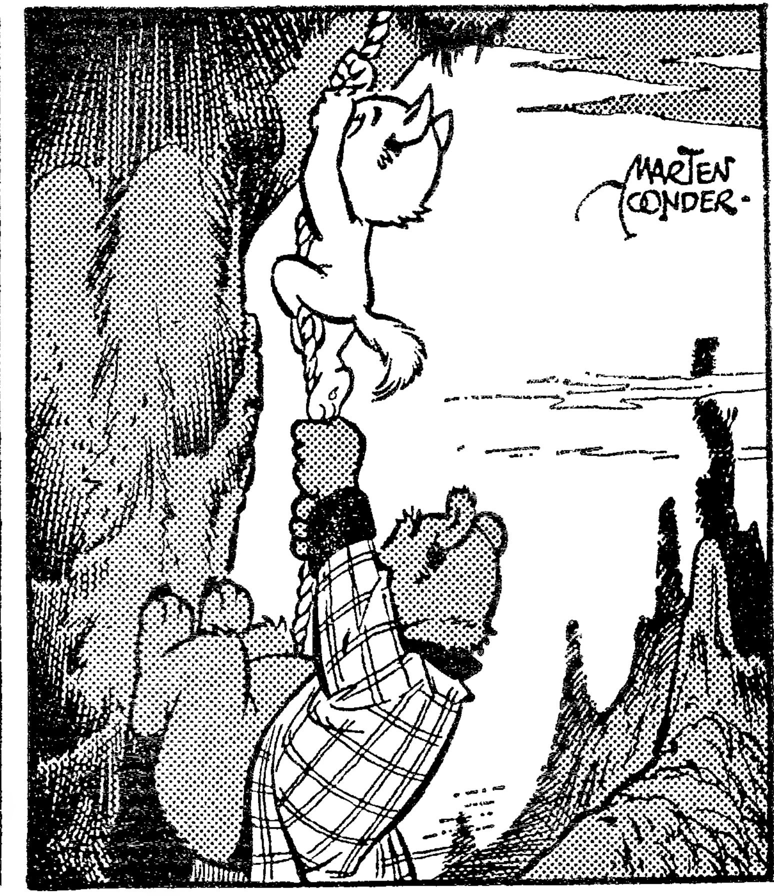
Memel zweeg gebroken en het vrouwtje vulde met toonloze stem aan: ”Het enige wat we hebben kunnen redden zijn de eitjes van onszelf en onze familieleden. Maar wat moet er van ons worden? Het bazalt van de berg kunnen we niet eten, want dat is te hard voor onze tere bijtertjes...”

”Dat is een droevig verhaal”, mompelde heer Bommel. ”Zo gaat een beschaving ten gronde, hoor je wel Tom Poes? Dit is héél leerzaam! Wat een lijden!” Het was duidelijk, dat deze gevoelige woorden Memel kracht gaven.

”Zo is het!”, riep hij uit. ”Je kunt toch begrijpen, dat we vechten voor het behoud van onze kultuur? Daarom hebben we een hapje genomen uit je nylon, en daardoor hebben we nieuwe krachten opgedaan. Nu kunnen we natuurlijk hoger vliegen, buiten je bereik, en daar het koord gaan eten. Maar dan kunnen jullie niet meer weg en wij kunnen onze eiertasjes niet dragen als we vliegen. Wil je ons niet helpen?”

6955 Heer Bommel dacht even na, en toen verscheen er een glimlach op zijn gelaat.

„Hierboven", sprak hij, „is een betere wereld; vol voedsel en levenssappen. Daar ruist de wind door de bomen en wuiven de bloemen in het zonlicht, en daar is alles beter. Kruip maar in mijn jaszak, dan zal ik jullie meenemen als ik met levensgevaar langs het touw omhoog klim."

Dat lieten de insecten zich geen twee keer zeggen. Ze grepen hun tasjes en snelden op heer Ollie's jas toe terwijl ze opgewonden uitroepen slaakten. Tom Poes had echter bedenkingen.

„Dit lijkt me niet zo verstandig", zei hij bezorgd. „Er komen narigheden van; dat weet ik zeker."

„Hoe kan je zo harteloos zijn?", riep heer Bommel uit. „We kunnen deze kleine schepsels toch niet hier laten ten prooi aan honger en dorst? En denk eens aan de ongeboren kindertjes, die weerloos in hun eitjes zitten!"

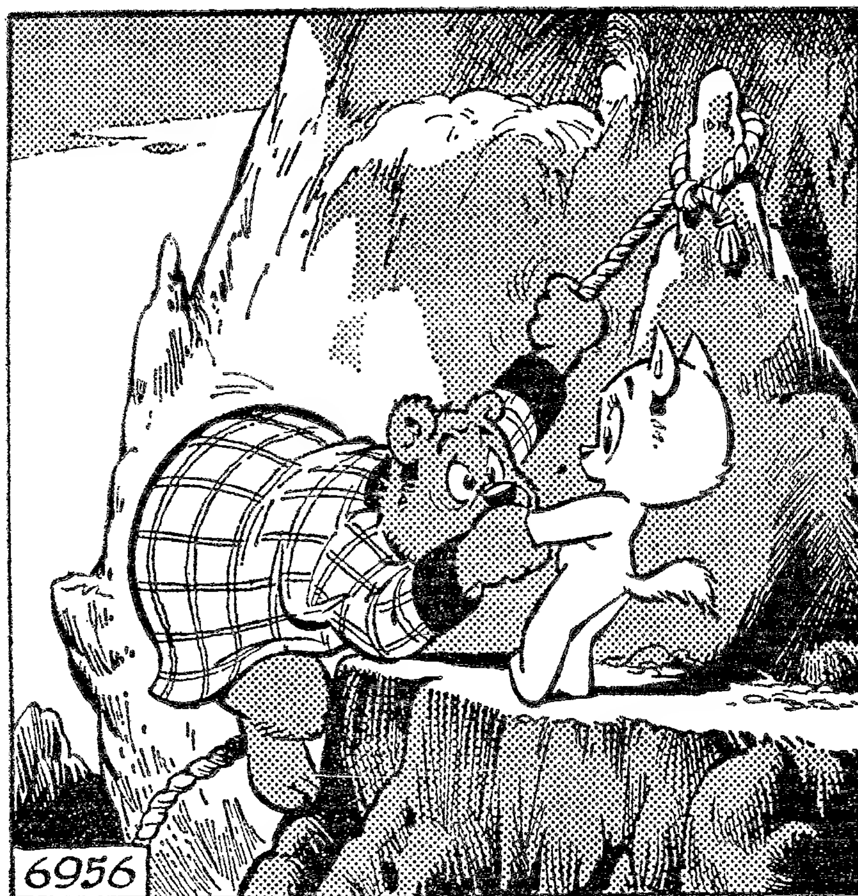
Zo sprekende klom hij moeizaam op de steen, en bij iedere beweging die hij maakte dwarrelde het stof in dichte wolken omhoog.

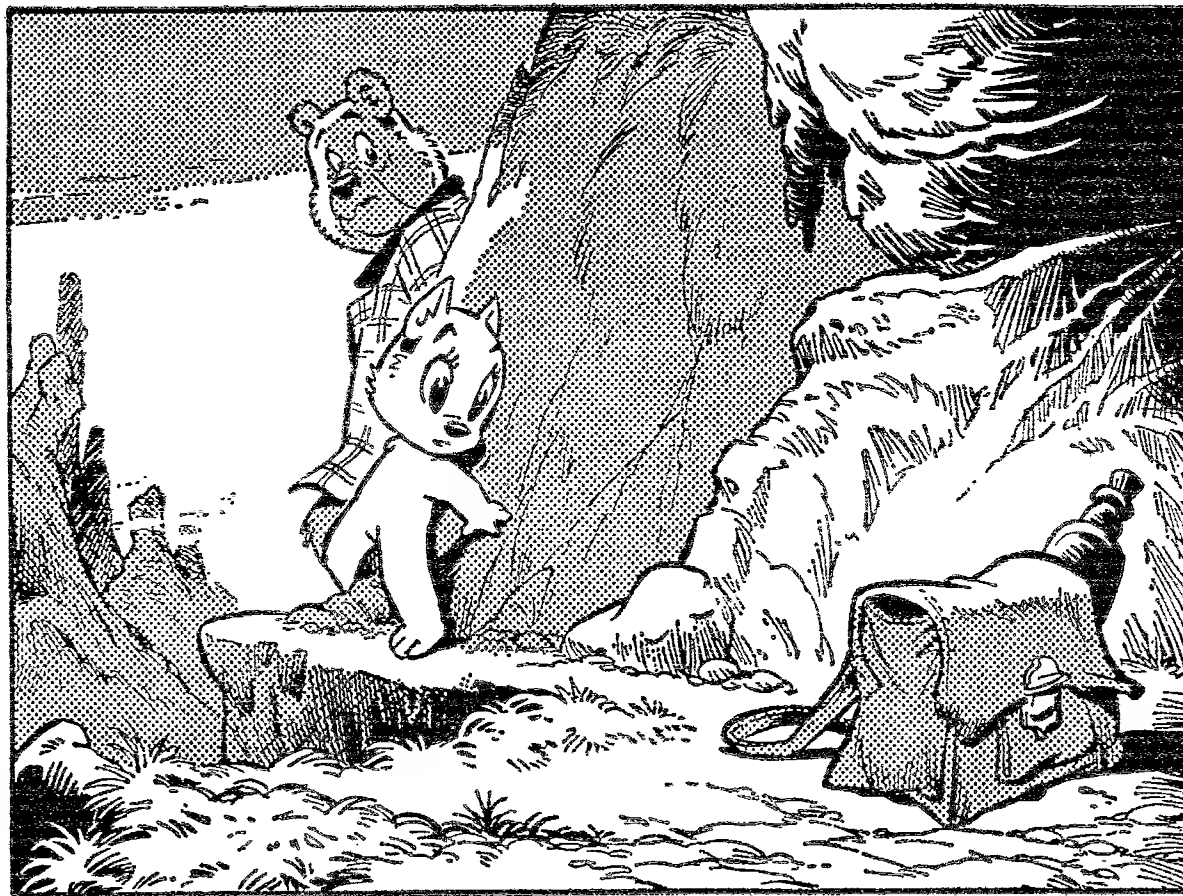
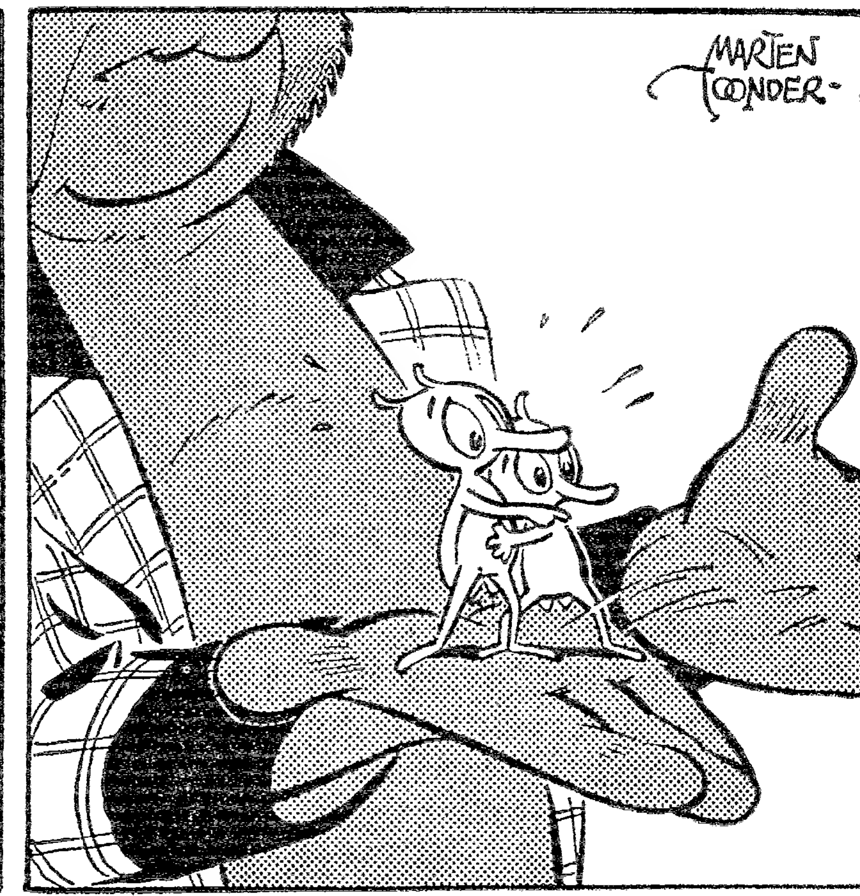
„Hm", zei Tom Poes. „U ziet toch wat een ellendige woestijn ze van deze vlakte gemaakt hebben? Als u ze boven op de berg loslaat zullen ze een ramp veroorzaken!"

Deze tegenspraak prikkelde heer Ollie, en er verscheen een koppige uitdrukking in zijn ogen.

„Zo ondankbaar zullen ze niet zijn", mompelde hij. „Laat dit nu maar aan een heer over, die door zijn goede voorbeeld al zoveel lieden op het rechte pad heeft geholpen! Ik bedoel; laten we naar boven gaan. Het staat me hier tegen."

Tom Poes haalde de schouders op en begon te klimmen. Heer Bommel volgde hem hijgend en steunend, en terwijl ze zich langzaam langs het koord omhoog werkten, werd de troosteloze vlakte al gauw aan het oog onttrokken, door de eeuwige stofwolken die er overheen woeien....

6956 Na een lange en moeizame klimpartij slaagde heer Bommel er in het smalle rotspad te bereiken, en daar trok Tom Poes hem omhoog.

„Ik ben... aan het einde.... van mijn krachten....", hijgde hij terwijl hij voorzichtig ging staan. „Maar het denkbeeld van de kleine schepsels..... die vol vertrouwen in mijn jaszak zitten ....gaf mij moed!"

„Hm", zei Tom Poes.

„Wat, hm!", hernam heer Ollie die gedurende de klauterpartij diep had nagedacht en toch wel een beetje ongerust geworden was. „Het was mijn plicht als heer om ze te redden. Zeg nu zelf. En nu is het mijn taak om ze in de hand te houden. Dat kan niet moeilijk zijn!"

„Hoe wilt u dat doen?", hield Tom Poes aan. Hij had heer Bommel bij een hand gevat en schuifelde nu voorzichtig over de richel naar de vlakte toe waar hij zijn rugzak had achtergelaten.

Zo gauw dat punt bereikt was trok heer Ollie zijn jas recht en snoof vol welbehagen de zuivere berglucht in. Toen stak hij zijn hand in de zak en bracht de insecten te voorschijn.

„Ziedaar", sprak hij. „Kijk maar eens goed rond. Hier is een betere wereld, zoals jullie zien. Geen kale vlakte vol stof, maar een prachtig landschap vol groen en bloemen. Ik moet jullie echter waarschuwen! Het is verboden om weg te lopen. Geen geknaag of ander wild gedoe hier. Ik zal persoonlijk voor jullie zorgen!"

Doch de geredden waren lang niet zo blij als hij verwacht had. Ze stonden met trillende knieën op zijn handpalm en omklemden elkander in grote angst.

„Terug in de jaszak!", riep Maaike Prut sjirpend uit. „Dit is een heel slechte omgeving, met al die planten! En ik ruik zelfs honing! Dat is heel nadelig voor de kleintjes."

6957: De insekten staarden angstig naar het vruchtbare landschap en omklemden elkander vol wanhoop.

”Het is te veel voor deze ondervoede stakkerds”, zei heer Bommel. ”Ik zal ze zolang in de rugzak zetten, dan kunnen ze vast wat eten, terwijl wij terug gaan naar huis.” Hij voegde de daad bij het woord, maar Tom Poes schonk er geen aandacht aan.

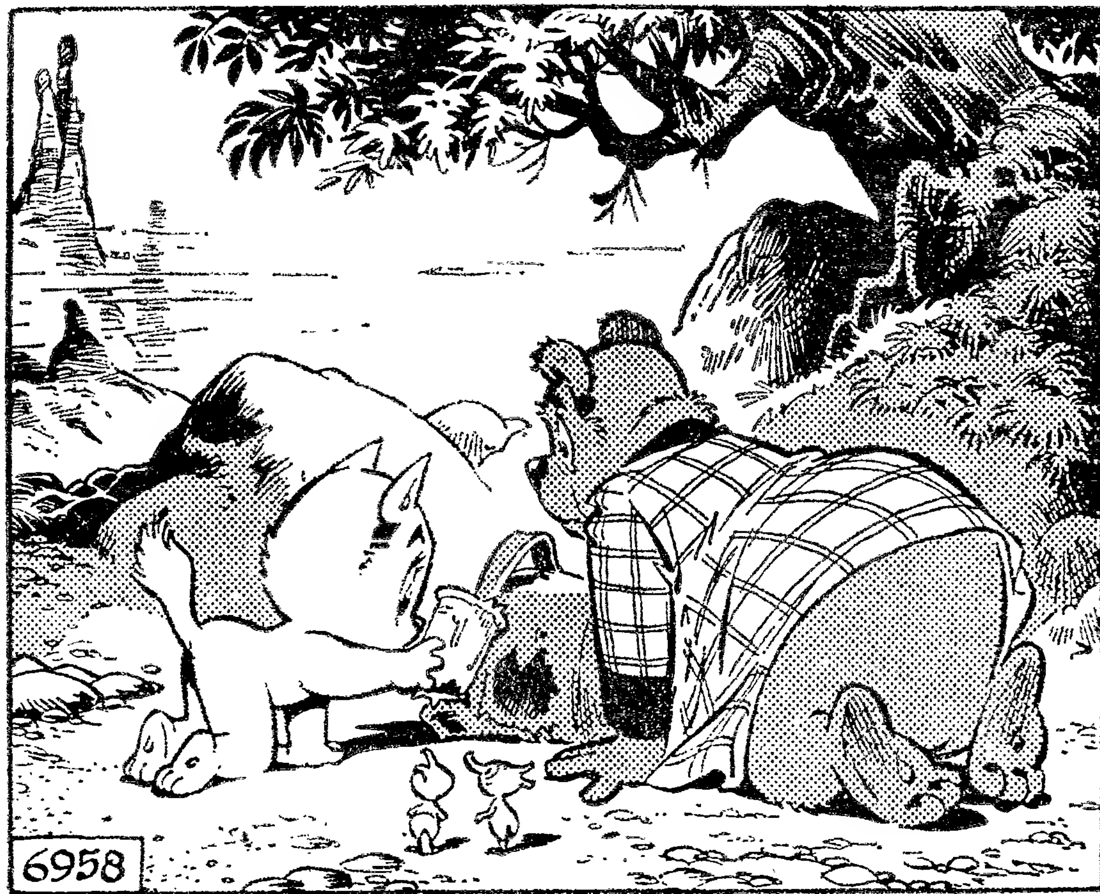
”Ze zijn bang voor groen”, dacht hij. ”Het is goed om dat te weten. Want daardoor is er misschien toch een manier om ze in de gaten te houden. En dat zal erg nodig zijn!”

”Het is beter om onze voettocht maar te onderbreken”, vervolgde heer Ollie, de ransel dichtgespend. ”Onze eerste plicht is om deze tere schepsels een liefdevol onderkomen te verschaffen. wat jij, jonge vriend? Komaan, als je nu de bagage een poosje wilt dragen gaan we weer op weg.”

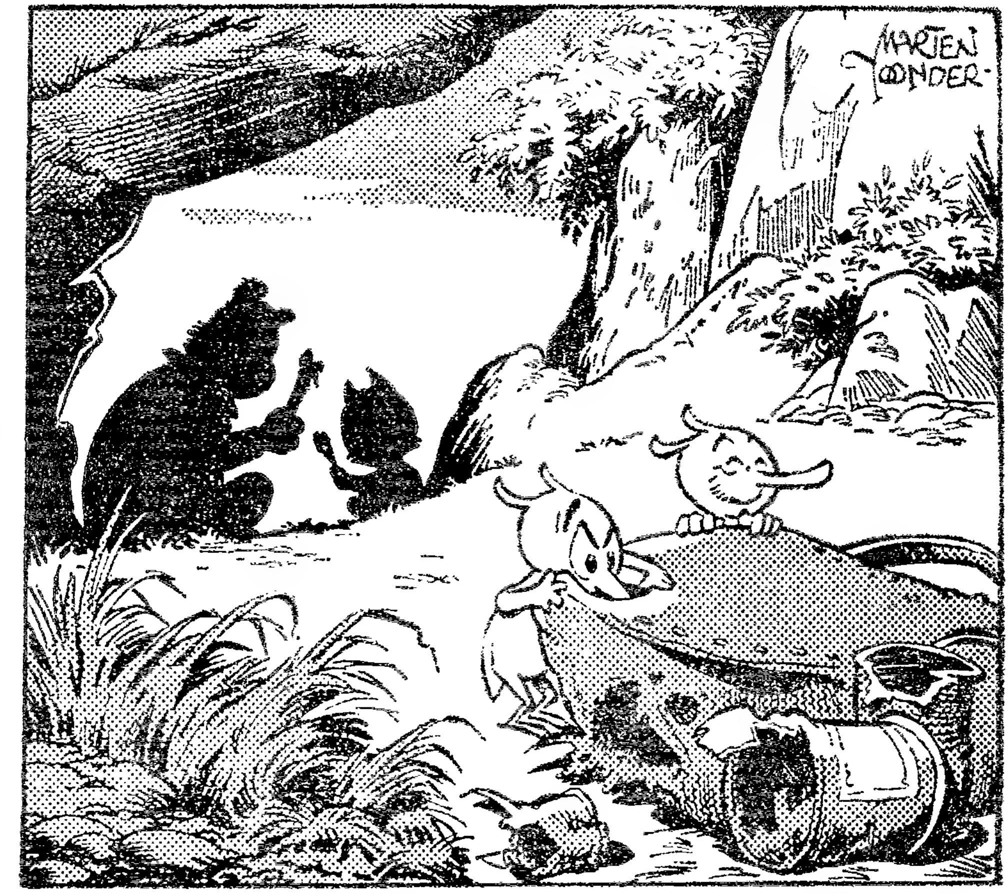
Tom Poes gehoorzaamde, en zo liepen ze even later weer over de weg, die naar de bewoonde wereld leidde.

”Ze zitten nu een beetje in de verdrukking”, hernam heer Bommel – ”Maar dat is niet zo erg. Er is een lekkere kippebout, en worstjes, en een pasteitje. Ze kunnen weer wat op krachten komen, bedoel ik....”

”Ze zijn al aardig bezig”, zei Tom Poes. ”Wat doen ze eigenlijk? Ik voel iets vreemds!” Heer Ollie wierp een blik op de rugzak en toen slaakte hij een uitroep van verbazing. ”Ze hebben een gat geknaagd!” riep hij uit. ”Ho, stop, Tom Poes! Daar gaat mijn pastei, als je begrijpt wat ik bedoel!”

6958: Tom Poes stond stil en wierp de rugzak op de grond. Het ding zat vol met gaten, en toen hij de insekten er uit had getild, bleek, dat ook de indhoud was aangetast.

"Dat is vreemd!", zei hij. "De blikjes zijn kapot!"

"De stakkerds hadden natuurlijk honger!", verklaarde heer Bommel. "Net als ik al zei....."

"Ja, maar ze hebben niet de inhoud opgegeten!", riep Tom Poes uit. "Ze hebben aan het blik geknaagd! Het blik en de ransel! Dat geeft te denken!"

"Dat geeft veel te denken", gaf heer Olie peinzend toe. "Heel veel."

Hij haalde wat etenswaren uit de bagage, die niet aangevreten waren en zette zich in het gras om zijn honger te stillen.

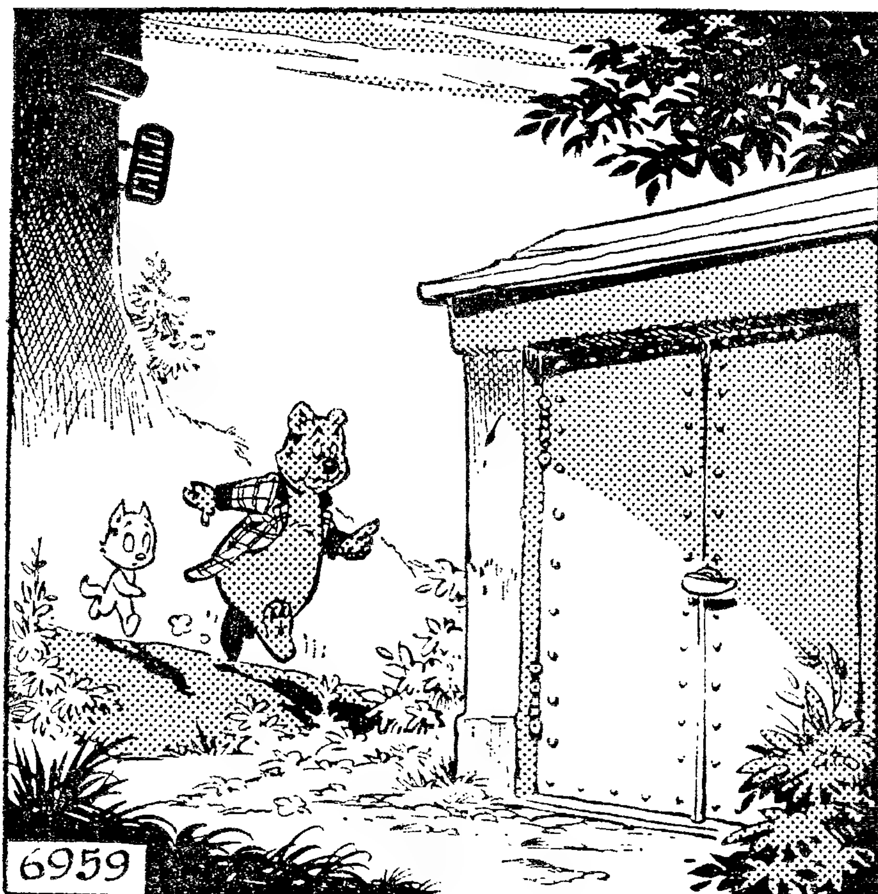
"Wat bedoel je eigenlijk?", vroeg hij, toen hij een ferme hap genomen had. "Wat geeft het te denken, als je begrijpt wat ik bedoel?"

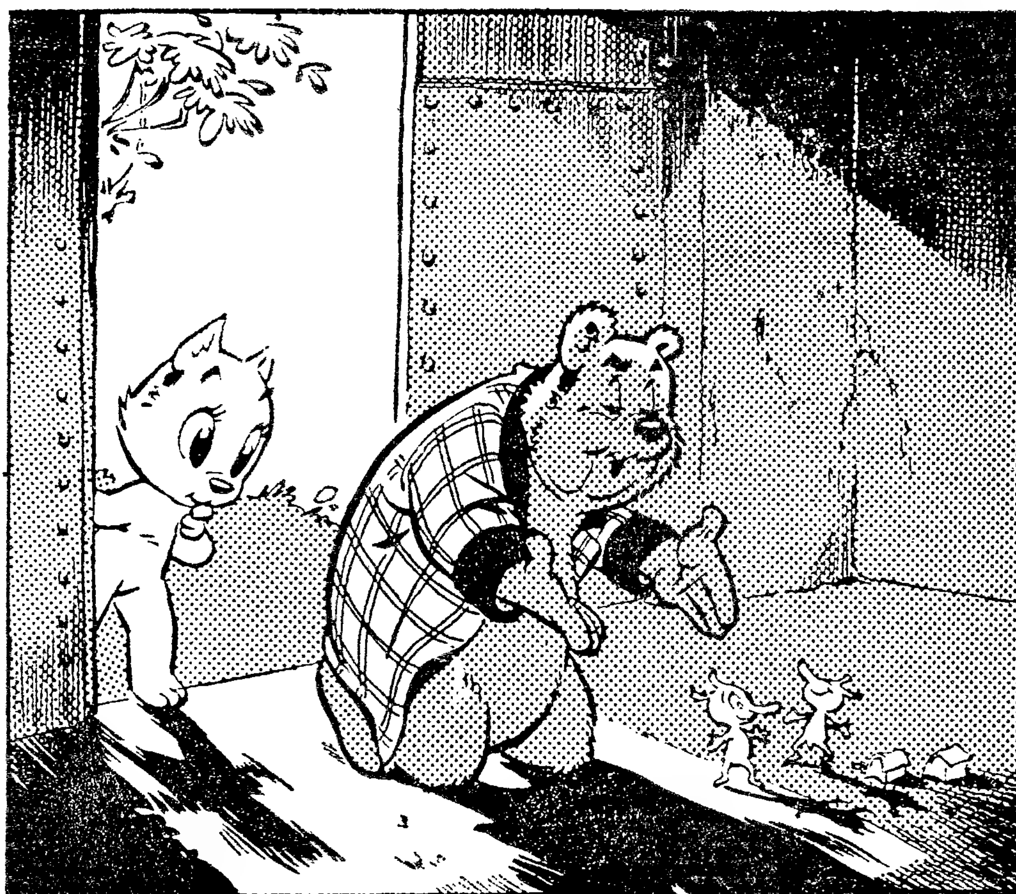
"Nou" zei Tom Poes, „deze kippepoot is nog helemaal goed. En de worstjes ook. Die lusten ze dus niet. Maar als u naar uw tas kijkt kunt u zien wat ze wèl lekker vinden!"

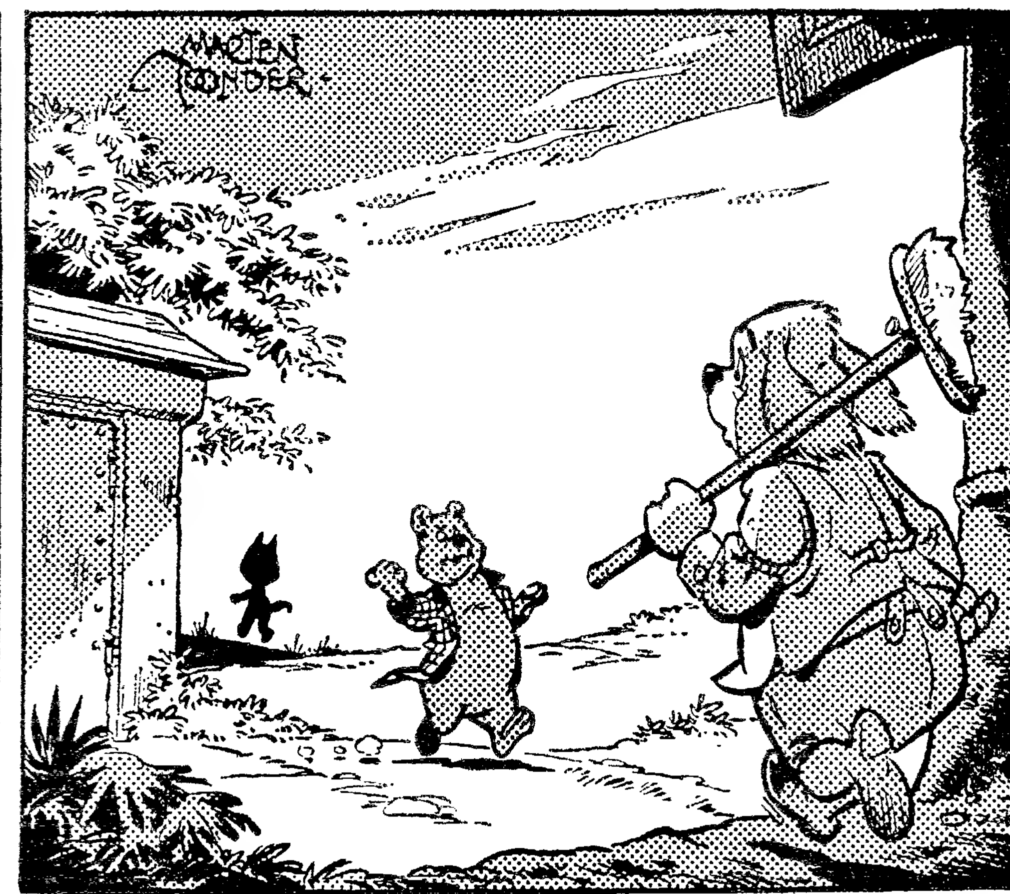
Hij wees naar de ransel, die een beetje verderop lag. Maaike Prut en Memel Parduin waren gulzig bezig het voorwerp naar binnen te werken en ze gingen daar zo in op, dat ze hun angst voor de groene omgeving vergeten waren.

"Waar is dat ding van gemaakt?", vervolgde hij. "Is het van echt leer?". Nee, dat niet", zei heer Bommel. "Het is een soort plastic , denk ik. De heer in de winkel noemde het pijk. Licht en onverslijtbaar, zei hij."

Precies", riep Tom Poes. "Plastic! En dat blik is van blik. Rare dingen om te eten, hoor! Het zijn vreemde insekten, en ik vraag me af waarvan ze in die vlakte geleefd hebben. Dat geeft te denken, bedoel ik

De avond viel reeds, toen heer Bommel en Tom Poes bij Bommelstein aankwamen.

"Dat was een erg vermoeiende voettocht", zei heer Bommel. "Ik had het me anders en meer ontspannen voorgesteld. Maar we hebben een goede daad verricht door die kleine schepsels uit een afschuwelijke woestijn te redden, wat jij, jonge vriend?"

"Hm", zei Tom Poes.

"Ik zal ze zolang onder dak brengen in mijn nieuwe garage", hernam heer Ollie. "Daar kunnen ze geen kwaad doen. En omdat ik erg voorzichtig van aard ben zal ik een geleerde laten komen om ze te onderzoeken. Die kan dan een geschikt dieet voorschrijven, als je begrijpt wat ik bedoel. Op die manier kunnen ze geen kwaad."

Zo sprekende opende hij de deur van het aangeduide gebouwtje, en knielde op de vloer neer om zijn beschermelingen uit zijn zak te halen en op de grond te zetten.

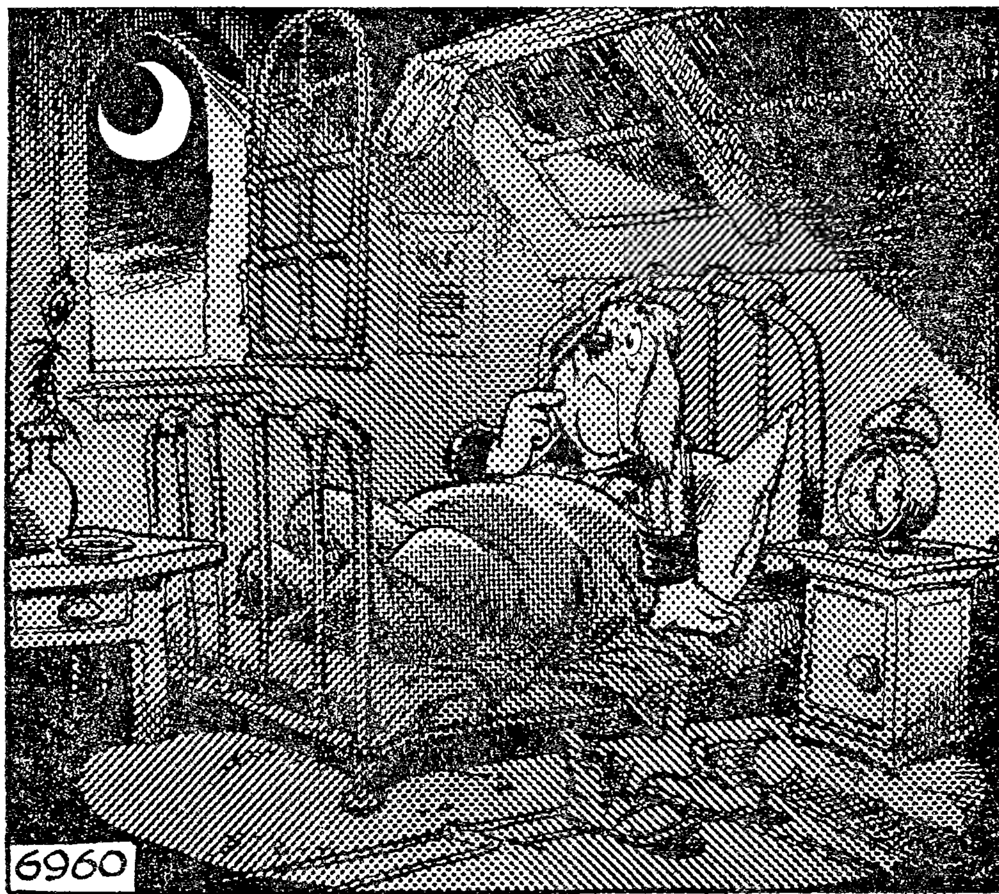
"Wat is het hier mooi!", riep Memel Parduin dankbaar uit. "Zo lekker wit en grijs!"

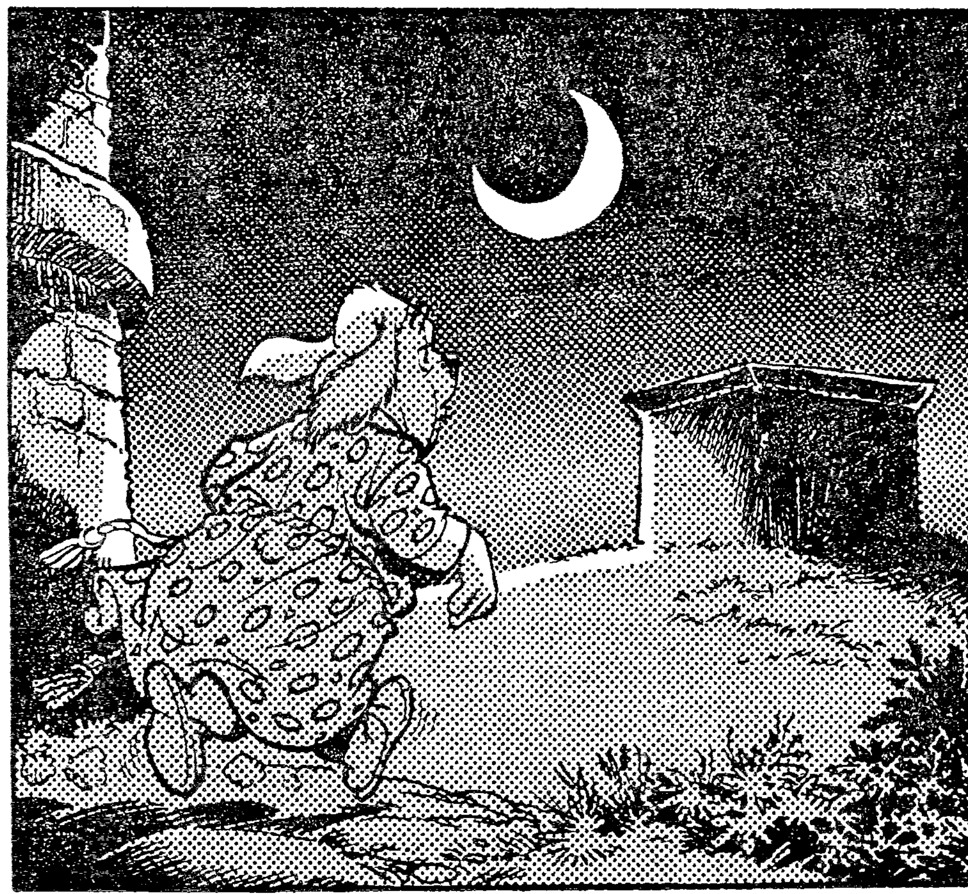
"Het is heel mooi van u", vulde Maaike Prut aan. "Dit is nu precies de omgeving, die we voor onze kleintjes nodig hebben."

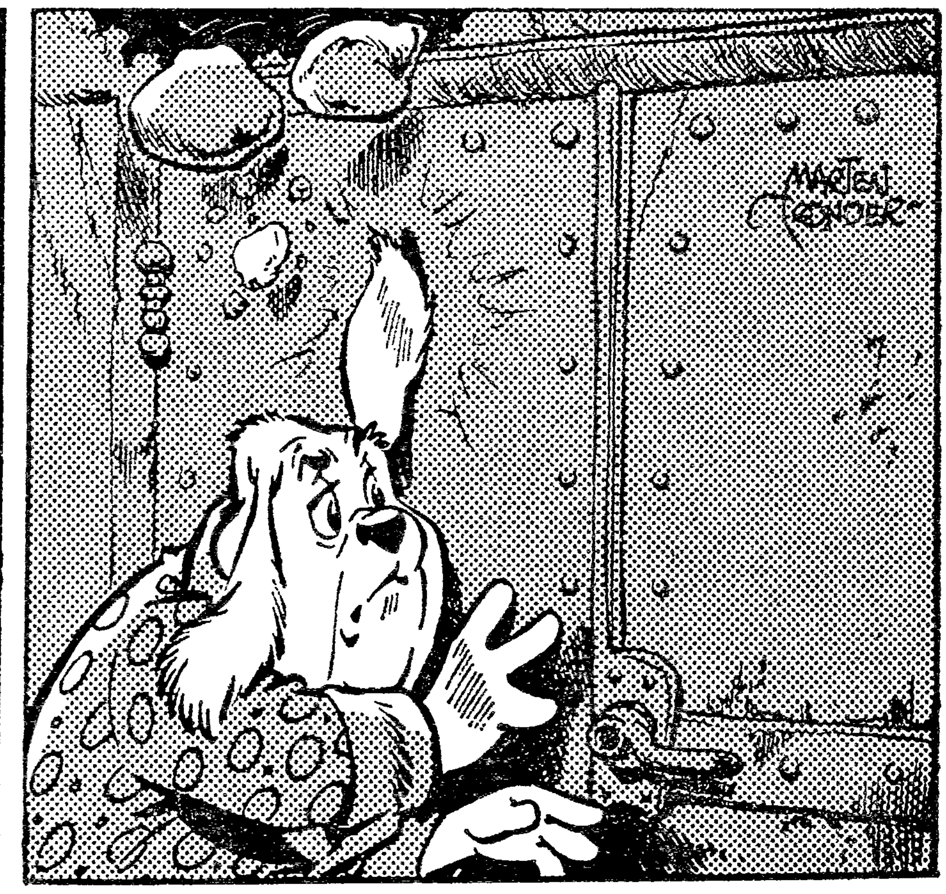
"Ja, ja", zei Tom Poes. "Hm, gelukkig is uw schuur omringd door gras en struiken. Maar verder zie ik het niet zo mooi in. Kom, ik ga naar huis. Tot ziens, heer Ollie."

Hij verdween in de schemering, en heer Bommel begaf zich naar huis nadat hij de garage gesloten had. Zodoende kwam hij Joost tegen, die net op weg was om een bezem op te gaan bergen.

"Het is daar voorlopig verboden toegang, Joost!", riep heer Ollie reeds van verre. "Ik heb er een paar loges ondergebracht, die eerst wetenschappelijk gekeurd moeten worden. Zet die zwabber maar ergens anders neer!"

6960 Joost was naar bed gegaan, maar hij kon de slaap niet vatten. Door het open raam dreef een lauwe zomerwind naar binnen en ook was er een verwijderd suizelend geluid hoorbaar, dat hem verontrustte.

”Het komt uit de ichting van de nieuwe garage, als men mij toestaat”, prevelde hij in het duister. ”Het zullen de loge’s zijn, die heer Olivier daar heeft ondergebracht. Een heel vreemde schikking, wanneer ik zo vrij mag zijn. Wat zijn dat voor vreemde gasten?”

Hij ging zitten en luisterde beklemd naar het eigenaardige geritsel, dat met het maanlicht naar binnen kwam.

”Het zit me een weinig dwars, dat de toegang tot de schuur mij ontzegd is”, hernam hij. ”Ten slotte behoort het tot mijn taak om te zorgen dat de logeerkamer in orde is. En de toestand in de garage is geheel kaal en betreurenswaardig, dat weet ik zeker. Het kan geen kwaad om toch eens even te gaan kijken.”

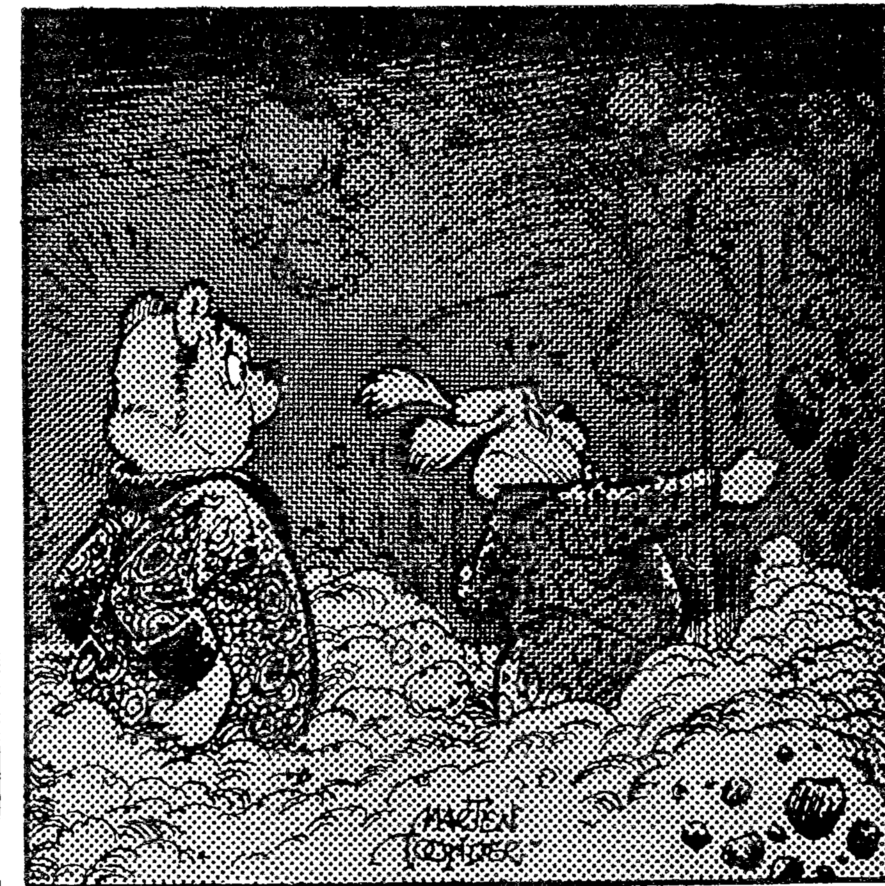
Met deze gedachte stapte hij uit zijn bed, schoot een kamerjas aan en sloop zachtjes naar buiten. De jonge maan hing helder in de hemel en verlichtte de omtrek met een zilverachtig schijnsel, zodat het pas gebouwde optrekje goed zichtbaar was. Alles leek rustig, maar toen de ijverige bediende dichterbij kwam werden de vreemde klanken steeds luider.

”Daar binnen heerst een grote bedrijvigheid, als ik mij zo mag uitdrukken”, sprak Joost tot zichzelf. ”Dat is toch niet gewoon! Zal ik aankloppen en vragen of men soms een glas warme melk wenst?”

Een beetje besluiteloos drukte hij het oor tegen de deur, en door deze beweging raakte er een stuk beton uit de muur los.....

6961. Heer Bommel werd gewekt door een kreet die door het openstaande venster naar binnen dreef.

"Dat was Joost!", mompelde hij, in zijn kamerjas schietend. "Hij zal toch niet... hij is vast naar de garage gegaan; hoewel ik het hem verbood! Wie weet wat er is gebeurd."

Met deze gedachte spoedde hij zich de nacht in, en ja hoor! In het licht van de jonge maan stond de bediende voor het pas gebouwde schuurtje zijn hoofd te wrijven, terwijl hij kreunende geluiden uitstiet.

"Wat doe je daar?", vroeg heer Ollie streng. "Ik heb je toch gezegd, dat je de gasten met rust moest laten? Weet je dat niet meer?"

"Zeker, heer Olivier", gaf de knecht toe. "Ik wilde slechts even vragen of de logé's iets nodig hadden, of dat er iets van hun dienst was. Daar schuilde toch geen kwaad in? Maar weet u wat men deed? Men wierp mij een steen op het hoofd, met uw welnemen! Dat gaat te ver!"

"Het is ruw", gaf de heer Bommel wat bevreemd toe. "Maar het is je eigen schuld! Ik heb duidelijk gezegd, dat de garage verboden terrein was."

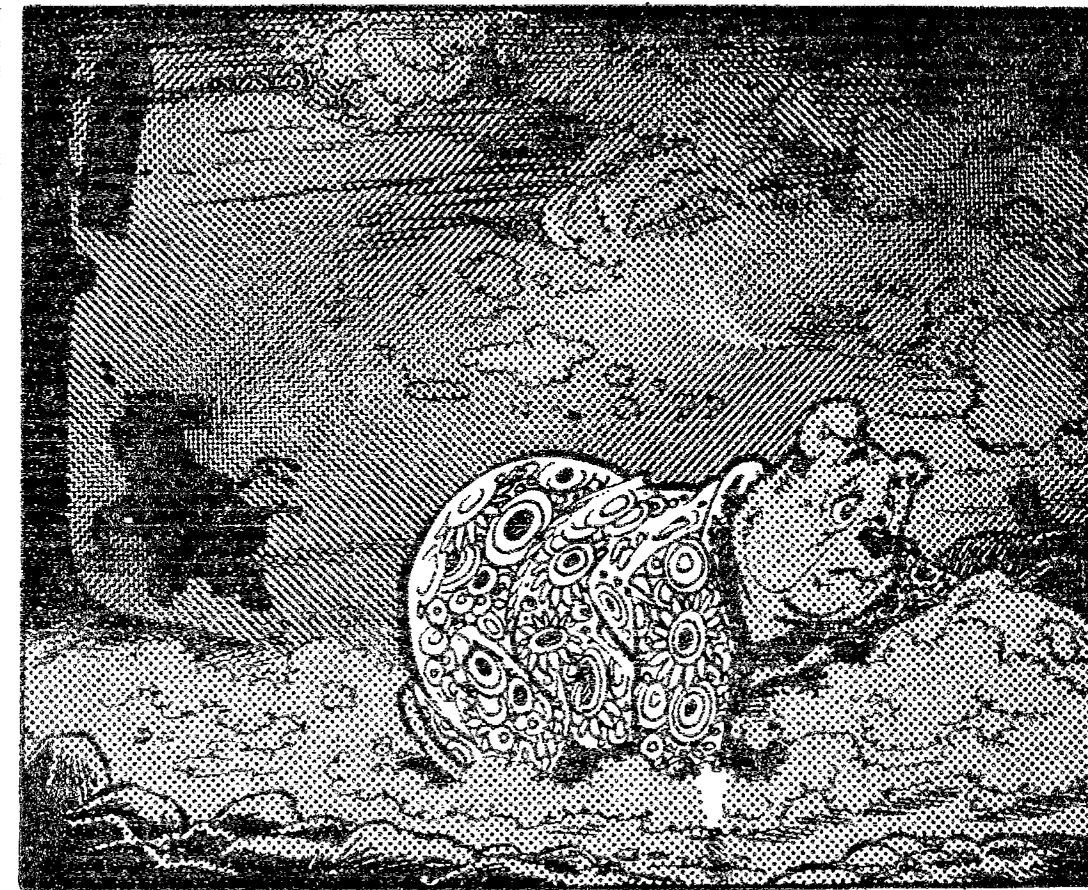
"Ik deed, wat mijn plicht mij voorschreef", hernam Joost verbitterd.

"Meer dan mijn plicht, wanneer ik zo vrij mag zijn. En als dank heeft men mij ernstig bezeerd. Een dergelijke behandeling hoef ik niet te nemen, en ik zal krachtig protesteren, als u mij toestaat."

Heer Ollie wilde het hem verbieden, doch reeds had de bediende krachtig aangeklopt om blijk te geven van zijn ongenoegen. De gevolgen waren schokkend; op het moment dat zijn vuist de deur raakte, viel de gehele garage tot stof en puin in elkaar!

6962. Gedurende enkele ogenblikken werd de stilte van de nacht verscheurd door het lawaai van neerstortend puin, en het maanlicht werd verduisterd door opdwarrelende stofwolken. Toen daalde er een diepe stilte over het schokkende toneeltje. Waar eens de nieuwe garage had gestaan bevond zich nu een vormloze ruïne, waar heer Bommel en Joost met uitpuilende ogen voor stonden.

”Ik klopte aan”, mompelde de knecht, bevangen door schuldgevoelens.

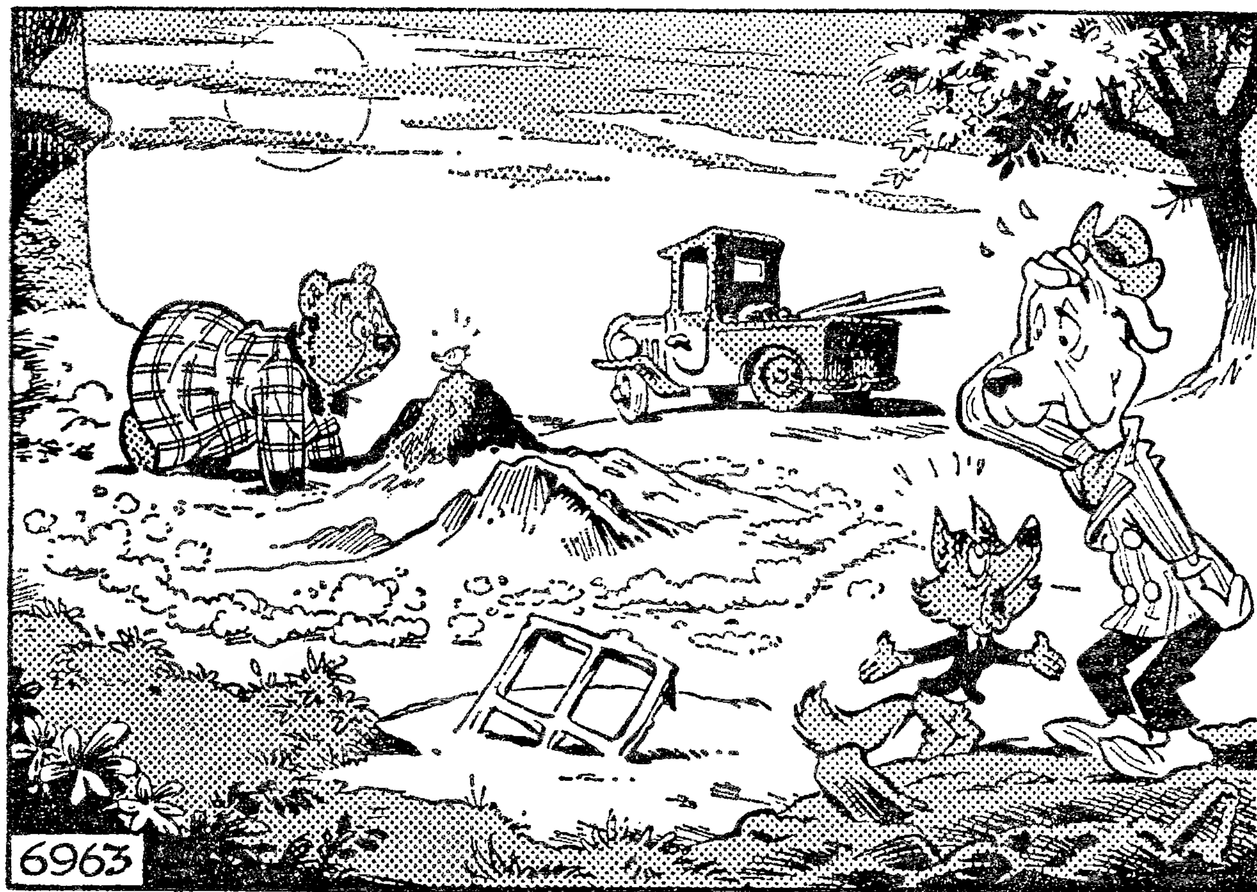
”Heel gewoon. Even informeren, of de gasten nog wensen hadden voor de nacht, met uw welnemen. En nu... nu is alles puinpoeder! Het is niet normaal, wanneer u mij toestaat. Er zit iets bovennatuurlijks in!”

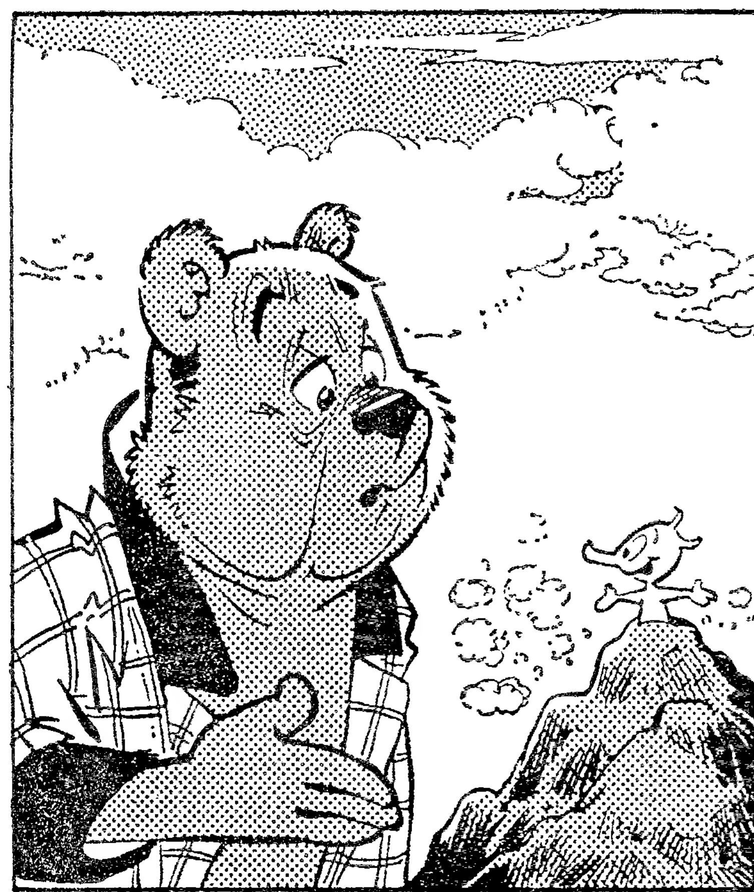
”Schaam je je niet?”, riep heer Ollie met overslaande stem. ”Je bent een woesteling! Wat mankeert je, om als een dolle op een teer bouwwerk te hameren? En wat is er van mijn arme logé's geworden?”

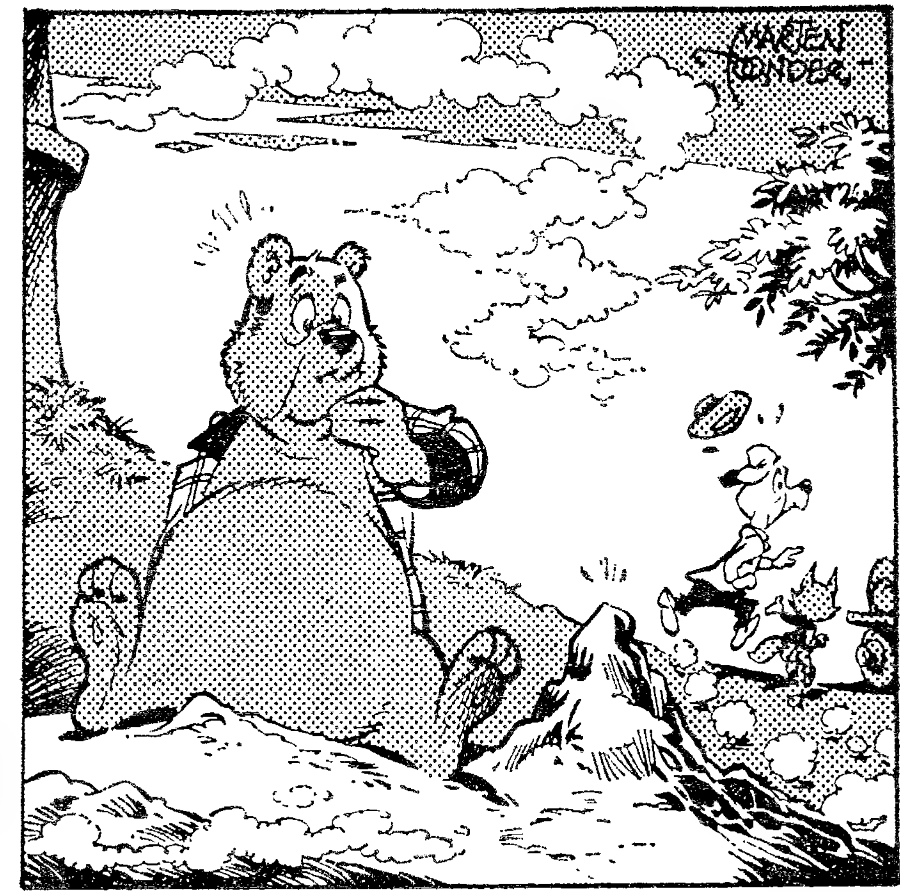
”Ik t-tikte alleen m-maar even aan”, begon de bediende verscheurd. Maar zijn werkgever liet hem niet uitspreken; hij sloeg de hand voor de ogen en riep haast schreiend: ”Ik mag er niet aan denken! Wat voor indruk moeten ze nu van mijn gastvrijheid hebben? Er moet onmiddellijk hulp ontboden worden. Bel de aannemer op! Geen praatjes verder!

Het puin moet worden opgeruimd, voordat het te laat is!”

Joost snelde geheel ontdaan naar huis om het bevel te gehoorzamen, en heer Bommel knielde in de resten neer, om naar zijn gasten te gaan zoeken.

6963 De aannemer, die de garage gebouwd had, verscheen bij het aanbreken van de dag en klom uit zijn voertuig.

„Waar is het?", vroeg hij. „Dat bouwwerk waar klachten over zijn?"

„Hier", zei de bouwvakker, die hem volgde. Hij wees op de puinhopen waar de wind stofwolkjes overheen blies, en voegde er aan toe: „Hier heeft het tenminste gestaan. Ik heb het zelf in elkaar gezet. Goed werk, hoor. Het had makkelijk een paar jaar meegekund."

„Goed werk!", riep zijn werkgever honend uit. „Het is na twee dagen al tot poeier in elkaar gezakt. Zo gek heb ik het nog nooit meegemaakt! Wat voor materiaal heb je gebruikt?"

„Daar gaat het nu niet om!", riep heer Bommel, die op de achtergrond in het puin naar zijn gasten zocht. „Er zijn enkele lieden onder jullie knoeiwerk bedolven! Er moet onmiddellijk geruimd worden, voordat het te laat is!"

Op dat moment ontstond er enige beweging in een bergje voor hem, en daarop verscheen het hoofd van Memel Parduin uit de sloop. Dat was een hele opluchting voor heer Ollie.

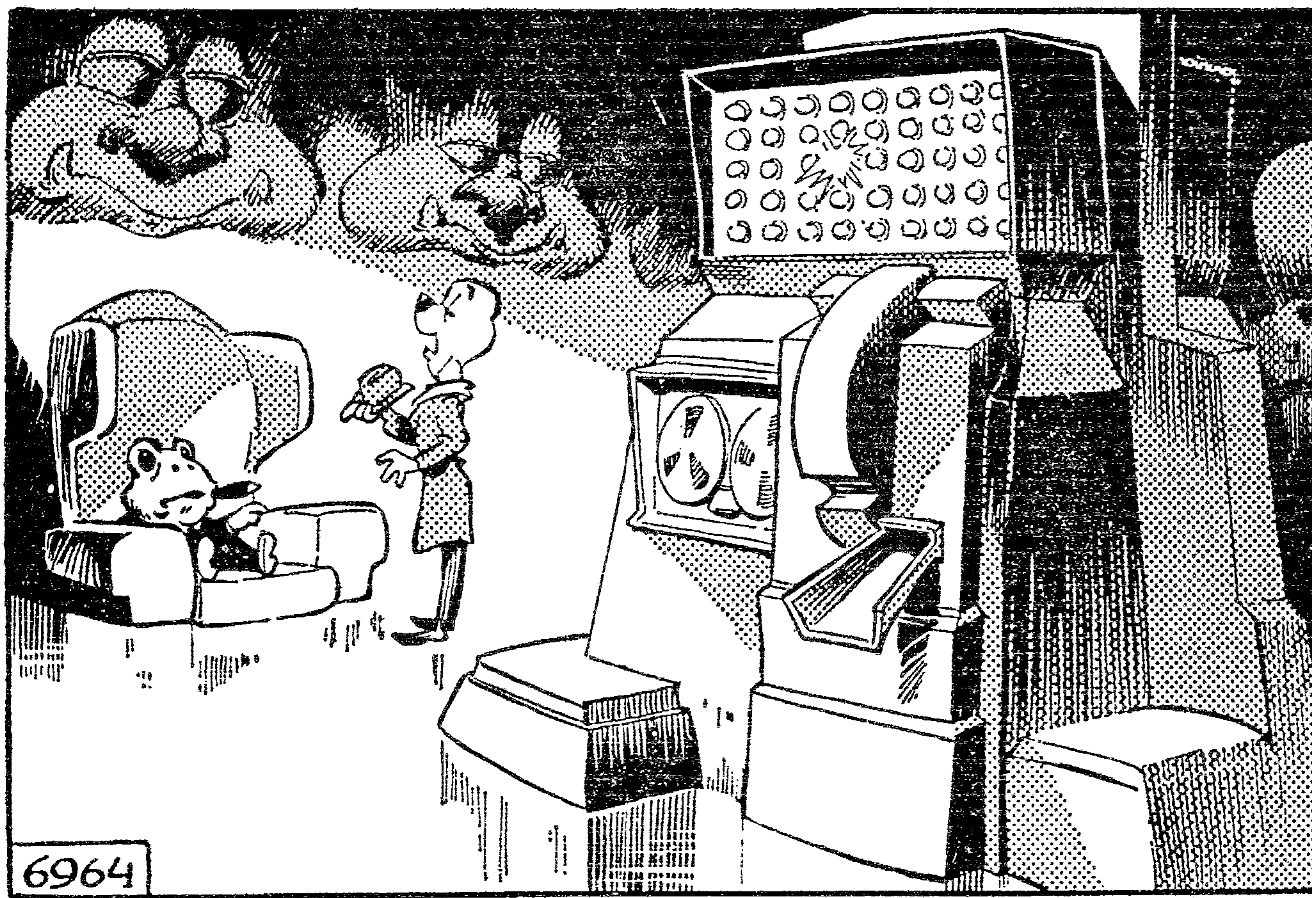
„Gelukkig!", riep hij uit. „Ik was al bang, dat je verpletterd zou zijn! Mijn excuses voor dit armzalige onderkomen! Wat moeten jullie wel niet van mijn gastvrijheid denken!"

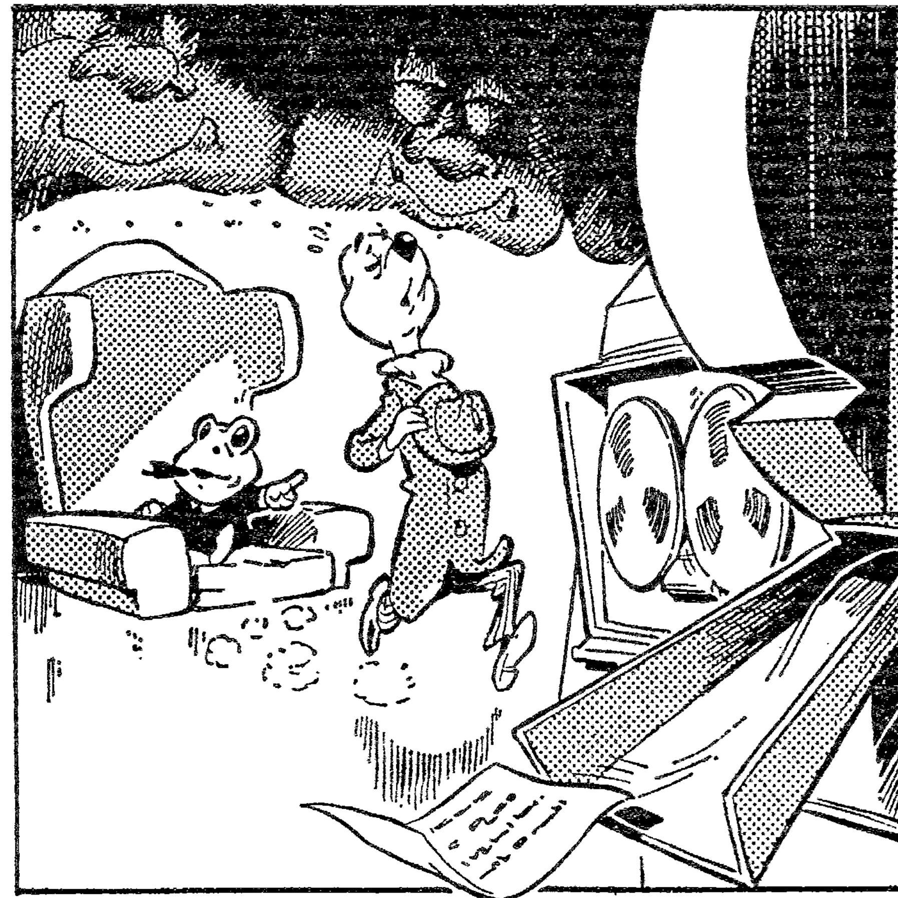
„Geweldig!", zei het ventje glunder. „We hebben het nog nooit zó mooi gehad. En alle eitjes zijn prachtig uitgekomen. Ach, wat zullen de kleintjes groeien in deze voedzame omgeving! Dank je wel!"

Na deze woorden trok hij zich in het puin terug en heer Bommel bleef verdwaasd achter.

„Nog nooit zo mooi gehad..." herhaalde hij prevelend. „Wat betekent dat? Wat bedoelde hij?"

Er was echter niemand die hem antwoord gaf; in de puinhoop ritselde het alleen maar een beetje. En de aannemer spoedde zich, gevolgd door zijn personeel, terug naar huis om zijn cementleverancier op te bellen.

6964 Inmiddels was de heer Steenbreek teruggekeerd naar zijn opdrachtgever om rapport te gaan uitbrengen.

„Het ziet er niet zo mooi uit met de woningbouw, AWS", sprak hij. „Er bestaan nog steeds reparerende vaklieden, die liever aan oude dingen knoeien dan dat ze de zaak tegen de grond gooien. De nieuwbouw wordt wel lekker losjes in elkaar gezet, dat wel. Maar dat gebeurt hoofdzakelijk door ongeschoolden, en die schieten nu eenmaal niet zo vlug op..."

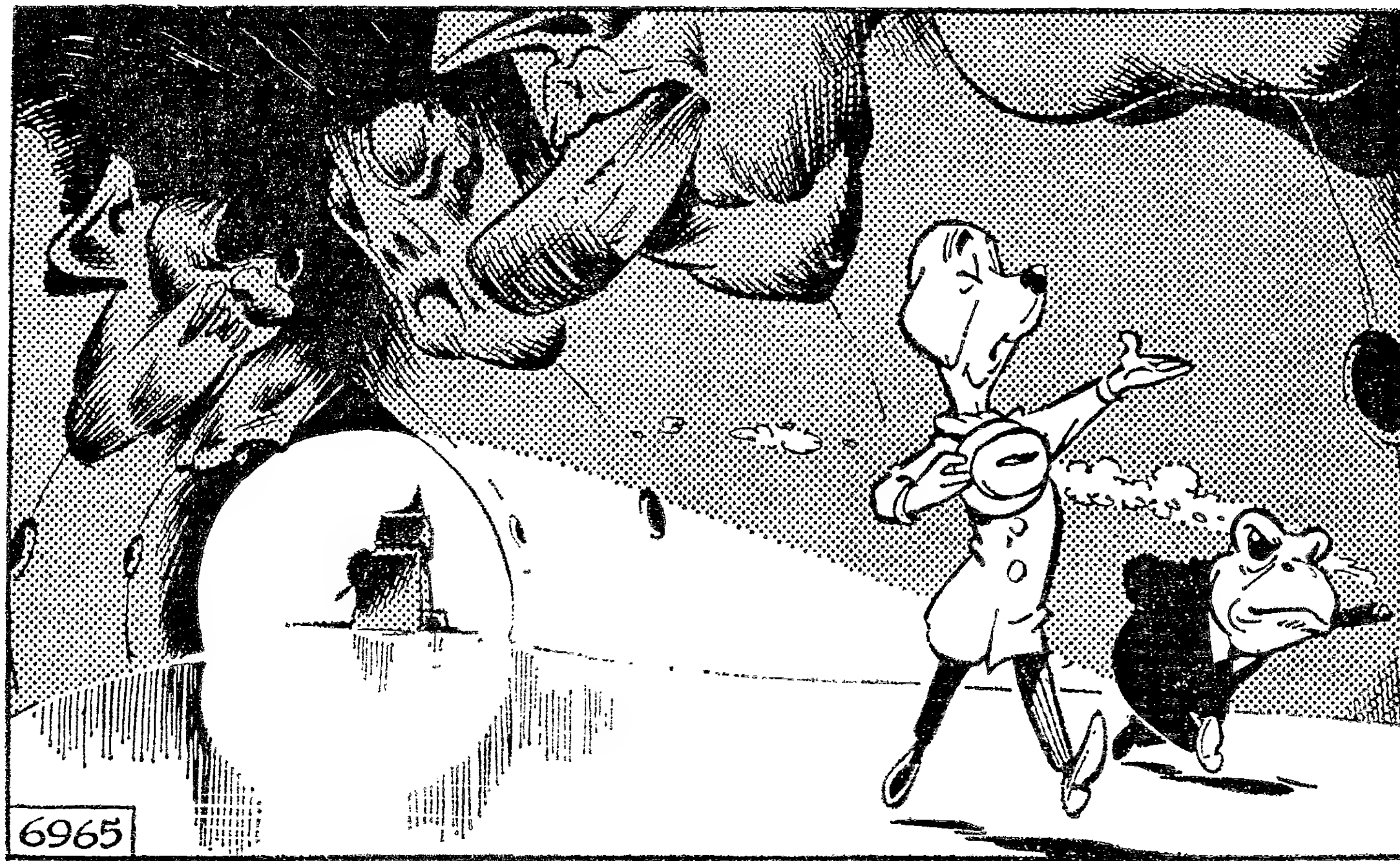
„Daar gaat het niet om!", riep de heer Steinhacker korzelig. „We moeten meer slijtage hebben! Meer consumptie, Steenbreek! Méér consumptie! Weggooi-huisjes; die verhogen de welvaart! Horrorkitsj zit lekker met zijn weggooi-plastik. Maar wij zitten met onverwoestbaar cement, dat jaren meegaat! Heb je niks kunnen vinden?"

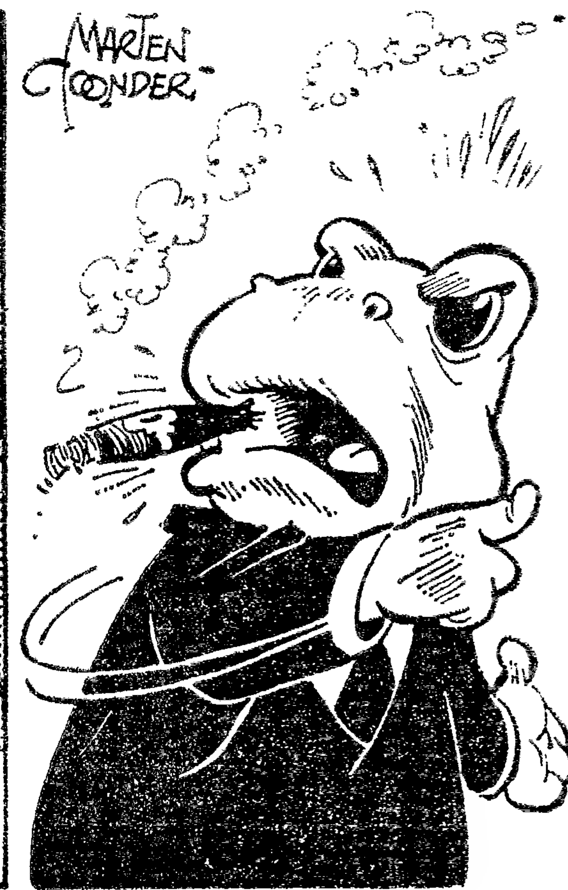
De ander schudde bedrukt het hoofd, maar voordat hij iets kon zeggen floepte er op de computer, die het vertrek sierde, een rood lampje aan. AWS stak bevelend een arm uit, doch Steenbreek snelde reeds op het toestel toe, en hij was precies op tijd om de kaart die er uit schoot op te vangen.

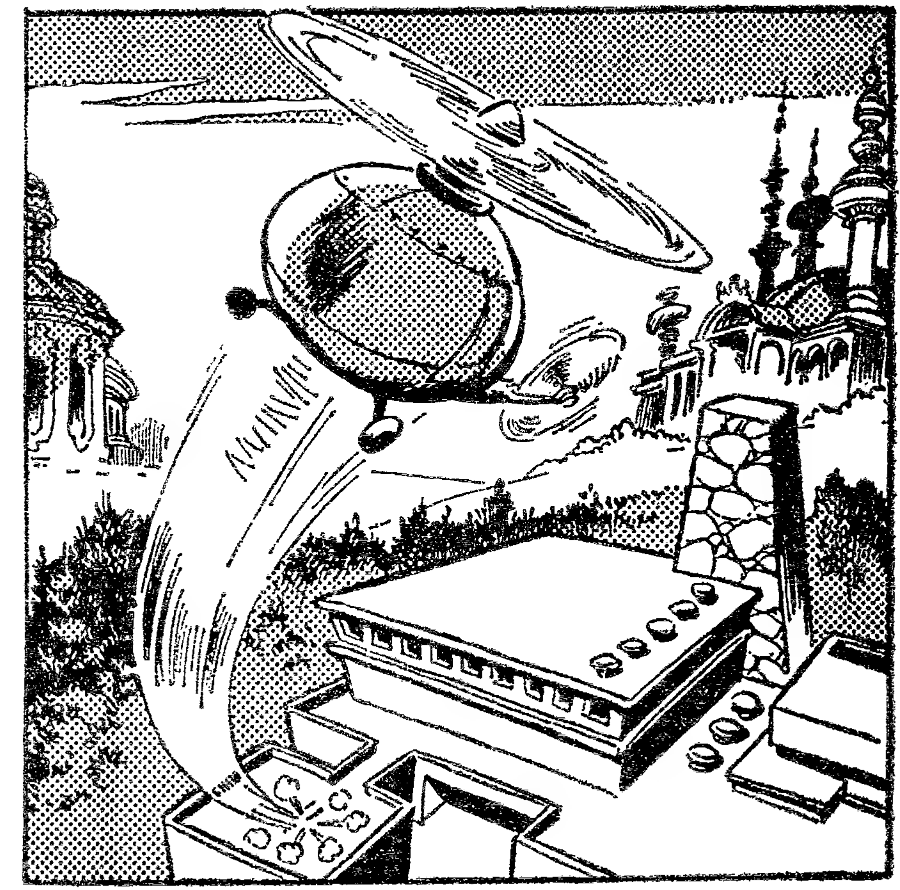
„Nee maar..", prevelde hij onthutst, toen hij een blik op het papier geworpen had. „Het ziet er naar uit, dat we hier iets hebben..."

„Ik betaal je niet om te zemelen!", riep AWS ongeduldig. „Wat hebben we?"

„Slijtage", verklaarde de heer Steenbreek. „Dit is een rapportje van slijtage aan een garage, in record-tijd. Na twee dagen is het bouwsel reeds tot puin vervallen. En dat niet alleen; het puin vergaat tot stof waar men bij staat!"

6965. De bouwstof-magnaat Steinhacker sprong uit zijn fauteuil en begon opgewonden door zijn woning te ijsberen.

„Mooi!”, gromde hij. „Heel mooi! Een garage, die na twee dagen tot poeder vergaat is een voorbeeld voor de bouwnijverheid. Dat zal vraag naar cement geven. Ik zie de aandelen al stijgen, Steenbreek! Waar was dat gebouwtje van gemaakt?”

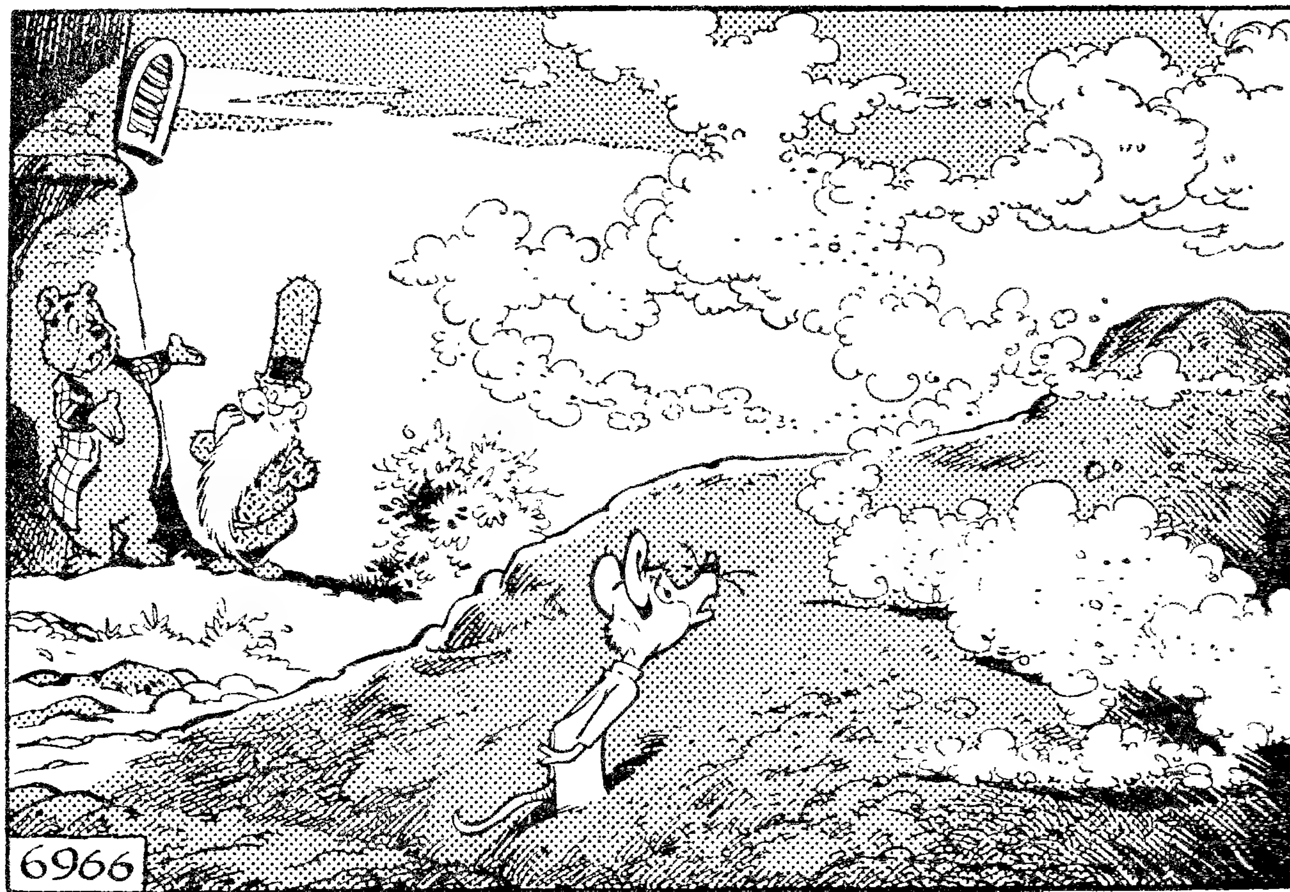
„Het was opgetrokken van gewone Steinhacker-cement en holle Amos-blokken”, verklaarde de secretaris, die naast hem opwandelde.

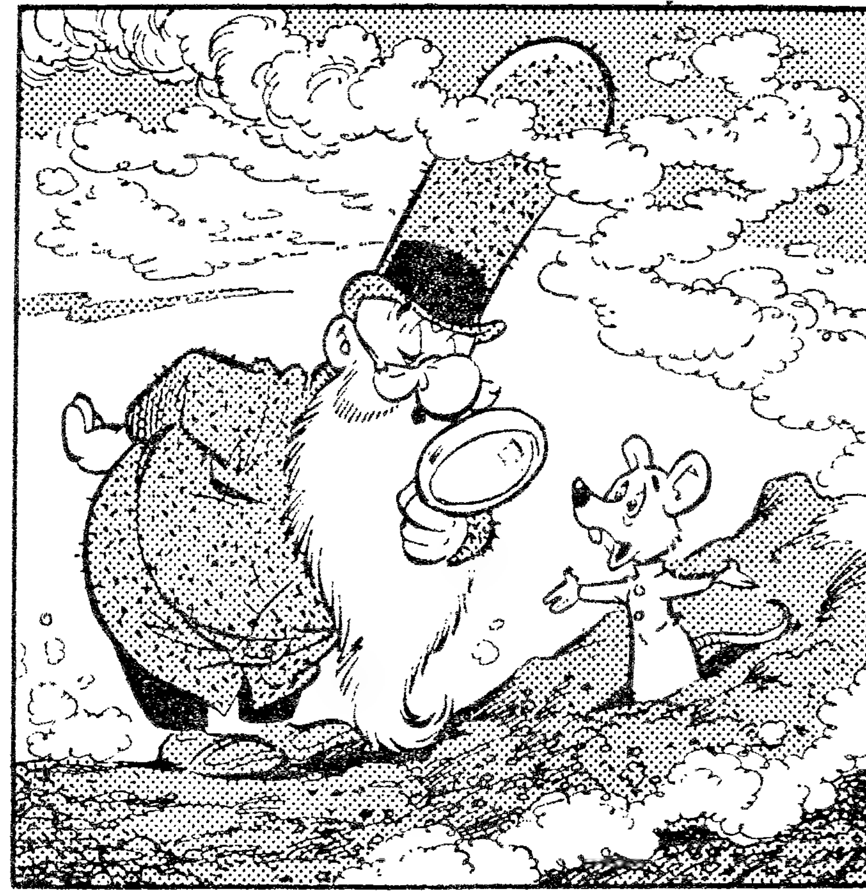
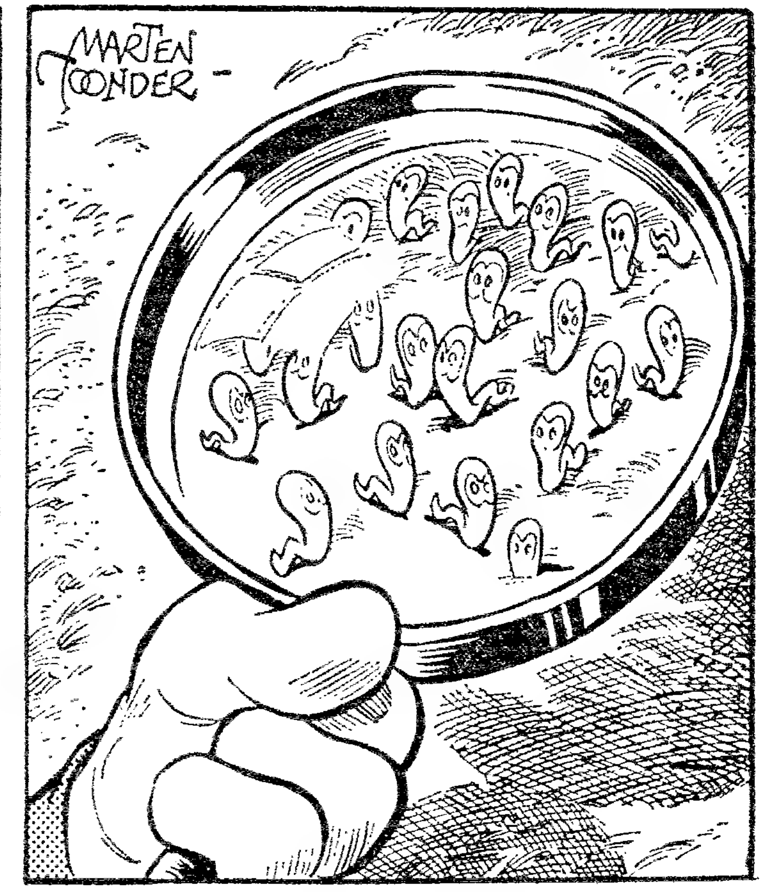
„En dat zeg je zo rustig?”, riep zijn werkgever in grote opwinding. „Je loopt daar te lummelen, terwijl er een omwenteling plaats grijpt? Je bent waardeloos, Steenbreek; waardeloos! Begrijp je dan niet, dat iemand het middel gevonden heeft om de markt nieuw leven in te blazen?”

„Ja, meneer Steinhacker”, zei de ander verblekend.

„Aan het werk dan”, schreeuwde de bouwkeizer. „Bel de beurs op! Verkoop de cement en de blokken! Koop alle beton, die je krijgen kunt! Als de donder naar die garage en uitvoerig rapport van wie, hoe en wat. Begrepen? En dan nog iets; noem me geen meneer, of je vliegt er uit! Ik ben geen bouwvakker!”

De heer Steenbreek begreep wanneer er een crisis voor de deur stond. Transpirerend toog hij aan het werk, en niet lang daarna kon men hem per helicopter van het dak op zien stijgen om zich naar heer Bommel's garage te spoeden.

6966. Intussen had heer Ollie bezoek gekregen van de geleerde, die op zijn verzoek de vreemde gasten kwam onderzoeken. Het was een zekere professor Prlwytzkofsky, die als fenomenoloog zeker in staat zou zijn om een goed dieet aan de logé's voor te schrijven.

„Alzo", sprak de hoogleraar, „waar steken deze buitenordentelijke gezellen? Geeft het hier ener rustiger omgeving waar ik der onderzoeking kan aanvangen?"

„Ja, dat is nu vervelend", zei heer Bommel. „Ik had ze zolang in de garage ondergebracht, maar die is vannacht een beetje in elkaar gezakt, zodat ze nu onder het puin zitten. Maar ze vinden het niet erg, hoor. Ze hebben het nog nooit zo goed gehad, zeggen ze."

De geleerde wierp een blik op de stofhoop, die zijn opdrachtgever hem aanwees en trok de wenkbrauwen op.

„Praw", mompelde hij. „Ener zeer eigendommelijke geschiedenis. We zullen maar zien."

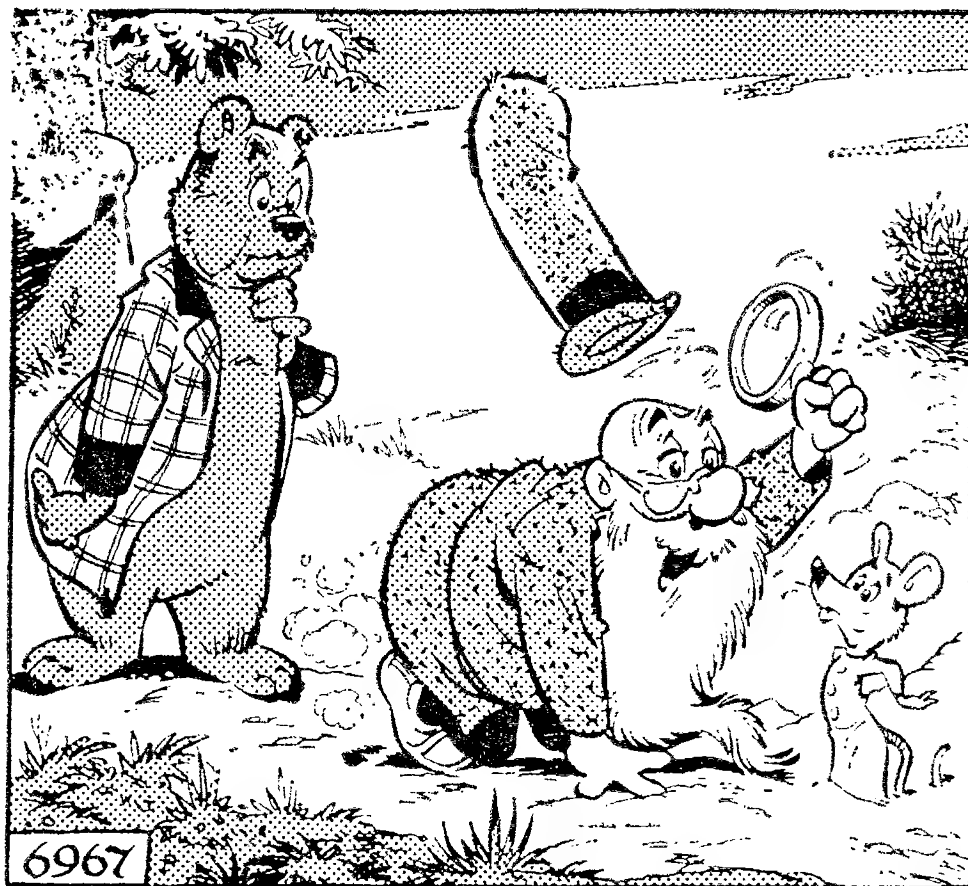
Met deze woorden trok hij een sterk vergrootglas en begaf zich naar de vervallen logeergelegenheid, waar zijn assistent Pieps hem reeds opwachtte.

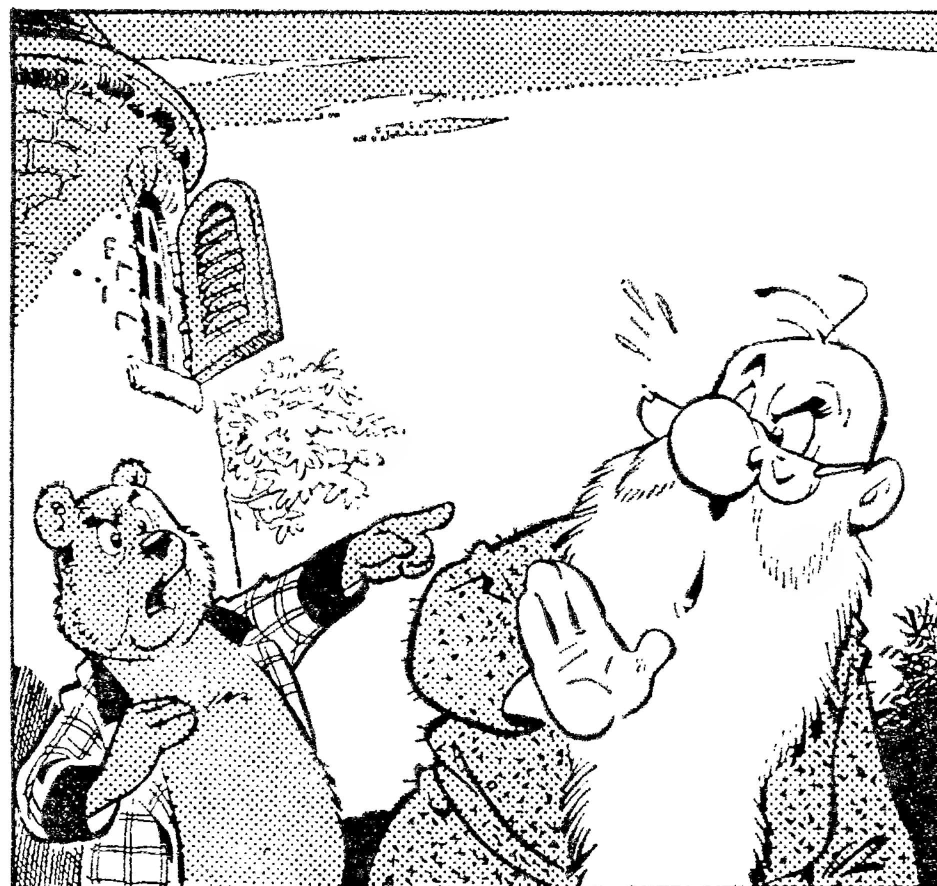
„Het stof beweegt", zei deze beklemd. „En daarnet heb ik een brok cement voor mijn ogen in elkaar zien zakken. De zaak verteert, waar je bijstaat."

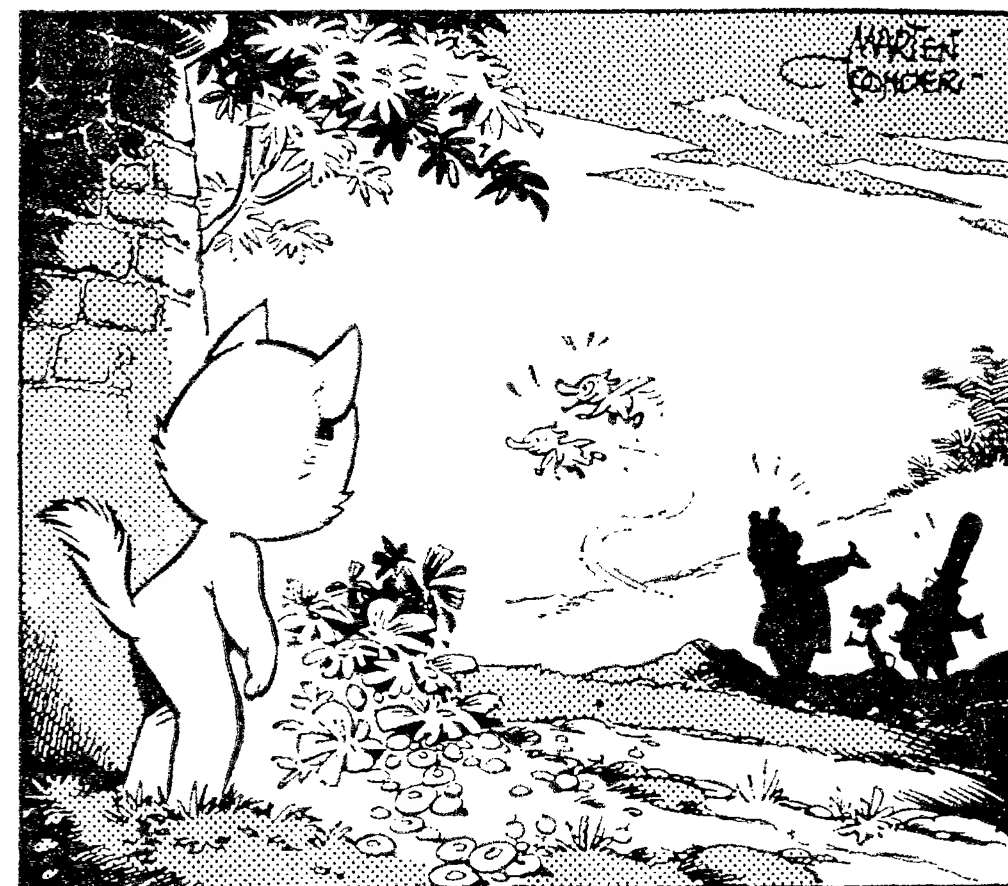
„Rust, mijnheer Pieps", maande de professor. „Wij moeten dezer zaak wetenschappelijk aanvatten en geen voorijlige volgeringen maken.."

Zijn stem verstierf tot een toonloos gemompel, want op dat moment ontdekte hij onder zijn loupe een groot aantal kleine figuurtjes die hem sterk vergroot aanstaarden.

„Wormlijn", prevelde hij verrast. „Dat moeten ja die eier zijn, die hedennacht zijn uitgekomen!"

6967 Heer Ollie keek ontsteld naar de ruïne van zijn garage, die zienderogen tot poederstof verviel.

"Hoe vreselijk", sprak hij toonloos. "Wanneer de eitjes uitgekomen zijn, zitten de kleintjes nu onder deze puinhoop!"

"Praw!", riep de professor kraaiend uit. "Ze hebben dezer steenslag ja zelf veroorzaakt! Uwe kleintjes zijn maaien, mijnheer Boml! Onbekende specimen der anthropoda! Een groter vinding, die men wellicht der Prlwytzkofsky-memel noemen zal! Hier is ener laboratorium onderzoeking geboden, mijnheer Pieps. Schep enige maaien in een glaslein, bid ik u." Nu ontwaakte heer Ollie uit zijn beklemming.

"Niets daarvan!" riep hij uit. "Deze kleine wezens zijn mijn gasten, en ik kan niet toestaan, dat ze ruw behandeld worden. Ze moeten bij hun ouders blijven – en niet in een glaslijm!"

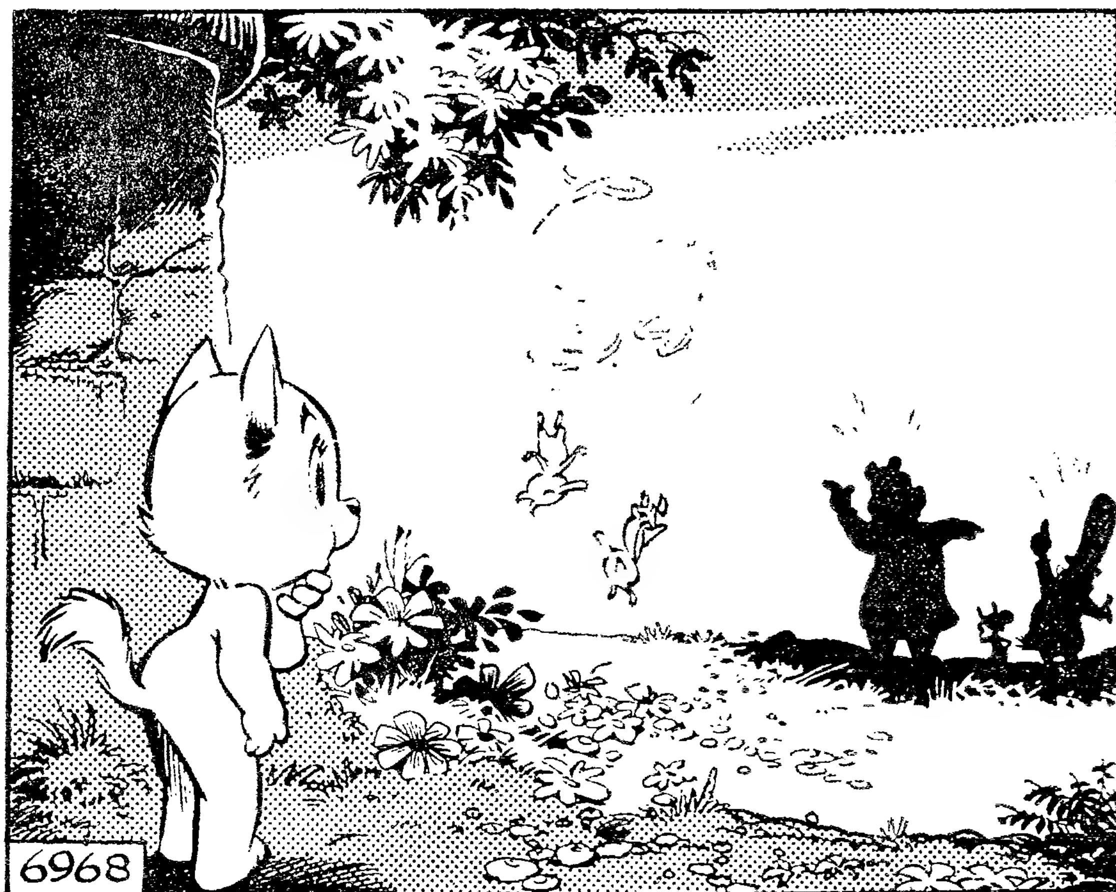
De geleerde wendde zich met een ruk om en fronste de wenkbrauwen.

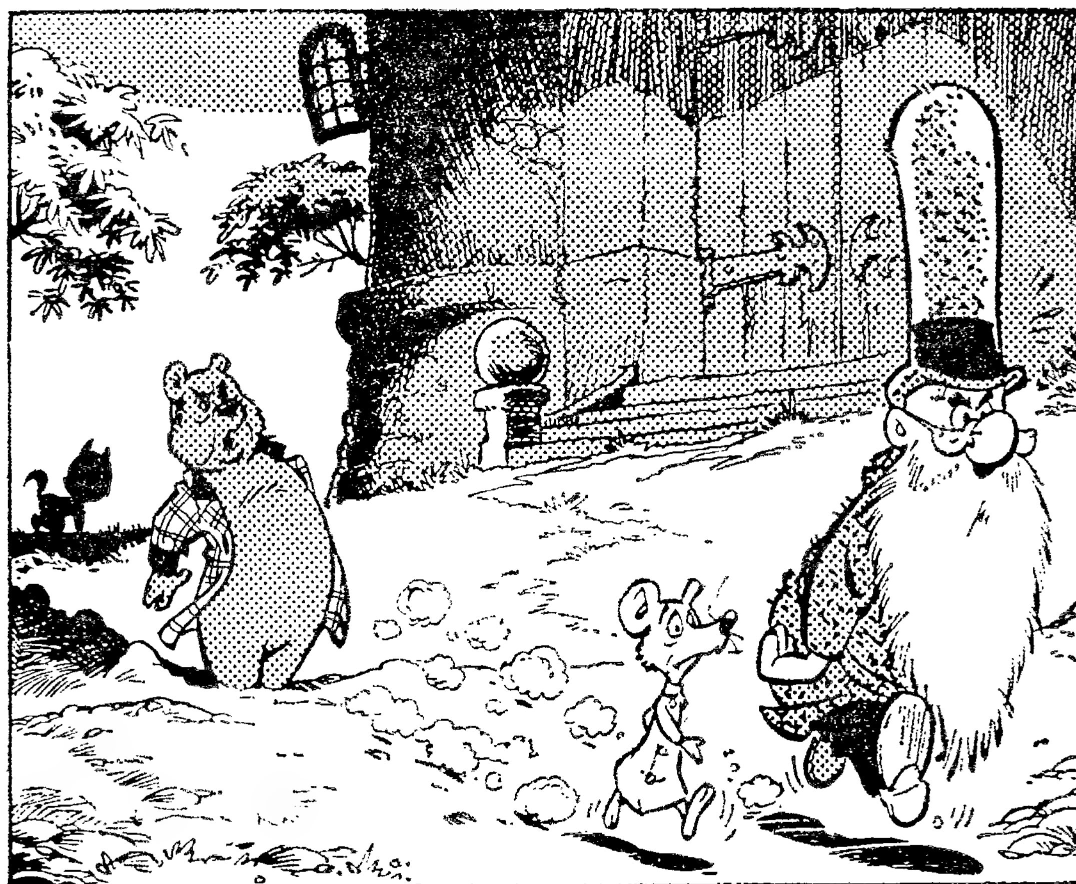
"Kwatsj!" snauwde hij. "Uwe gasten zijn petrofagen en verdienen ener krachtiger bestudering. Sta der wetenschap niet in der weg met uw gefreumel!"

Heer Bommel liet zich dit natuurlijk niet zeggen, en al spoedig ontstond er een opgewonden gesprek dat tot ver in de omtrek hoorbaar was. Tom Poes, die een ochtendwandeling maakte, werd hierdoor aangetrokken en hij keek verbaasd naar de stofmassa, die eens een nieuwe garage geweest was. Hij begreep, dat er in de afgelopen nacht heel wat gebeurd moest zijn; maar voordat hij inlichtingen had kunnen vragen werd zijn aandacht getrokken door twee insecten.

Het waren Maaike Prut en Memel Parduin, die van de puinhoop naar Bommelstein vlogen.

"Voor de kinderen is nu voorlopig goed gezorgd", hoorde hij de eerste zeggen. "We moeten een nieuw gebied zoeken en daar ligt een mooi gebouw!"

6968 Tom Poes keek ongerust naar de naderende insecten want hij begon te vermoeden wat er met de garage gebeurd was.

”Als ik ze niet tegenhoud, gaat Bommelstein er aan”, dacht hij. ”Ze eten niet alleen plastic rugzakken en blik, maar ook cement!”

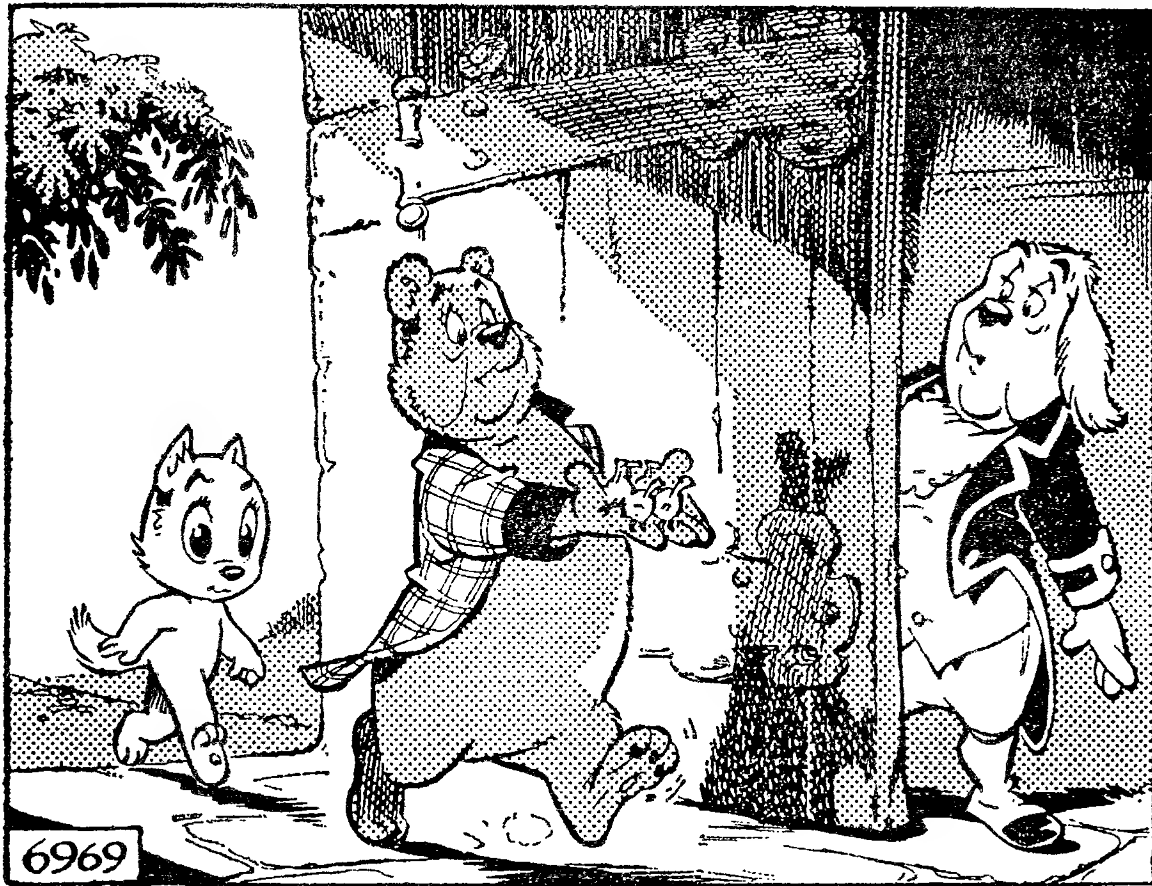
Op dat moment gebeurde er echter iets vreemds. De vliegende figuurtjes waren halverwege het grasveld boven een bloemgroep gekomen, toen ze plotseling een vreemde zwenking maakten en versuft naar beneden dwarrelden. De groenstrook was te veel voor hen geworden en ze waren bevangen geraakt door de geur van wilde honing. Tom Poes begreep dat natuurlijk niet direct; hij bukte zich en begon tussen het gras naar de bedwelmde stakkers te zoeken.

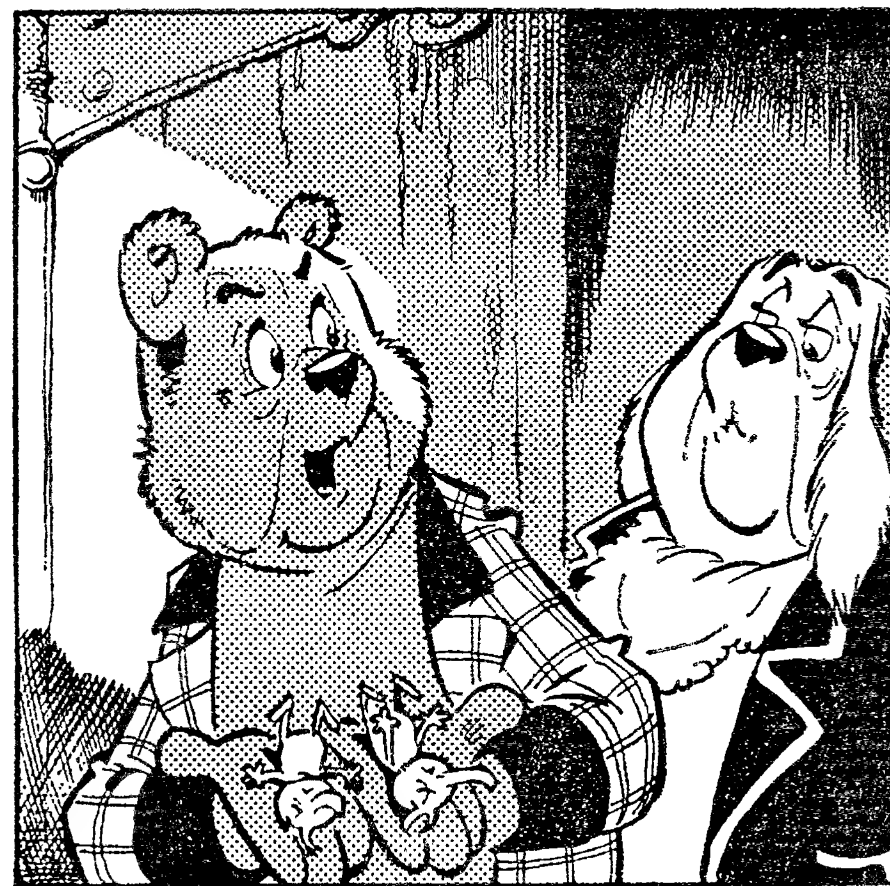
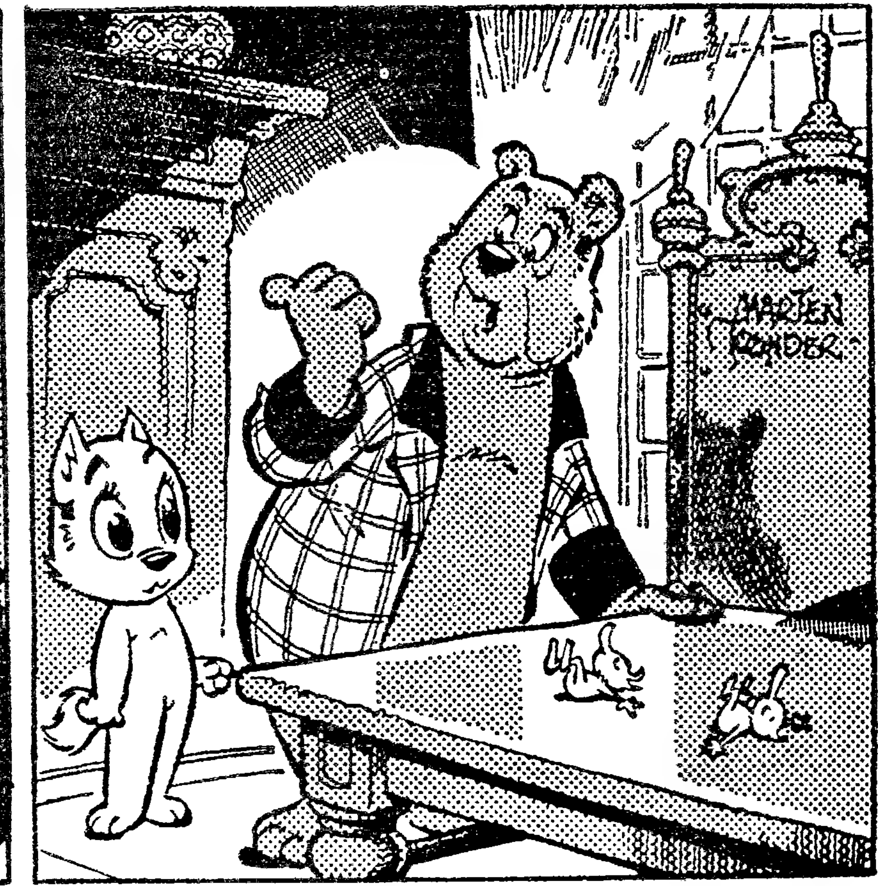
Intussen wees heer Bommel zijn geleerde bezoekers op strenge toon de uitgang.

”Ik heb u laten komen om een dieet voor mijn gasten samen te stellen”, riep hij uit. ”Niet om ze in glazen buisjes te stoppen. Het idee! Dit is verder verboden toegang voor lieden van uw soort onthoudt dat!” Professor Prlwytzkofsky verwijderde zich, wit van drift en heer Ollie keek hem voldaan na.

”Een heer laat niet spotten met de wetten der gastvrijheid”, sprak hij tot zichzelf. ”Waar moet het heen wanneer men kleuters in een laboratorium gaat onderzoeken?! Wat zouden de arme ouders daar wel van zeggen?”

”De ouders liggen hier!” riep Tom Poes achter hem ”Ze schijnen ziek te zijn.”

6969 Heer Bommel raapte ontdaan de bedwelmde insecten op en droeg ze met grote zorg naar Bommelstein.

"Ze vielen flauw toen ze boven de bloemen vlogen", zei Tom Poes, die hem volgde. "Daar konden ze niet tegen; en dat is maar goed ook, want ze wilden aan Bommelstein beginnen."

"Het is helemaal niet goed", zei heer Ollie, die deze opmerking niet begreep. "De kleine stakkerds zijn er slecht aan toe. Ze liggen met hun beentjes omhoog, als je begrijpt wat ik bedoel!"

"Hebt u kevers gevangen?" vroeg de bediende Joost, die open deed. "Een mooie vangst, als u mij toestaat. Het zijn grote hoor!"

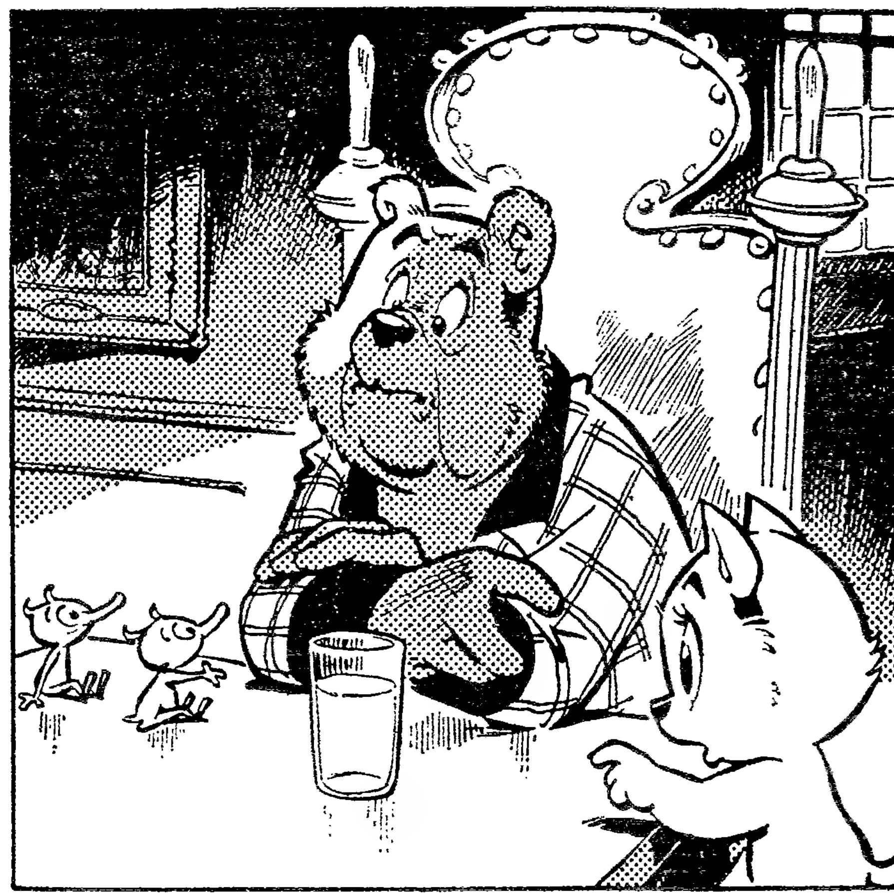
"Dit", sprak heer Bommel verontwaardigd, "zijn mijn gasten! Het past je niet ze kevers te noemen omdat ze er een beetje anders uitzien dan wij! Ze zijn al genoeg beledigd door die professor, die ze Prillekofski-memels noemt, en die hun kindertjes mee wilde nemen naar een laboratorium! In glazen buisjes! Ga de wacht houden bij de garage, Joost, en zorg, dat niemand zich aan de kleintjes vergrijpt. Ik ga deze ongelukkigen verplegen."

Zo sprekende betrad hij de woonkamer, waar hij de patiënten zachtjes op de tafel legde.

"U kunt ze beter terug brengen naar de puinhoop", zei Tom Poes. "Daar kunnen ze niet weg, omdat ze niet over het gras kunnen dat er omheen groeit. En het is gevaarlijk om ze hier in huis te hebben; dat hebt u aan de garage kunnen zien!"

"Je moest je schamen", riep heer Ollie uit. "Deze wezentjes zijn weerloos aan onze zorgen overgeleverd, en het is duidelijk dat ze ernstig ziek zijn. Ga liever een glas water halen om ze bij te brengen! Uit de pomp, dat is het zuiverste."

6970 Tom Poes haalde een glas water en heer Bommel ging er bij zitten om zijn zieke gasten te kunnen besprenkelen. Voordat hij echter aan de behandeling had kunnen beginnen richtten de patiënten zich reeds op en strekten afwerend de armpjes uit

"Niet dat!" riepen ze uit. "Dat is vergif!"

En Memel Parduin voegde er aan toe: "Dat vocht zou eerst verzacht moeten worden met een rijke scheut flodder."

"Flodder?" herhaalde heer Ollie bevreemd. Hij zette het glas neer en boog zich over de tafel.

"Wat bedoel je?" vroeg hij. "Wat voor kwaal hebben jullie? Wat is er eigenlijk in mijn garage gebeurd en waarom hebben jullie je kindertjes in de steek gelaten?"

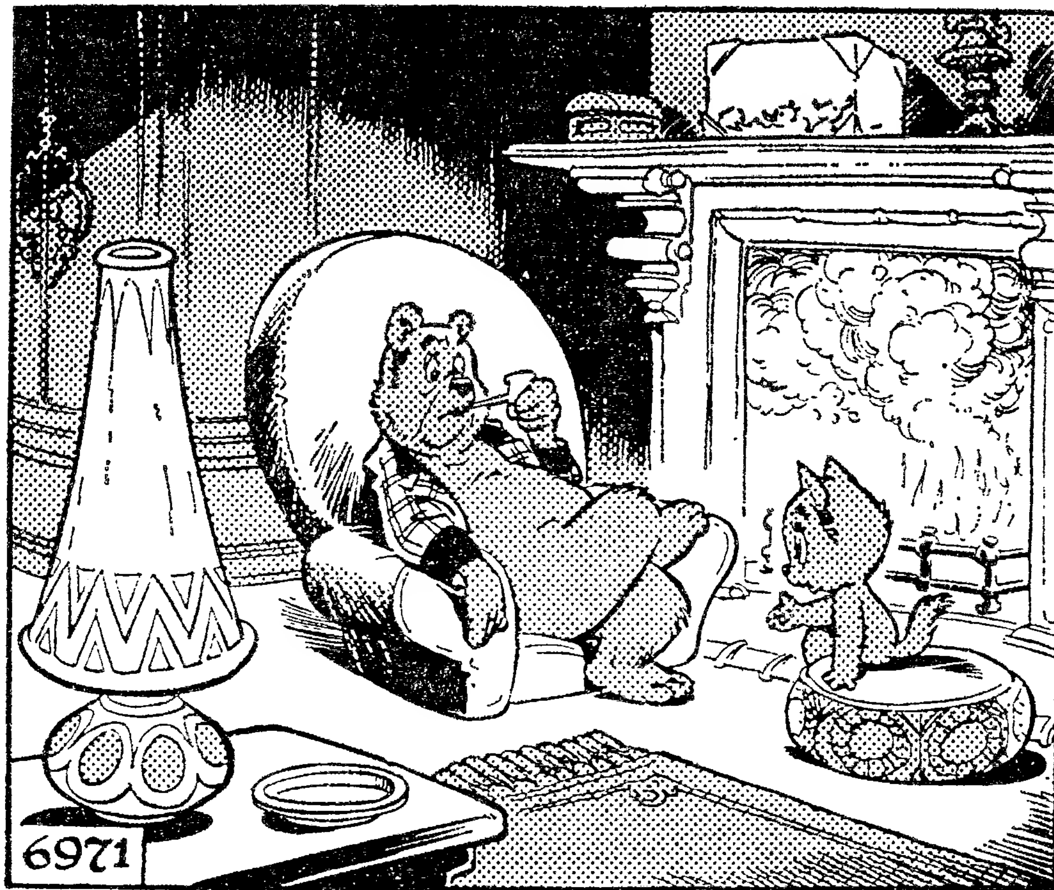
"De kleintjes hebben het voorlopig goed", legde Maaike Prut uit. "Genoeg voedzaam eten voor een hele tijd. Ze zullen goed groeien en vlug volwassen worden. Maar wij moeten op tijd voor een nieuw eetgebied zorgen en daarom moesten we verder."

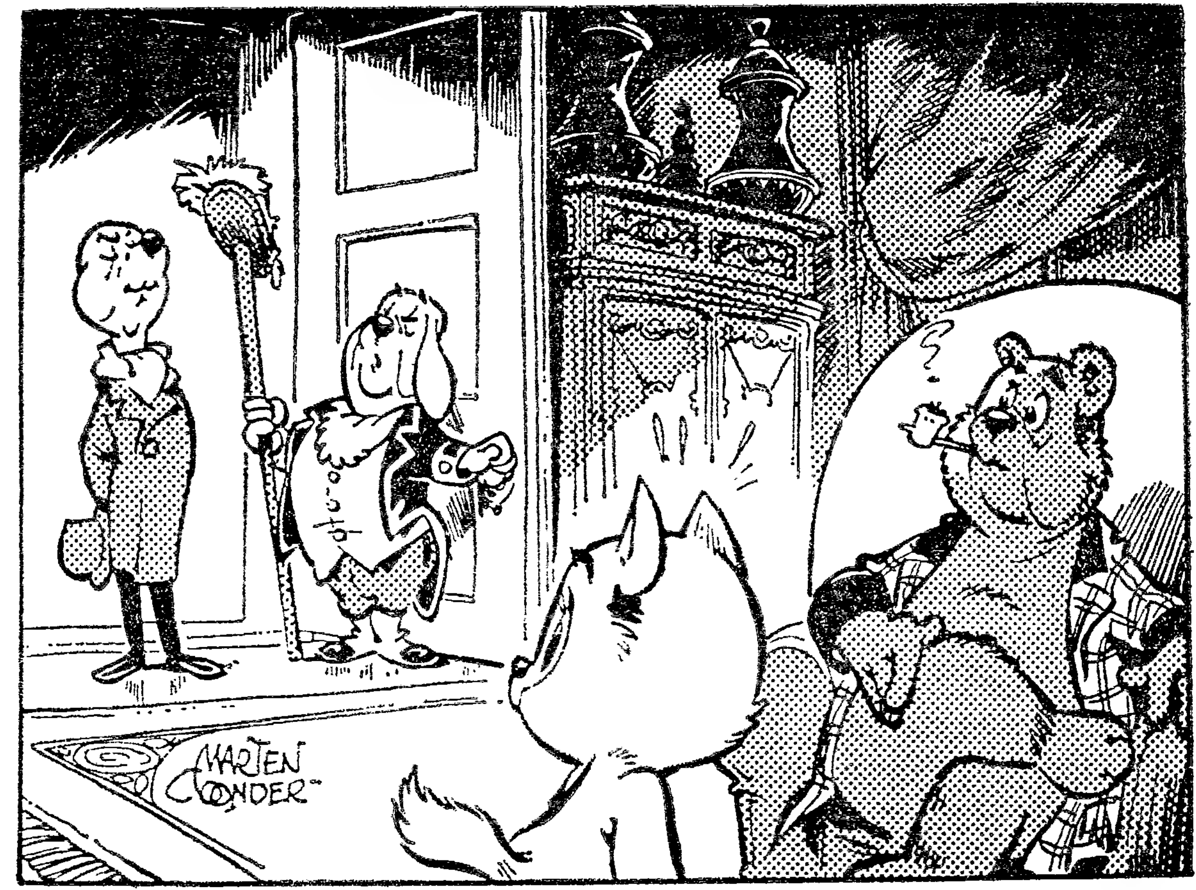
"Maar het ging niet", vulde Memel Parduin droevig aan. "Wij zijn in deze door groen en uitgezuiverde lucht reddeloos, als u ons niet helpt." Terwijl dit gesprek plaats vond was Joost naast de puinhoop op wacht gaan staan, en daar werd hij na een poosje benaderd door de heer Steenbreek.

"Hoe is het mogelijk, dat dit gebouwtje zo snel vergaan is?" vroeg deze.

"Volgens mijn gegevens was het net gereed gekomen."

"Het is bovennatuurlijk", gaf de knecht toe. "Maar u moet weggaan. Heer Olivier wil hier geen indringers hebben, met uw goedvinden."

6971. Heer Bommel had zijn gasten in een overdekt terrarium ondergebracht dat hij op de schoorsteenmantel zetten. Daaronder zat hij nu met bezorgd gelaat een pijp te roken.

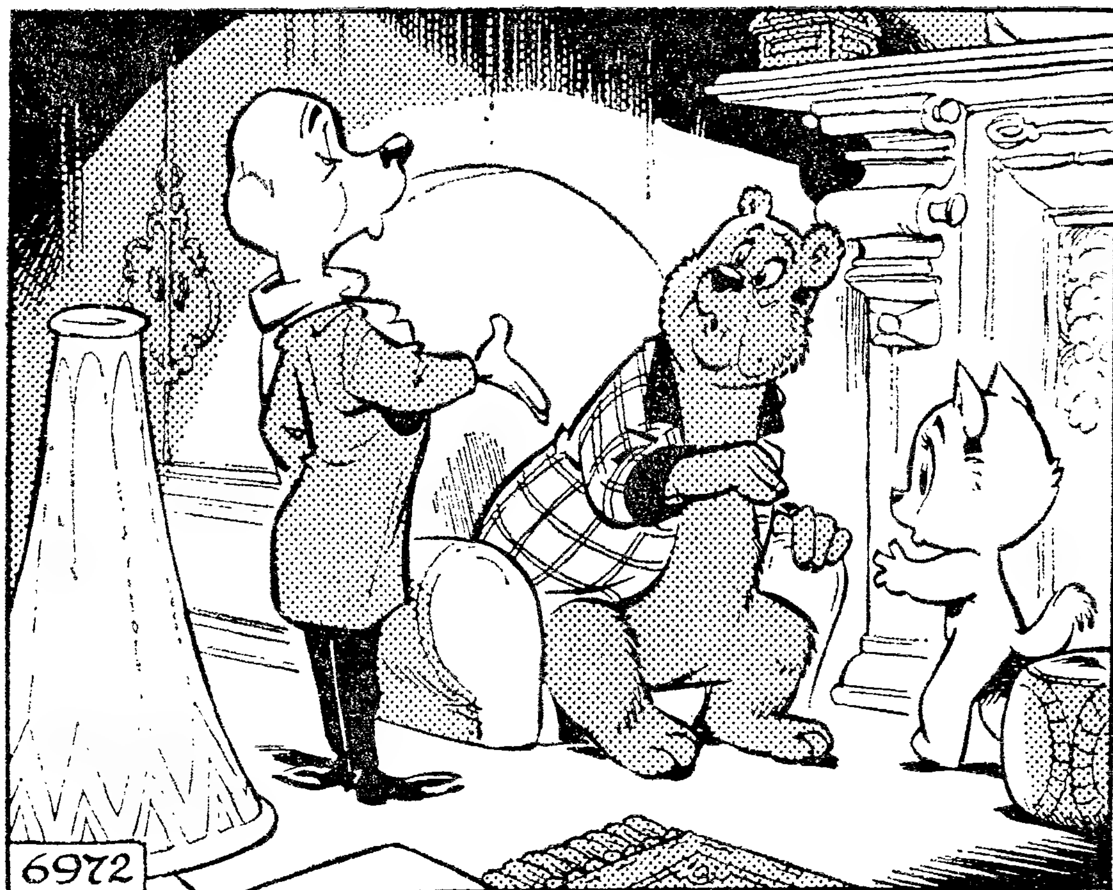
”Het is mijn plicht als gastheer om goed voor hen te zorgen”, sprak hij tobbend. ”Maar ik begrijp hun gebruiken niet. Wat zouden het toch voor lieden zijn?”

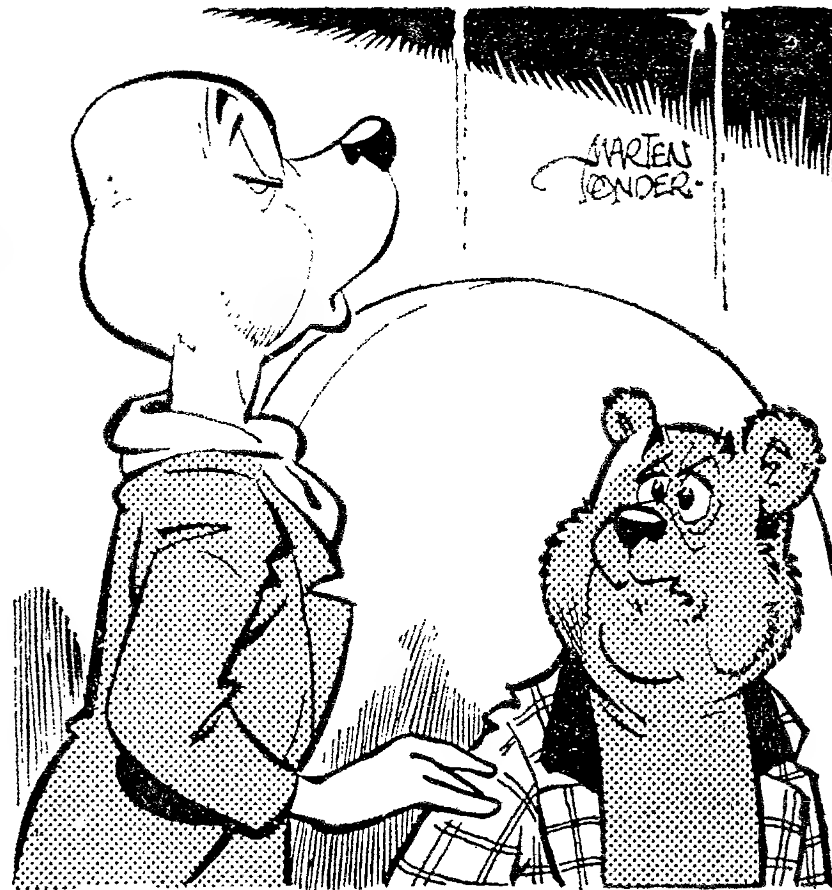
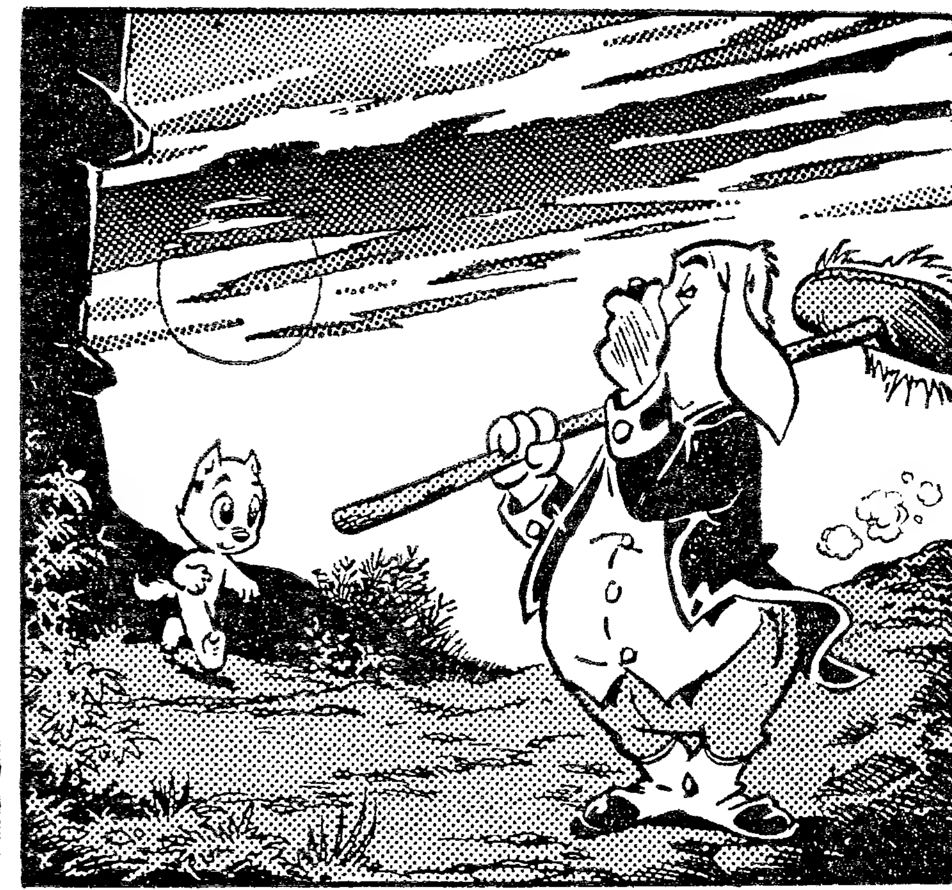
”Het zijn insecten, die vreemde dingen eten”, zei Tom Poes. ”Zoals uw garage bijvoorbeeld. En als u niet oppast gaat Bommelstein er ook aan. U doet geen goed werk met uw gastvrijheid, heer Ollie; ze zijn de schadelijkste mormels die er bestaan. U kunt beter iets opbouwends gaan doen.”

”Begin jij nu ook al?” vroeg heer Bommel klagelijk. ”Heeft iedereen dan aanmerkingen op mijn bezigheden? En dat, terwijl ik toch alleen maar het kwade bestrijd en de zwakken help. Is dat soms niet nuttig? Deze wezentjes hebben toch zeker ook recht op een bestaan? Bah, de weg van een heer is vol miskenning. Straks zeg je ook nog, dat ik met de vinger word nagewezen, net als die misselijke Steenbreek, die me beledigde bij mijn Oude Schicht!”

Tom Poes wilde antwoorden, maar op dat moment werd de deur na een korte tik geopend door Joost.

”Hier is de heer Steenbreek”, kondigde de knecht aan. ”Hij staat er op u te spreken, heer Olivier. Namens de Verenigde Bouwsyndicaten wil hij graag inlichtingen hebben over het instorten van uw garage, als ik me zo mag uitdrukken.”

6972. De heer Steenbreek betrad het vertrek en maakte een korte buiging.

"Ik kom u mijn excuses aanbieden", sprak hij. "Ik heb u miskend."

"Kijk, dat doet me nu plezier", riep heer Ollie verrast uit. "Hoor je dat, Tom Poes? Eh... wat bedoelt u? Waarmee hebt u mij miskend, bedoel ik?"

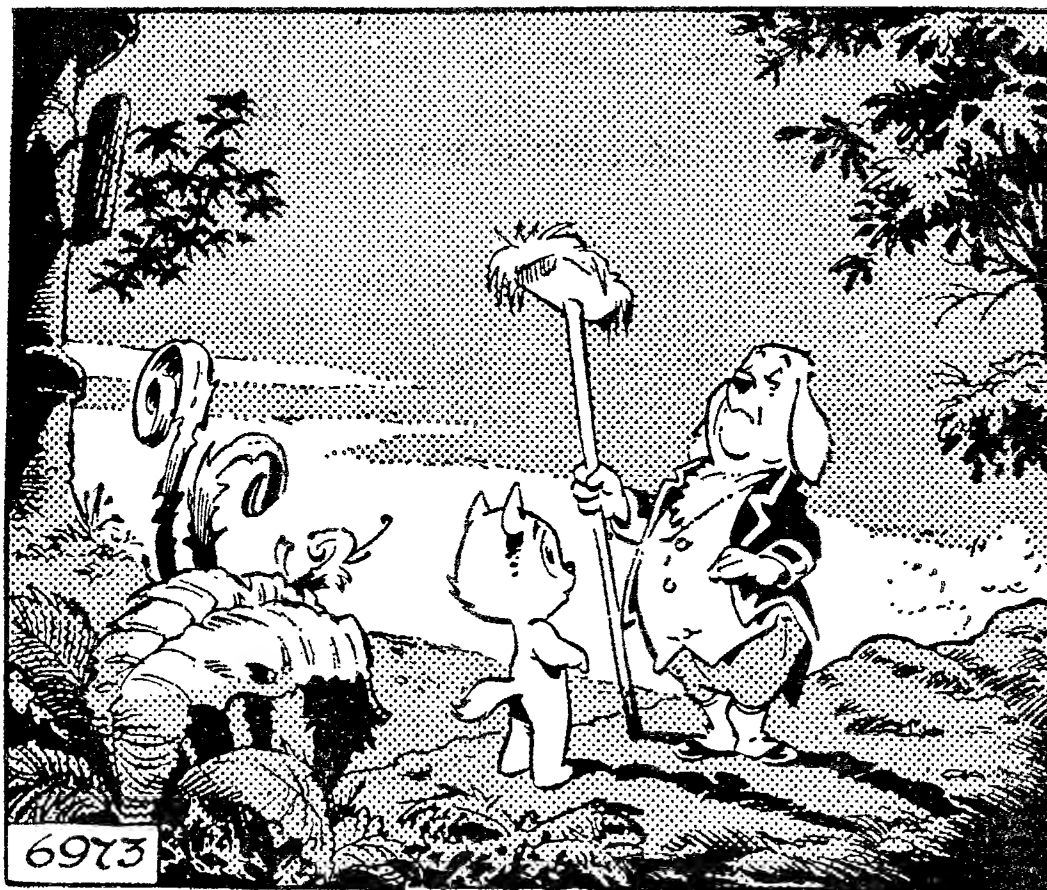
"Ik heb gezegd, dat u stil staat", hernam de secretaris. "Ik heb u verweten, een blok aan het been van de vooruitgang te zijn. Welnu, dat neem ik terug. Ik heb ontdekt, dat u met een geraffineerde zaak bezig bent, die een nieuwe stoot van welvaart kan verspreiden."

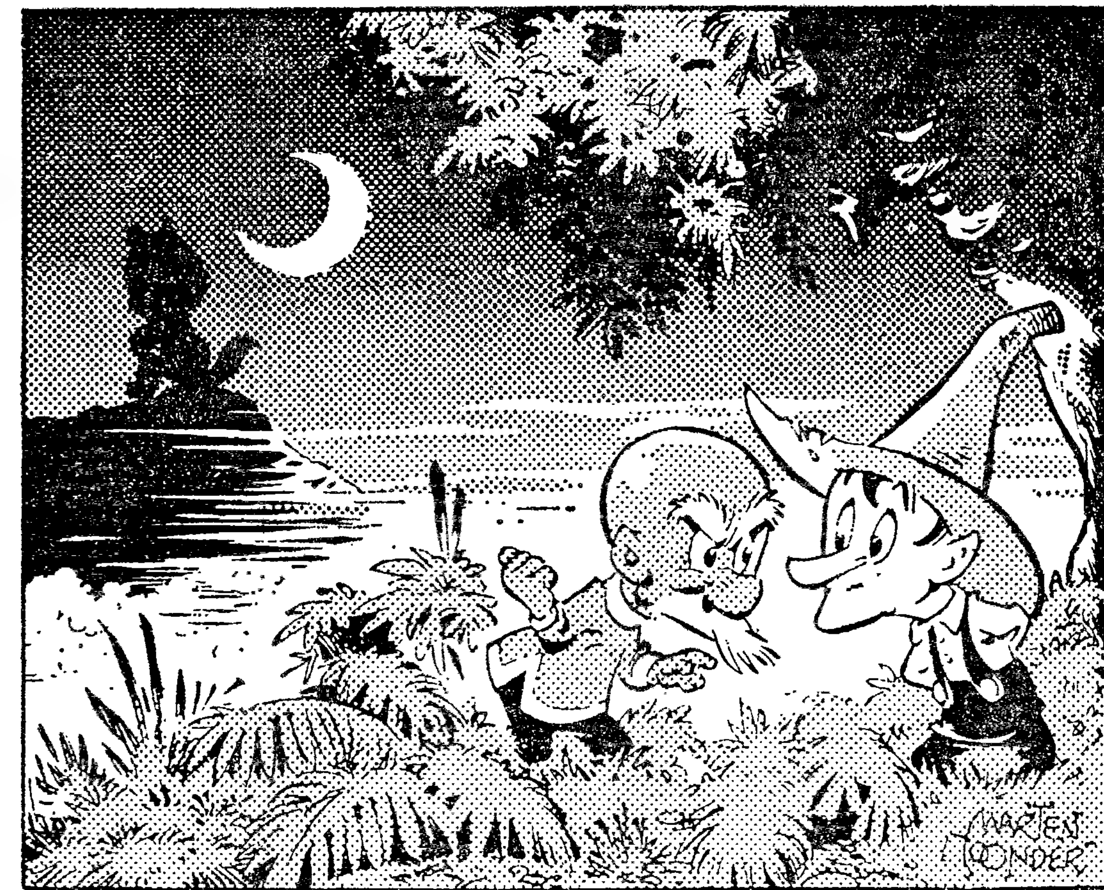
"Ja, ja", gaf heer Bommel met een onzeker lachje toe. "Ik ben altijd bezig. Eh... wat bedoelt u eigenlijk precies? Ik heb zoveel aan het hoofd..."

"Ik zal mijn kaarten op tafel leggen", hernam de heer Steenbreek. "De verenigde Bouwsyndicaten en de Plastic-Unie zijn geinteresseerd in een samenwerking. U kunt een aanzienlijk aandeel in de Cementtrust krijgen, wanneer u het geheim van uw garage ter beschikking stelt".

"Niet doen!" riep Tom Poes. Doch heer Bommel wenkte hem weg. "Ga maar buiten spelen", zei hij. "Dit zijn zaken, waar jij geen verstand van hebt." Tom Poes haalde de schouders op en liep de deur uit. Daar stond de bediende Joost in de vallende schemering de puinhoop te bewaken, en hij zag er vermoeid uit.

"Het begint koud te worden", klaagde hij. "En het puin riekt kwalijk met uw goedvinden."

6973. De schemering daalde snel, en hoewel er geen wind was begon het fris te worden.

"Het zijn de herfstdampen", zei Joost met klagende stem. "Heel slecht voor mijn kniegewrichten, als u mij toestaat. Dat staan hier is zeer betreurenswaardig, jonge heer. Niet alleen, dat het nergens toe dient; maar het ritselt en knispert zo vreemd in het puin. En soms ziet men een stuk steen zo maar in elkaar zakken. Hoogst onaangenaam, wanneer ik me zo mag uitdrukken."

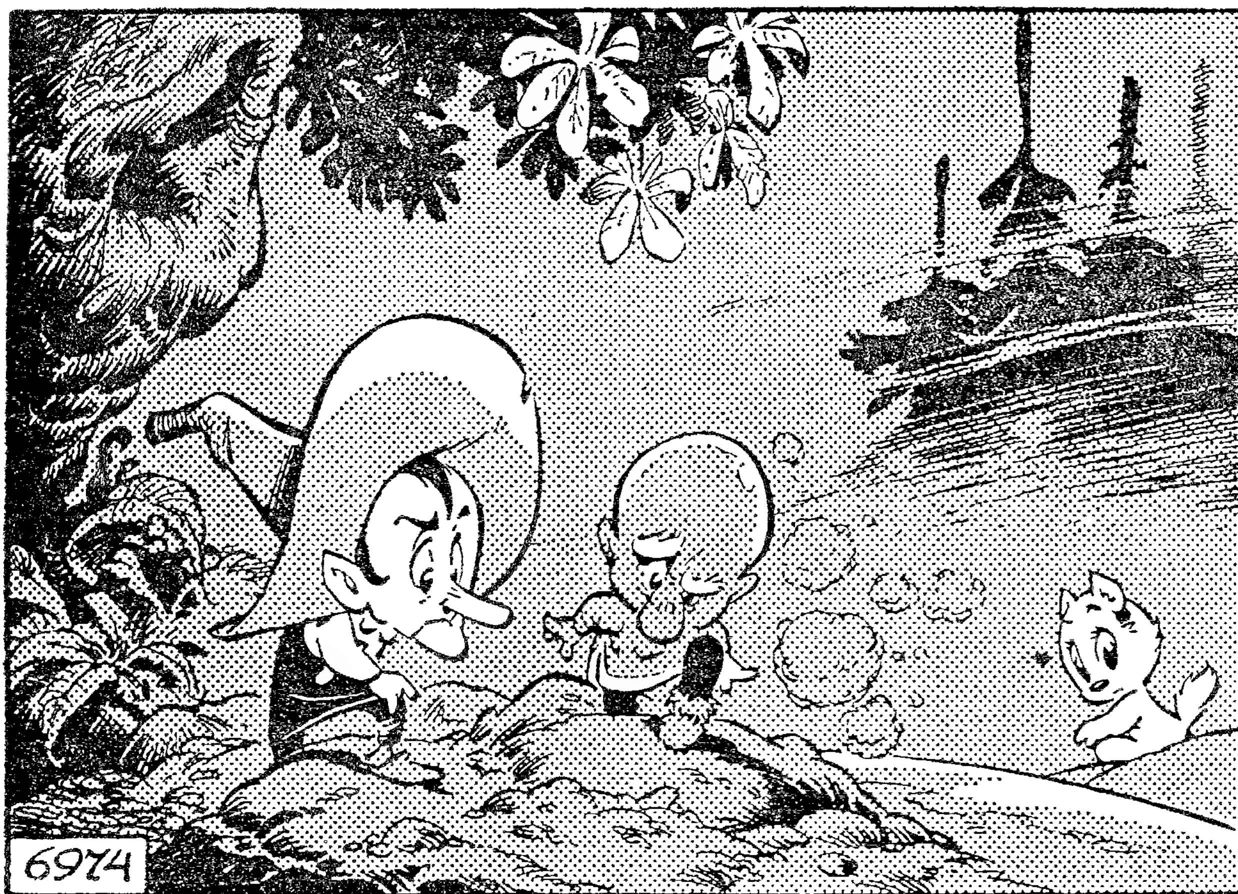
"Ga maar naar huis", zei Tom Poes. "De ruine moet in de gaten gehouden worden, zolang die Steenbreek hier rondzwerft, want hij wil weten wat hier achter zit. En daarom zal ik de bewaking wel van je overnemen."

"Dat is heel mooi van u", zei de verkilde knecht dankbaar. "Zonder een heilzame grog zou het vocht me in de beenderen slaan, met uw goedvinden. Mag ik u een prettige wacht toewensen?"

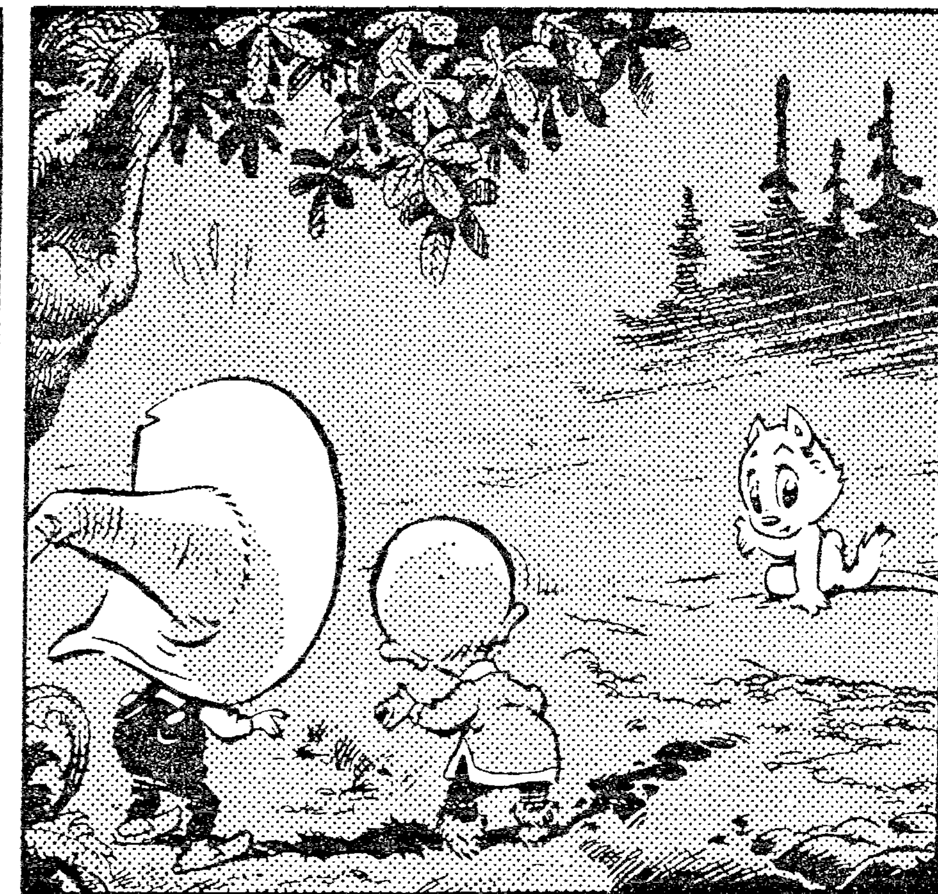
Na deze woorden haastte hij zich naar Bommelstein, en Tom Poes ging op de puinhoop zitten. Om hen heen hing de stilte, en de jonge maan rees langzaam boven de nevels uit, zodat een bleek licht over de ronddwarrelende stofwolken speelde.

Nu klonk er een nieuw geluid uit de varens en het onkruid die de ingestorte garage omringden en in de schaduwen werden een paar kleine figuren zichtbaar. "Hier is het", sprak de oudste, die Kwetal heette.

"Er komt een donkerbruine geur uit deze gemalen steenhoop. Ik heb het de hele dag al gehoord omdat de wind van de zonkant kwam en ik weet wel wat het is, maar ik kan het me niet herinneren. We kunnen beter even kijken."

6974. Kwetal en Pee Pastinakel kwamen uit de varens te voorschijn en beklommen voorzichtig de puinhoop.

"Het ruikt hier raar", mompelde de laatste. "Onbladgroenachtig. Meer grijs zou ik zeggen."

"Bruin", verbeterde Kwetal. "Donkerbruin. Ik herinner me de klank ergens van; maar dat moet heel wat zonomlopen geleden zijn."

"Wacht eens eventjes!" zei Pee. "Dit stof leeft! Keverkinderen!"

Hij had een handvol puin opgeraapt en staarde er aandachtig naar. "Betonluis," vervolgde hij peinzend. "En een paar plasticneten! Waar komen die vandaan?"

" 'k Weet 't al!" riep de ander uit. "Het zijn slijtmijten! Ik heb ze zelf gefokt, lang geleden. Toen werden er allerlei oliekraakgebouwen neergezet. In de vlakte tussen de Zwarte Bergen. En die moesten natuurlijk weg!"

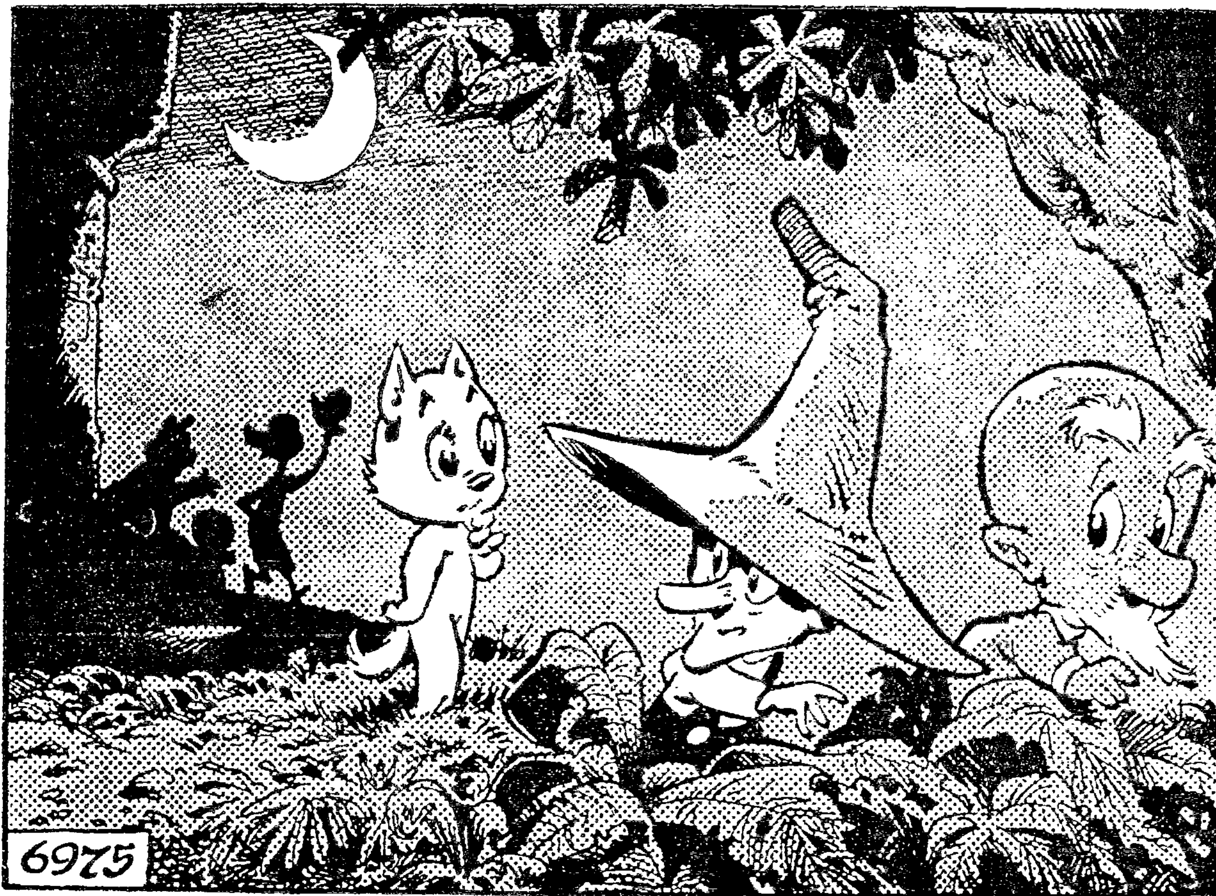
"Natuurlijk", beaamde Pastinakel. "Maar hoe komt die slijtmijt nu hier? Dat zullen de betonbewoners niet leuk vinden!"

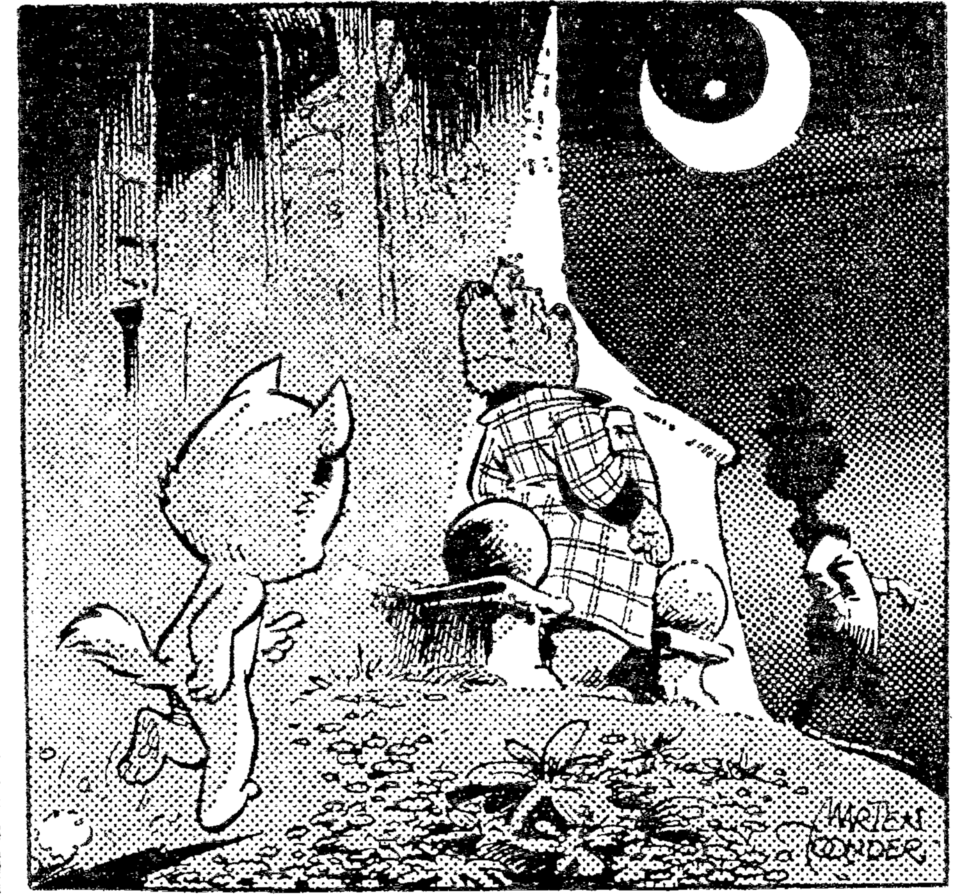
Tom Poes had het gesprek vanuit de verte gevolgd, zonder een beweging te maken. Hij wilde de ventjes niet verschrikken, maar nu kreeg zijn nieuwsgierigheid de overhand.

"Zijn die eh... slijtmijten gevaarlijk?" vroeg hij. "Kunnen ze geen ramp veroorzaken?"

De kereltjes draaiden zich verrast om, maar ze liepen niet weg.

"Gevaarlijk?" herhaalde Kwetal. "Helemaal niet. Ze houden niet van groen of levende stof; dat is zelfs gevaarlijk voor ze. Nee, ze zijn heel nuttig, want ze eten alleen maar gemalen steen en andere namaak! Maar hoe komen ze hier? Ik dacht, dat ze al lang uitgestorven waren."

6975 Tom Poes stond op en kwam langzaam naderbij.

"Die slijtmijten zijn meegenomen door heer Bommel", zei hij. "We vonden ze in de vlakte tussen de Zwarte Bergen – en daar hadden ze niets meer te eten."

"Bommel", herhaalde Kwetal met eerbied in zijn stem. "Natuurlijk! Alleen iemand met zo'n reusachtig denkraam zou op dat idee gekomen zijn. Maar nu is de zaak in goede handen."

"Hm", mompelde Tom Poes verward. "Ik begrijp het niet. Die insecten kunnen toch een ramp veroorzaken?"

Hij kreeg geen antwoord op die vraag, want op dat moment werd de deur van Bommelstein geopend en het geluid van pratende stemmen werd hoorbaar. Dit verschrikte de ventjes, en ze verdwenen in de varens zonder een spoor na te laten.

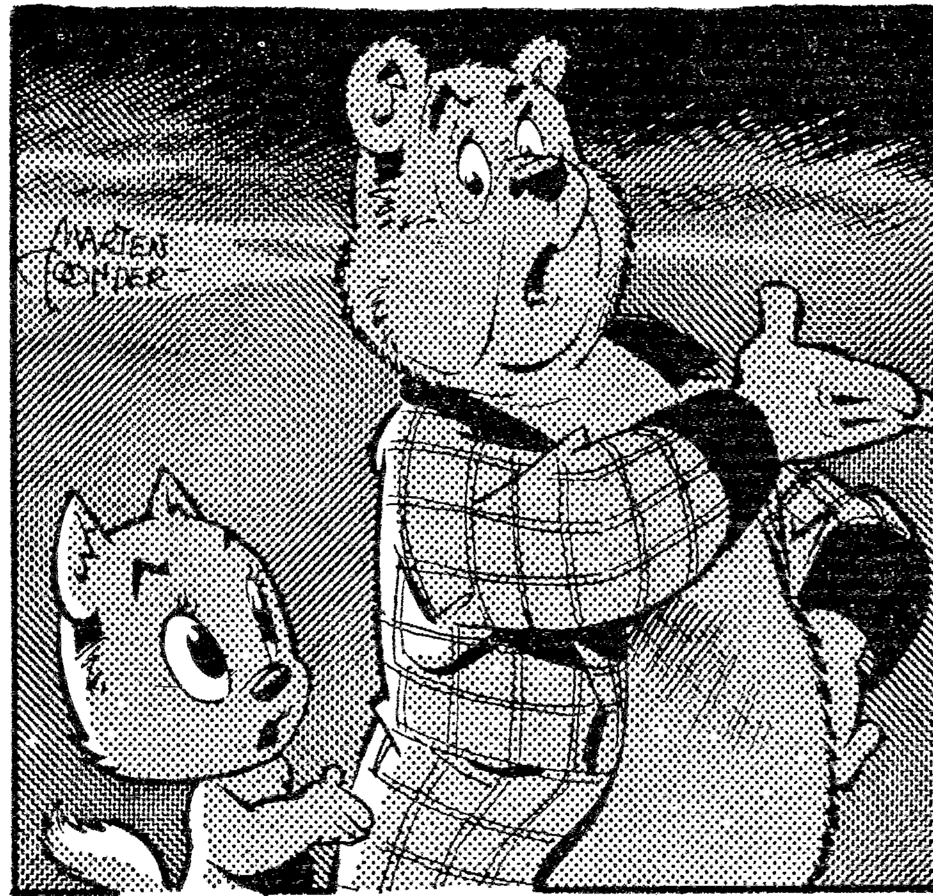
"Ik eh... ik zal er eens over nadenken", sprak heer Ollie, die op het bordes afscheid nam van secretaris Steenbreek.

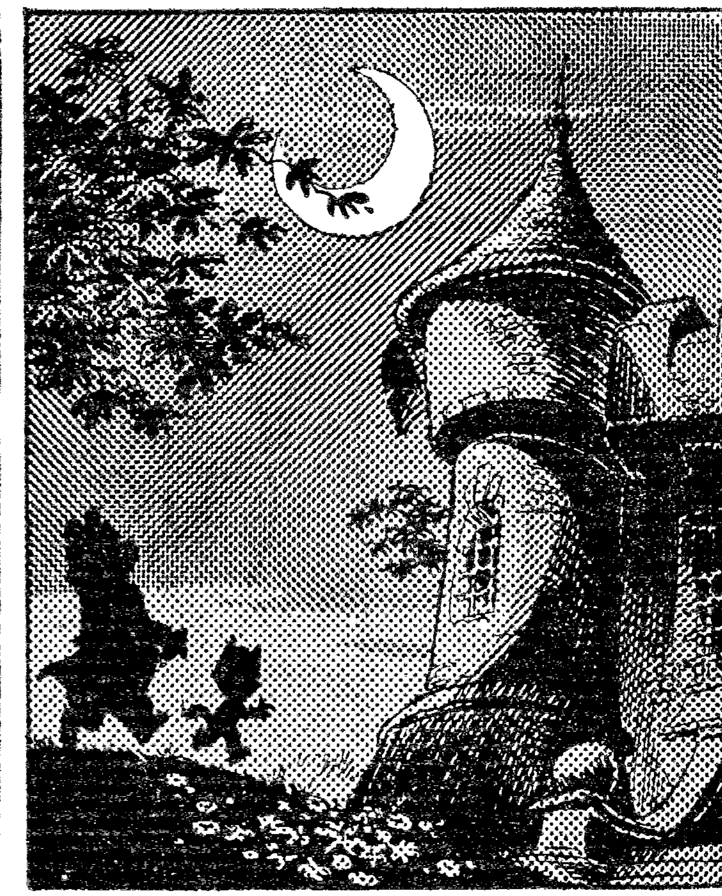
"Afgesproken", zei de laatste. "De snelle slijtage van uw garage interesseert mijn opdrachtgevers. Consumptie, waarde heer! Consumptie is de sleutel tot de welvaart! Als u bewijzen kunt, dat u het geheim daarvoor gevonden hebt, zullen we een prettig contract sluiten. Want dan bent u een nuttig lid van de samenleving, en dat zal u geen windeieren leggen."

Met deze woorden verdween hij in het duister, en de heer Bommel keek hem peinzend na.

"Consumptie", prevelde hij. "Nuttig lid van de samenleving... Dat is wel iets voor iemand van mijn stand. Maar wat heeft het met eieren te maken?"

6976 "Wat wilde die Steenbreek van u?", vroeg Tom Poes, terwijl hij heer Ollie naderde.

"Van alles", verklaarde heer Bommel. "Zaken, jonge vriend. Grote zaken."

"In gedachten verzonken begon hij door zijn maanverlichte tuin te wandelen, en Tom Poes volgde hem nieuwsgierig.

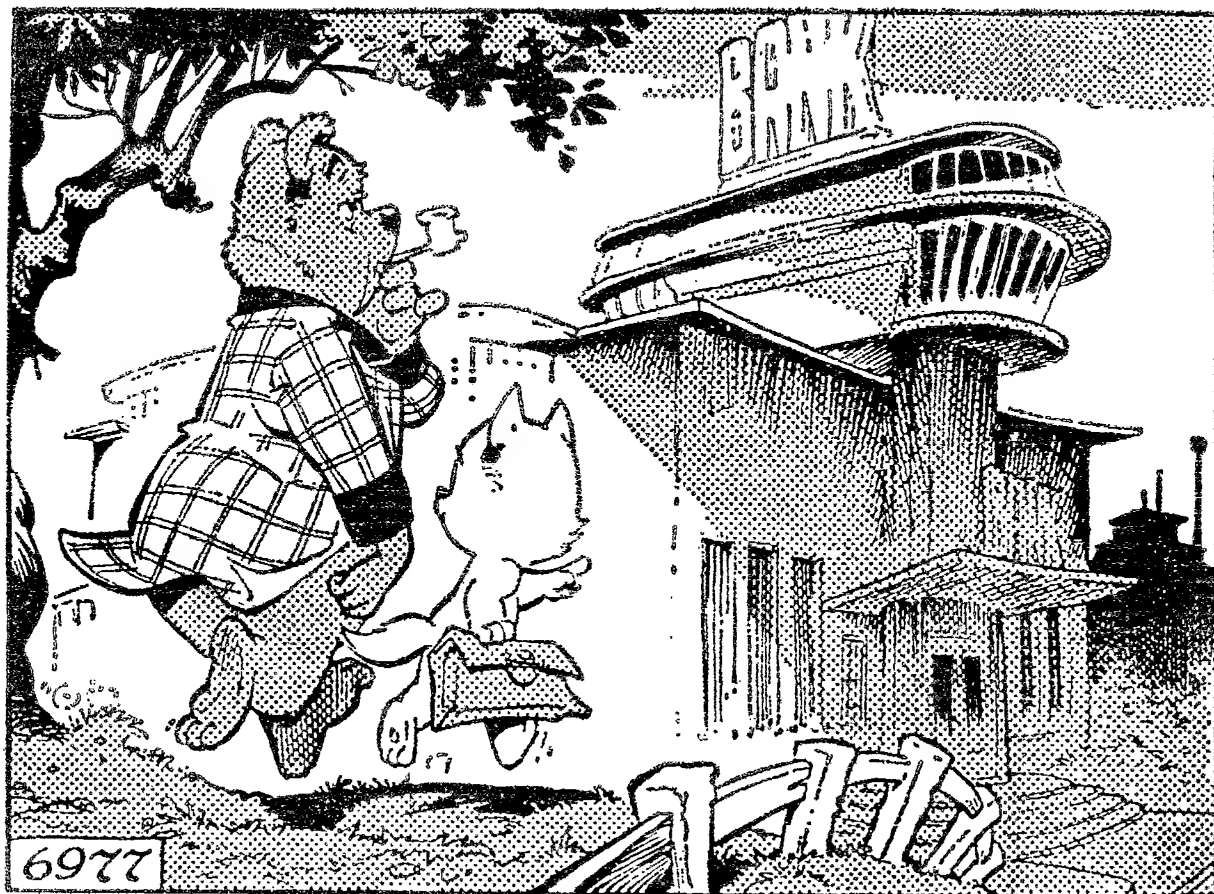
"Kijk", hernam heer Ollie na enige tijd. "Alles moet sneller slijten. Daardoor wordt er meer gekocht. En als er meer gekocht wordt stijgt de welvaart. Dat zei de heer Steenbreek – en ik moet zeggen, dat er iets in zit. Nu hebben die insectjes bewezen, dat ze iets vlug kunnen laten slijten, wat jij?"

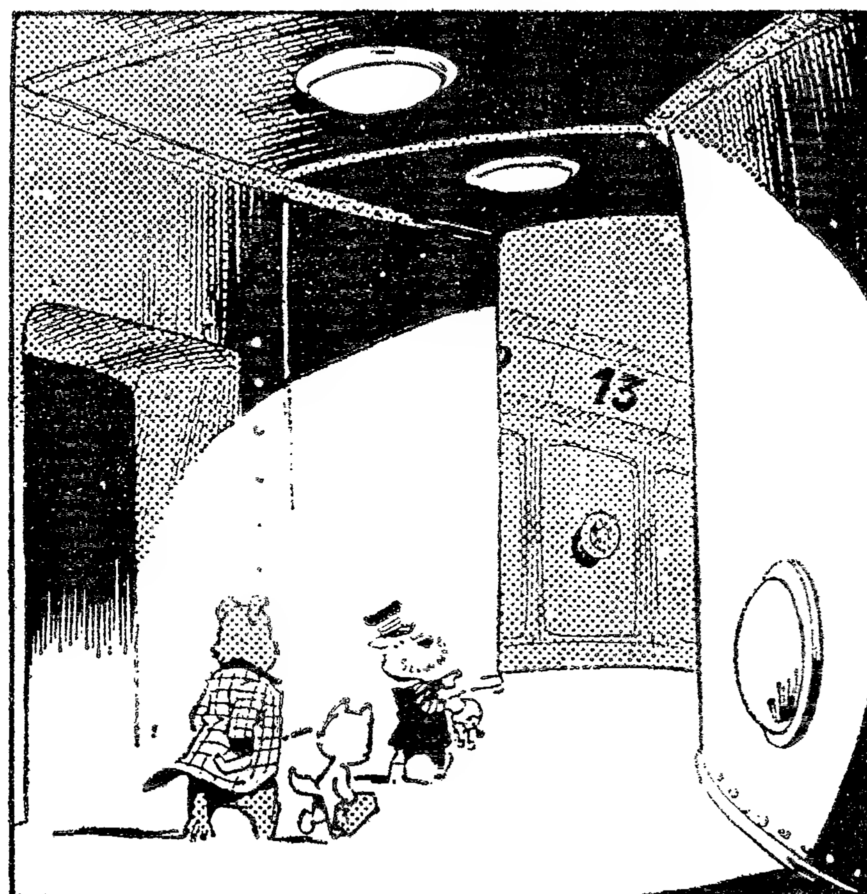
"Ja", zei Tom Poes. "Het zijn slijtmijten, zegt Kwetal. Hij heeft ze zelf gefokt, dus hij kan het weten."

"Val me niet in de rede", hernam heer Bommel. "Ik heb die insectjes, die slijtmijten zoals ik ze noemen zal, gevonden en verpleegd. En nu zie ik hier een mooie taak voor een sociaal bewogen heer, die een nuttig lid van de samenleving is. Begrijp je, wat ik bedoel?"

"Zeker", zei Tom Poes. "Maar het lijkt me erg gevaarlijk. Dat geslijt kan gemakkelijk uit de hand lopen – en dat zou een ramp veroorzaken."

"Er is maar één bezwaar", vervolgde heer Ollie met verheffing van stem. "Die slijtmijten moeten in de hand gehouden worden, en omdat ik niet alles alleen kan doen reken ik op je hulp. Ik moet bewijzen, wat ik doen kan. Daar beginnen we morgenochtend mee. Je kunt beter blijven logeren, Tom Poes; dan kunnen we vroeg aan de slag."

6977 De volgende morgen waren heer Bommel en Tom Poes al vroeg op pad. "Waar gaan we eigenlijk naar toe?", vroeg heer Ollie. "Ik ga bewijzen dat ik het geheim van de slijtage beheers; dat weet ik wel. Maar hoe?" "Op een manier, die niet al te onveilig is", zei Tom Poes.

"Kijk, daar staat het nieuwe gebouw van de Rommeldamse Bank, en dat lijkt me erg geschikt toe. Er groeit gras omheen en daar kunnen de slijtmijten niet overheen komen. Anders zouden ze gevaarlijk zijn voor de omgeving."

"Heel goed". hernam heer Bommel. "Ik had het zelf kunnen verzinnen. Maar eh... in zo'n bank bewaren ze ook heel tere en kostbare dingen, zoals goud en zo. Zou dat geen kwaad kunnen, vraag ik me af?"

"Dat geloof ik niet", zei Tom Poes. "Volgens Kwetal eten ze alleen maar gemalen steen en andere namaak. Daarom heb ik wat puin met slijtmijten in deze leren tas gedaan; ze houden bijvoorbeeld niet van leer."

Deze uitleg stelde heer Ollie gerust. Hij wendde zich tot de portier van de bank en verzocht hem de weg naar de Bommelkluis te wijzen.

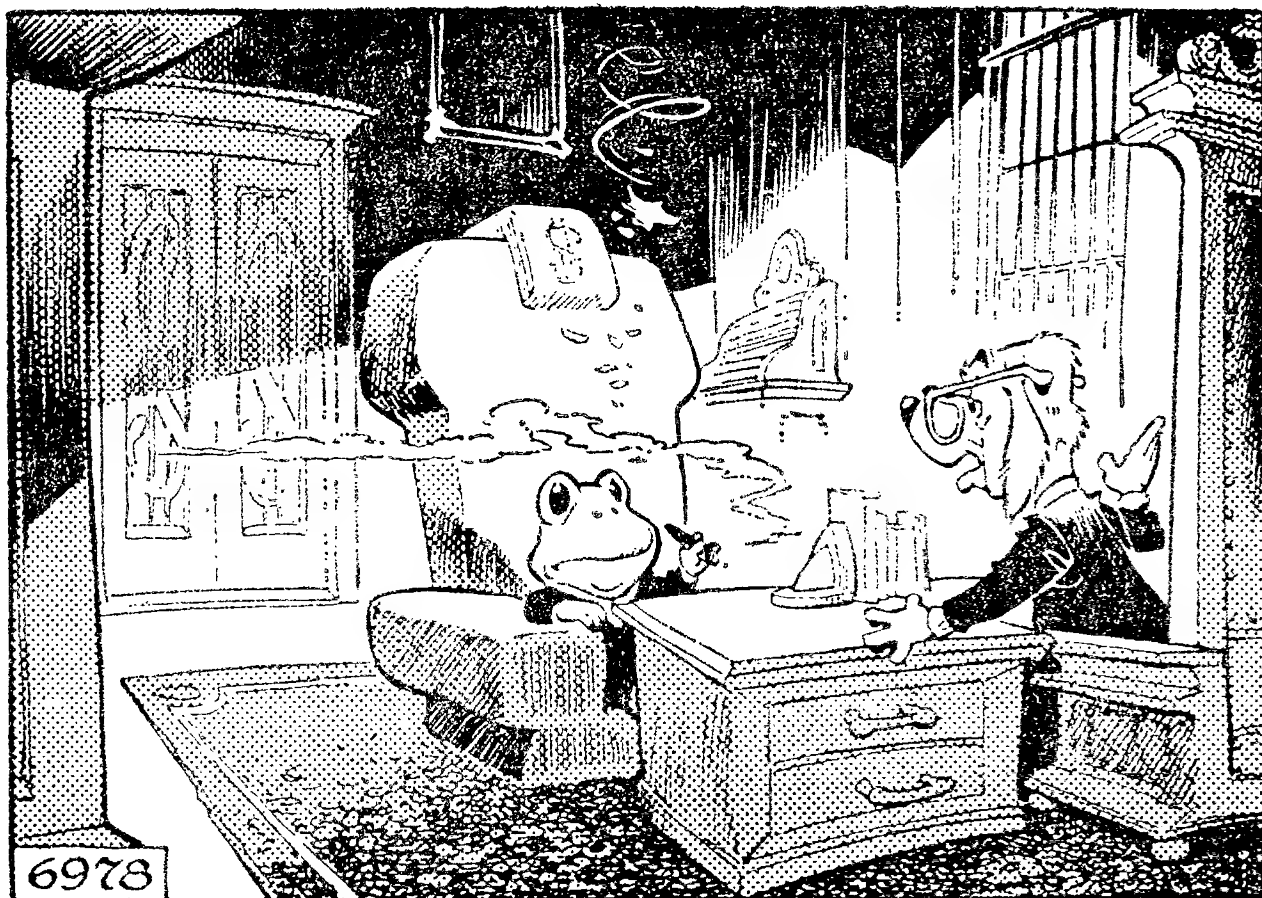
"Ik moet even iets opbergen", legde hij uit. "Iets kostbaars."

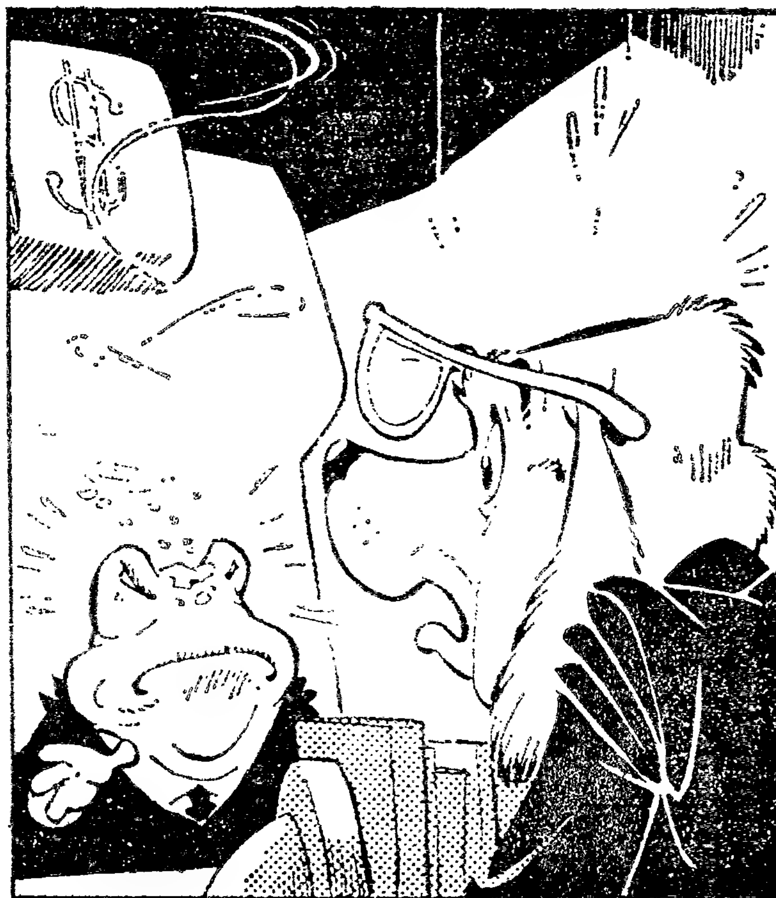
De bewaker knikte begrijpend en ging hem met een rinkelende sleutelbos voor, door een lange, met staal beklede gang.

"Hier is het", sprak hij. "Kluis dertien. Gaat uw gang, meneer Bommel."

Hij zwaaide, na enig gefrutsel met sleutels en wielen. de zware deur open, heer Ollie nam de tas van Tom Poes over en stapte naar binnen. Maar inplaats van kostbaarheden, kwam er slechts stof en puin uit het valies, zodat de portier grote ogen opzette.

"Rijke lui hebben soms toch een vreemd begrip van kapitaal", zei hij tot zichzelf. "Maar enfin. Dat is hun zaak."

6978 Enige dagen later bracht de president van de Verenigde Bank Trust een bezoek aan de Rommeldamse Bank. Hij wilde eens kijken hoe dit nieuwe gebouw, dat geheel was aangepast aan de eisen van het moderne kapitaalwezen, zich hield.

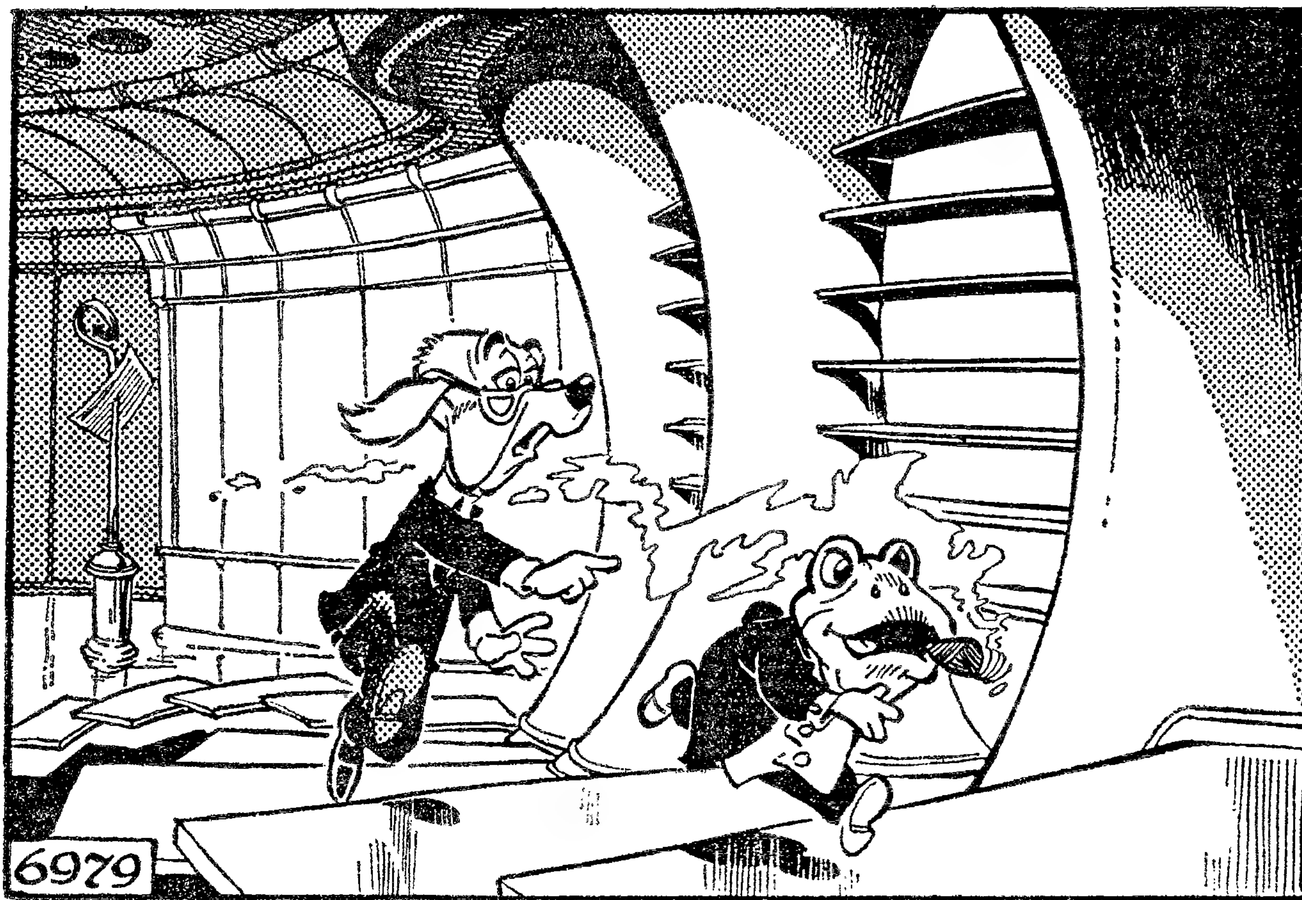
"Voortreffelijk", zei de directeur, die hem ontving. "Ruimte, licht en op temperatuur gebrachte lucht. Eerste klas meubelen, van comica-hars, met pijk-bekleding. Wat kunnen we meer verlangen? En dan de computer..."

"Het tocht hier anders lelijk", merkte de president op.

"Het venster verzakt een beetje", verklaarde de directeur glimlachend. "Het is allemaal nog zo nieuw, hè? Het moet zich zetten..."

Op dat moment werd zijn hoge bezoeker getroffen door een stukje kalk, dat van het plafond dwarrelde, en even heerste er een gedrukt stilzwijgen. "Het moet zich zetten", herhaalde de president met een vreemd lichtje in de ogen. Hij klopte het witsel van zijn jas en hernam: "Tocht, hè? Zetten, hè? Ja, Ja. Wel; er is een kans, dat de cementaandelen zullen gaan zakken. Slijtage is goed; maar wanneer OBB succes heeft gaan we de vernieling in. De vernieling! We moeten er op voorbereid zijn, dat we op plastic-gebouwen moeten overschakelen. Comica; zoals die kast bijvoorbeeld..."

Nog terwijl hij sprak klonk er een geknap in het aangeduide meubel. Het begon voorover te hellen, en voordat de heren hadden kunnen ingrijpen zakte het voor hun voeten met doorgeknaagde poten op de grond.

6979 Amos W. Steinhacker was niet voor niets op de top van de maatschappelijke ladder geklommen. Hij maakte onmiddellijk zijn gevolgtrekkingen en sprong op. ”Slijtage!”, riep hij uit. ”Deze pas gebouwde bank slijt onder onze handen weg! Maar ik weet wie hier achter zit. Ik herken het ragfijne werk van OBB. Hij is bezig ons op een uiterst subtiele manier te laten merken, dat hij het geheim van de slijtage in handen heeft! Waar is zijn kluis?”

”R-rechtdoor”, stamelde de directeur, die hem hijgend volgde. ”Als u de heer O. Bommel bedoelt, is het nummer dertien aan uw linkerhand. Maar hij is een geziene klant! Waarom zou hij zoiets lelijks doen? En hoe?”

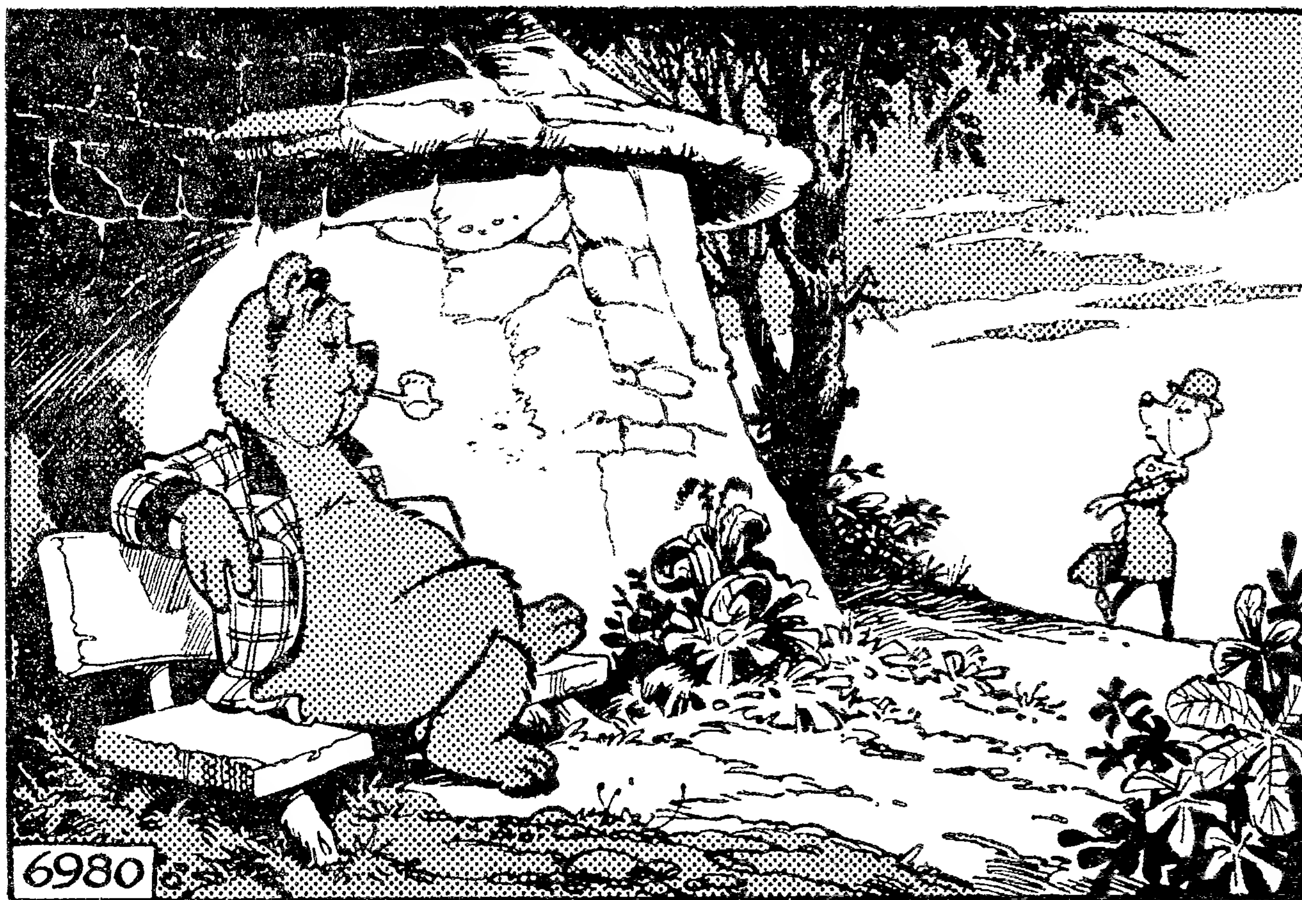
”Dat is nu juist de vraag!” riep AWS krachtig voortdravend. ”Dat is zijn geheim, en daarmee heeft hij de Verenigde Bouwsyndicaten in de holte van zijn hand. Hij kan het beton en het cement laten rijzen of dalen. Waar is zijn kluis?”

”Hier, meneer Steinhacker”, fluisterde de bankoverste, die aan het einde van zijn adem was. ”Deze is het. Maar wat denkt u hier te vinden? Er is niets te zien. Alles ziet er keurig uit, en dat kan ook niet anders met al dat gewapend beton en dat staal. En zonder de heer Bommel kunnen we hier niet binnengaan.”

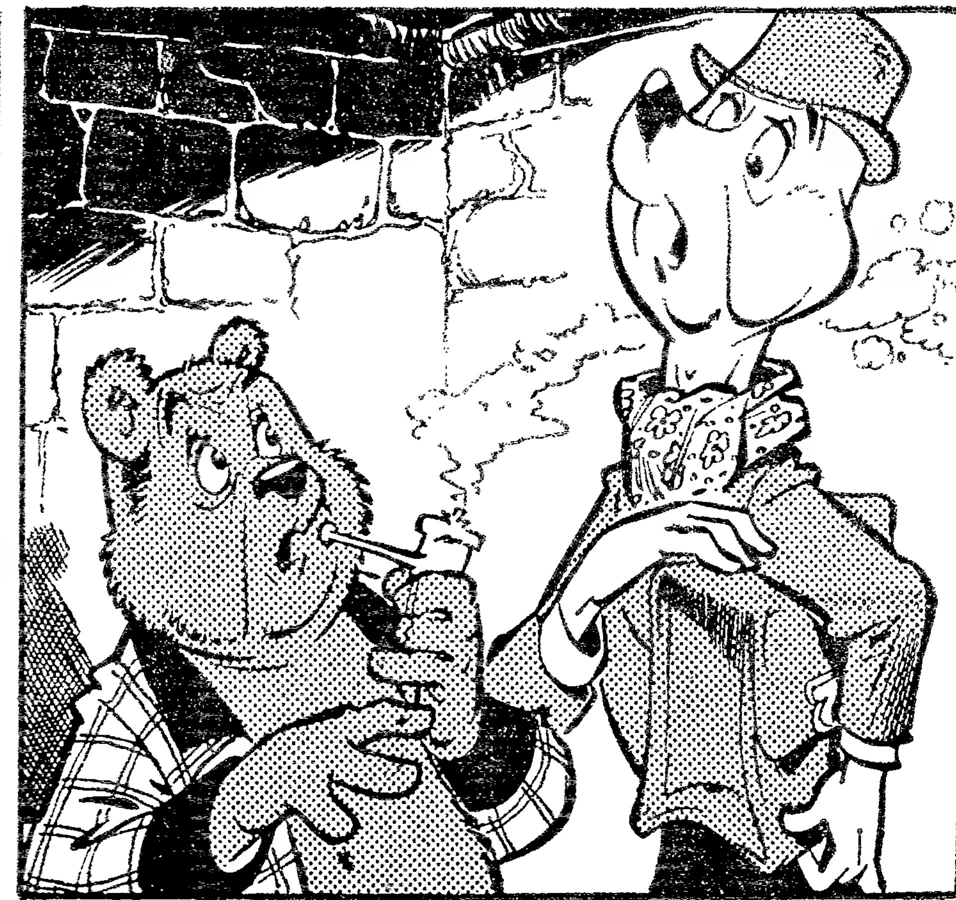
”Oho!” uit riep de president. ”Wacht maar even!”

Hij hief een vuistje op en liet dat krachtig op de deur neerkomen. Er klonk een droog, scheurend geluid, en daarop zakte de kluis in gruis en poeder in elkander.

”Alsjeblieft”, hernam AWS. ”Daar heb ik je. En noem me niet meneer; ik ben geen bankbaas!”

6980 Heer Bommel zat bij de zuidertoren van de zon te genieten. Van hieruit kon hij een oogje houden op de puinhopen van zijn garage, die zienderogen tot stof vervielen. Last van indringers had hij niet; de eerste bezoeker, die zich na dagen aandiende was de heer Steenbreek.

"Goedemiddag", sprak deze. "Daar ben ik weer, zoals afgesproken. Welnu, u hebt uw punt bewezen; de Rommeldamse Bank is bezig onder onze handen tot poeder te vervallen! U krijgt uw zin, 49 procent van de Cementtrust is van u, als u ons het geheim van de slijtage geeft. Ik heb een daartoe strekkend contract bij me."

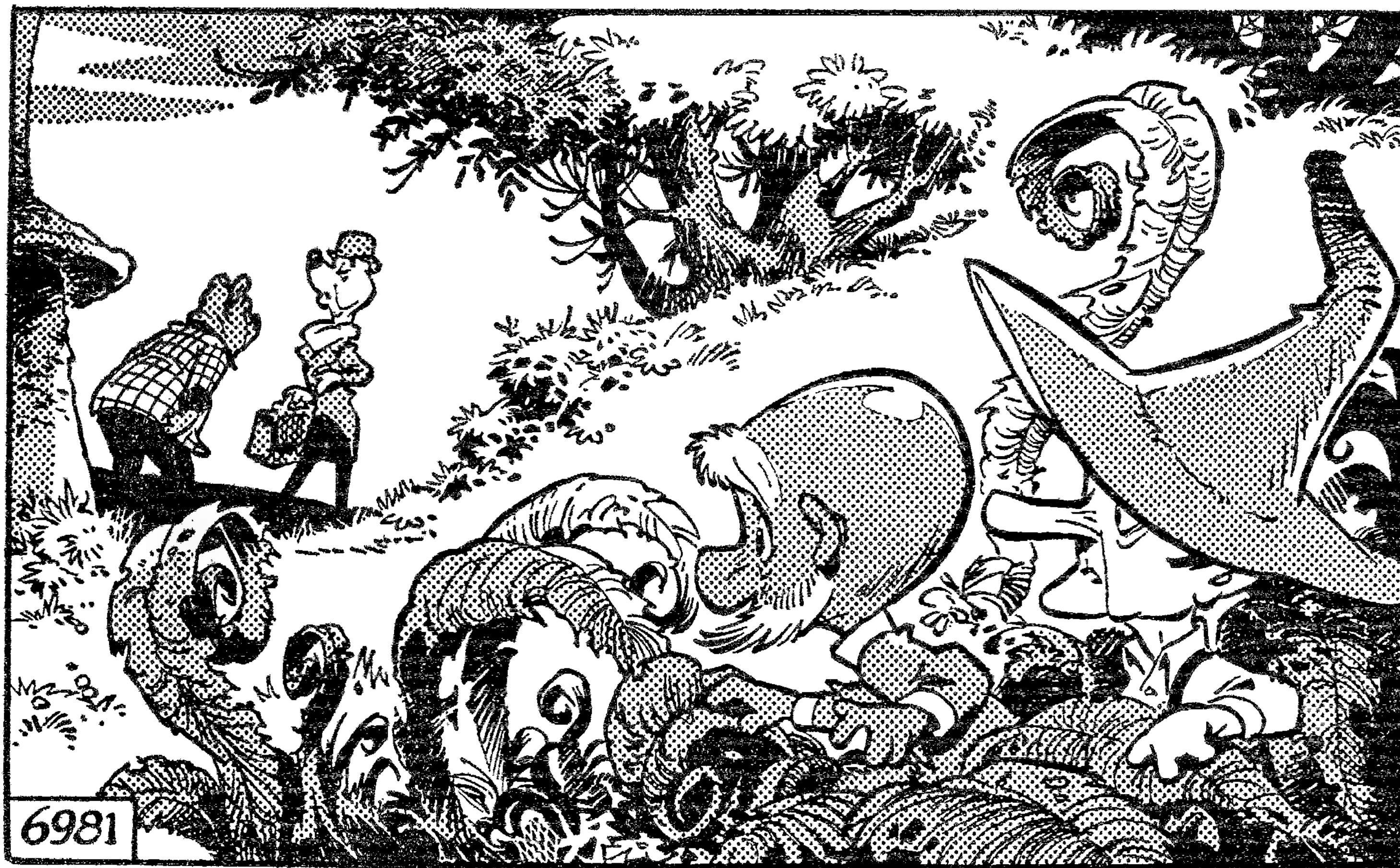
Zo sprekende trok hij een papier uit zijn tas en hield dat heer Ollie voor. Maar die aarzelde.

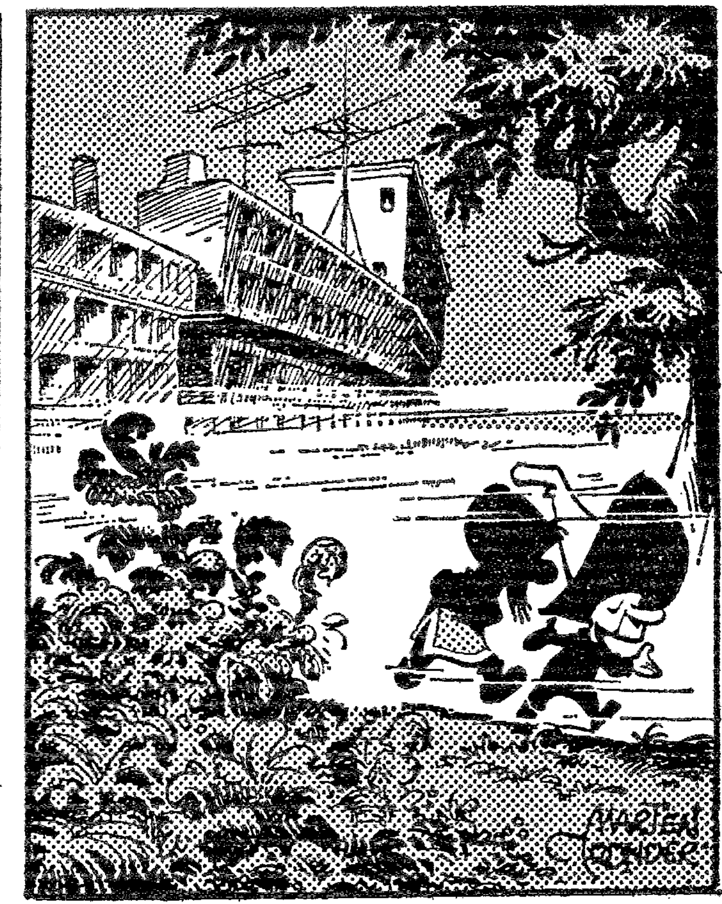
Hij liet zijn blikken dwalen over de grijze heuvel voor hem, waar de zomerwind stofwolkjes overheen joeg, en zijn gelaat betrok een beetje.

"Het geheim van mijn schuurtje", herhaalde hij met stille stem. "Hm, ik heb daar nog eens over gedacht. Maar ik kan mijn gasten toch niet aan door en door verharde figuren overgeven? Zoiets doet een heer niet, als u begrijpt wat ik bedoel. En wat heb ik aan 49 procent van een Cementtrust? Ik houd helemaal niet van cement! Natuursteen en zwaar eikehout, dat is mijn stijl."

De secretaris verstijfde.

"Ik kan uw gedachten niet volgen," verklaarde hij stijfjes. "Er zit natuurlijk een geslepen bedoeling achter. Maar u gaat te ver, meneer Bommel. Een beter bod kunt u niet krijgen."

6981 „Ik geef u tot morgen bedenktijd", sprak de heer Steenbreek koel. „49 procent van de Cementtrust is van u als u ons het geheim van uw slijtage geeft. Maar dat is ons uiterste bod. Goede dag."

Hij schreed heen en heer Ollie keek hem na totdat hij uit het gezicht verdwenen was. Hij was echter niet zo alleen als hij dacht; want tussen de varens en het onkruid die de tuin begrensden hurkten Kwetal en Pee Pastinakel. De beide ventjes kwamen regelmatig naar de resten van de garage kijken, en daardoor waren ze ongemerkt getuige geweest van het gesprek.

„Dat was een steensmelter", zei Kwetal, terwijl hij zich onhoorbaar uit het groen terugtrok.

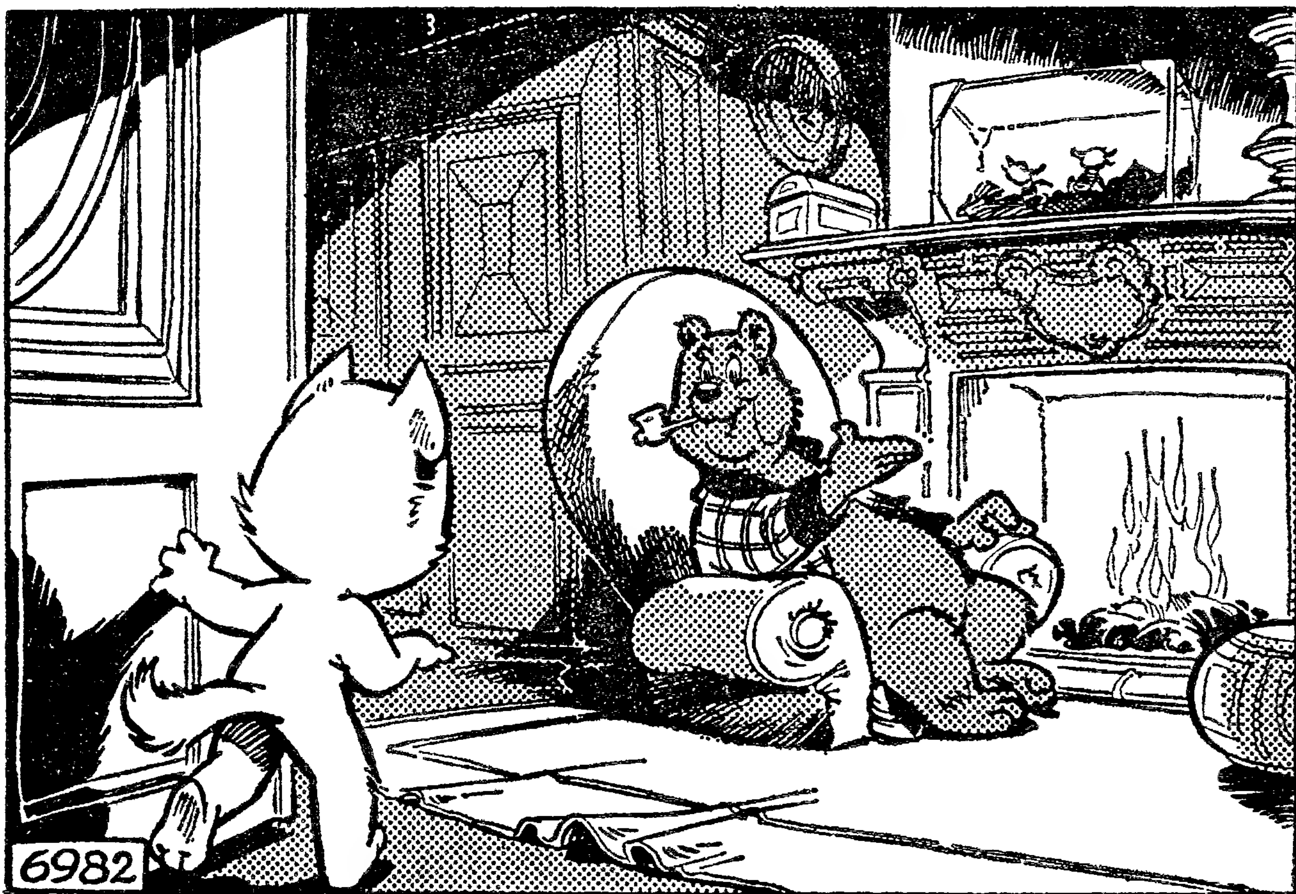
„Ja", beaamde Pastinakel, hem volgend. „Hij wil de slijtmijt hebben!" „Dat moet niet gebeuren", hernam de eerste. „Hij zou de betonluizen kwaad doen – en dat zou jammer zijn. Het is moeilijk om ze te fokken, hoor. Ze zijn zo kwerkig, hè? Vooral voor het geluid van wilde honing. Ik dacht dan ook, dat ze al lang uitgestorven waren..."

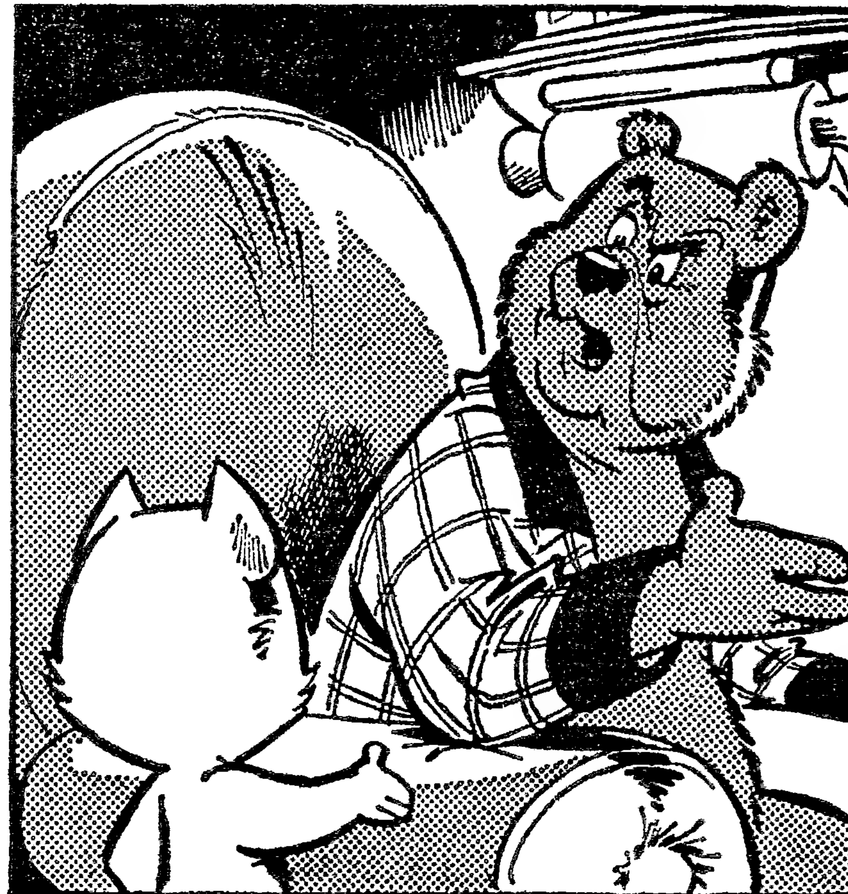
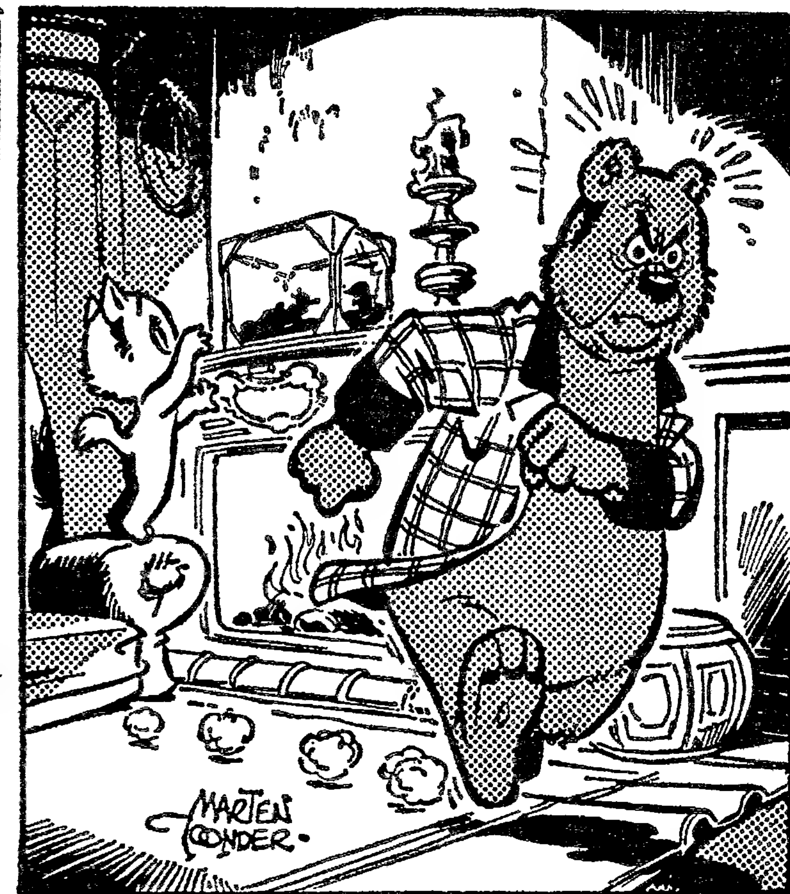
De ander keek peinzend naar de nieuwbouw, die in de verte boven de avondnevels uitstak en er verscheen een vreemd lichtje in zijn ogen.

„Het is maar gelukkig, dat ze niet zijn uitgestorven", zei hij. „De betonbewoners bedekken steeds meer groen met hun gesmolten steen. De nood begint te stijgen!"

„'k Weet al wat je bedoelt!". riep zijn metgezel uit. „Het zou jammer zijn om de slijtmijt niet te gebruiken! Bommel heeft dat natuurlijk direct begrepen, en daarom heeft hij ze meegenomen uit het Memeldal! Hij heeft zo'n reusachtig denkraam, hè? Maar hij is maar alleen tegen al die steenwoestijners. We moeten hem helpen!"

„Dat moeten we doen", beaamde Pee. „Maar vlug! Voordat die steensmelter morgen terugkomt."

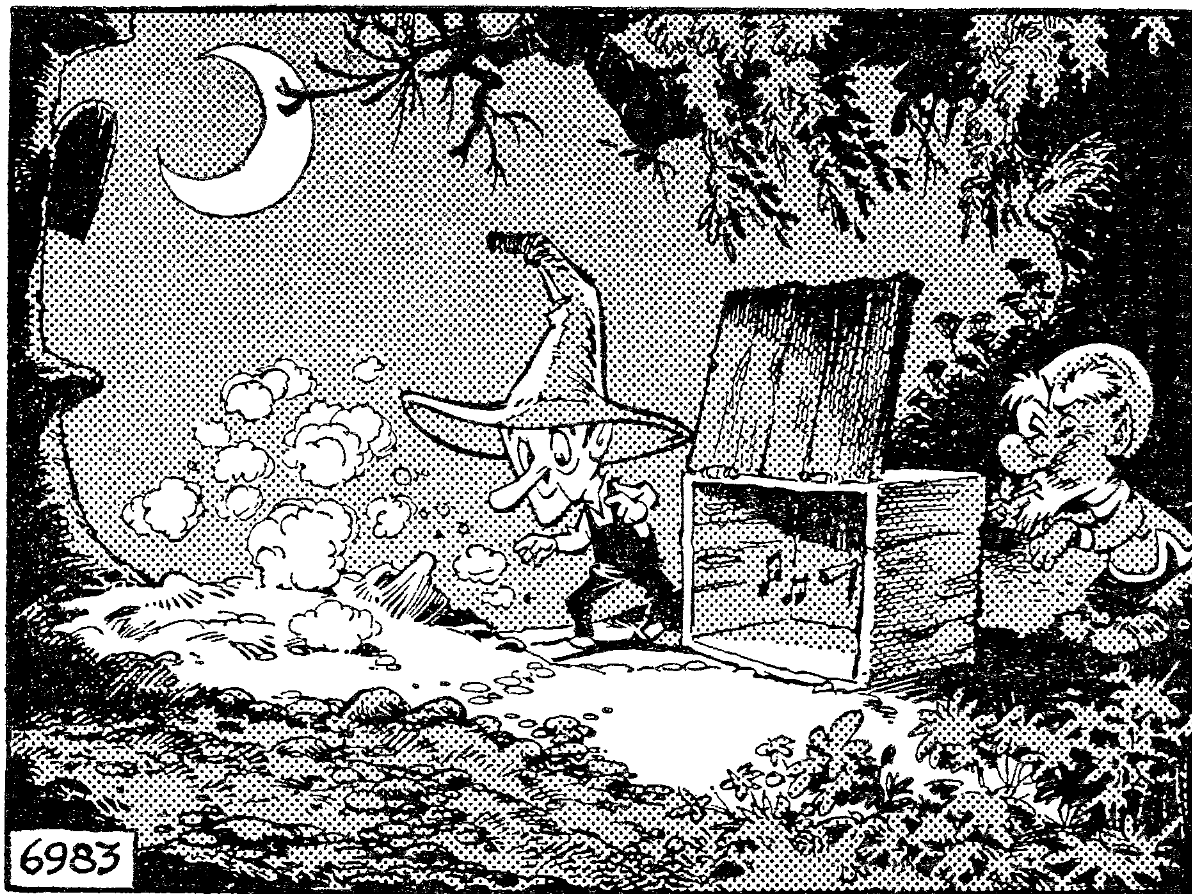

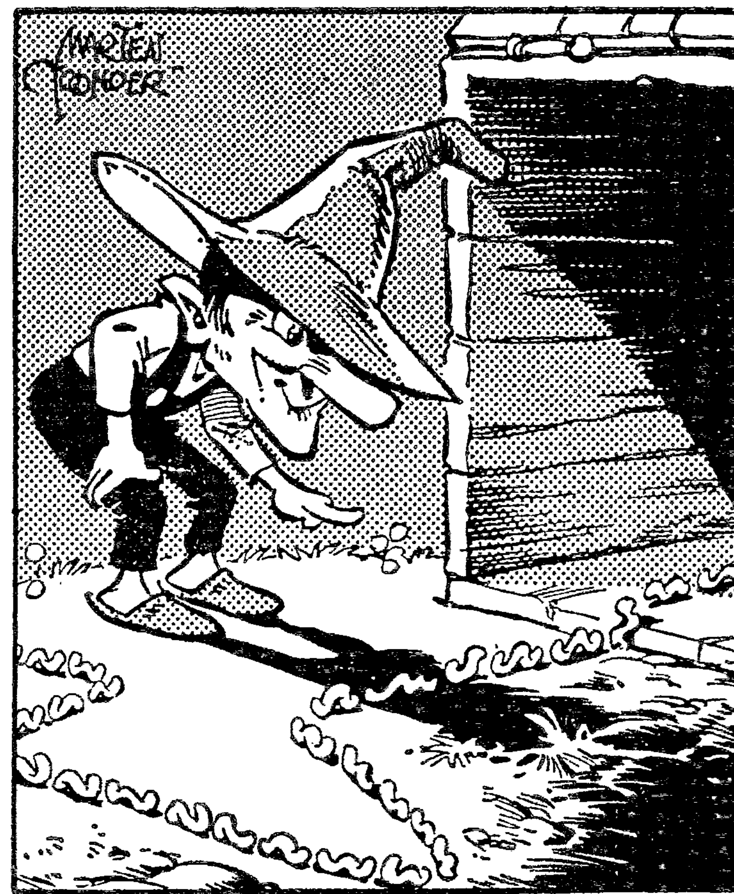
6982 Toen Tom Poes die avond even langs kwam, zat heer Ollie peinzend bij het vuur. Op de schoorsteenmantel stond het terrarium waarin Maaike Prut en Memel Parduin zich te goed deden, en hun geknaag vermengde zich met het knetteren van de houtblokken in de haard.

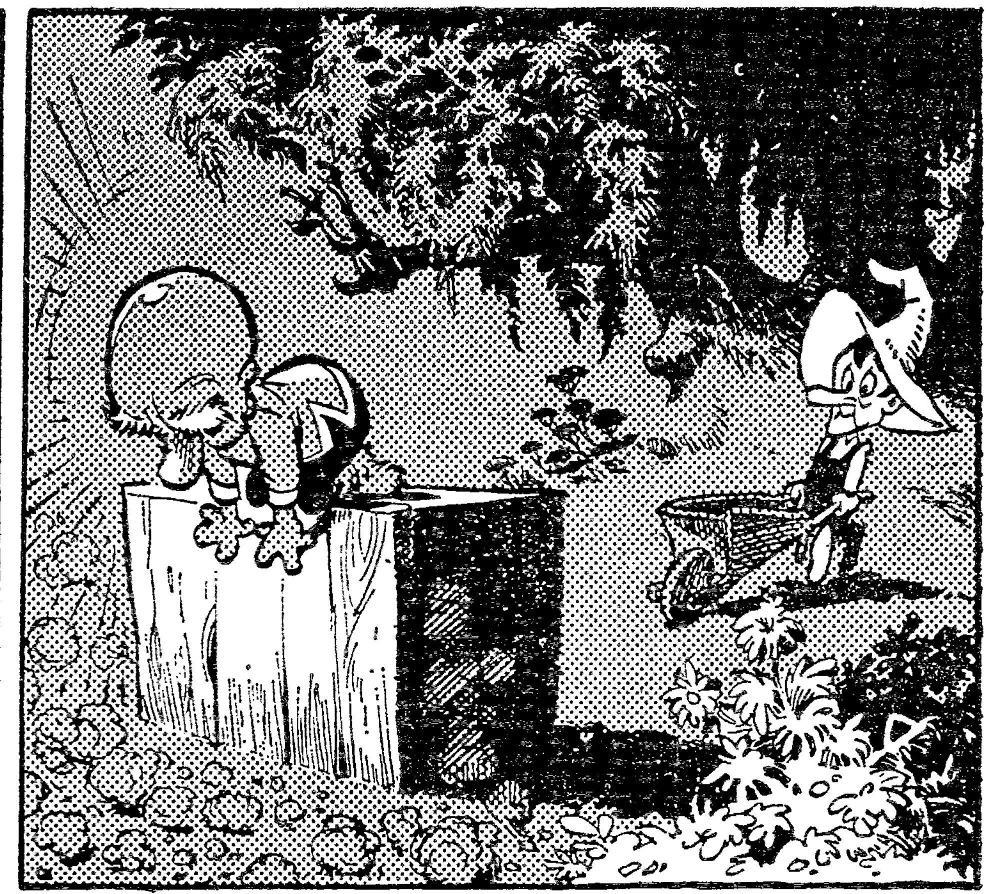
„Toevallig, dat je net komt," riep heer Bommel oplevend uit. „Ik heb je raad nodig met het oog op de 49 procent van de cementtrust, die ik krijgen kan in ruil voor de insecten die ik net een fris stukje beton gegeven heb."

Hij herhaalde in korte trekken het gesprek dat hij met de heer Steenbreek gehad had, en Tom Poes schudde bekommerd het hoofd. „Wat hebt u aan die Cementtrust?" vroeg hij. „Waarom zou u met die lieden zaken doen? Daar komt niets goeds van."

Die opmerking prikkelde heer Ollie, en hij nam plotseling een besluit. „Als ik met die lieden zaken doe, hoor ik weer bij de bovenste tien", sprak hij uit de hoogte. „Gun je me dat onschuldige vermaak soms niet? Maar in één ding heb je gelijk. Cement is niets voor mij. Eikehout, dàt is mijn stijl. Ik weet ineens wat mij te doen staat, en daar ga ik een glaasje port op drinken." Hij stond op en verliet met vastberaden pas het vertrek. Tom Poes keek hem even na; toen sprong hij snel op de stoelleuning en reikte naar het terrarium...

6983 De avond viel, en slot Bommelstein lag verlaten in het licht van de jonge maan. Maar op de plek waar de garage geweest was heerste een vreemde bedrijvigheid. Kwetal en Pastinakel hadden daar een kist op zijn zijkant neergezet; en de eerste had een rietstengel door een kwast in de bodem gestoken. Daar blies hij aandachtig op, en in de stille nachtlucht werd zodoende een vreemde schrille toon hoorbaar.

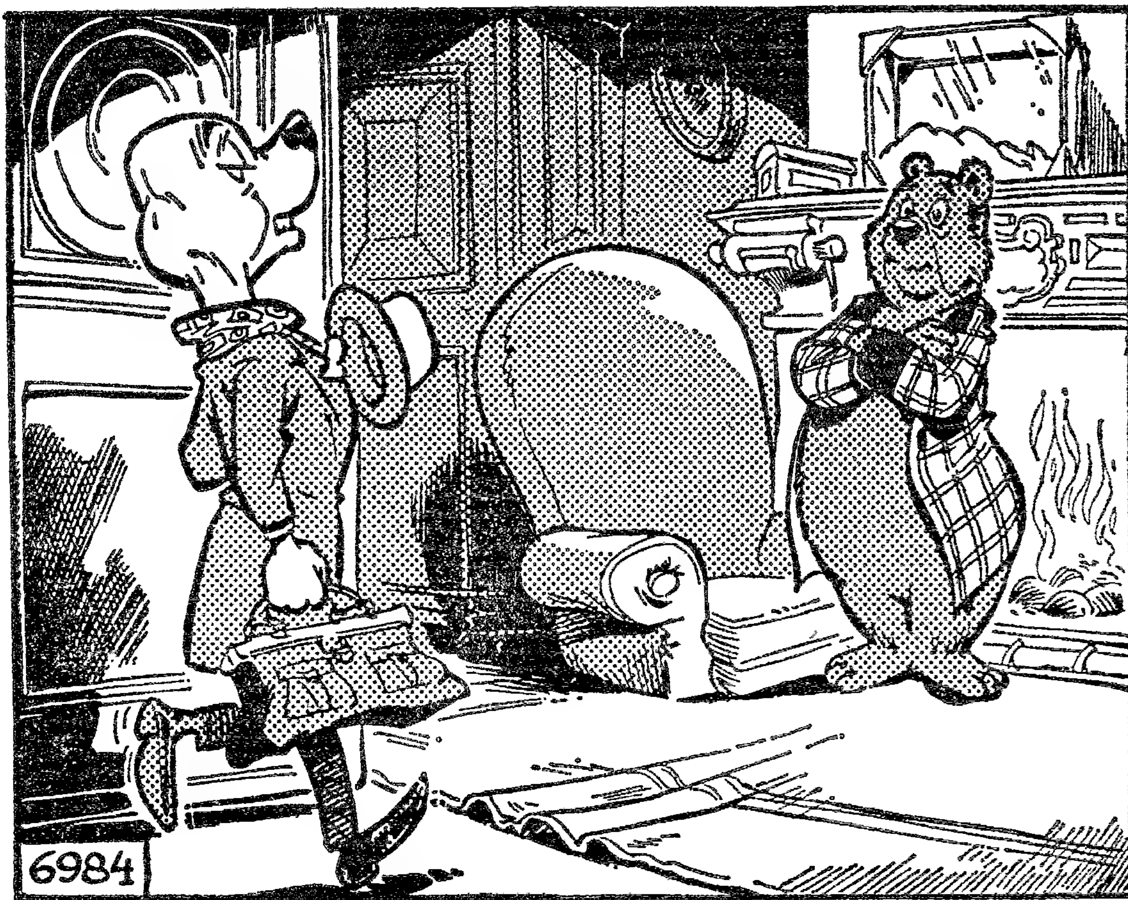
„Een beetje lager”, waarschuwde de ander. „Dit is meer het geluid van plastic. Je moet de toon van cement hebben.”

Kwetal liet gehoorzaam de klank wat dalen, en dat had direct gevolgen. In de puinhoop begon het te ritselen, het stof viel uiteen en in het maanlicht werd een lange, kronkelende lijn zichtbaar. Het waren de kleintjes, die uit de eieren van Maaike Prut en Memel Parduin gekomen waren. Ze hadden honger, want van het gebouwtje was niet veel meer dan poeder over, en daaruit waren alle voedzame bestanddelen onttrokken. Ze haastten zich dan ook op de lokkende tonen af en geraakten zodoende in de kist, die de dwergen tot dat doel hadden opgesteld.

„Goed! Héél goed!” riep Pastinakel. Hij wierp wat gruis naar binnen, dat nog niet ontbonden was, en wachtte, totdat hij geen beweging meer in de ruïne waarnam.

Toen stak hij een hand op en haastte zich weg om een kruiwagen te halen, die hij in de schaduwen had neergezet. Kwetal sprong intussen snel op het houtwerk en sloeg de deksel dicht.

„De slijtmijten zijn gevangen”, mompelde hij tevreden. „Nu kunnen we ze in veiligheid brengen.”

6984 De volgende morgen stond heer Bommel met gekruiste armen voor de haard toen de heer Steenbreek binnentrad.

„Hier ben ik weer", sprak deze. „Hebt u een besluit genomen? Gaat u op mijn aanbod in? 49 procent van de Cementtrust, wanneer u mij het geheim van uw slijtageformule geeft."

„Geen denken aan", sprak heer Ollie fier. „Cement is niets voor iemand van mijn stand. Geef mij alle eikehout, dan is het geheim voor u."

De secretaris bewolkte.

„Geen denken aan", zei hij. „Kom, kom, meneer Bommel. U gaat te ver! Mijn aanbod is meer dan royaal..."

„Eikehout", herhaalde heer Ollie. „Dat is wat mijn goede vader gekozen zou hebben, en daar houd ik mij aan!"

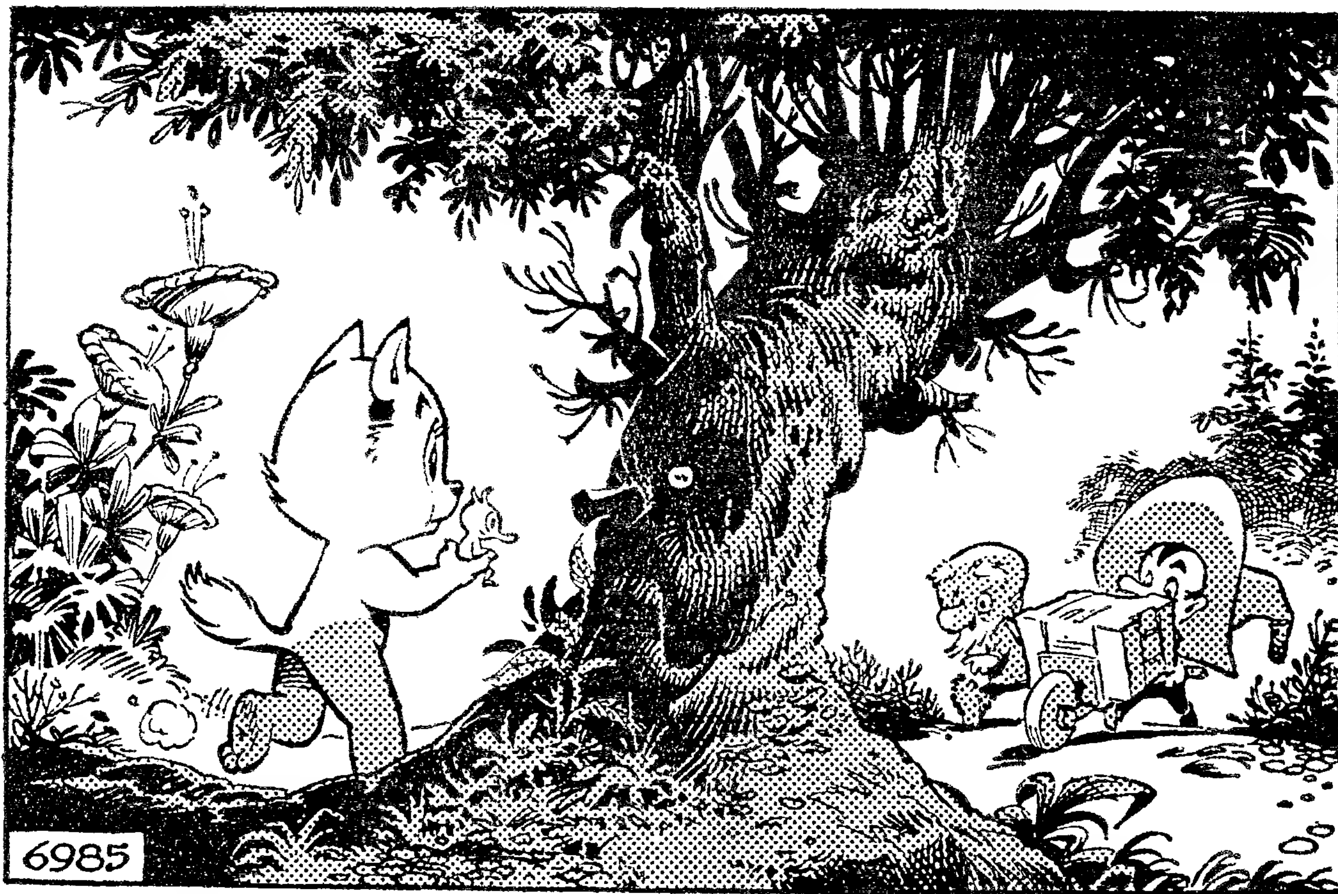
„Goed", hernam de ander kil. „Houd uw geheim dan maar; zonder ons hebt u er toch niets aan."

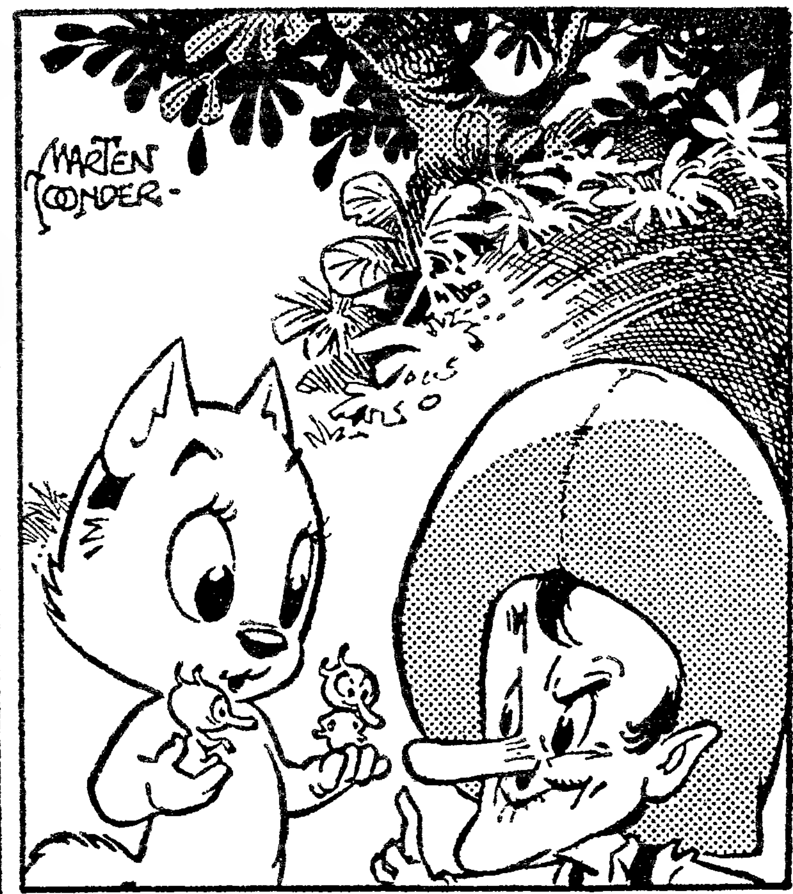
„Oho!" riep heer Bommel, die nu boos begon te worden. „Dat valt te bezien! Ik heb de macht in handen; kijk maar wat er met de Bank is gebeurd."

„We zullen zien", zei de heer Steenbreek. „Goede dag."

Hij zette de hoed op het hoofd en liep statig de kamer uit.

„Ik heb de macht in handen", herhaalde heer Ollie zachtjes in zichzelf. Hij wierp een zegevierende blik op het terrarium, dat op de schoorsteenmantel stond, doch toen verbleekte hij en een kreet ontsnapte zijn bevende lippen. De insecten waren verdwenen...

6985. Oplettende lezertjes zullen hebben begrepen, dat Tom Poes de insecten uit heer Ollie's terrarium had gehaald.

„Dat is veiliger", dacht hij. „Ik kan ze niet in Bommelstein laten, nu heer Bommel aan het onderhandelen is met die Steenbreek."

„Waar breng je ons eigenlijk naar toe?" vroeg Maaike Prut klagelijk. „Je moet niet denken, dat het prettig is om in een hand voortgedragen te worden. Als er niet overal groen was, zou ik al weggevlogen zijn."

„Ik zoek een paar kennissen", begon Tom Poes, maar Memel Parduin viel hem in de rede.

„Stil eens", riep hij uit. „Ik hoor de kleintjes! De kinderen komen er aan!" „Onzin", zei Tom Poes, „dat zijn Kwetal en Pastinakel; en die zocht ik net. Ze kunnen me vertellen, wat ik het beste met jullie kan doen."

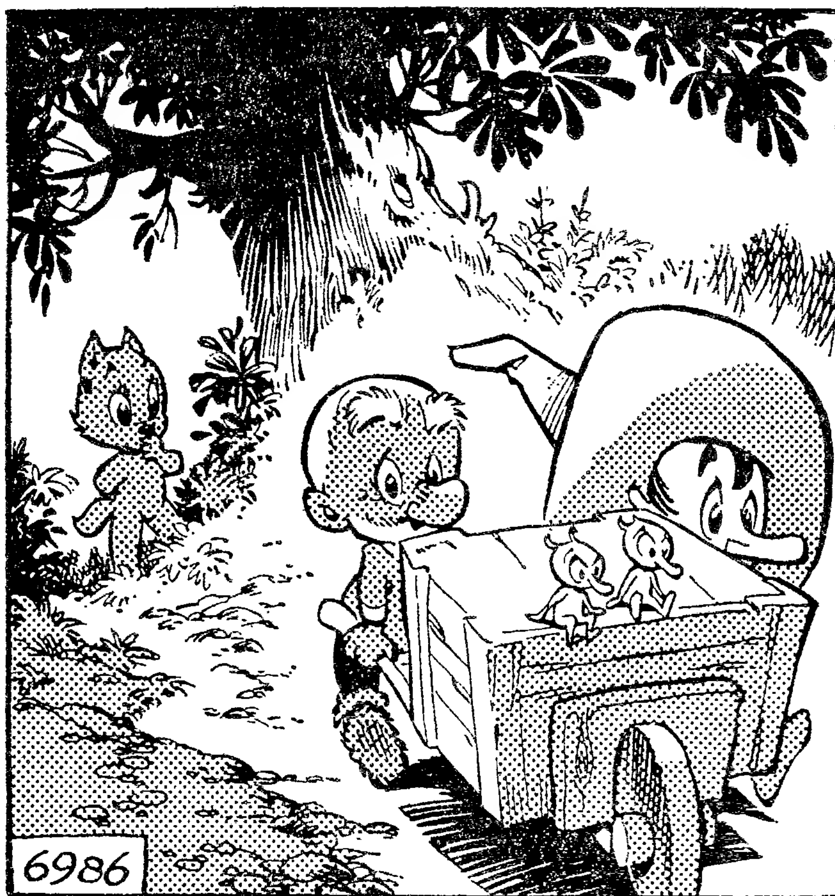
Hij liep snel op de beide ventjes toe, die met een piepende kruiwagen naderden, en hield ze staande.

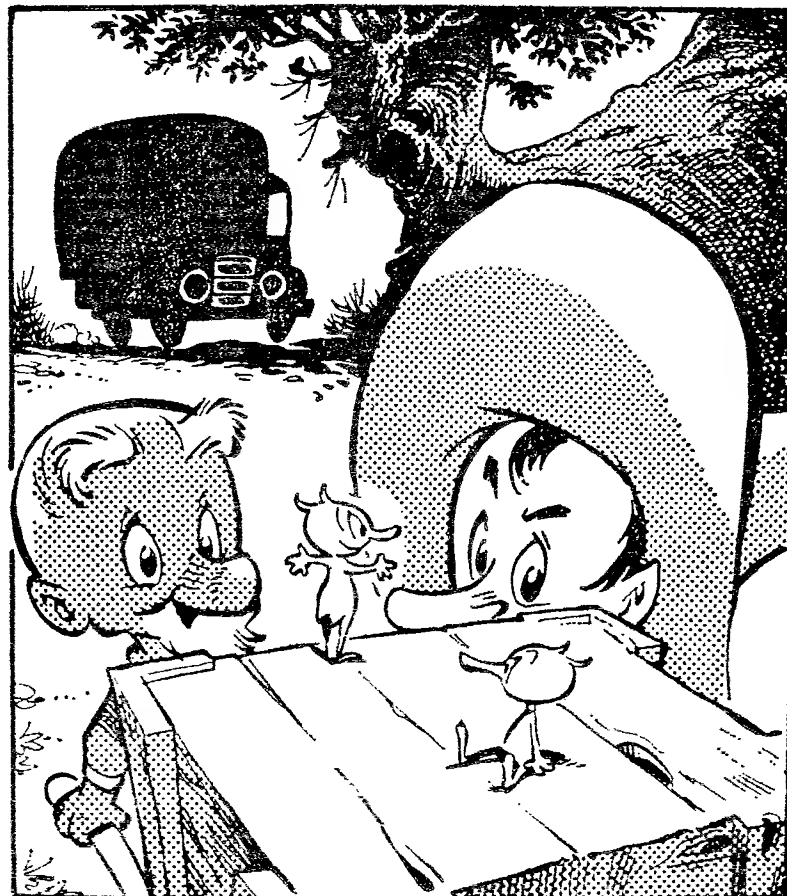
„Kijk nu toch", zei Pee Pastinakel, zijn voertuigje neerzettend; en Kwetal vulde aan: „Daar heeft hij een paar Kadukevers uit het Memeldal bij zich! Wat gaat hij daar mee doen?"

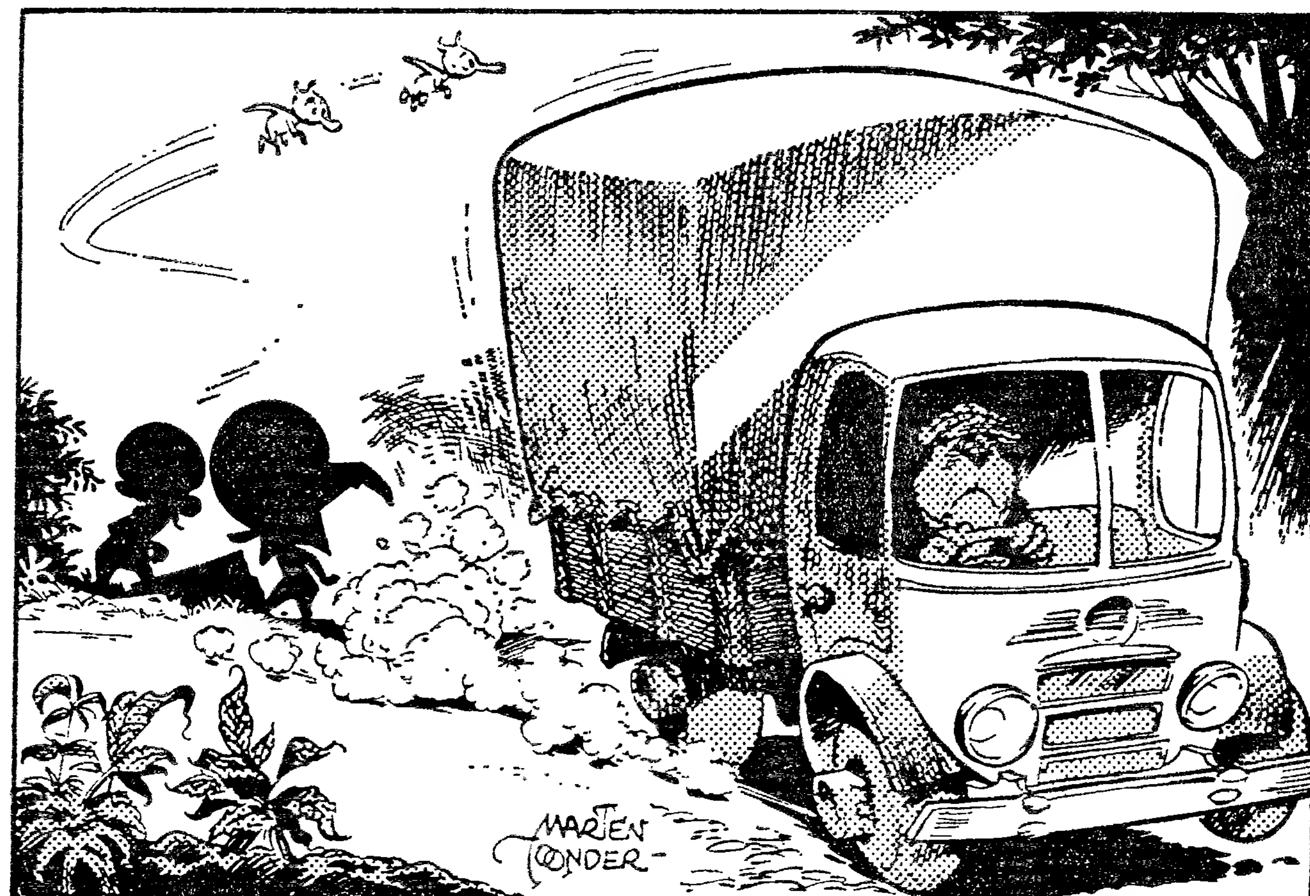
„Dat wilde ik juist aan jullie vragen", zei Tom Poes. „Ze zijn gevaarlijk. Over een poosje gaan ze nieuwe eitjes leggen, en dan is het einde niet te zien. De hele stad gaat er aan!"

„Ze zijn nuttig!" verbeterde Kwetal streng. „Ik heb ze zelf gefokt om de verstening tegen te gaan!"

„Wat hij zegt is kwadratenpraat", beaamde Pee. „We hebben hier, in deze kist, de kleintjes uit Bommel's garage. Die worden net zo groot als die twee daar – en dan gaan ze ook eieren leggen en zodoende komen er steeds meer, en het einde is niet te zien, zoals hij zegt. Maar dat is toch goed? De stad wordt veel te groot, en deze insecten beschermen de natuur! Geef die twee maar hier, dan kunnen ze bij hun kinderen blijven."

6986. Tom Poes zette de insecten aarzelend op de kist.

„Ik weet eigenlijk niet, of ik hier goed aan doe", dacht hij. Kwetal en Pastinakel hebben hun eigen ideeën. Die zijn dikwijls wel goed, maar in dit geval zouden ze best eens gevaarlijk kunnen worden! Hm, die kevers zijn nu weer bij hun kleintjes, en dat is prettig voor hen. Maar ik wilde toch wel, dat ze nog in dat dal zaten."

Kwetal maakte zich echter geen zorgen.

„Zo, nu zijn jullie weer bij de kleintjes", sprak hij, terwijl hij tevreden verder kruide. „Vind je dat niet prettig?"

„Och", zei Memel schouderophalend. „Kleintjes worden groot. Ze moeten op hun eigen benen leren staan. Wij hebben onze eigen zorgen."

„Zorgen?" herhaalde Pee Pastinakel.

„Ik heb trek!" riep Maaike uit. „Binnenkort moet ik eitjes leggen, en nu heb ik een geweldige trek in iets hartigs. Waar worden we heen gekruid?"

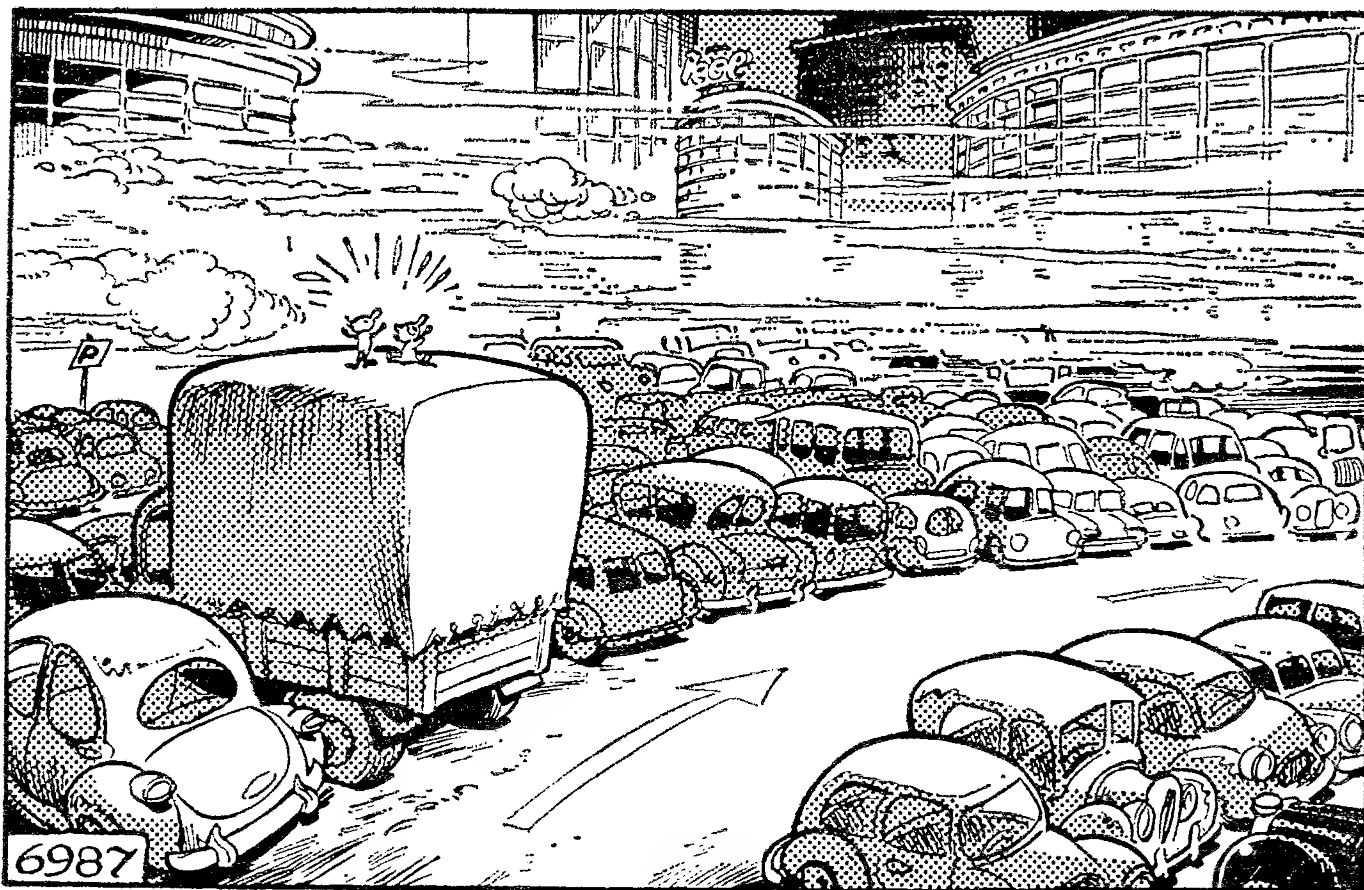
Kwetal zette zijn voertuigje neer en fronste de wenkbrauwen.

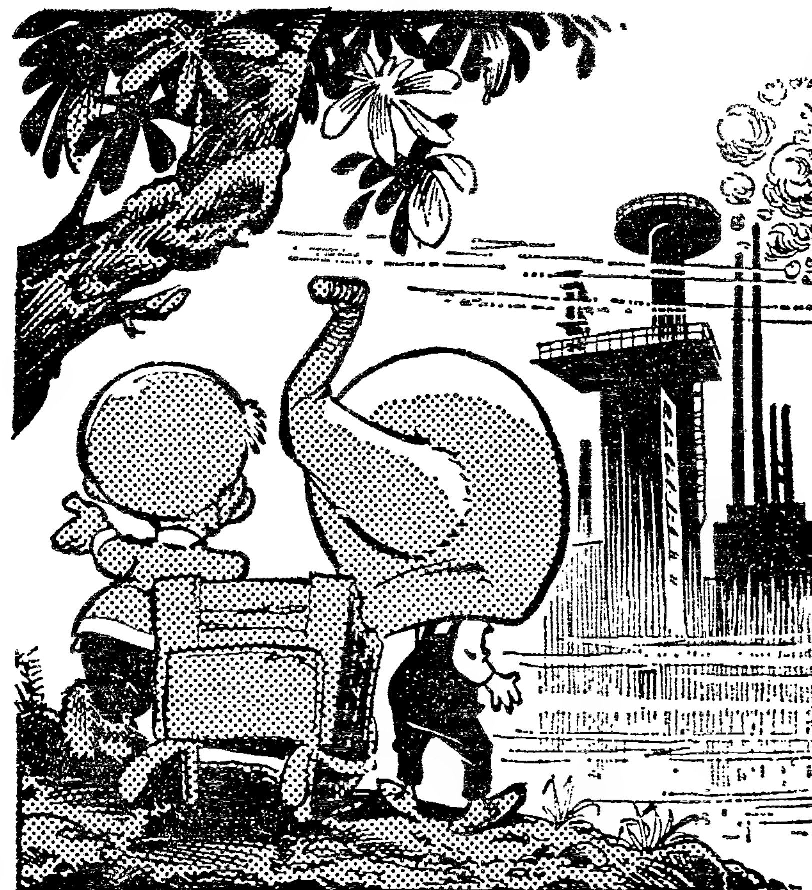
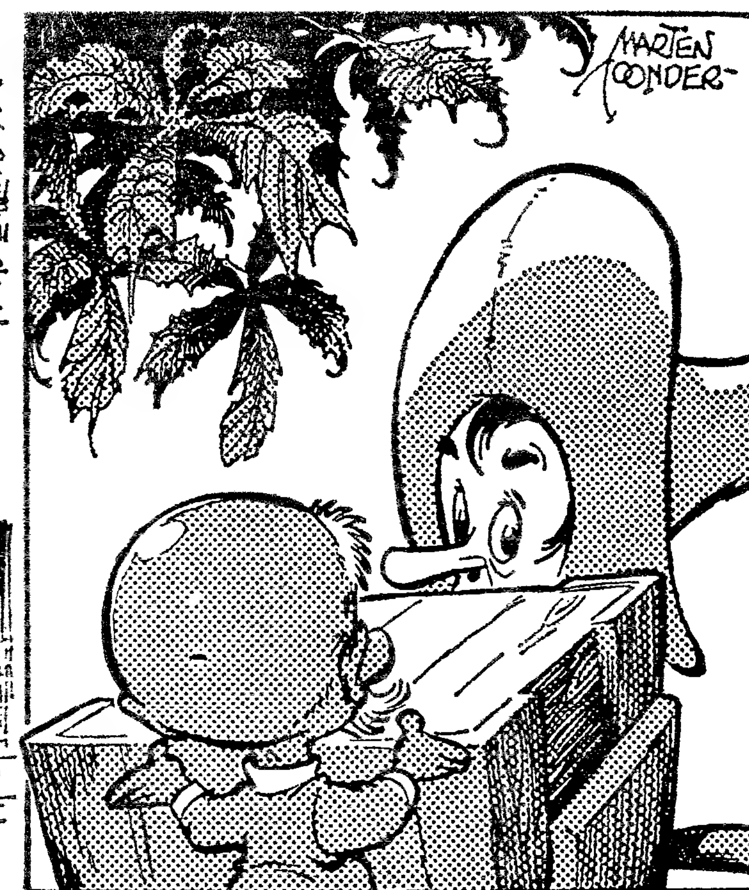
„Als het zó zit kunnen jullie beter je eigen gang gaan", mompelde hij. „Jullie zijn kadukevers, en die zijn erg grittig en nirks in de eiertijd. Een hapje nylon of blik, dat is wat je nodig hebt."

Hij zweeg peinzend, totdat het geluid van een naderende vrachtauto de stilte verbrak.

„'k Weet 't al!" riep hij toen uit. „Stap maar over op de wagen, die daar aankomt. Dan regelt het gritten zichzelf wel."

Dat lieten de insecten zich geen twee keer zeggen. Op het moment, dat het passerende voertuig langsdaverde, strekten ze hun gebrekkige vleugeltjes uit en vlogen over.

6987 Maaike Prut en Memel Parduin waren overgestapt op een passerende vrachtauto, en gezeten op het dak, deden ze zich tegoed aan de nylon kap, die het voertuig overhuifde. Ze keken pas weer op, toen de wagen met gierende remmen stilhield op een grote parkeerplaats, even buiten de stad.

„O, wat is het hier mooi!" riep Maaike uit. „Wat een voedzame buurt! En wat ruikt het hier lekker!"

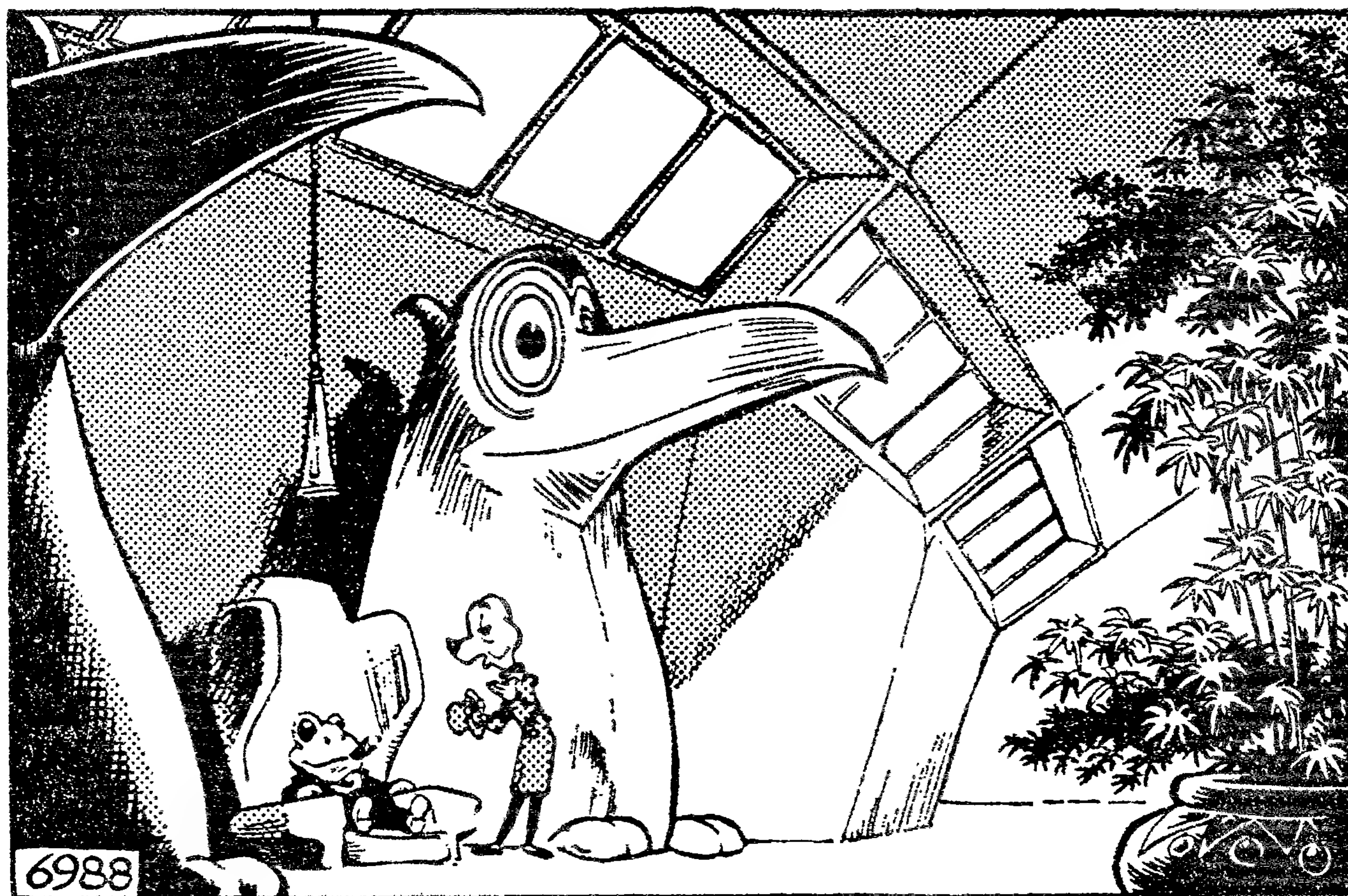
„Een prachtig uitzicht", gaf Memel verrukt toe. „En die gezonde dampen! Hier blijven we wonen, want dit is de beste omgeving, die we voor onze kleine slijtmijtjes kunnen wensen. En weet je, wat het allermooiste is? Van hieruit kunnen de kleintjes heel gemakkelijk de wijde wereld in."

„De moeilijkheid is altijd om de kleintjes de wijde wereld in te krijgen", zei Kwetal. Hij had de kruiwagen voortgeduwd, totdat de stad in het zicht kwam. Nu hield hij op een heuveltop even halt, en keek fronsend naar de gebouwen, die voor hen oprezen.

„Daar moeten we naar toe", hernam hij. „Overal een handvol dreumesen neerzetten. Die regelen het dan verder zelf wel."

„Slecht werk", klaagde Pastinakel bekommerd. „Ik kom daar niet graag in de buurt, met al dat steenslijpsel onder mijn voeten. Het is gevaarlijk om niet op gras te lopen."

„Even maar", riep Kwetal troostend uit. „We gaan straks, als het donker is. En verder hebben we er geen omkijken naar."

6988 De bouwstofkoning Steinhacker zat uitgezakt in zijn denkvertrek en staarde door de rookwolken van zijn sigaar naar de heer Steenbreek, die verslag uitbracht. „OBB gaat niet op uw aanbod in", sprak de laatste. „Hij heeft niets aan cement, zegt hij. Hij wil eikehout, in ruil voor zijn slijtage-geheim."

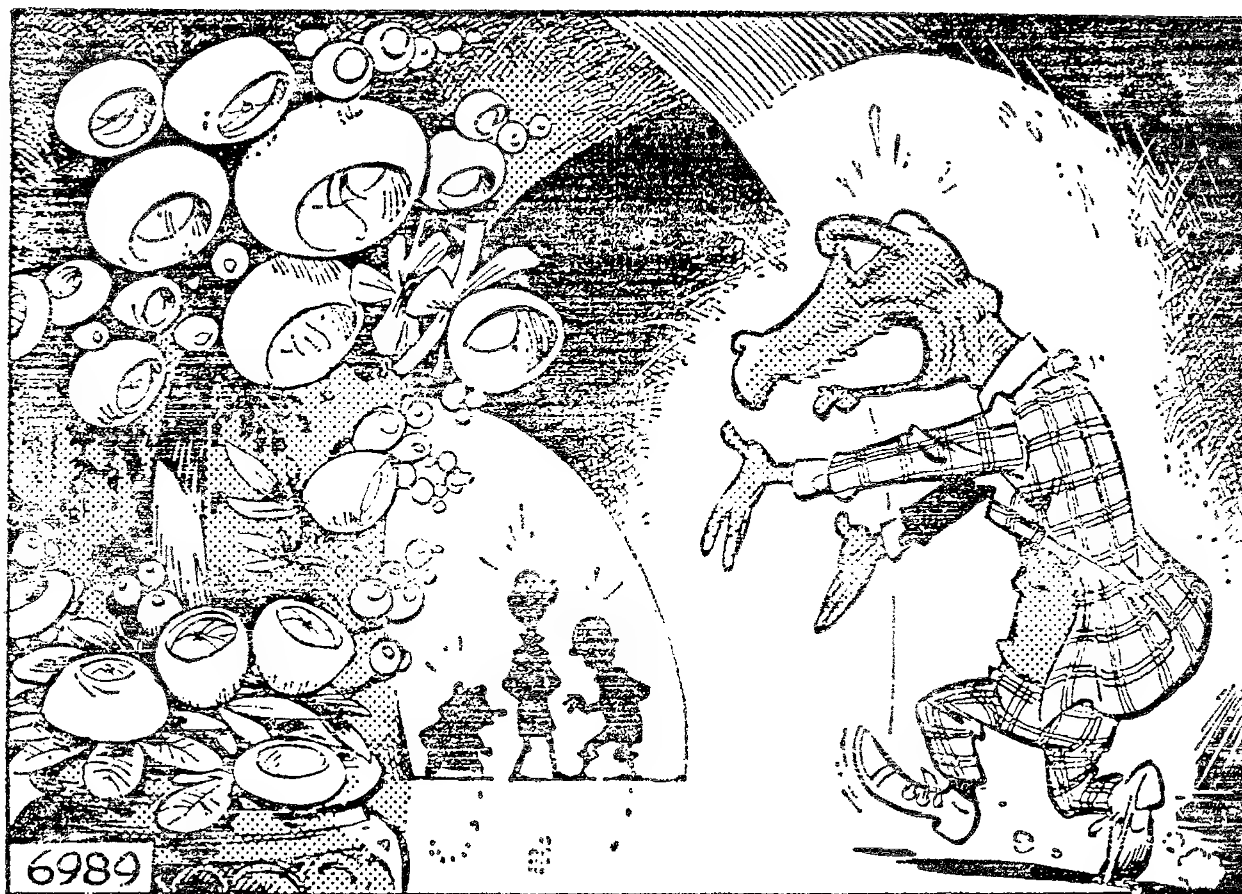
„Niets aan cement?" herhaalde AWS ongelovig. Hij slikte nerveus een pil en loerde met uitpuilende ogen naar zijn secretaris. „Mijn kostelijke cement? Waar is die rakker op uit? Hier zit iets achter, Steenbreek! Hij is bezig met een ragfijn spel, dat ik niet doorzien kan. Wie wil er nu eikehout..." Op dat moment werd hij gestoord door Nahum Grind, die onaangediend binnendraafde.

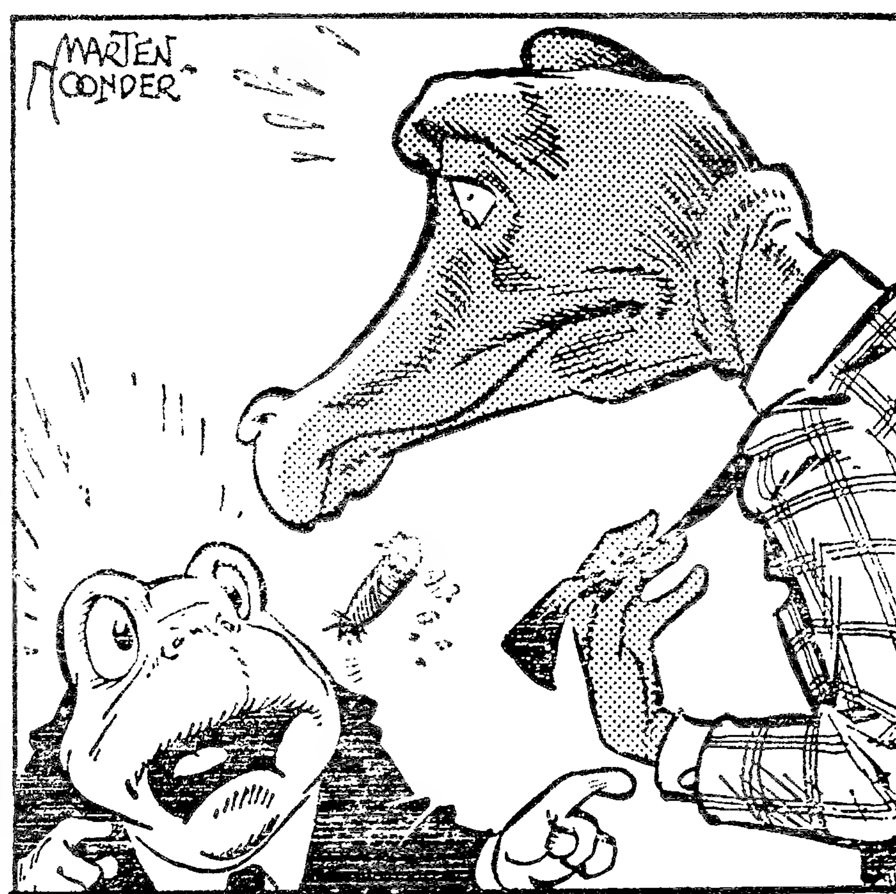
„Er is iets aan de gang!" riep de ijzerkeizer opgewonden. „De auto's zijn aangetast! Ze roesten weg, waar je bij staat. Het is ijzerworm, zegt de professor, die ik heb ingeschakeld."

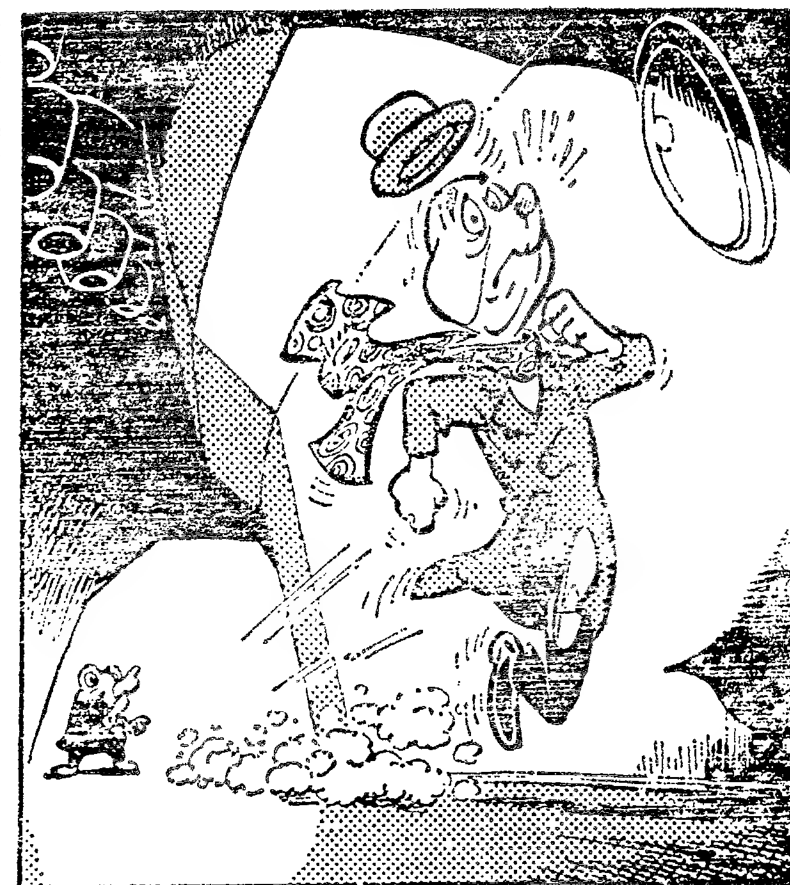
„Slijtage", mompelde de heer Steenbreek. „Dat was toch eigenlijk, wat we nodig hadden? Meer slijtage en meer consumptie, dat was mijn opdracht!" Doch nu sprong AWS uit zijn zetel, en de beide magnaten keerden zich woedend tot hem.

„Gezonde slijtage is goed", riep Amos W. Steinhacker uit. „Maar deze slijtage gaat te ver! Je hebt OBB ontstemd, dat is duidelijk!"

„De ijzeraandelen zijn aan het kelderen!" schreeuwde NG. „Wie koopt er oudroest? De markt zal overschakelen op plastics! Dit is een noodtoestand; we moeten direct een vergadering beleggen!"

6989. De beide magnaten begaven zich met de secretaris naar de vergaderzaal. Maar nog voordat ze daar waren aangekomen snelde de plasticvorst Basil Horrorkitsj hen tegemoet.

"De plastics!" riep deze met akelige stem. "De plastics zijn aangetast door de plasticneet. Dat zegt de professor, die ik de zaak heb laten onderzoeken. De beschaving is in gevaar!"

"De plastics ook al aangetast..." prevelde de bouwstofkoning bleek. "De slijtage is wild geworden. Betonluis, ijzerworm en plasticneet. Daar zit OBB achter! De schurk heeft alle troeven in handen! Daarom wilde hij mijn cement niet hebben! Hij wist wat er komen ging. Hij wilde ons uit het brood stoten - en nu heeft hij ons in de holte van zijn hand!"

"Maar die slijtage..." begon de heer Steenbreek. Zijn werkgever liet hem echter niet uitspreken.

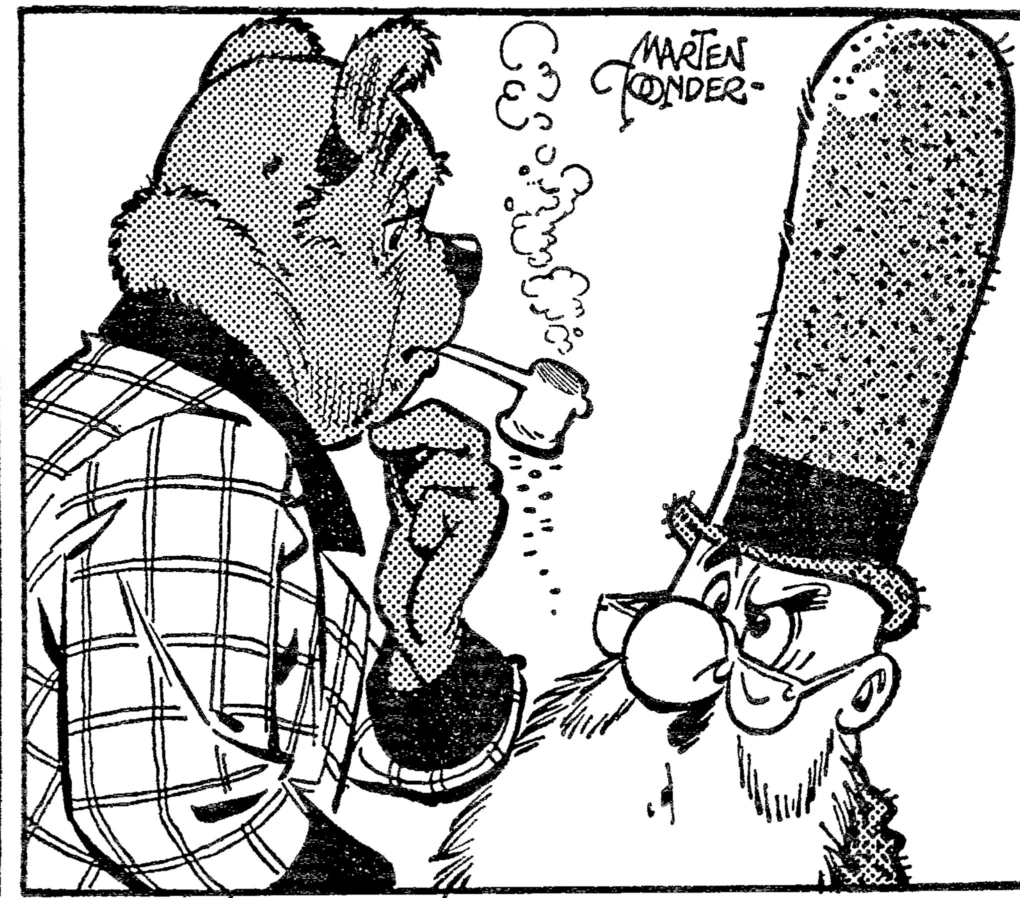
"Die slijtage moet worden teruggebracht!" schreeuwde hij. "Een jaar voor een auto, en tien jaren voor een huis. Normale, gecontroleerde slijtage. Gepland, Steenbreek! gepland! We moeten OBB lijmen tot iedere prijs!"

"Ik weet niet of ik dat kan", hernam de secretaris benauwd. "Hij is zo vreemd, hè? Zo onberekenbaar..."

"Jij kan niks!" snauwde AWS. "Ik zal dit zèlf opknappen. Ga hem halen, en waag het niet zonder hem terug te komen. Want dan vlieg je er uit!"

De heer Steenbreek begreep, dat het ernst was. Hij wendde zich om en ijlde de fraaie gang door om zich naar de helikopter te begeven.

6990 Het zat heer Ollie danig dwars, dat de insecten uit zijn terrarium verdwenen waren.

"Ze moeten in een onbewaakt ogenblik ontsnapt zijn", prevelde hij, toen hij zijn laatste torenkamer onderzocht had. "Misschien smaakte dat stukje cement niet goed. Misschien had ik ze versterkende bouillon moeten geven, of iets anders hartigs. Ach, ik ben tekort geschoten als gastheer, dat voel ik. Het is heel vreselijk."

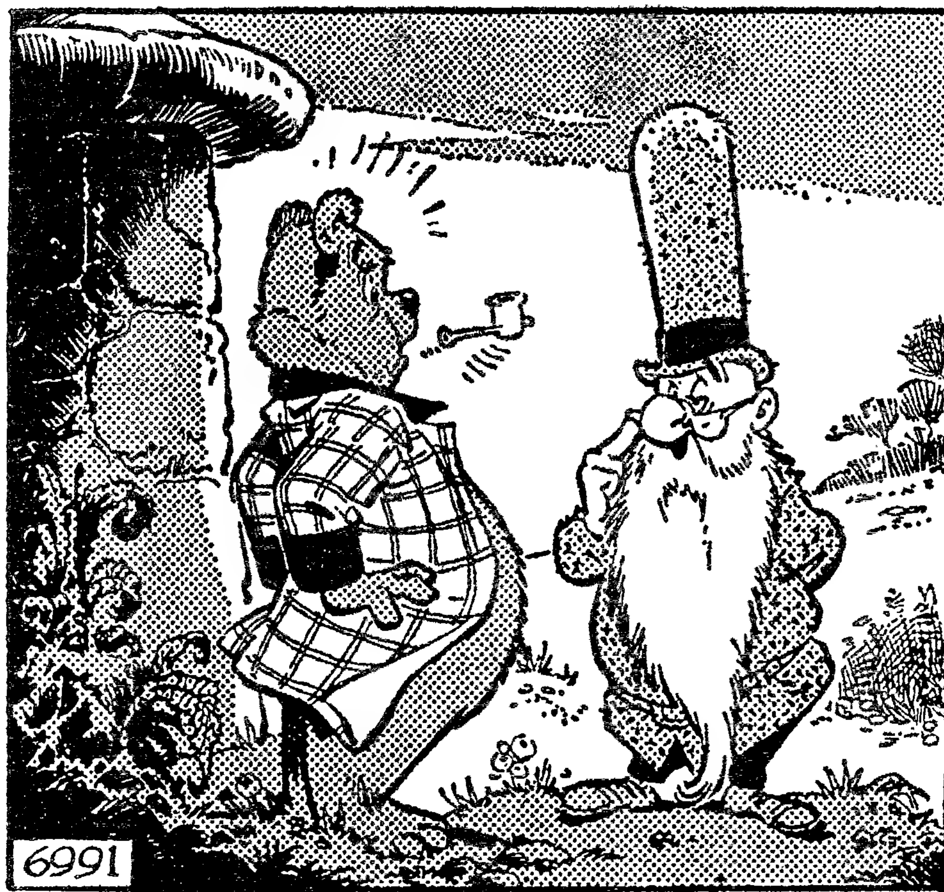
Met deze gedachte leunde hij mistroostig uit het venster om wat frisse lucht op te snuiven, en toen werd hij een gedaante gewaar, die zich zoekend door het puin van zijn garage bewoog.

"Ook dat nog!" mompelde hij terwijl hij zich naar beneden spoedde. "Door de zorgen heb ik een ogenblik de bewaking van de kleintjes vergeten - en direct maakt men daar misbruik van! Maar dat neem ik niet!"

Zo prevelende snelde hij naar de ongenode bezoeker, waarin hij nu professor Prlwytzkofsky herkende.

"Wat doet u hier?" riep hij verontwaardigd uit. "Ik heb u toch gezegd dat ik u niet meer op mijn gazon wilde zien? Moet dan iedereen mijn gasten lastig vallen? Is het niet genoeg, dat de arme ouders spoorloos verdwenen zijn?"

"Praw!" sprak de geleerde koeltjes. "Uwe gasten zijn alle voortgetogen en uwer bouwval is gans ledig. Hier geeft het gene maaien meer, mijnheer Boml; dat heb ik vaststellen gekund na ener nauwlettender betrachting. Neen, ik heb uwe maaien ontdekt in allerhand nieuwbouw en krachtwagens - en ik heb de eer gehad ze Prlwytzkofsky-memels te noemen. Bereids ben ik doende een krachtiger memel-doder te zoeken, want der kultuur staat op der spel!"

6991 „Zijn de kleintjes uit de puinhoop verdwenen?", riep heer Ollie uit. „Dan zijn nu àl mijn gasten weg! Maar dat is verschrikkelijk! Dan heb ik de macht niet langer in handen!"

„Praw", sprak de hoogleraar koeltjes. „Dat zijn ja schone gasten! Der betonluis, der ijzerworm en der plasticneet! Reeds vaak was er spraak van dat deze schepsels zouden bestaan; maar ik ben der eerste die ze wetenschappelijk heeft vaststellen gekund. In opdracht van hooggestelde heerschappen ben ik dadig de gewoonheden der Prlwytzkofsky-memels te onderzoeken – en mijner rapport zal weldra klaar zijn."

„Het is héél vreselijk", mompelde heer Bommel bleek. „Daar sta ik nu met lege handen tegenover de Bovenste Tien. De insektjes zijn er uit gelopen, en zonder mijn leiding zijn ze tot alles in staat! Wat zal er nu gebeuren?"

Op dat moment werd er een aanzwellend motorgeronk vernomen, en even later landde er een helikopter op het gazon. Secretaris Steenbreek, die er uitstapte, wist natuurlijk niets van de zorgen die heer Ollie zo plotseling bevangen hadden, en daarom naderde hij met een vriendelijke glimlach.

„Daar staat de eigenaar van het slijtage-geheim", sprak hij grimmig tot zichzelf, achter zijn prettig uiterlijk. „Ik moet hem lijmen, omdat hij alle macht in handen heeft. Tot elke prijs, anders vlieg ik er uit. Het zal niet meevallen met deze kei-harde figuur; maar soms komt men een heel eind met hoffelijke omgangsvormen."

6992 De heer Steenbreek trad nader en lichtte de hoed met een stralende glimlach. „Ik hoop, dat ik niet stoor”, sprak hij met prettige stem. „Maar ik heb een dringende boodschap, en ik hoop, dat u de goedheid wilt hebben mij even te woord te staan, OBB!”

„Praw”, zei professor Prlwytzkofsky. „Ik ben reeds voort, om mijn memel-bericht opstellen te gaan. Men zal nog van mij horen. Der goede dag!”

„De kwestie is deze”, hernam de secretaris toen de geleerde verdwenen was. „AWS wil graag met u tot zaken komen. U kunt vragen wat u wilt, want hij wil u graag in zijn groepje hebben. De Bovenste Tien, u weet wel.”

„Ja, ja”, zei heer Ollie vaag. „Maar ik heb niets meer te vragen. Mijn gasten zijn allemaal weg, bedoel ik. En ik weet niet....”

„AWS zou het prettig vinden wanneer u de maaltijd met hem wilt gebruiken”, vervolgde Steenbreek haastig. „Zou het u schikken, vanavond?”

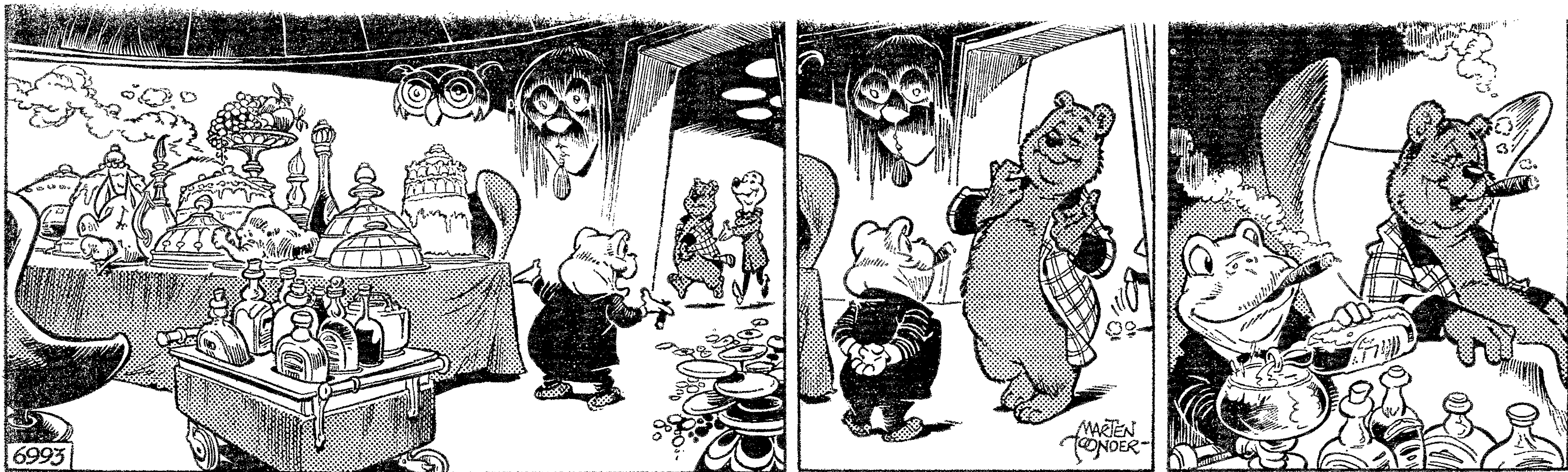
„Maaltijd?”, herhaalde heer Bommel ontdooiend. „Dat zou wel schikken, want Joost heeft vandaag alleen maar iets eenvoudigs.”

„Des te beter!”, riep de secretaris uit. „Als u mij dan volgen wilt naar de helikopter? AWS zal verrukt zijn, want hij is erg op u gesteld. Hij zal u gastvrij ontvangen, wees daarvan overtuigd!”

„Die OBB is een schurk!”, gromde AWS op datzelfde moment. Hij stond bij zijn computer en volgde met enige mede-magnaten het vallen van zijn aandelen op een papierstrook.

„Hij moet vernietigd worden!”, riep de ijzerkeizer Nahum Grind.

„Laat het aan mij over”, stelde de bouwstofkoning voor. „We moeten dit ragfijn spelen, en daarom ga ik een beetje sfeer maken.”

6993 Na een voorspoedige reis bereikte heer Ollie de woning van de bouwstofkoning, en de secretaris geleidde hem naar binnen.

„Hier is OBB, meneer Steinhacker!" riep hij met een opgewekte lach. „Het was niet gemakkelijk, maar..."

„Mooi", onderbrak zijn werkgever kort. „Hoepel dan maar op, Steenbreek! OBB en ik moeten eens gezellig praten; als bovenbazen onder elkander. En schei uit met je gemeneer, anders vlieg je er uit."

De secretaris verliet verkild het vertrek, en heer Bommel liet zijn blikken vol welgevallen over de gastvrije tafel glijden.

„Dat ziet er niet slecht uit", zei hij bewonderend. „Een eenvoudige doch voedzame maaltijd, daar houd ik van. Heel aardig, dat u mij hebt uitgenodigd, werkelijk!"

„Ach ja", gaf AWS toe. „Zo nu en dan moeten wij, hardwerkende zakenlui, de zinnen eens verzetten, wat jij? Wat denk je van een klein drankje om de eetlust op te wekken, hè? Ga zitten OBB, en neem een sigaar! Maak het je gemakkelijk."

Heer Ollie gehoorzaamde, en hoewel hij meer van een pijp hield, stak hij hoestend een havanna-bolknak op.

„Ja, ja, wij zakenlui", sprak hij, dromerig naar de taarten kijkend. „Ik weet eigenlijk niet of ik wel zaken kan doen. Ik bedoel, al mijn gasten zijn weg, en nu..."

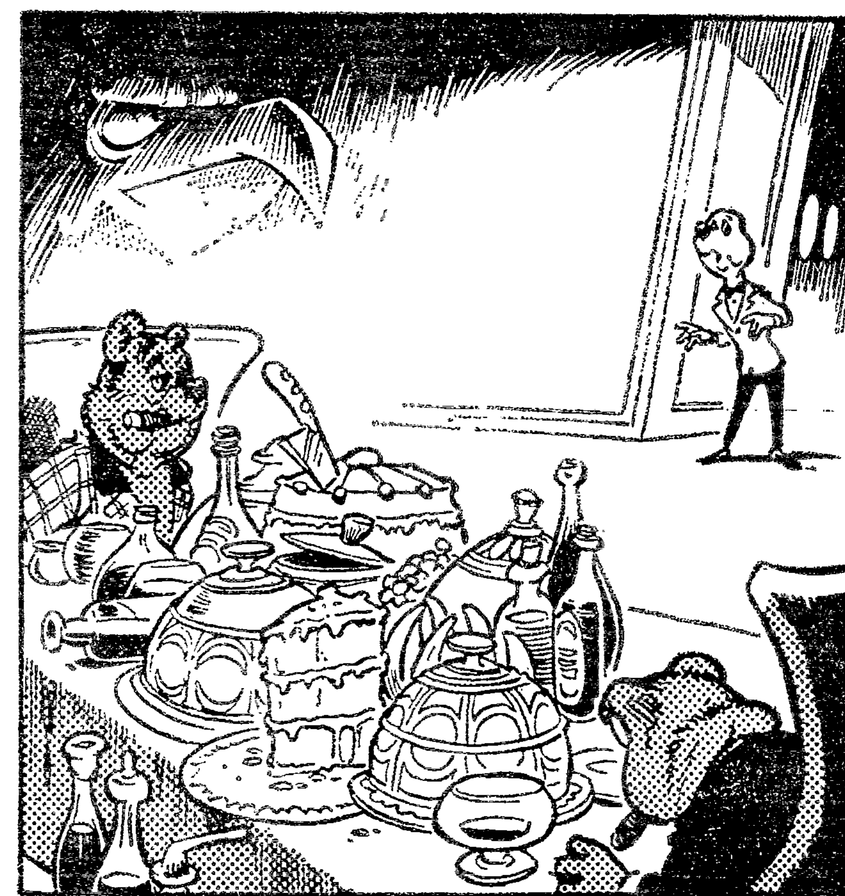
„Onzin", riep zijn gastheer uit. „Over de zaken worden we het wel eens. Die zijn maar bijzaak. Maar een goed drankje is belangrijk! Wat denk je van een donkerbruine Rampolino-sherry? Beter dan die droge kleuterdrankjes voor iemand van jouw formaat, wat jij?"

Zo sprekende ontkurkte hij een fles en schonk met gulle hand een groot glas vol.

„Dit maakt de gedachten los", verklaarde hij.

6994 Geruime tijd later zat heer Bommel achter de resten van de maaltijd wat lodderig van de likeur te genieten.

„Was uitstekend", verklaarde hij. „Goed eten. Mooi klaargemaakt, bedoel ik. Heel prachtige taart. Zo'n roomsaus maakt Joost maar zelden. Zal hem toch eens vragen..."

„Mooi!" riep zijn gastheer aan het andere einde van de tafel. „Dan nu ter zake, OBB! Schenk nog eens in, dat maakt het praten gemakkelijker!"

„Ja, ja", gaf heer Ollie toe. „Isj waar. Joost maakt roomsaus soms wajt saai. Te weinig rum, bedoel ik. Zal hem toch eens zeggen..."

„Terzake", hernam AWS. „Wat is dat nu met die aandelen eikehout, die je wilt hebben? Waarom zoiets ouderwets, terwijl je cement kunt krijgen?"

Heer Ollie dacht een poosje scherp na, en toen drong het langzaam tot hem door, waar de ander over sprak.

„Heel gewoon", legde hij uit. „Ik hou van eikehout. Isj mooi. Deejgelijk, zoalsj mijn goejde vader altijd zeij. Hou niet sjement."

„Goed, goed", zei de heer Steinhacker ongeduldig. „Je wilt je geheimen niet prijs geven, dat merk ik. Goed. Je hebt me te pakken, OBB. Geef mij het geheim van je slijtage, dan krijg jij het hout. Afgesproken?"

Heer Bommel's trekken zakten wat af. Hij herinnerde zich vaag, dat er iets vervelends was met die slijtage, maar voordat hij precies wist wat, stak secretaris Steenbreek het hoofd om de deuropening.

„Een ogenblikje, AWS", zei hij. „Er is telefoon voor u. Het is dringend, lijkt me."

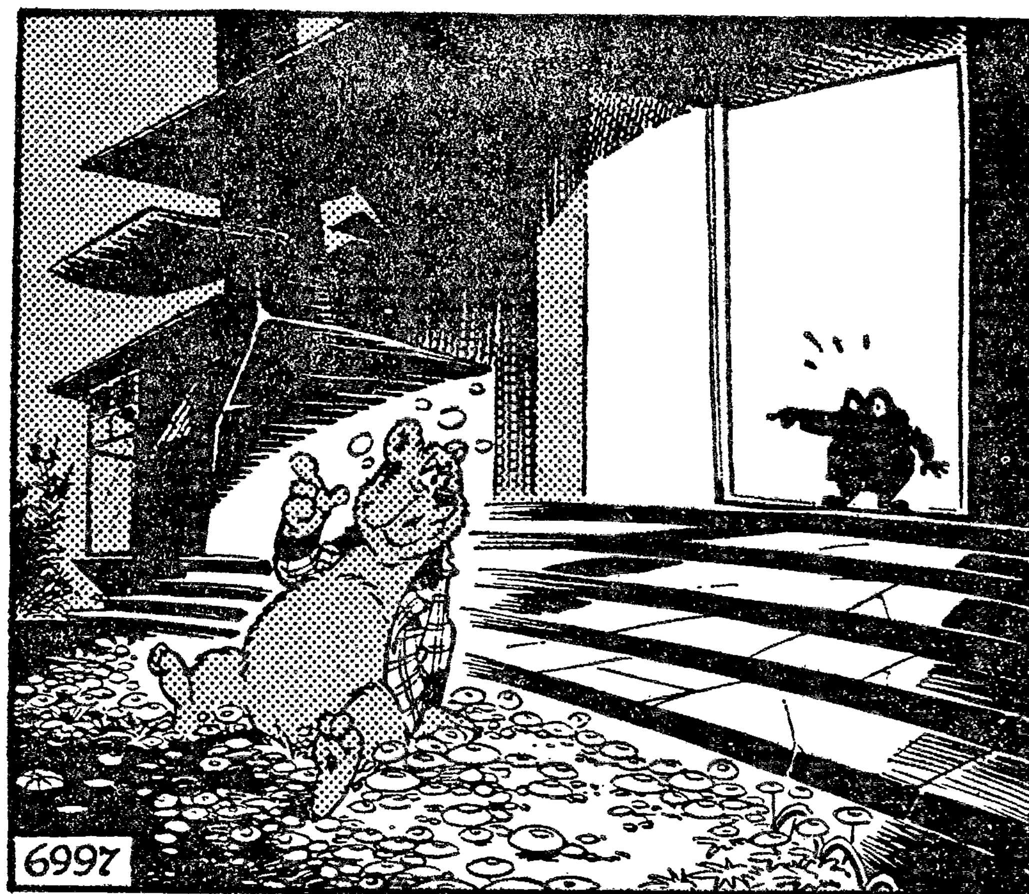

6995 De heer Steinhacker begaf zich naar zijn smaakvol telefoonvertrek en nam de hoorn op.
„Wat is er?" riep hij korzelig. „Ik zit net aan tafel, om zaken te doen. U stoort me. Met wie spreek ik?"
„Met Prlwytzkofsky", sprak een krakende stem. „Ik heb mijner rapport beëindigd. Der rapport over der Prlwytzkofsky-memel, dat ik in uw opdracht gemaakt heb. Het is een duchtig stuk wetenschappelijker arbeid, dat kunt u zich aanmerken..."
„Ja, ja", onderbrak de bouwstofkoning met een scherp lichtje in de ogen.
„Wat hebt u gevonden? Maak het kort en krachtig. Ik wil alleen maar de uitslag weten!"

Aan de andere kant van de lijn klonk een teleurgestelde zucht. De geleerde ritselde wat met zijn papieren en las toen voor: „Slijtage door der Prlwytzkofsky-memel komt allenig voor in cement, blik, plastic, ijzer en kunststoffen. Niet in hout, natuursteen, glas en ander ouderwets materiaal. Het is zelfst zo, dat der memel gans dodelijk geroerd wordt door bloem- en graslein en andere groenaardige groeisels..."
„Aha!" riep de opdrachtgever, terwijl hij de hoorn neergooide. „Daar heb ik je! Dat is dus het geheim van OBB! Memels, Steenbreek! Memels!"
„J-jawel, meneer Steinhacker", zei de secretaris geschrokken.
„Sta daar niet!" schreeuwde zijn werkgever, terwijl hij een paarse kleur aannam. „Verkoop alle cement en de andere troep! We schakelen over op hout en stenen. Als de donder, Steenbreek! Als de weerlicht!"
„J-jawel, meneer eh..., jawel ASW", stamelde de aangesprokene.
„Schiet dan op!" brulde de bouwmagnaat. „Aan het werk! En stuur een paar knechten naar de eetkamer!"

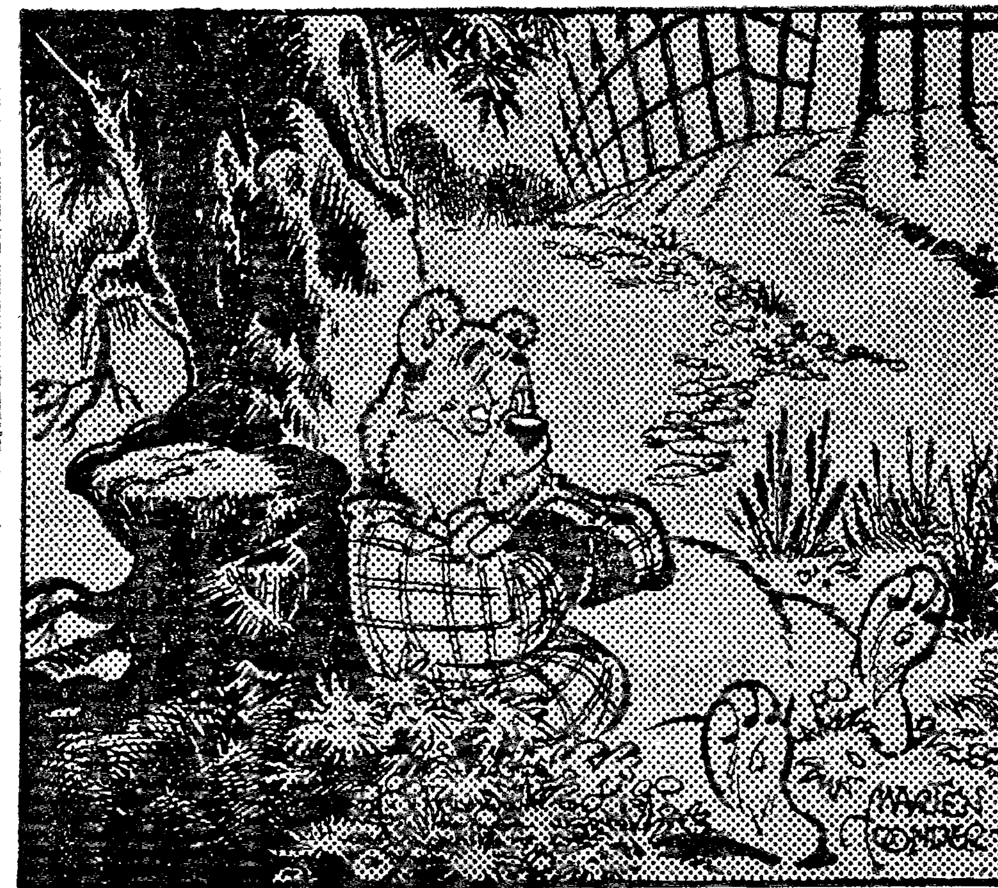

6996 Heer Ollie zat uitgezakt in zijn stoel en staarde met een lodderige glimlach naar de resten van de maaltijd, terwijl hij zijn glas omgekeerd in de hand hield.
„Diej AWS", prevelde hij voor zich heen. „Diej ASW weet er wat van. Diej weet wat iejmand van sjtand tojkomt! Zujk eten treft men maar sjelden! ach, het isj toch prettig om tojt de bovensjte tiejn te horen!"
Hij nam een trekje van zijn sigaar en liet zijn blik vertederd op de taart rusten. Toen werd de mooie sfeer, die in de eetkamer hing echter verbroken door het geluid van zware voetstappen, die vastberaden naderden. Hij keek verrast op, en toen hij zijn ogen had scherpgesteld werd hij zijn gastheer gewaar, die in gezelschap van twee potige knechten het vertrek betrad.
„Afruimen zeker", sprak heer Bommel, goedig knikkend. „Een glaasje port bij de haard. Dat zal sjmaken."
Hij richtte zich met enige moeite op en tikte de as van zijn sigaar zorgvuldig naast het asbakje. Voordat hij hier nog geheel mee klaar was, hadden de bediendes hem echter reeds in de kraag gegrepen om hem met krachtige hand naar de deur te geleiden.
„Ik kan wel lopen, hoor", zei heer Ollie vriendelijk. „Sjtel je vooj! Isj nietsj mejt me aan de hand!"
„Maar met mij wel!" schreeuwde de heer Steinhacker in de deuropening. „Jouw spel is uitgespeeld! Ik heb je door! Weg met je, ik heb je niet meer nodig! Die eikehout-zaak gaat niet door!"

6997. Het overvloedige maal had heer Bommel in een verheven stemming vol mooie gedachten gebracht. Toen hij dan ook door enkele knechten van zijn zetel getild, en na een korte, driftige wandeling door de fraaie gangen naar buiten geworpen werd, drong dit niet geheel tot hem door. Zijn doezeligheid week echter door de frisse nachtwind, die om zijn voorhoofd speelde, en ontdaan blikte hij om zich heen.

”Wat betekent dit?” zo vroeg hij zich af. ”Misschien wil men het gesprek in de tuin voortzetten. Maar dat hoeft toch niet zo ruw?”

”Maak, dat je weg komt!” schreeuwde een schorre stem achter hem. Daar stond AWS in de feestelijk verlichte deuropening en zwaaide dreigend met zijn vuistjes.

”Je spel is uitgespeeld!” riep hij. ”Ik heb je niet meer nodig. Ga uit mijn perk!”

Heer Ollie liet deze woorden rustig inzinken, doch toen drong de ernst van de toestand plotseling tot hem door.

”Uitgespeeld?” herhaalde hij ontdaan. ”Oh eh.. juist, ja.. M-maar waar is de helikopter? Hoe kom ik nu thuis, als heer-alleen in de nacht?”

”Verdwijn!” brulde de gastheer op het bordes. ”Voor jouw soort is hier geen plaats. Op heren wordt geschoten!”

Heer Ollie kwam moeilijk overeind en haastte zich het bloembed in. De weg werd beschenen door de maan en om hem heen tekende de weelderige magnaten-woningen zich duister af tegen de sterrenlucht. Maar de teleurgestelde gast had geen belangstelling voor zijn omgeving. Met onvaste tred zocht hij zijn weg naar de uitgang, en daalde de heuvel af totdat hij in de vrije natuur belandde.

Daar zonk hij uitgeput neer bij een knoestige boom en trachtte het gebeurde te verwerken. Dit viel echter niet mee. Als vanzelf vielen zijn ogen toe en hij zonk weg in een diepe sluimer, vol onrustige dromen.

6998. Toen heer Bommel wakker werd brak de dageraad reeds aan. De opkomende zon kleurde de hemel rood en schitterde in de dauwdruppels die zijn gestalte bedekten.

"W-waar ben ik?" prevelde hij, verward om zich heen blikkend. Toen viel zijn blik op Kwetal, die voor hem stond en hij richtte zich kreunend op.

"Ik hoop, dat ik u niet heb gewekt", zei het ventje. „Ik stond alleen maar een beetje te kijken, want ik wil graag weten, wat u van plan bent. U bent bij de geldverzamelaars geweest, die de wereld onder steengruis willen bedekken. En nu zijn we erg ongerust, Pee en ik."

"Ongerust?" herhaalde heer Ollie. "Waarom? Die bovenbazen kunnen niets beginnen tegen mij. Ik heb de slijtmijt toch...?"

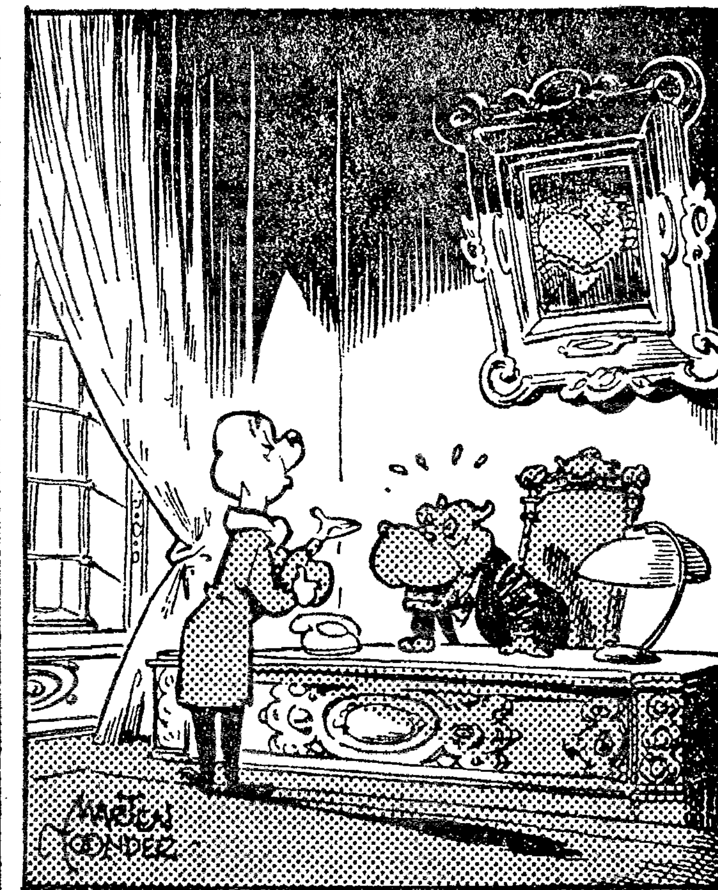
Zijn stem stierf weg, en er kwam een ongeruste blik in zijn ogen. "Die heb ik niet meer", prevelde hij. "Die is weg, bedoel ik!"

"Die hebben wij weggehaald", zei het kereltje schuldbewust. "We hebben maar een klein denkraampje, en misschien was het wel fout. Daarom willen we graag weten, wat u in uw reusachtig denkraam hebt. Er gaat iets gebeuren, en Pee en ik zijn erg suilorig. Wilt u meegaan naar de duizend grote Grenen?"

Heer Bommel stond op en volgde de dwerg het bos in, vol tegenstrijdige gevoelens. Hij was natuurlijk boos over het weghalen van de slijtmijten uit zijn vervallen garage, maar aan de andere kant werd hij geplaagd door een vaag schuldbesef, en daarom zweeg hij.

"Kijk", zei Kwetal na een poosje bedrukt. "Daar rijdt een brulwagen, met een draaimes vol tanden. Die begon al te werken toen de lucht groen werd. Deze dag deugt niet voor de grote Grenen. Weet u ook waarom niet?"

6999 Het was reeds klaarlichte dag, toen heer Bommel en Kwetal op een vlakte vol boomstompen aankwamen.

„Dit zijn de duizend grote Grenen", sprak het ventje somber. „En daar zit Pee."

„Dat zie ik", zei heer Ollie. „Maar Grenen zie ik niet. Dat zijn toch bomen?" „Ze zijn weg", legde Kwetal uit. „Gisteren waren ze er nog, maar vanmorgen kwamen de brulwagens, en nu rijden de laatste daar de heuvel af. Daarom zit Pee daar. Hij is erg druilig."

Heer Bommel liet zijn blikken over het troosteloze landschap glijden en plotseling ging hem een licht op.

„Nu begrijp ik het", mompelde hij, terwijl hij ontdaan een hand aan het voorhoofd bracht. „AWS is overgeschakeld op hout! Dat is het!"

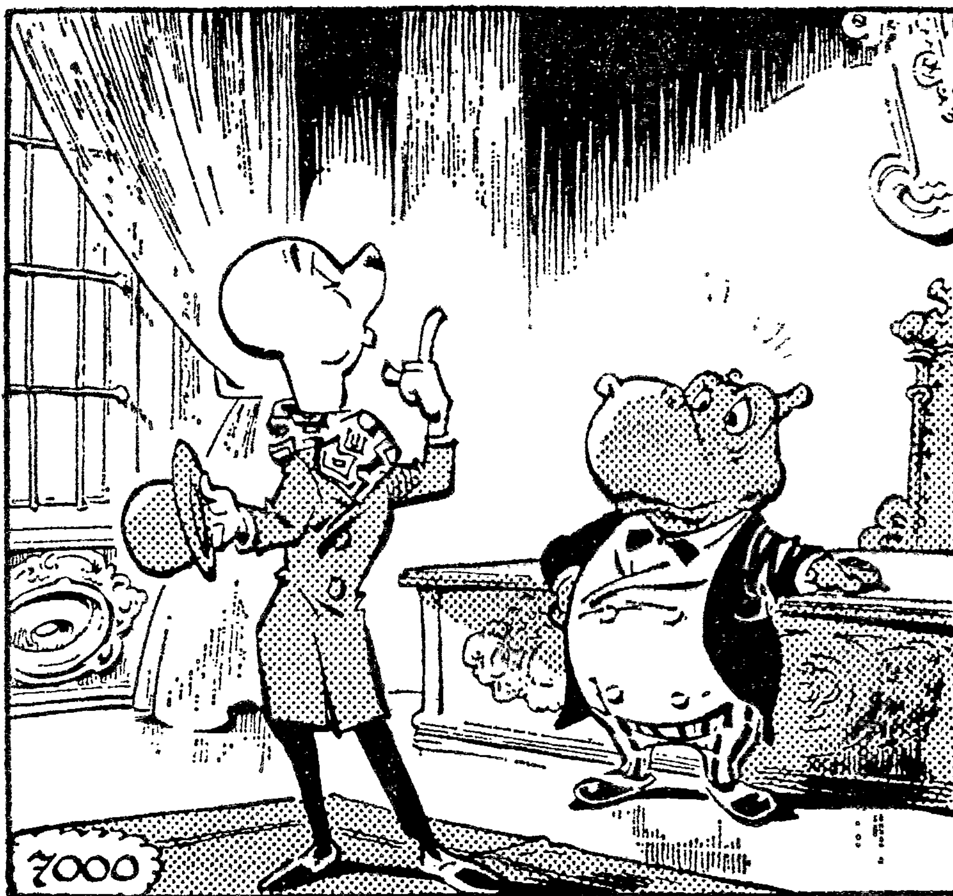
„Wat is het?" vroeg het mannetje benauwd. „Wat gebeurt er wanneer awejes overschakelt op hout?"

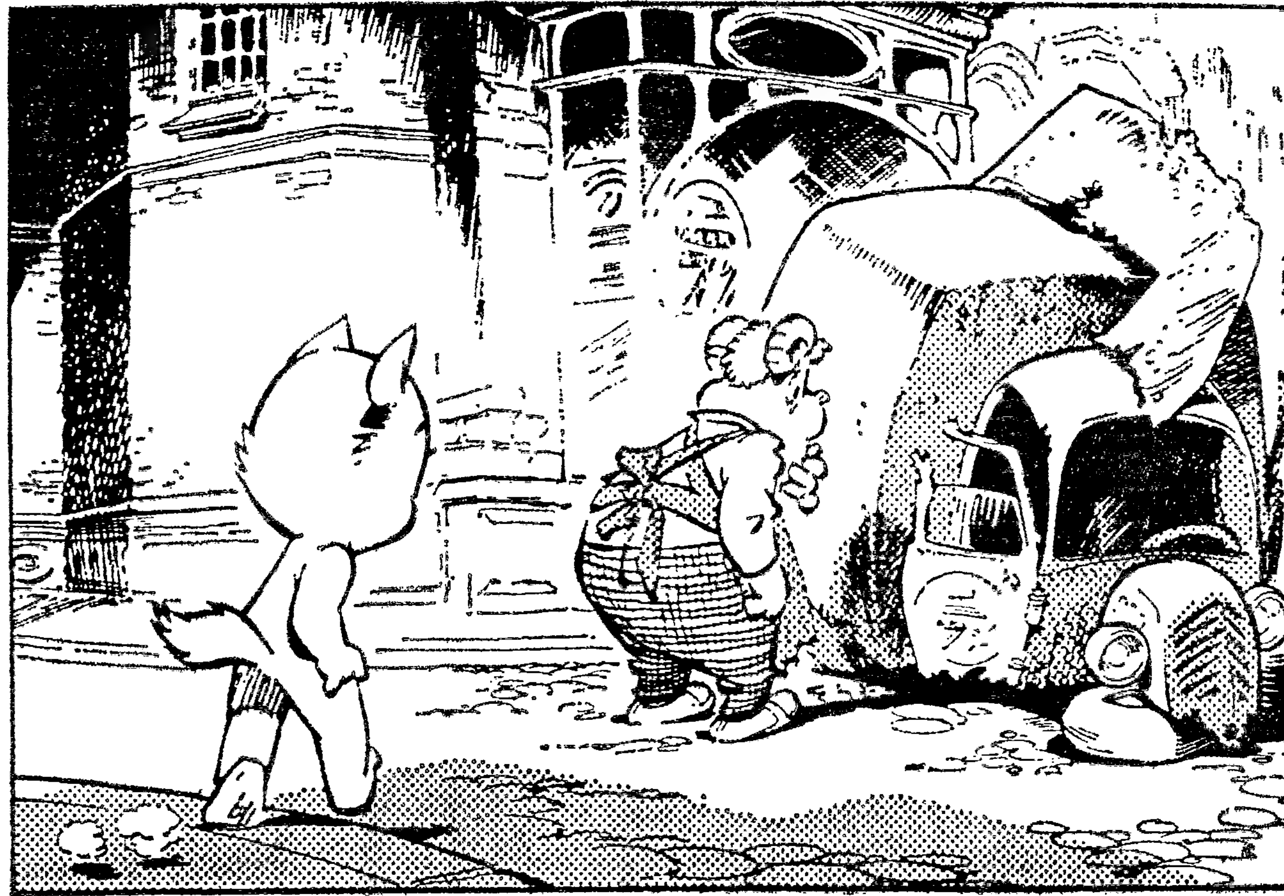
„Dan wordt het bos omgezaagd!" riep heer Ollie uit. „Maar het is jullie eigen schuld! Omdat jullie de slijtmijt hebben gebruikt, is het cement waardeloos geworden, als je begrijpt wat ik bedoel!"

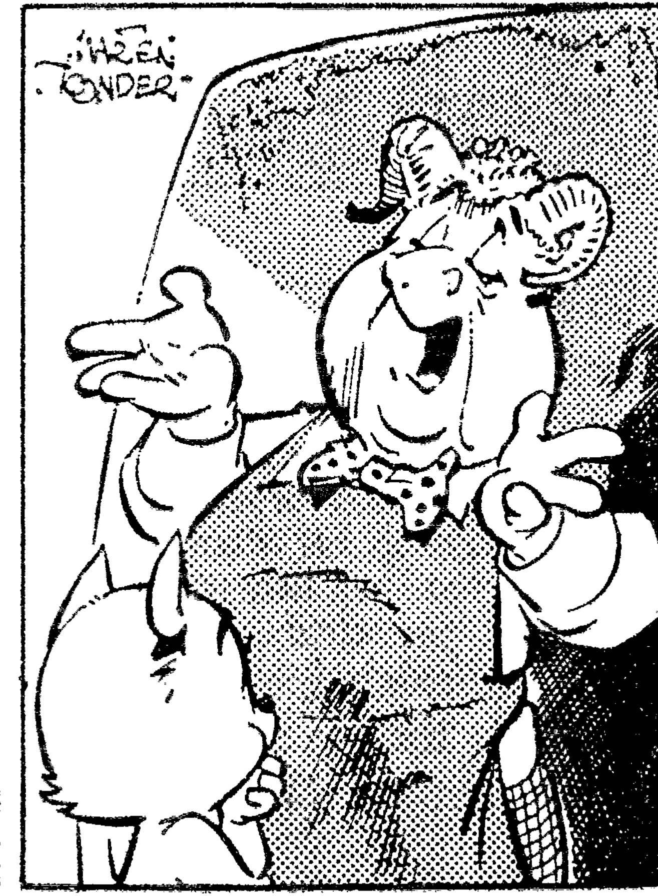
„De cementbouw is gestopt", sprak de heer Steenbreek, die die morgen om kwart voor tien in de werkkamer van burgemeester Dickerdack stond om verslag uit te brengen over de nieuwbouw. Daar zat de magistraat natuurlijk wel even van te kijken.

„Wat betekent dat?" riep hij uit terwijl hij uit zijn zetel rees. „Is het nog niet genoeg, dat de mooie nieuwe Rommeldamse Bank bezig is tot puinpoeier te vervallen?"

„Dat is juist de reden", legde de secretaris uit. „Vlotte soepele slijtage verhoogt de welvaart. Maar deze is dolgedraaid door de manipulaties van een zekere Bommel. En daarom schakelen wij nu over op hout. Stevig eikehout voor de gevel en grenen voor afwerking binnenshuis."

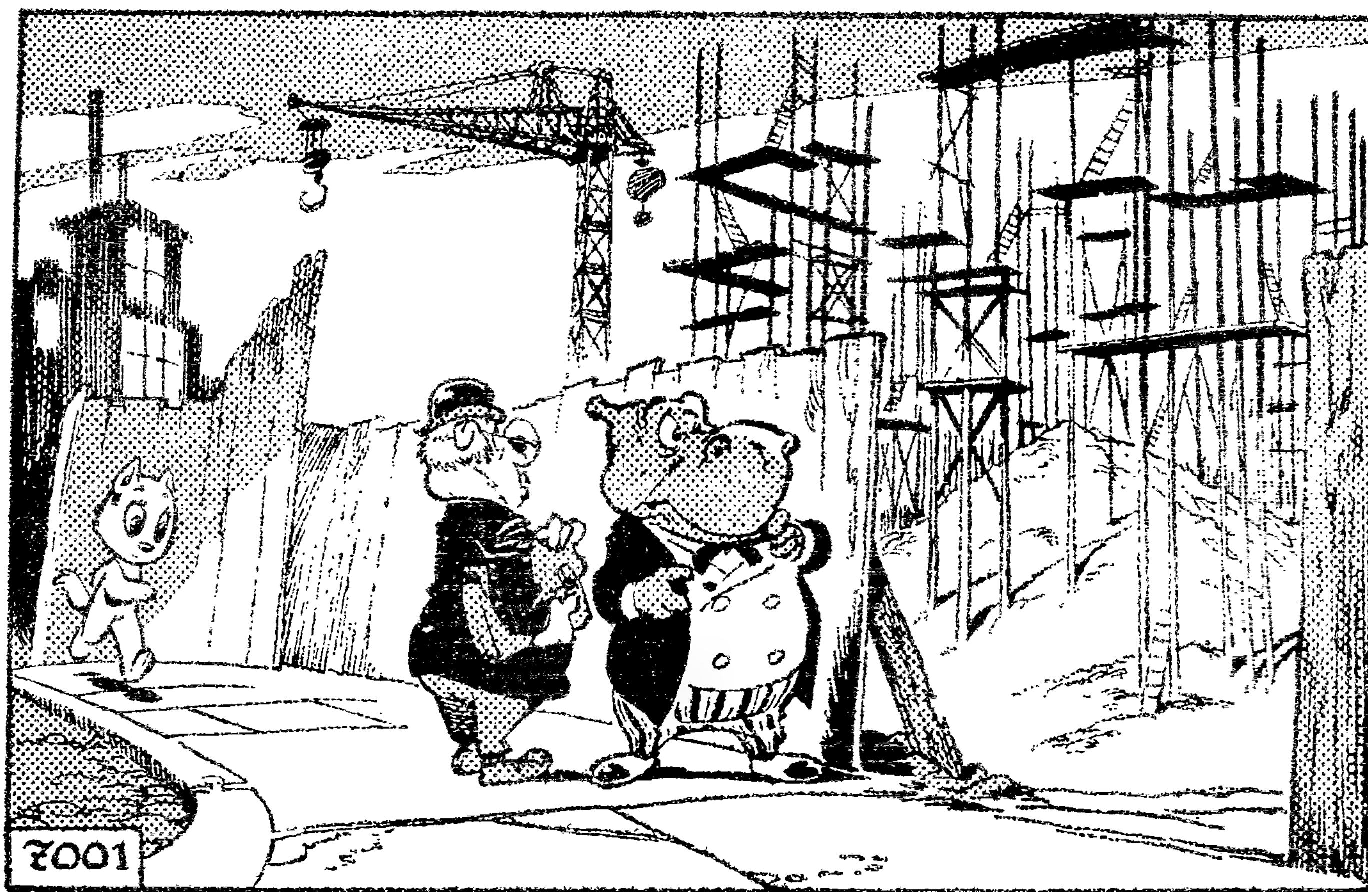
7000 „Het is wel even lastig, dat omschakelen op houtbouw”, gaf secretaris Steenbreek toe. „Het zal wat oponthoud geven. Maar ach, de minvermogende is daar aan gewend en hij zal dit rustig aan u overlaten. Er wordt hard gewerkt, dat kunt u verzekeren. En het is economisch niet verantwoord wanneer de consumptie te groot wordt, nietwaar?”

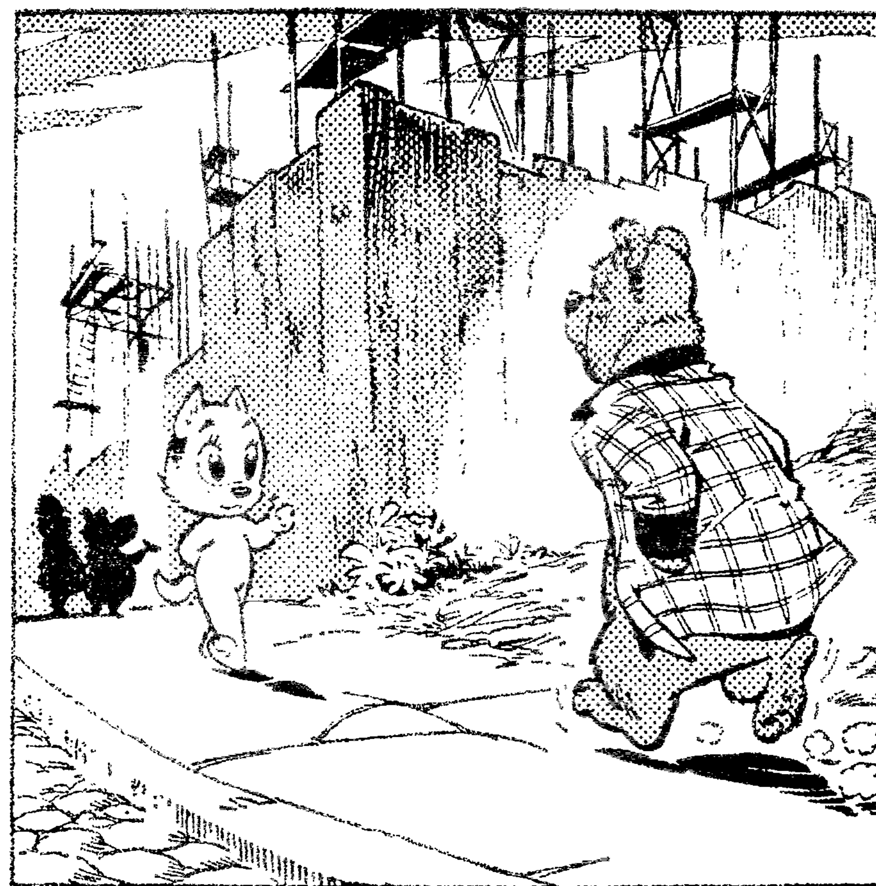
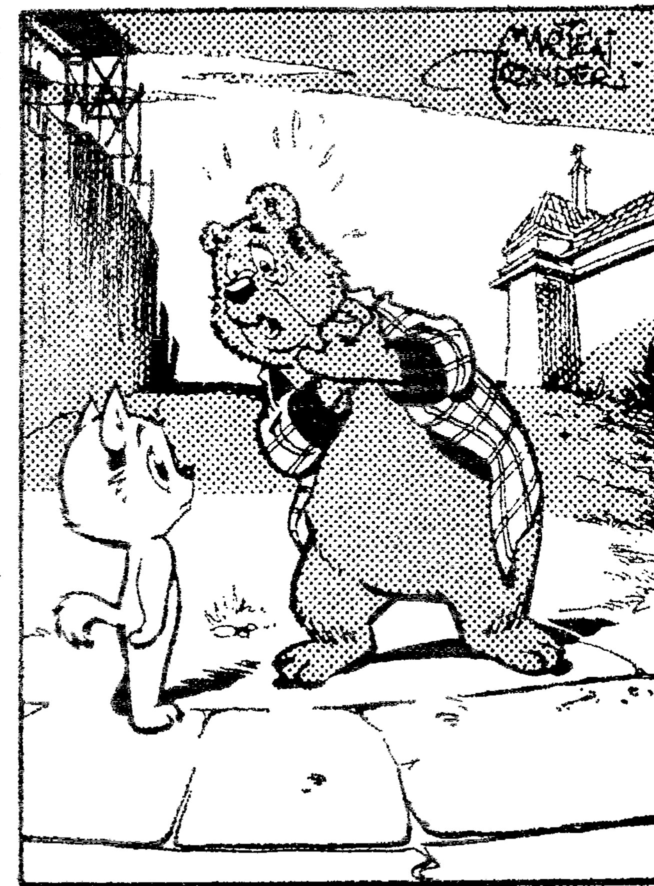
Na deze woorden verliet hij het vertrek, de burgemeester in grote verwarring achterlatend.

Hij was niet de enige die zich zorgen over het slijtage-verschijnsel maakte. Tom Poes had er ook veel over nagedacht, en hoe meer hij om zich heen keek, hoe ongeruster hij werd.

„Ik had die insecten niet aan Kwetal en Pastinakel moeten geven”, zei hij bij zichzelf. „Die kereltjes hebben een heel andere kijk op de wereld dan een gewoon iemand – en wat zij leuk vinden kan heel vervelend zijn voor Rommeldammers. Kijk nu bijvoorbeeld Grootgrut’s driewieler eens aan! Ik wil wedden, dat dat het werk van de slijtmijten is!”

„Het is vreselijk”, zei de kruidenier, die bekommerd bij zijn voertuig stond. „Hebt u ooit zo’n snelle slijtage gezien, meneer Poes? De wagen is nog niet eens afgeschreven! Tegenwoordig bouwen ze maar raak, en op belangen van de middenstand wordt niet gelet. Dit is trouwens niet het enige. Wilt u wel geloven, dat er motgaten in mijn plastic-verpakkingen vallen? Ik vraag me af waar het heen moet met de wereld; men nergens meer op vertrouwen!”

7001. Burgemeester Dickerdack was vol sombere voorgevoelens naar de plek gegaan waar het nieuwe stadhuis in aanbouw was. Een paar dagen tevoren had hij nog met grote voldoening vastgesteld, dat de muren als paddestoelen uit de grond schoten en dat zijn toekomstige werkkamer al vorm begon te krijgen. Maar toen hij nu een blik in de bouwput wierp sprongen de tranen hem in de ogen.

”H-hoe is d-dat mogelijk?” stamelde hij. ”Er ligt alleen maar een puinhoop tussen de steigers! Waar zijn de bouwvakkers, Dorknoper?”

”Die zijn naar huis gegaan”, verklaarde de ambtenaar eerste klasse, die hem vergezelde. ”Het was geen werk, burgemeester! De slijtage van het gemeentehuis ging vlugger dan ze konden bouwen. Hier moet van hogerhand worden ingegrepen, want onze fijn-uitgebalanceerde stadsplanning is in gevaar.”

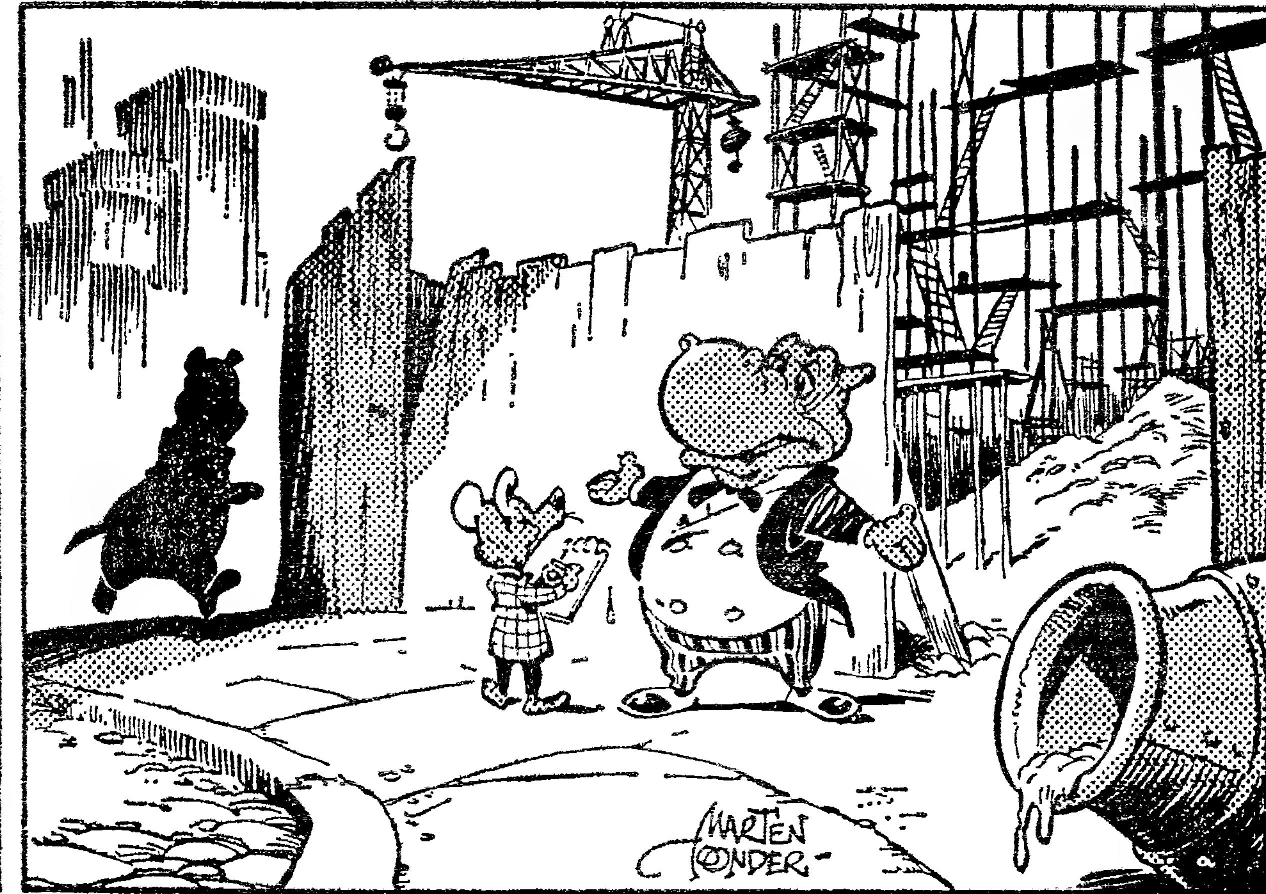
Tom Poes, die juist passeerde, ving de laatste woorden op. Toen hij even later heer Bommel tegenkwam kon hij dan ook verslag uitbrengen.

”Alles slijt”, besloot hij. ”Binnenkort zitten we tussen de puinhopen! We hadden die insecten beter in de Memel-vlakte kunnen laten, heer Ollie!”

”Welja!” riep de beproefde heer smartelijk uit. ”Wrijf het maar in, jonge vriend! Niets wordt mij bespaard. Alle bossen zullen worden gekapt, omdat AWS is overgeschakeld op hout! Wat moet ik doen? Ik heb dit kwaad over de wereld gebracht – en ik mag er niet aan denken wat er zal gebeuren.....”

7002. "Sta daar niet zo!" riep heer Bommel uit. "Begrijp je dan niet hoe vreselijk de toestand is voor een heer van mijn stand? Verzin toch eens een list, jonge vriend!"

"Hm", zei Tom Poes. "Die insecten hebben een zwakke plek, heer Ollie. Ze kunnen niet tegen groen! Als die betonnen gebouwen omringd zouden zijn door grasvelden en bloemen, zouden ze niet besmet kunnen raken. Ik kan daar niet voor zorgen, maar misschien zou het iets voor u zijn."

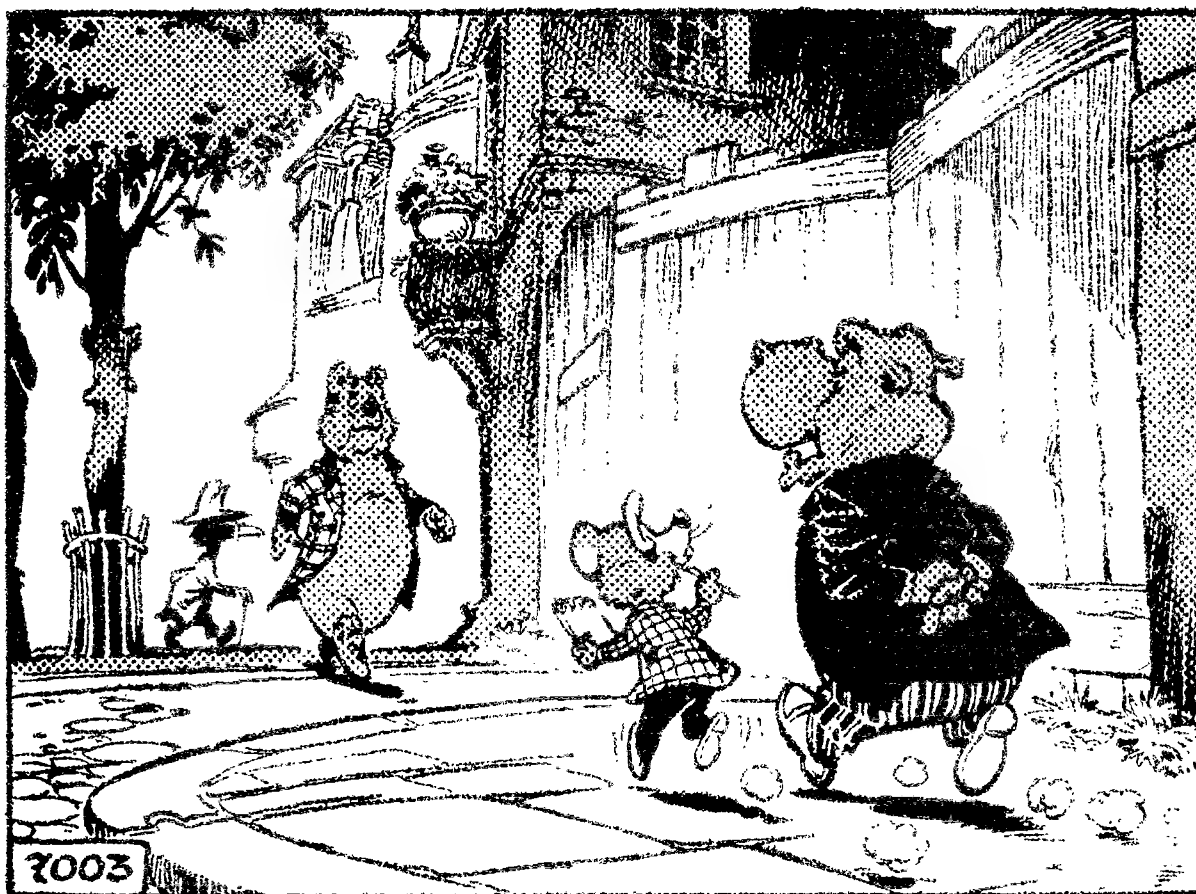
Heer Bommel klaarde enigszins op.

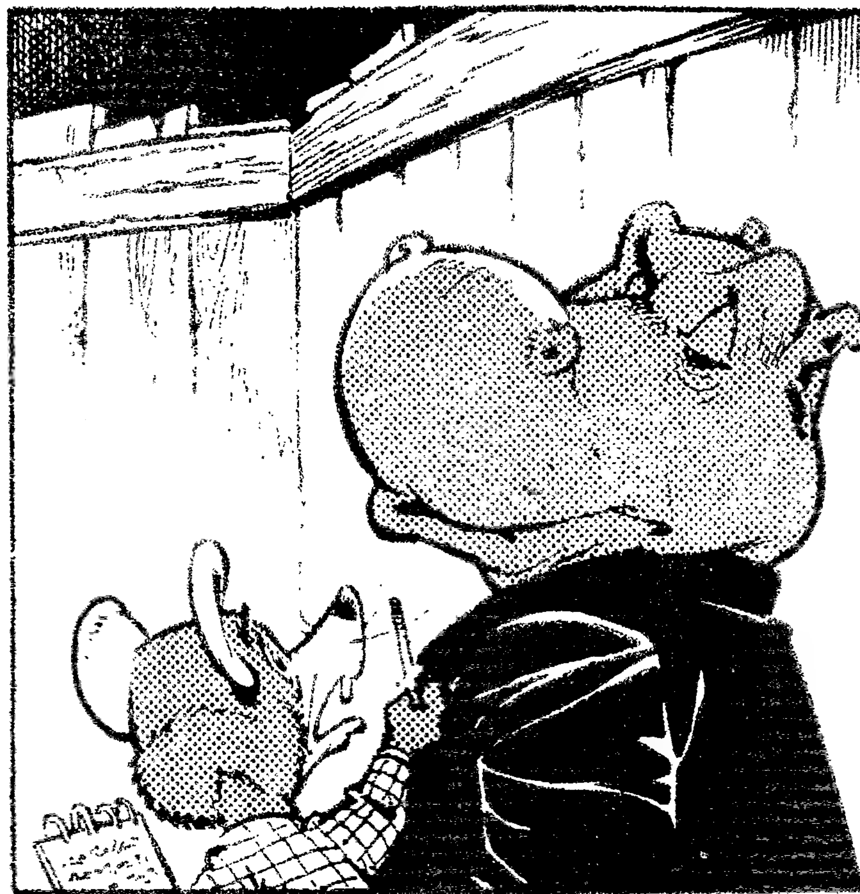
"Ze kunnen niet tegen groen, die insectjes", herhaalde hij prevelend. "Dat had ik zelf kunnen bedenken. Heel goed, jonge vriend!"

Tom Poes was echter al doorgelopen, zodat heer Ollie niets beters wist te doen dan peinzend zijn weg vervolgen. Zodoende kreeg hij al spoedig de burgemeester in het oog, die nog steeds droefgeestig om de bouwvallen van het gemeentehuis waarde. Hij had gezelschap gekregen van de journalist Argus, die iets over de vorderingen van de bouw wilde weten.

"Vorderingen zijn er niet zo zeer", sprak de magistraat bitter. "Na dertig afmattende jaren sta ik voor de ruine van het nieuw te bouwen stadhuis."

"De Rommeldamse Bank ligt er ook niet zo mooi bij", vulde de reporter aan. "En de nieuwe oliekraker begint te verzakken, hoorde ik. Wat doet de overheid? Dat zal de lezers interesseren, burgemeester!"

7003. „Er zijn veel klachten over de nieuwbouw," zei de journalist Argus, terwijl hij achter de weglopende burgemeester aan draafde. „Scheuren en verzakkingen en instortende gevels; u kent dat. Wat denkt u daarvan? Wat doet de overheid?"

„De overheid heeft de zaak in studie," sprak de magistraat. „Een daartoe benoemde commissie heeft de slijtage bereids in onderzoek, en zal te bestemder tijd rapport uitbrengen. Maatregelen worden in overweging genomen, wanneer de commissie een daartoe strekkend advies in overweging zou geven. Vooropgesteld natuurlijk, dat er een meerderheid in de raad te vinden is, die maatregelen als voornoemd kan steunen..."

„Wat zijn dat voor maatregelen?" vroeg de reporter schrijvend.

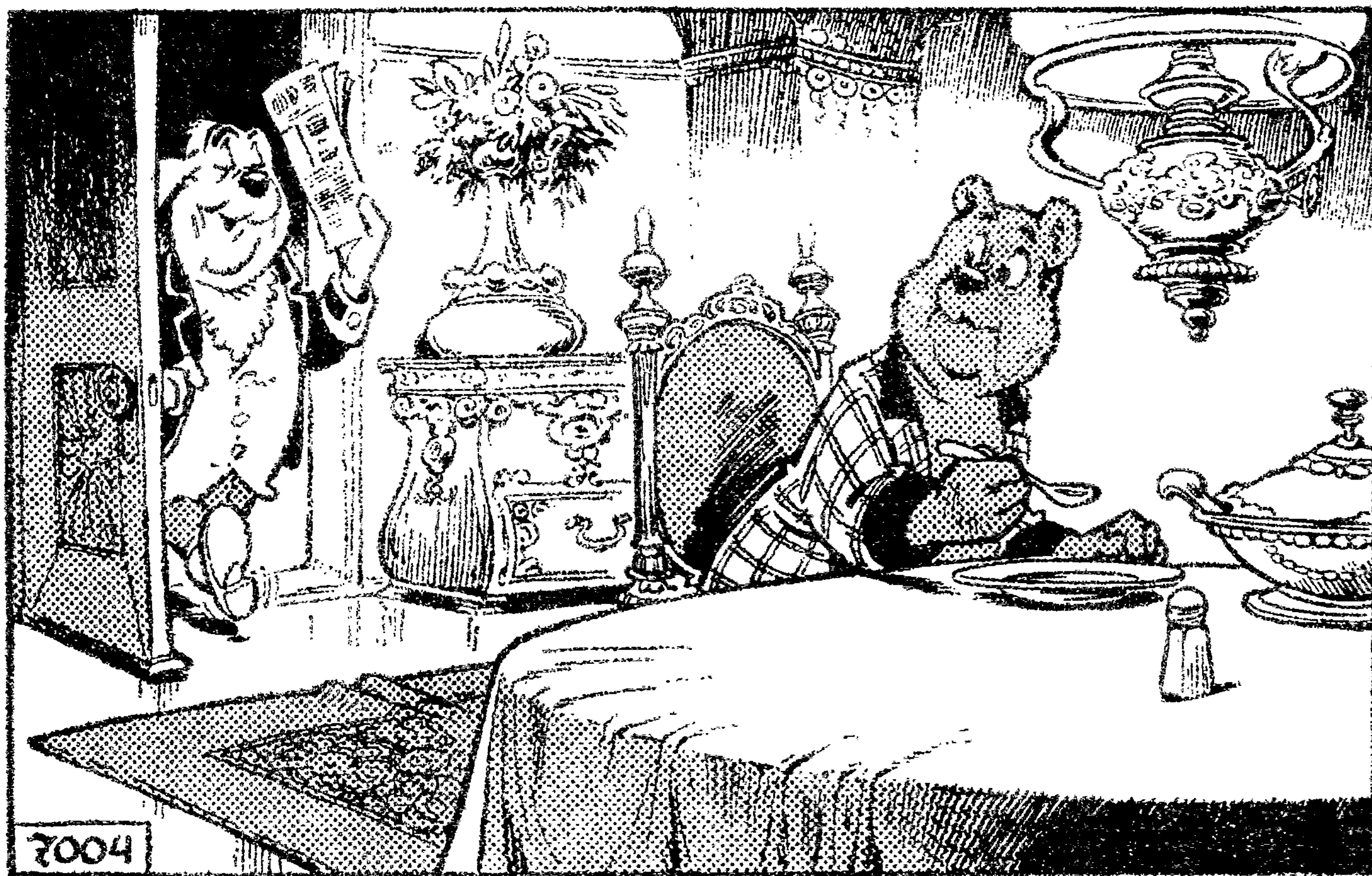
„Er wordt in sommige kringen met de gedachte gespeeld om op houtbouw over te gaan," hernam de heer Dickerdack, terwijl hij lusteloos de pas vertraagde. „Maar eh... we doen niets overhaast, zet dat er vooral bij."

„Dat hoeft niet," riep Argus, „dat weten de lezers wel. U moet me niet kwalijk nemen, burgemeester, maar dit wordt misschien niet zo'n prettig artikeltje. Ik waarschuw maar vast. Die aanpak doet wat slap aan."

Op dat ogenblik liepen ze bijna tegen heer Bommel aan, die hen tegemoet kwam, en zodoende iets van het gesprokene had opgevangen.

„Het is een schande!" riep heer Ollie stilstaande uit. „Houtbouw! Bossen kappen! Welja! Als dat krachtige maatregelen zijn weet ik wel iets beters. Ik bedoel; isoleren door groenstroken en zo, met bloemen tegen besmetting. Ik weet er alles van!"

„Dat is tenminste taal," mompelde de journalist. „Zo wordt het toch nog een aardig stukje."

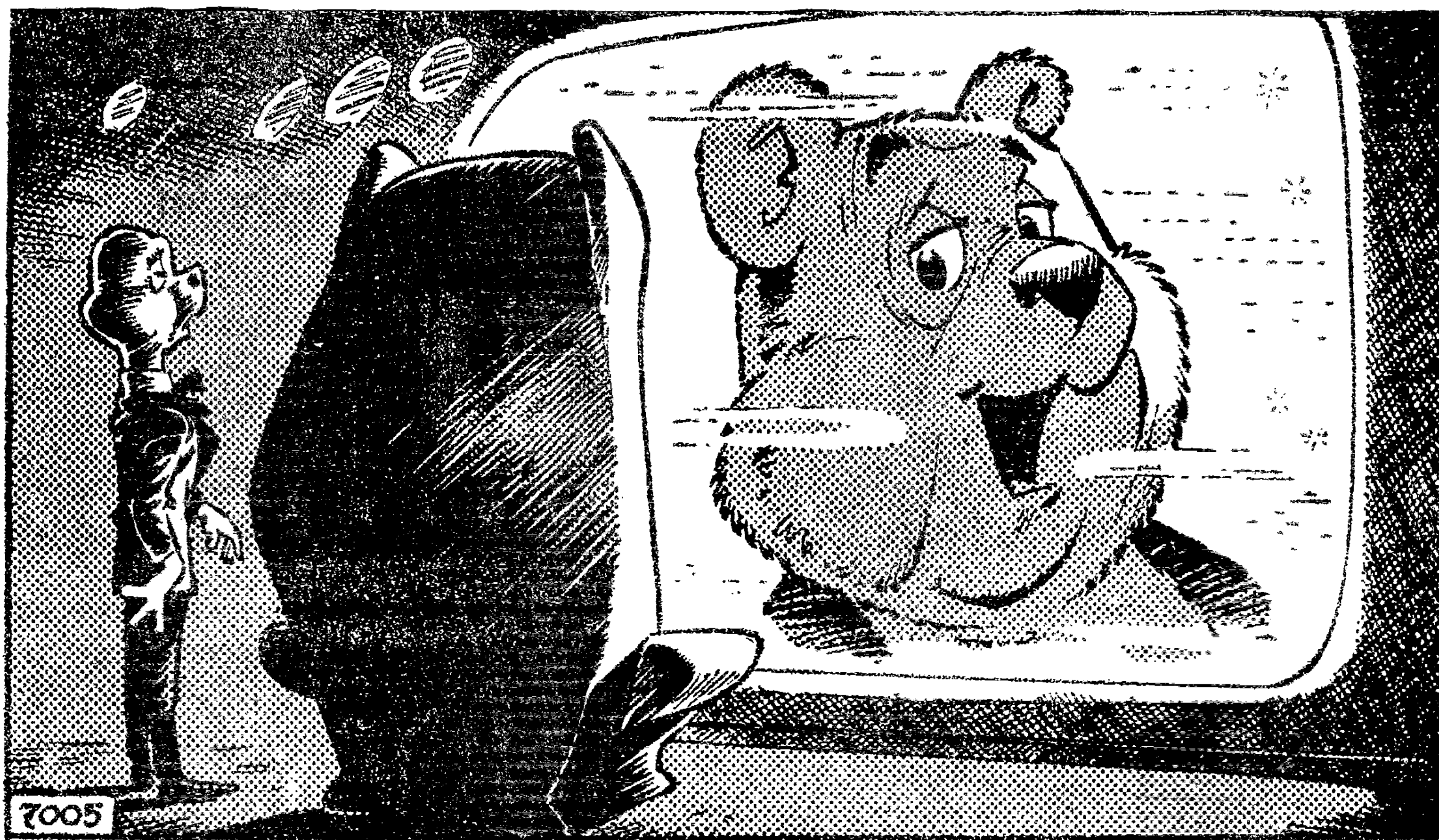
7004. Toen heer Bommel de volgende morgen achter zijn ochtendpap zat, kwam Joost opgewonden binnen met de krant.

„U staat er in, met uw welnemen!" sprak de bediende. „Krachtige Maatregelen" aldus onze verdienstelijke stadgenoot O.B.B. Dat bent u, heer Olivier, als ik zo vrij mag zijn. Compleet met uw portret."

Heer Bommel greep het dagblad, en liet zijn ogen snel over de kolommen glijden. „Slijtage door insectenplaag," las hij bewogen. „Betonluis, ijzerworm- en plasticneet tasten de grondslagen van onze beschaving aan... Verpakkingswezen, huizenbouw, auto- en asbakkenindustrie in gevaar door besmetting... 'Krachtige Maatregelen' aldus heer Bommel... Groenstroken moeten slijtmijthaarden isoleren... Kappen van bossen is een schande!"

„Het kappen van bossen is een schande," sprak ook de burgemeester op dat moment. Hij zwaaide nerveus met het ochtendblad naar de ambtenaar Dorknoper, die hij ontboden had, en fronste dreigend de wenkbrauwen.

„Hier staat nu precies, wat ik dacht!" hernam hij. „Dat overschakelen op hout is waanzin. De plasticneet is thuis al in mijn bloemen geslagen! Er moet geïsoleerd worden, anders krijg ik moeilijkheden met mevrouw Dickerdack. Krachtige maatregelen, Dorknoper! Ik zal Bommel de nodige volmachten geven, want die weet er alles van. Het staat hier zwart op wit. Maak de nodige papieren klaar."

7005 Zo kreeg heer Bommel dus de vrije hand om de slijtmijt-plaag aan te gaan pakken, en met zijn bekende voortvarendheid verscheen hij nog diezelfde dag op de beeldbuis in alle huiskamers.

„Groenstroken en zo", legde hij met klare stem uit. „De insecten moeten geïsoleerd worden, en ze kunnen niet tegen gras en bloemen. Dat heb ik zelf kunnen zien. Ik bedoel; dan kunnen de betonnen huizen en de plasticmeubelen gered worden. Als ze tenminste niet in puin vallen omdat er niet vlug genoeg geïsoleerd is, als men begrijpt waar ik heen wil. Krachtige maatregelen, en geen gekap van bossen..."

De heer Steinhacker, die het betogende gelaat op een groot scherm had gadegeslagen, schakelde het beeld met een driftige beweging uit.

„Wat betekent dit?" riep hij overspannen. „Wat is er aan de hand, Steenbreek?"

„OBB heeft volmachten voor de huizenbouw gekregen", sprak de secretaris bedremmeld. „En hij heeft de houtbouw afbesteld."

Nu kreeg zijn werkgever een woedeaanval.

„Afbesteld?!" tierde hij, terwijl hij opgewonden in zijn zetel op en neer sprong. „Dan is hij ons dus weer te slim afgeweest! Hij heeft ons in zijn zak! Sta daar niet, sukkel! Ga naar hem toe en biedt hem wat hij hebben wil, hij heeft nu de troeven in handen!"

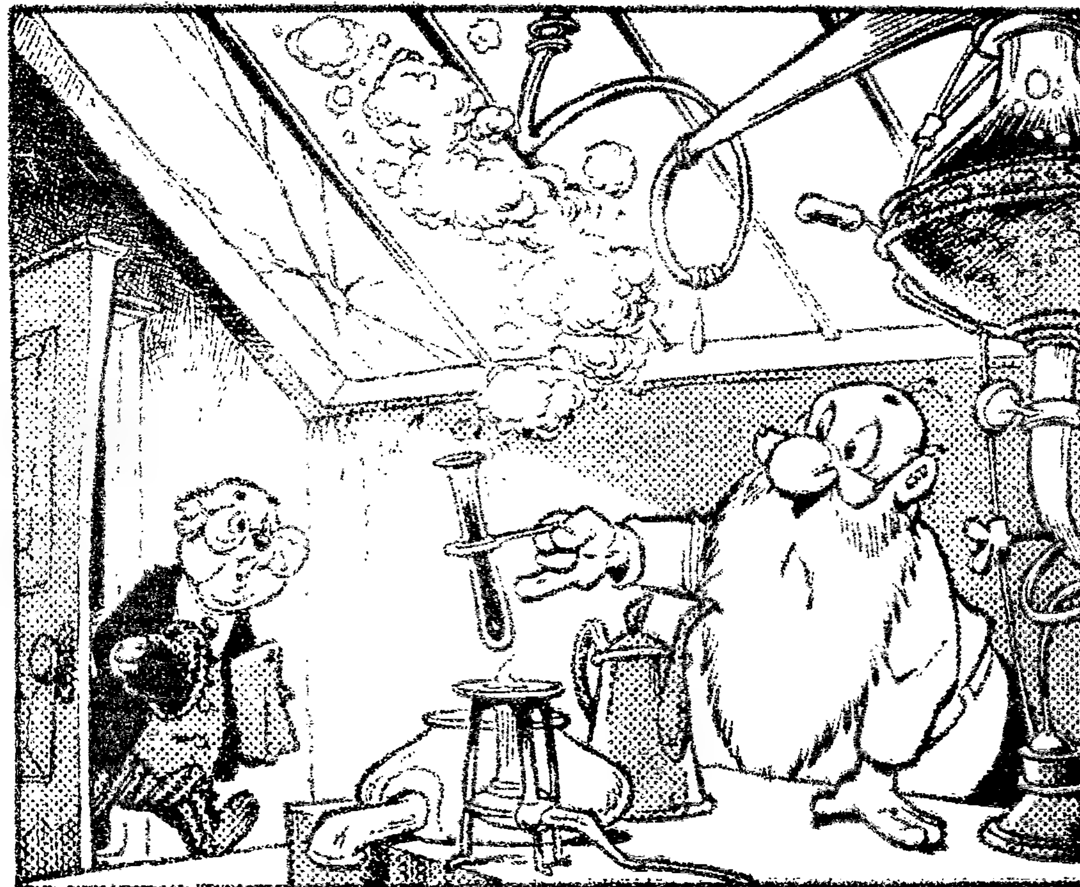
Heer Ollie was daar zelf echter niet zo zeker van. Toen hij die middag het stadhuis bezocht om zijn krachtige maatregelen te bespreken maakte hij tenminste een wat onzekere indruk op de heer Dorknoper.

„Wat bedoelt u met groenstroken?" vroeg de hooggeplaatste ambtenaar fronsend.

„Plantsoentjes, neem ik aan? Perken om alle daartoe geëigende percelen? Maar dan moet de halve stad worden afgebroken, meneer Bommel! Het gaat toch niet aan om nuttige leefruimte door graszoden te laten verdringen?"

„K-krachtige m-maatregelen", zei heer Bommel met doffe stem. „Ik bedoel, eh.... wat moet er anders gedaan worden, bedoel ik? Ik sta overal alleen voor!"

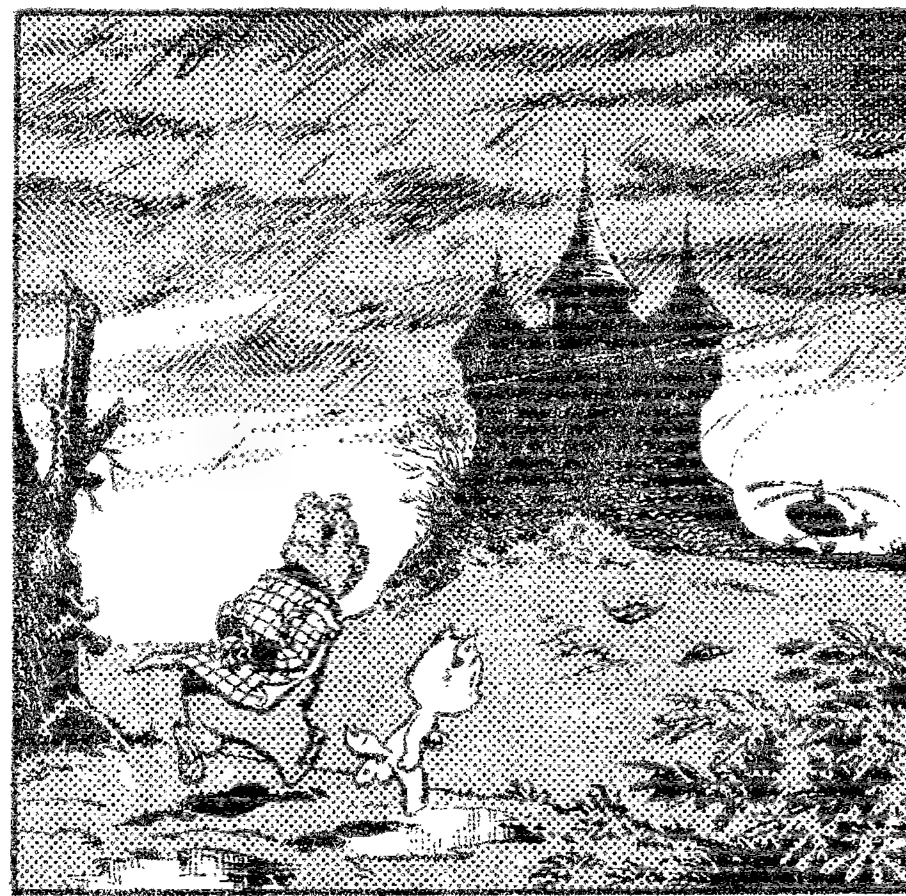
7006 Na het gesprek met heer Bommel begaf de heer Dorknoper zich naar het stadslaboratorium, dat even buiten de stad gelegen was. Het weer was omgeslagen, en een kille herfstwind blies vergeelde bladeren over de natte grond. Maar de ambtenaar eerste klasse was te zeer in zorgelijke gedachten verdiept om daar acht op te slaan.

„Goede middag", sprak hij, toen hij verkild de werkplaats van professor Prlwytzkofsky betrad. „Ik kom mij op de hoogte stellen van uw vorderingen. Om open kaart te spelen; ik heb niet zo'n vertrouwen in de aanpak van de heer Bommel. Die vervult mij met bezorgdheid, want voorschriften en richtlijnen dreigen met voeten getreden te worden. Hij wil de halve stad doen afbreken voor het aanleggen van plantsoentjes! Dat leidt tot onlusten en gegrond verzet, zou ik zeggen!"

„Praw!" gromde de geleerde. „Beijlt u mij niet, bid ik u! Ik arbeid hier dag en nacht om een antislijtmijtmiddel te vinden. Maar het is ener dolzinniger zaak, mijnheer Doorknoper! Deze ondieren vinden alles recht smakelijk, wat ordentelijke insecten zou vernietigen! Zij groeien van alles wat ik op wetenschappelijker wijze voor hen tezamenstel! Men moet mij tijd geven en vertrouwen in mijner kennis hebben. Ik zal ener bestuivering gereed maken, die der slijtmijt uitradeert — al zou het mij jaren kosten!"

„Al zou het jaren kosten", herhaalde de beambte terneergeslagen. „Ja, ja. Maar tegen die tijd is het niet meer nodig, professor. Want dan leven wij allen in percelen die tot puinhopen zijn teruggebracht."

7007. Tom Poes stond op een heuvel buiten Rommeldam naar de stad te kijken. De kille wind floot over de vlakte en gierde door de gaten die in vele gebouwen gevallen waren.

„Het is niet zo best," zei Tom Poes tot zichzelf. „Ik geloof dat heer Ollie dit keer met iets bezig is waar geen oplossing voor bestaat. En zo ziet hij er uit ook."

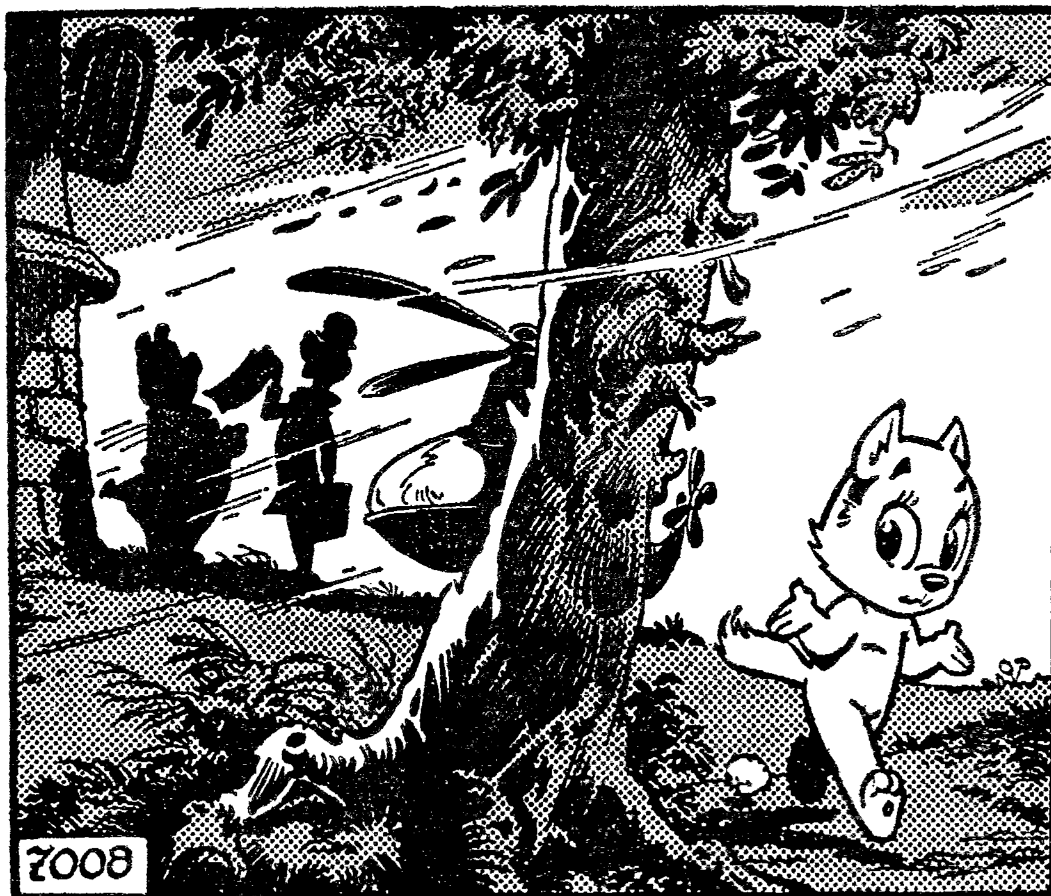
Dat was waar. De bekommerde heer, die uit de richting van de stads- poort naderde, maakte een geheel verslagen indruk.

„Met mij is het afgelopen, jonge vriend," sprak hij dof. „Die groenstroken zijn wel een goed idee, maar niemand wil er aan. Ach, was ik maar nooit met die insecten begonnen! Ze leken zo aardig, maar ik zie nu in, dat ik adders aan mijn boezem heb gekoesterd. Hoe kunnen ze worden opgeruimd? Zeg dan ook eens wat! Kan je niet even een list verzinnen?"

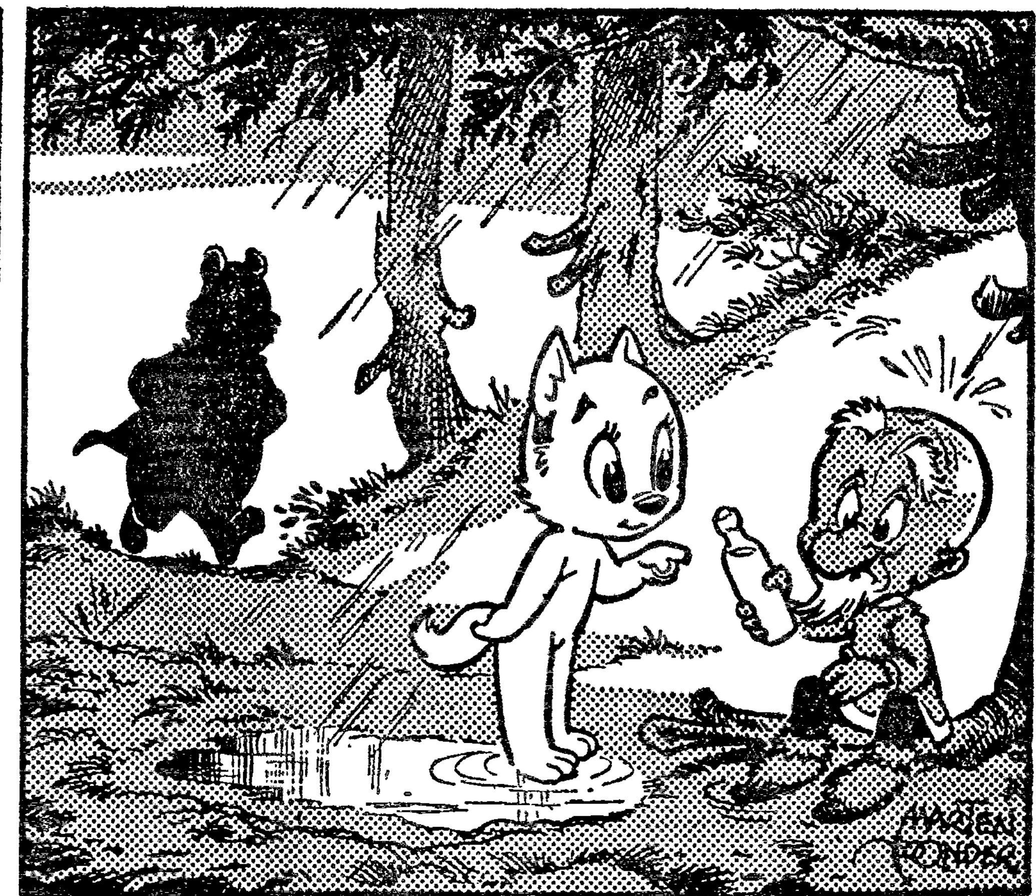
„Hm," zei Tom Poes. Verder zweeg hij en de tocht naar Bommelstein verliep in een gedrukt stilzwijgen. Dit werd pas onderbroken toen ze het oude slot genaderd waren en de heer Steenbreek van achter een toren te voorschijn trad.

„U hebt gewonnen, OBB," sprak de secretaris in de vallende regen, „AWS geeft het op. U kunt uw voorwaarden stellen; ik heb blanco volmachten om de zaak meteen af te handelen. Zeg maar wat u hebben wilt."

„AWS?" herhaalde heer Bommel dof. „Die interesseert me niet. Ik heb wel wat anders aan mijn hoofd. Het enige wat ik nu nog wil is de vernietiging van de plaag die helemaal uit de hand is gelopen. Opruiming; reiniging, als u begrijpt wat ik bedoel."

7008. De heer Steenbreek keek vreemd op.

„Alles wat U wilt is opruimen, reinigen en vernietigen?" herhaalde hij verbaasd. „Dat is gemakkelijk te regelen. De vuilnisaandelen zijn niet te veel gevraagd. Geen enkel bezwaar. Wilt u even tekenen?"

Zo pratend trok hij een papier uit zijn tas, waar heer Ollie zonder veel belangstelling zijn handtekening onder zette.

Tom Poes was intussen schouder ophalend verder gelopen.

„Dit is geen tijd voor zaken doen," dacht hij. „Het gaat om heel andere dingen. Die insecten moeten onschadelijk worden gemaakt en ik wilde dat ik een manier wist om dat te doen."

Op dat moment kreeg hij Kwetal in het oog, die terzijde van de weg op een lage tak zat. Het was duidelijk dat het ventje ook zorgen had, maar die bleken van een heel ander soort te zijn.

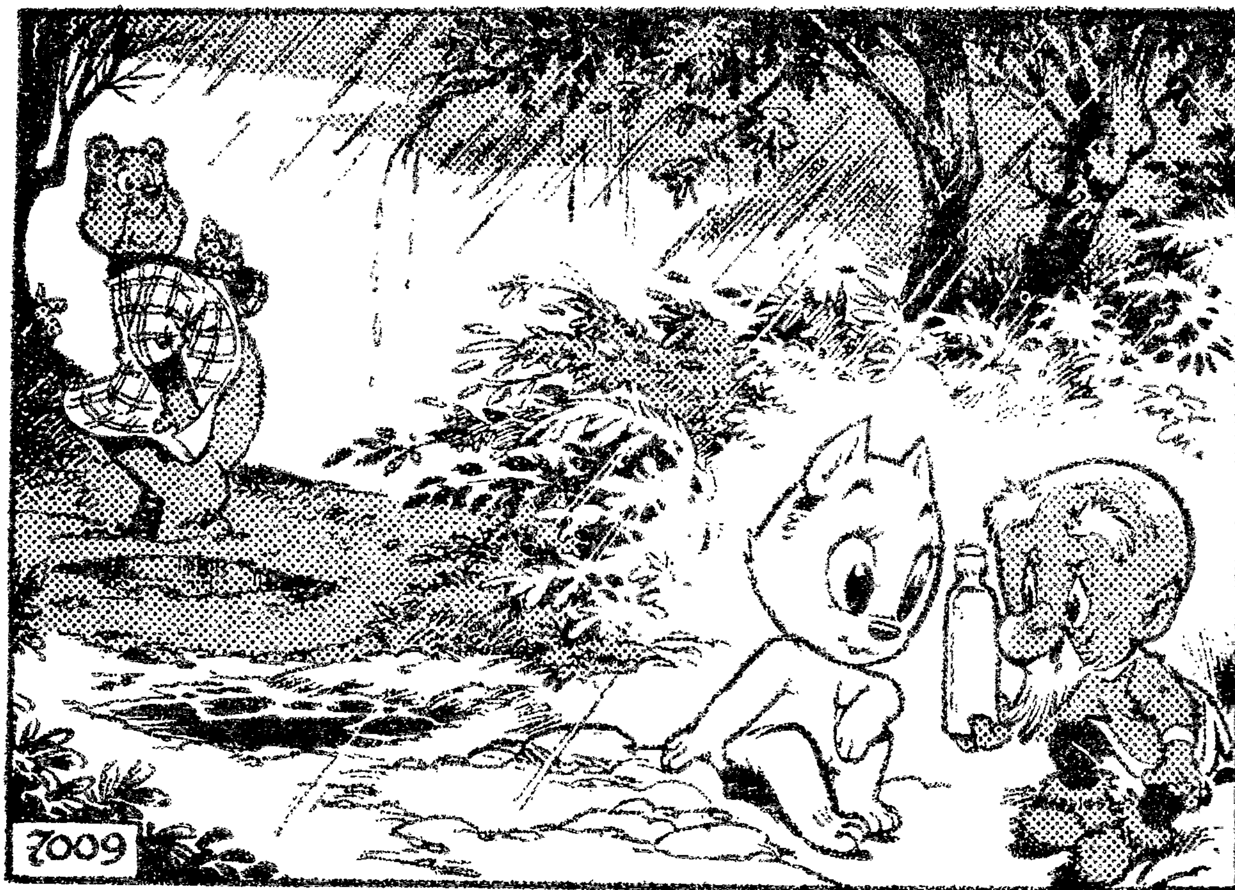
„Het ziet er bruinig uit," zei hij toen Tom Poes bij hem stilstond. „Ik ruik kwilt in de lucht. De winter komt en de kou zal mijn slijtmijt vernietigen."

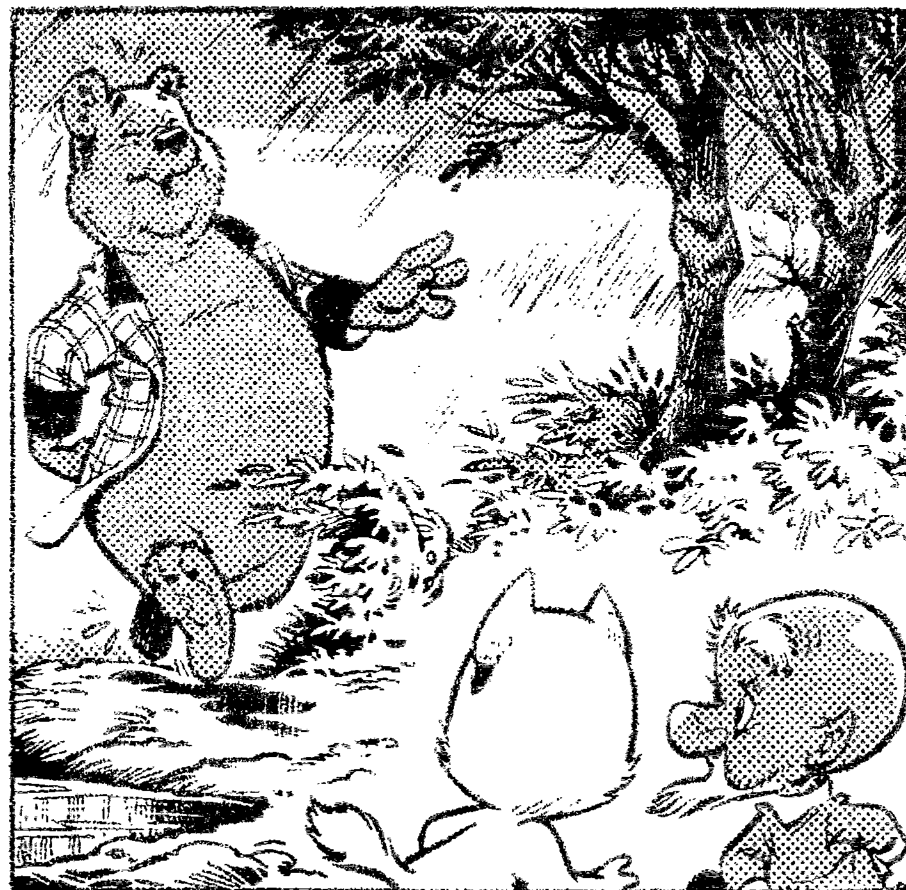
„Wat zeg je?" riep Tom Poes oplevend uit.

„Vernietigen," herhaalde Kwetal somber. „Mijn slijtmijten van de Memelvlakte... Ik heb ze lang geleden gefokt en ik dacht dat ze uitgestorven waren. Maar ze zijn er nog doordat de reus Bommel ze gered heeft. En nu zullen ze dood gaan van de kou. Het is heel lillek."

Hij zuchtte bekommerd en staarde naar een flesje dat hij in de hand had.

„Ik heb hier wel een middeltje om ze wintervast te maken," mompelde hij, „maar ik weet niet hoe ik dat verspreiden moet. Denk je dat Bommel er iets op kan verzinnen? Die heeft zo'n groot denkraam!"

7009 Er woei een kille wind, en uit de laaghangende wolken begon regen te vallen. "Het wordt winter", zei Kwetal somber. "Heel dom om dat te vergeten. Nu ben ik te laat om mijn slijtmijten te helpen."

"Bedoel je, dat die insecten niet tegen de kou kunnen?", vroeg Tom Poes. Hij probeerde zijn vreugde te verbergen, want hij wilde het ventje niet kwetsen. Maar dit was het beste nieuws, dat hij had kunnen horen.

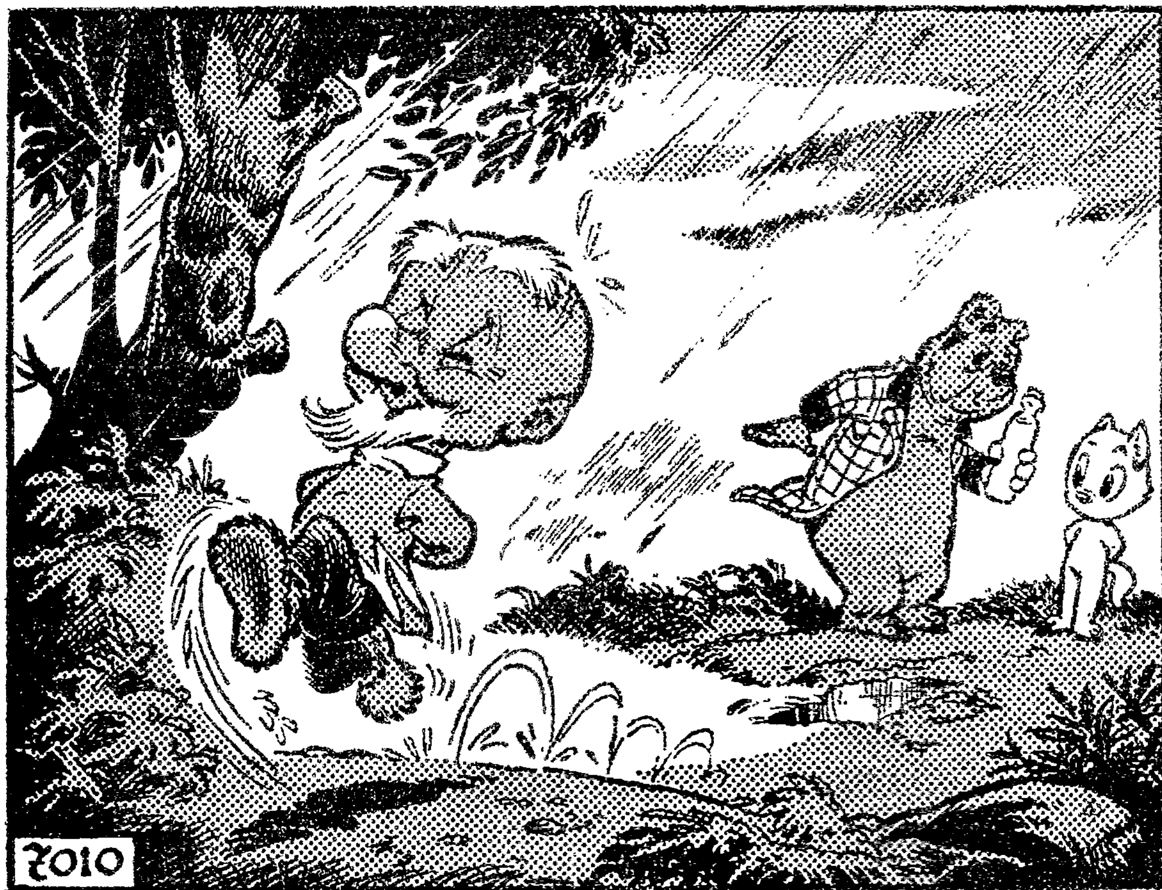
"De kouwe kwilt zal op hun glimmers slaan", mompelde de dwerg. "En dat is het einde van de nuttige kadukevers. Als ik maar een manier wist om dit drankje onder hen te verspreiden. Dan zouden ze wintervast worden en het overleven. Was Bommel er nu maar; die zou in zijn reusachtig denkraam wel iets kunnen bedenken..."

Deze laatste woorden werden opgevangen door heer Ollie, die achter Tom Poes was aangelopen; en hij hield de pas in.

"Er wordt nooit vergeefs een beroep op mij gedaan", sprak hij. "Ook al heb ik nog zulke zware zorgen over het verdelgen van de insectenplaag. Wat kan ik voor u doen, heer Kwetal?"

Het kereltje keek verrast om naar de fiere gedaante, die door de regenvlagen nader trad, en een blije glimlach verhelderde zijn trekken.

"Dat is toevallig!", riep hij uit. "Nu kunnen de insecten gered worden! Als de inhoud van dit flesje maar op een handige manier onder hen verdeeld wordt, komen ze de winter wel door. Eén druppeltje is al genoeg om hun glimmer te harden — en de grote Bommel is de enige, die dat doen kan!"

7010 ”In dit flesje zit een drankje”, legde Kwetal uit. ”Als het op een handige manier onder de kadukevers en de slijtmijten verdeeld wordt komen ze de winter wel door, en dan kunnen ze de volgende lente verder gaan met het verpoeieren van het steenslijpsel. Veel dank, veel dank!”

Met deze woorden overhandigde hij de fles aan heer Ollie en verdween huppelend in het woud.

”Die zorg is uit de wereld”, kon men hem horen roepen. ”Ik kan gaan ipsen, want de reus Bommel zal het wel redden!”

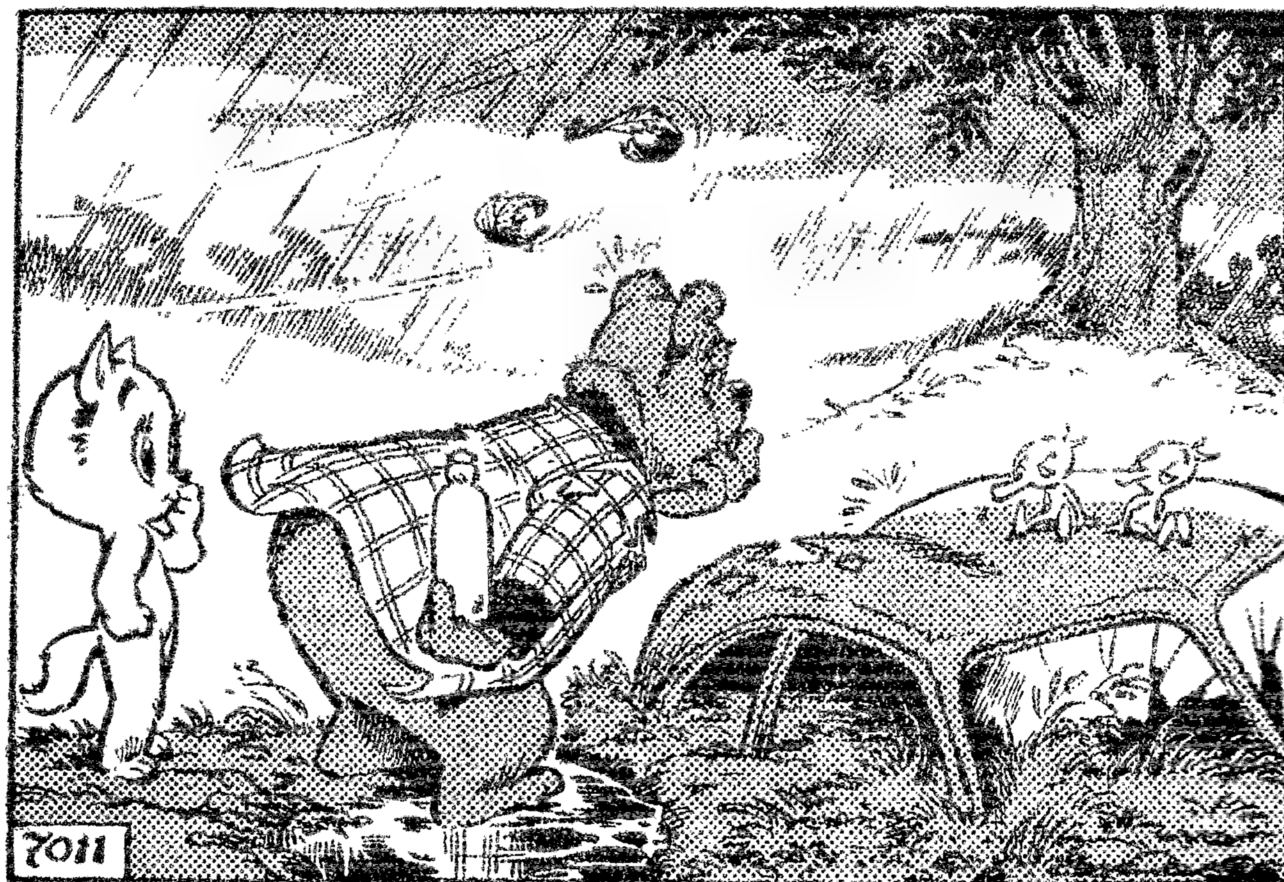
”Wat zal ik wel redden?”, vroeg heer Ollie zich onthutst af. ”Komt er dan nooit een einde aan de zorgen? Hier sta ik nu met vuilnisaandelen en een flesje om insecten wintervast te maken. En dat terwijl ik als sterke figuur krachtige maatregelen moet nemen om de slijtmijt uit te roeien. Wat nu?” Hij verviel tot tobbend gepeins, terwijl de wind zijn jas deed wapperen en de regen hem op de schedel sloeg. Dat bracht hem ten slotte op een idee.

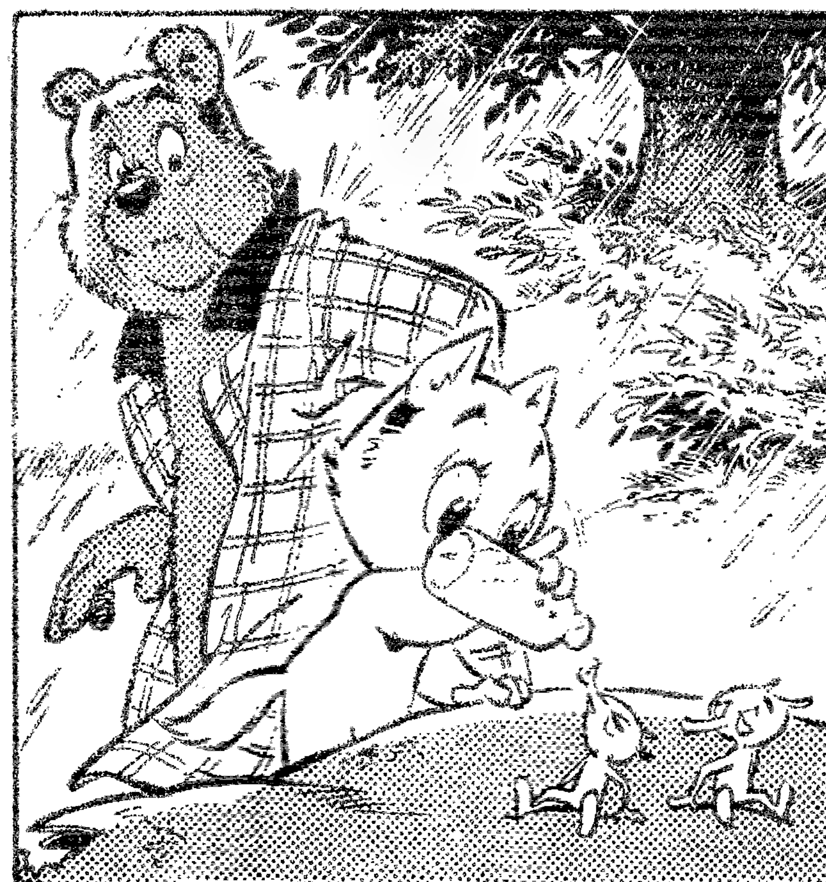
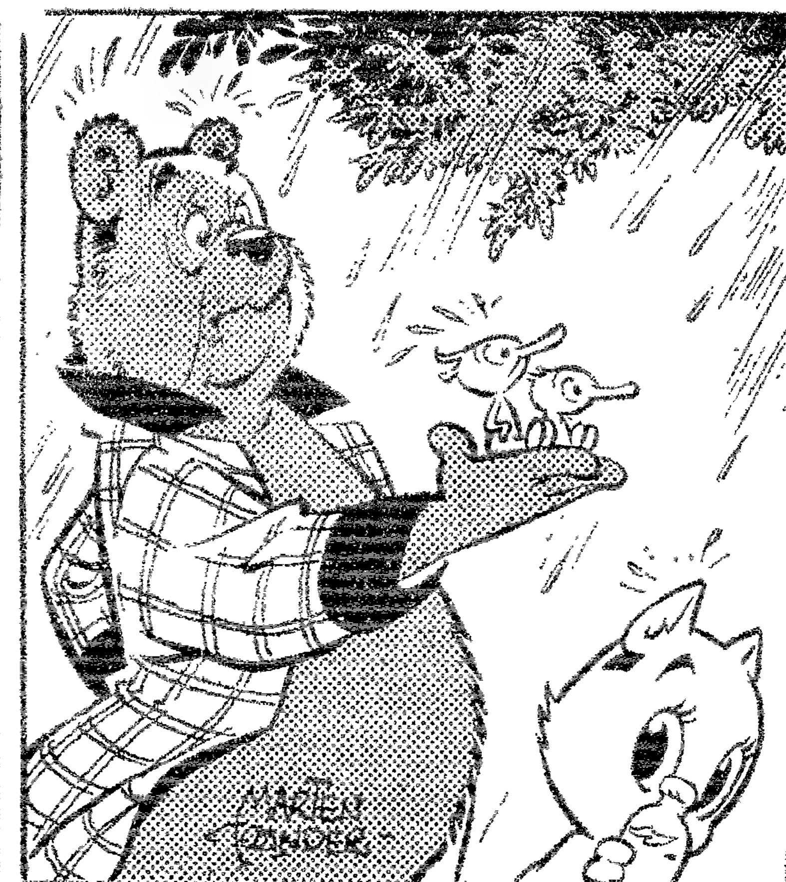
”In de winter verdwijnen de beestjes vanzelf”, sprak hij, terwijl er een listig trekje bij zijn ooghoek verscheen. ”Door de kou, als je begrijpt wat ik bedoel. Als ik nu eens dit drankje onbemerkt ergens begroef? Dan ben ik overal van af, en dan is de zorg uit de wereld!”

”Hm”, zei Tom Poes, ”Dat zou zonde zijn van uw vuilnisaandelen. Misschien is er nog een andere oplossing.”

Hij begon te lopen, en heer Bommel volgde hem verbaasd.

Zo naderden ze na een poosje de resten van een autowrak, dat aan de kant van de weg lag...

7011 Aan de kant van de weg lag een van de autowrakken, die men de laatste tijd veel in de omgeving van Rommeldam kon waarnemen. De wind floot eromheen, en de regen kletterde op het dak, waarop een paar insecten zaten te huiveren. Het waren Memel Parduin en Maaike Prut, die na een zorgeloze zomer door de herfst waren overvallen. Zozeer waren ze door de koude en nattigheid bevangen, dat hun eetlust geheel verdwenen was, hoewel het metaal waarop ze zaten hen vochtig tegenlachte.

"Kijk nu toch eens!", riep heer Ollie uit toen hij het verkleumde tweetal passeerde. "Met levensgevaar heb ik ze uit de Memelvlakte gered – en nu dit! Als heer kan ik het niet aanzien, jonge vriend. Het is maar goed, dat je me hebt tegengehouden toen ik Kwetals drankje wilde begraven. Een paar druppeltjes zullen wonderen doen aan deze ongelukkigen."

"Dat wel", zei Tom Poes. "Maar we moeten voorzichtig zijn, heer Bommel. Anders begint de ellende van voren af aan. En bovendien moet u aan uw vuilnisaandelen denken!"

Heer Ollie had moeite deze woorden te verwerken, en hij keek tobbend toe, toen Tom Poes de stakkers een druppeltje uit het flesje gaf.

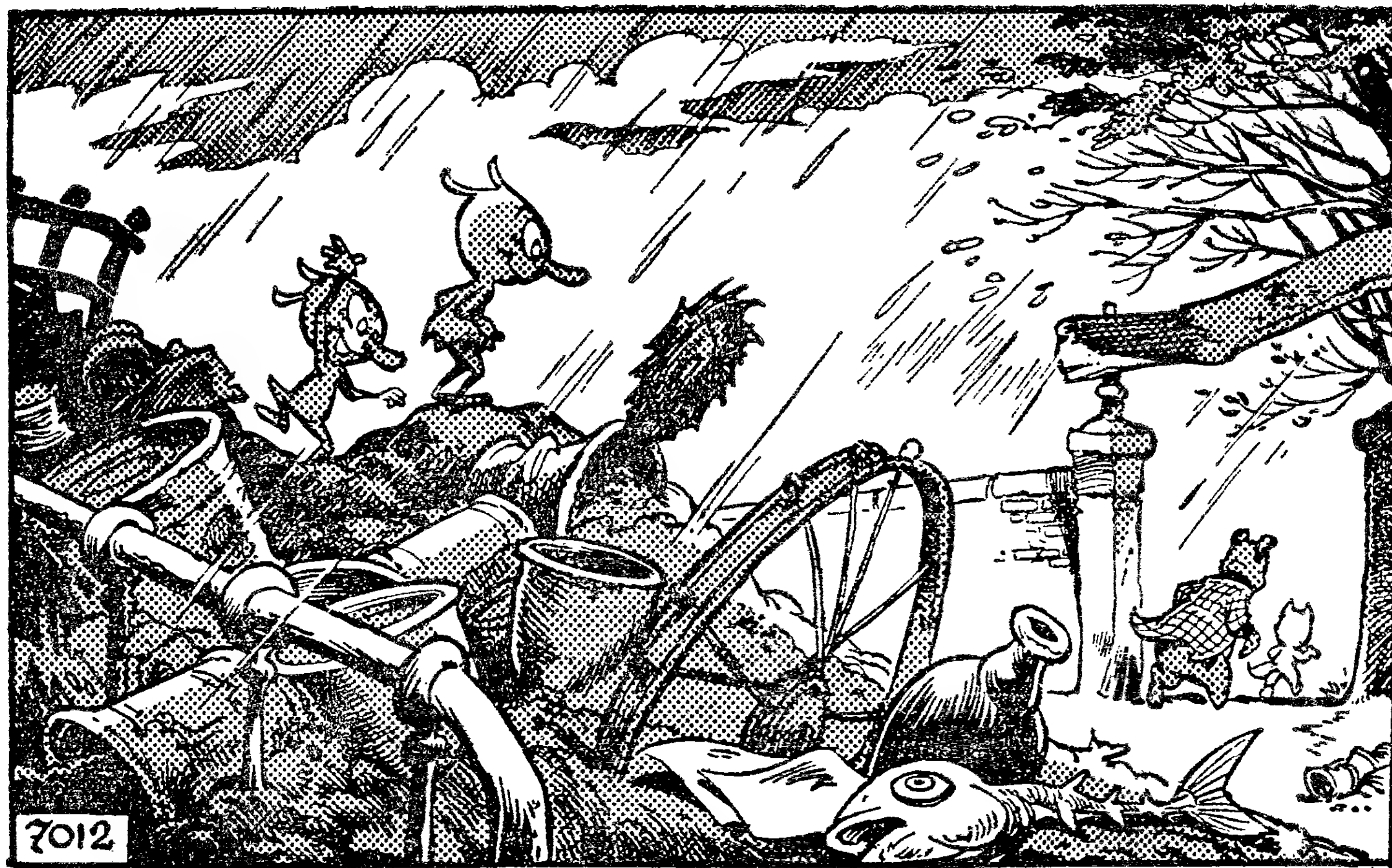
"Wat bedoel je?", vroeg hij tenslotte. "Wat hebben mijn vuilnisaandelen ermee te maken? Jij geeft ze nu toch ook wat van dat medicijn?"

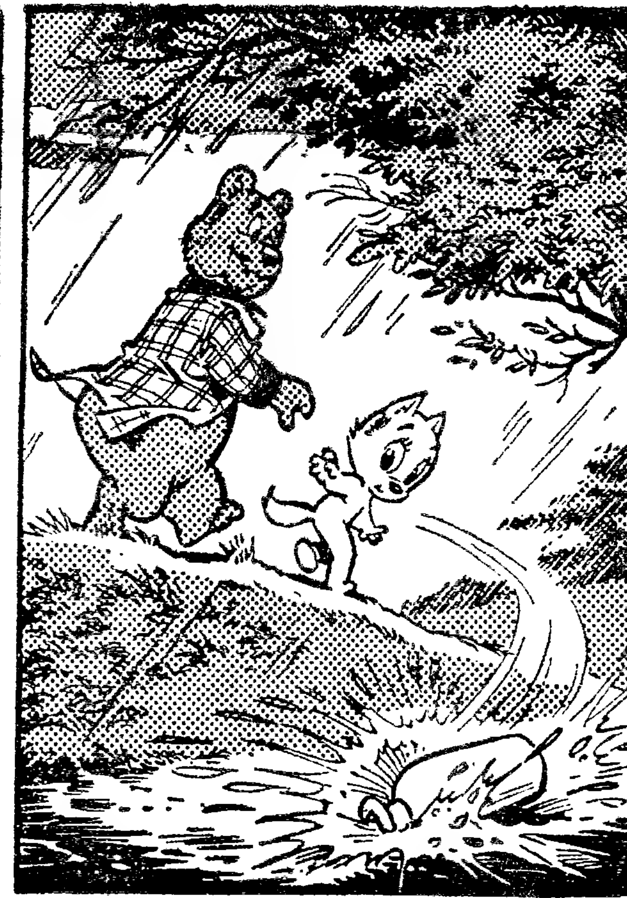
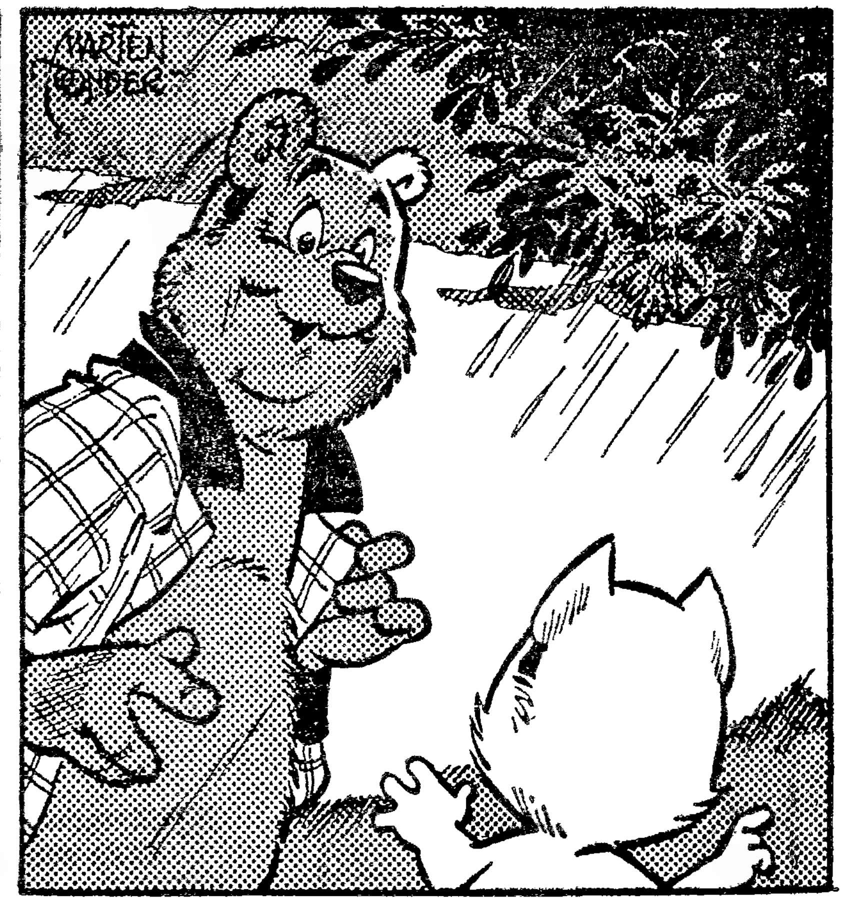
"Niet zo maar", zei Tom Poes. "U moet ze vasthouden en meenemen, voordat ze weer op krachten gekomen zijn."

Heer Bommel gehoorzaamde. Hij nam de langzaam bijkomende stumperds in zijn hand en droeg ze door de regen achter Tom Poes aan.

"Wat ben je van plan?", vroeg hij. "Waar gaan we naar toe?"

"Naar de Rommeldamse vuilnisbelt", zei Tom Poes.

7012 Heer Bommel en Tom Poes liepen door het slechte weer naar de stadsvuilnisbelt, en daar zette heer Ollie de insecten neer op wat lege blikjes.

"Wat een mooie omgeving!", zei Maaike Prut, die weer op krachten gekomen was, en Memel Parduin vulde aan: "Hier is het best uit te houden. Wat een heerlijke geuren! Dank je wel!"

Heer Ollie mompelde iets en liep peinzend achter Tom Poes aan.

"Een vuilnisbelt heeft met vuilnisaandelen te maken", sprak hij. "Dat begrijp ik. Maar nu zijn die insecten toch weer vrij? En ze zijn nog wintervast geworden ook!"

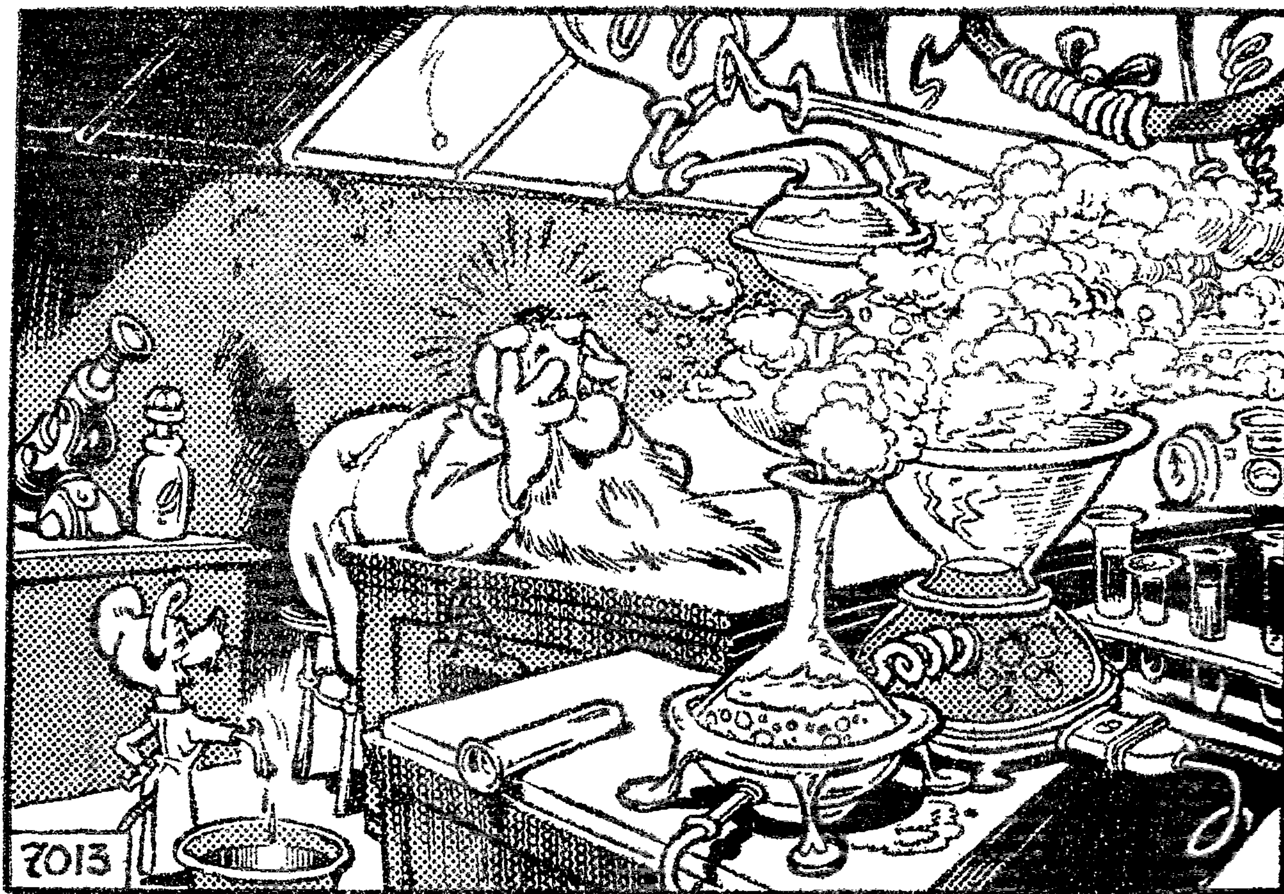
"Ja", gaf Tom Poes toe. "Ze kunnen ertegen, en ze zitten in een voedzame omgeving. Er is eten genoeg, en er komt iedere dag bij. Maar hier kunnen ze hun gang gaan, want hoe meer er van die afval verdwijnt, hoe beter het is. En ze kunnen niet weg, want om zo'n hoop heen is allemaal groen."

Heer Bommel begon op te leven. "Hoe meer ze eten, hoe beter het is", mompelde hij. "Ja, ja. Een goed idee, werkelijk! Ik had het zelf kunnen bedenken. Vuilnis moet vernietigd worden, dat is goed voor een heer met vuilnisaandelen. Voor iedereen trouwens. Maar wat doe je daar, jonge vriend?"

"Ik gooi dat drankje van Kwetal in de rivier", zei Tom Poes. "Er zullen heel wat zieke slijtmijten in het water spoelen, met deze regen. En in de rivier de Rommel is heel wat voedsel voor ze, heb ik gelezen. Wie weet, misschien worden het wel waterinsecten!"

Er verscheen een brede glimlach op heer Ollies gelaat.

"Soms heb je toch goede ideeën," sprak hij. "Ik ben trots op je!"

7013. In het stadslaboratorium borrelden de retorten en kletterde de regen op de ruiten, maar verder was er weinig bedrijvigheid.

„Ik ben ja aan der eind mijner latijn”, mompelde de hoogleraar, die bekommerd aan zijn werkbank zat. „De Prlwytzkofsky-memelen zijn door der koude gedood geworden, vóórdat ik ener memel-doder heb kunnen vinden! Het is gans ergerlijk. Bij zo ener katastrofe zwijgt der wetenschap!”

„Wacht eens even!”, riep de assistent Alexander Pieps, die op de grond met een bakje rivierwater doende was. „Kijk eens even, professor! Dat is gek! In het water van de Rommel zitten ook slijtmijten en ze voeden zich met de afvalstoffen. Een mutatie, prof! Ik stel voor om ze Pieps-maden te noemen. Wat zegt u daarvan?”

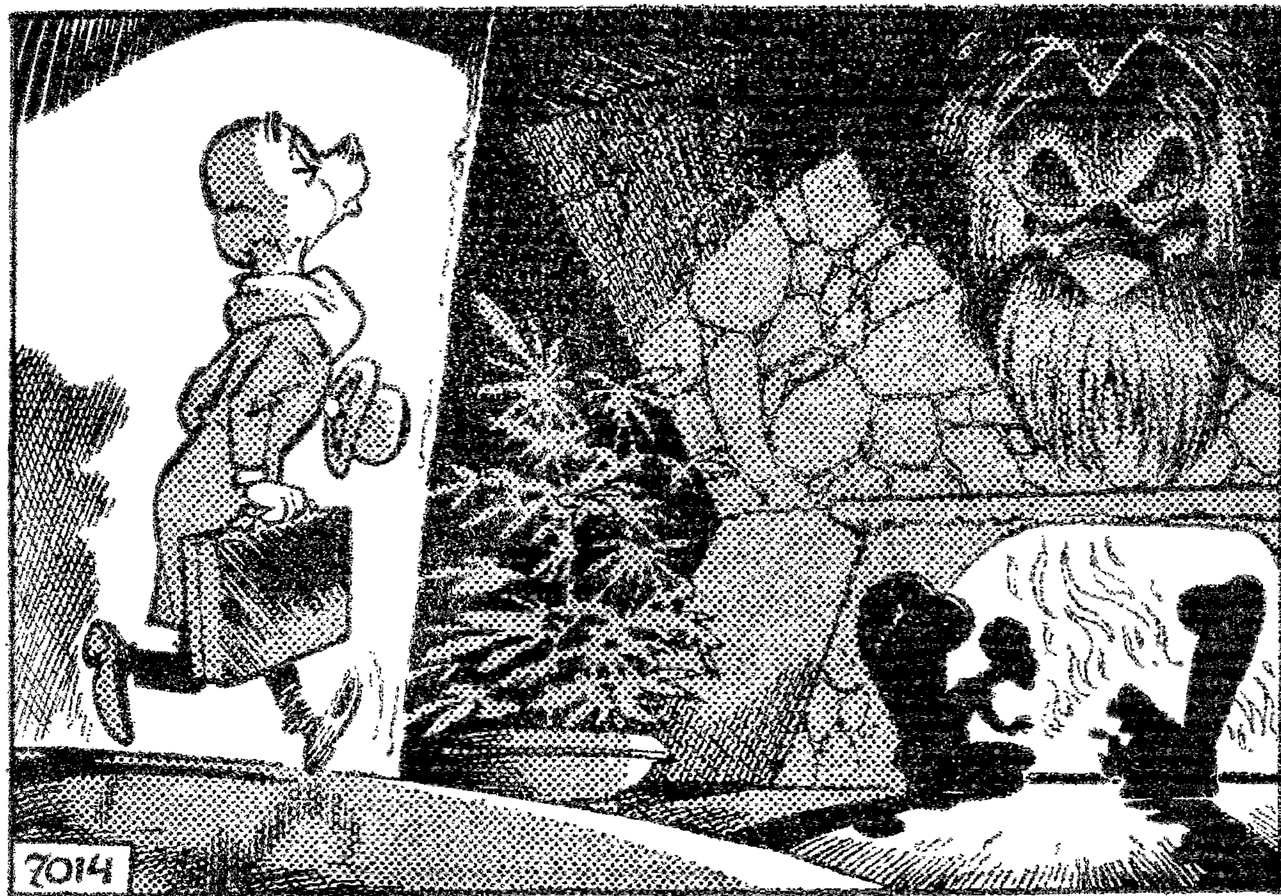
„Wat ik daartoe zeg?”, riep de heer Prlwytzkofsky. Hij rees tussen de dampen op en terwijl hij rood aanliep vervolgde hij toornig: „Dit is ongehoord! Ik verwijger mij kijken te maken! Ik wil niets horen over nieuwe Pieps-maden! Niets, gehoort u? Deze zaak is voor mij ter einde en wij geven der opdracht terug aan der heer burgemeester! Uit! Slot!”

Nu wilde het geval dat de burgemeester net bezoek had van heer Bommel die verslag kwam uitbrengen over zijn werkzaamheden.

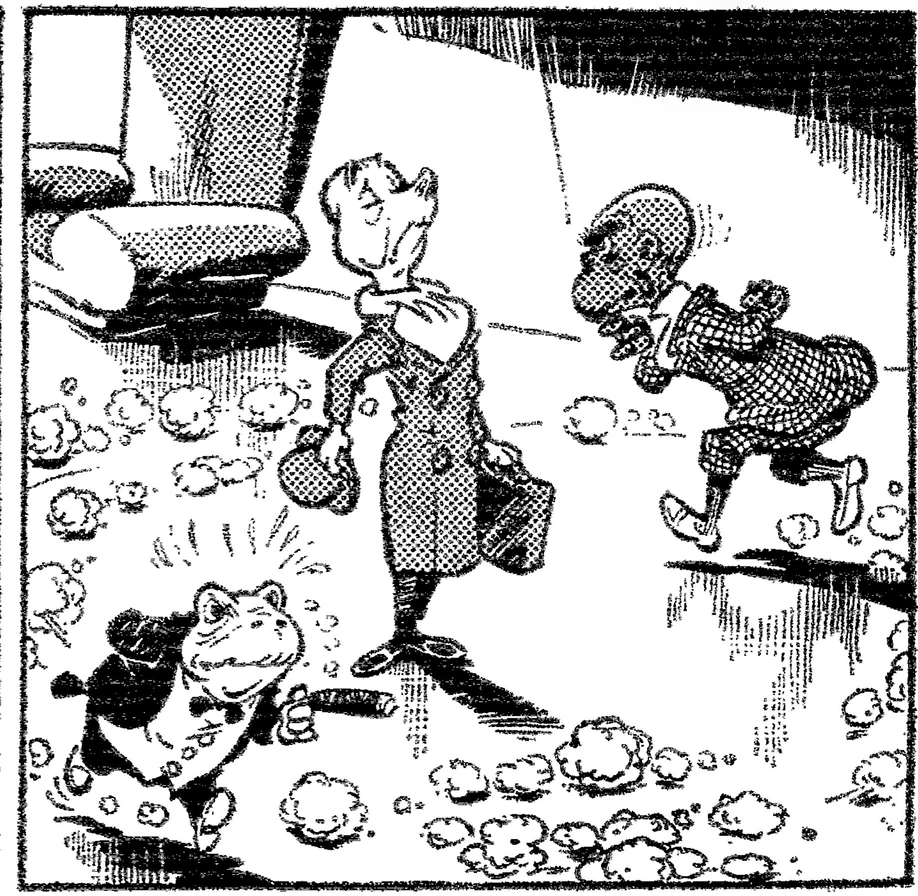
„Mijn taak is afgelopen”, sprak heer Ollie. „Ik heb de moeilijkheden opgelost door de insecten op de vuilnishoop te zetten en door een wintervast drankje in de rivier te gooien.”

„Drankje? Vuilnishoop?”, herhaalde de heer Dickerdack onthutst. „Bedoelt u dat de insectenplaag voorbij is? Hoe is dat mogelijk?”

„Het was moeilijk”, gaf heer Bommel bescheiden toe. „Maar voor een heer is niets onmogelijk, vooral niet omdat het koud begint te worden als u begrijpt wat ik bedoel.”

7014. Amos Steinhacker en Nahum Grind zaten gezellig bij de warme haard en spraken over zaken.

„Het is weer in orde", sprak AWS tevreden. „Ik hoorde net dat de betonbouw weer doorgaat. De slijtage schijnt afgelopen te zijn. Ik ben benieuwd hoe Steenbreek dat met OBB geregeld heeft. Hij had de vrije hand en ik ben bang dat het ons aardig wat gaat kosten. OBB is een keiharde!"

„Een keiharde", gaf NG bekommerd toe. „We zullen een flinke veer moeten laten. Ach ja, het zakenleven is zwaar en soms weet je niet hoe je de eindjes aan elkaar moet knopen..."

Op dat moment trad de secretaris het vertrek binnen. Hij was koud en verregend, maar toch speelde er een voldane glimlach om zijn vermoeide trekken.

„Het valt mee", zei hij eenvoudig. „OBB heeft genoegen genomen met de vuilnisaandelen."

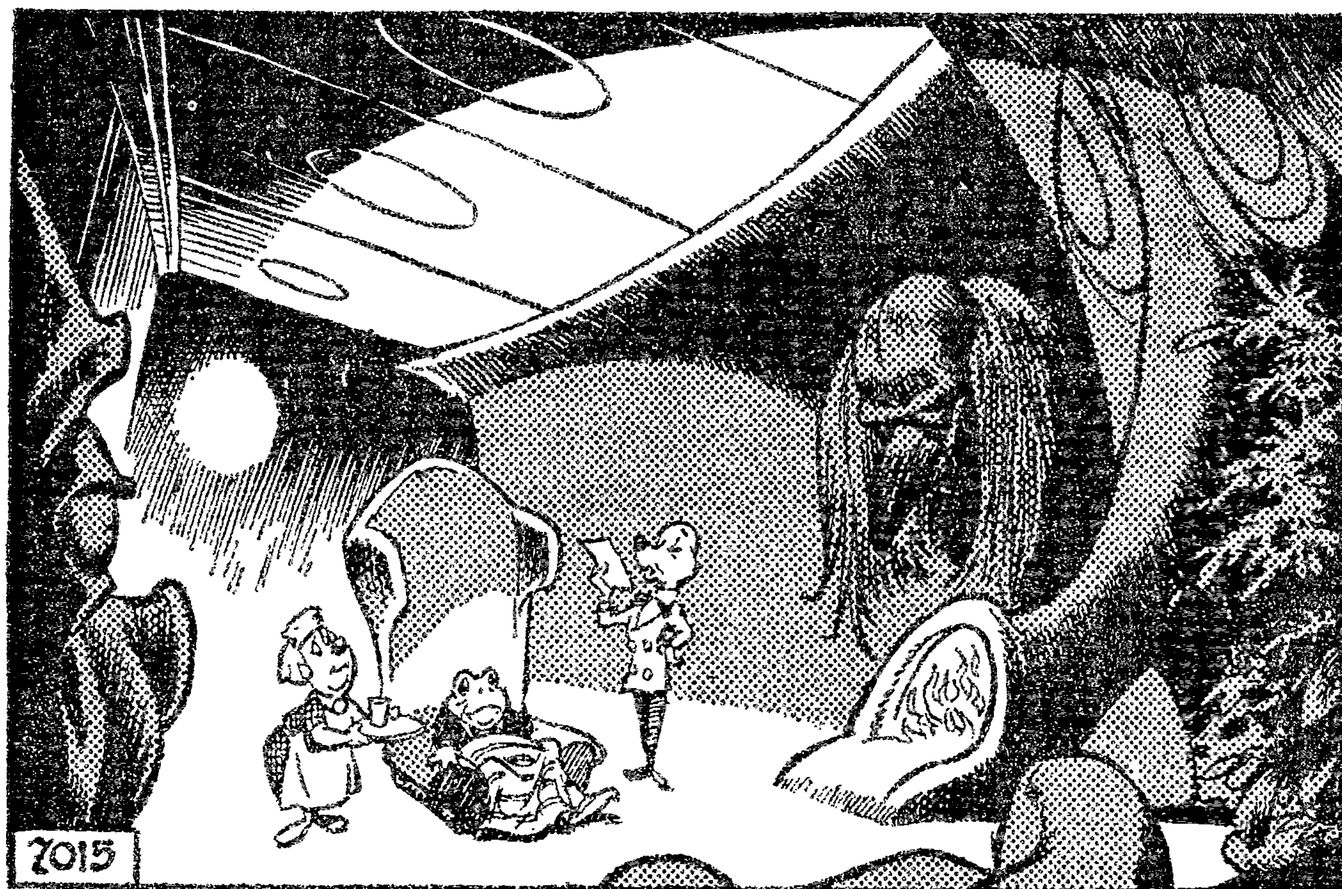
„De vuilnis-aandelen?", riep de cementkoning ongelovig uit.

„Inderdaad", beaamde de heer Steenbreek. „Het schijnt dat hij het probleem van de afval-vernietiging heeft opgelost."

„Wat is dáár nu mee te verdienen?", riep de ijzerkeizer. „Wat heeft hij daar nu weer mee voor?"

De beide magnaten rezen uit hun zetels en begonnen ongerust door het vertrek te ijsberen.

„We moeten uitvinden welk ragfijn spel daar achter zit", mompelde AWS met verstikte stem. „Anders hebben we geen rustig ogenblik meer."

7015. De bouwbaron Amos W. Steinhacker had geen rustig ogenblik meer. Tobbend zat hij met omwalde ogen voor zijn smaakvolle open haard, waar een verpleegster hem ieder uur met pillen en een glaasje water verwende. Maar het hielp niet. Zelfs toen zijn secretaris hem meldde dat zijn aandelen omhoog bleven gaan, toonde hij geen belangstelling.

„Het is héél bevredigend, AWS," drong de heer Steenbreek aan. „We staan zelfs hoger dan voor de crisis en het ziet er naar uit dat..."

Verder kwam hij niet. Zijn werkgever sprong met een woede-aanval uit zijn zetel, zodat de geneesmiddelen zich over het interieur verspreidden.

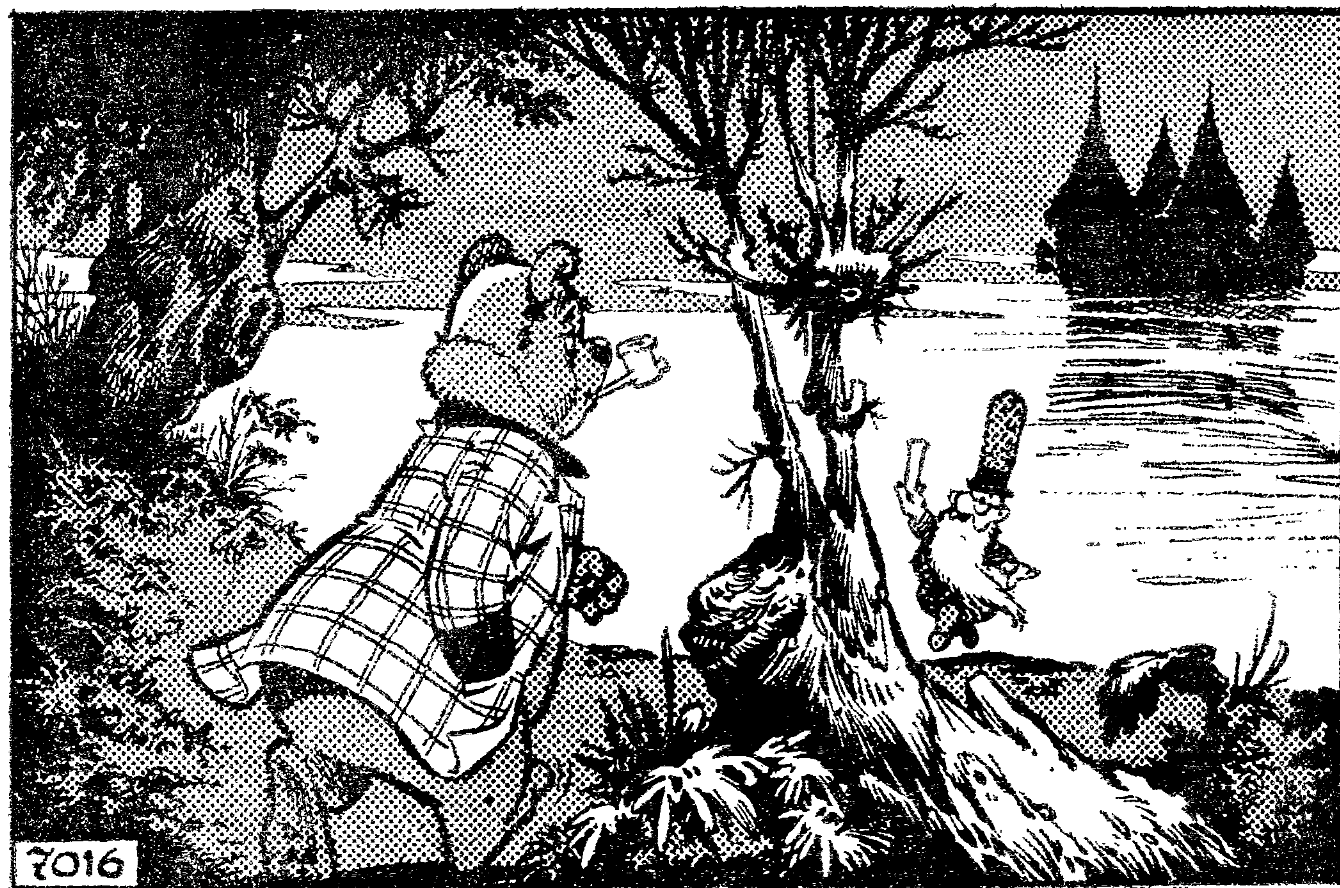
„Die aandelen kunnen me niet schelen!", riep hij met rauwe stem. „Het gaat om andere dingen! Wat is OBB van plan? Wat zit er achter zijn manipulaties met het vuilnis Wat broedt hij achter mijn rug uit? Dat wil ik weten, Steenbreek! Dààr gaat het om!"

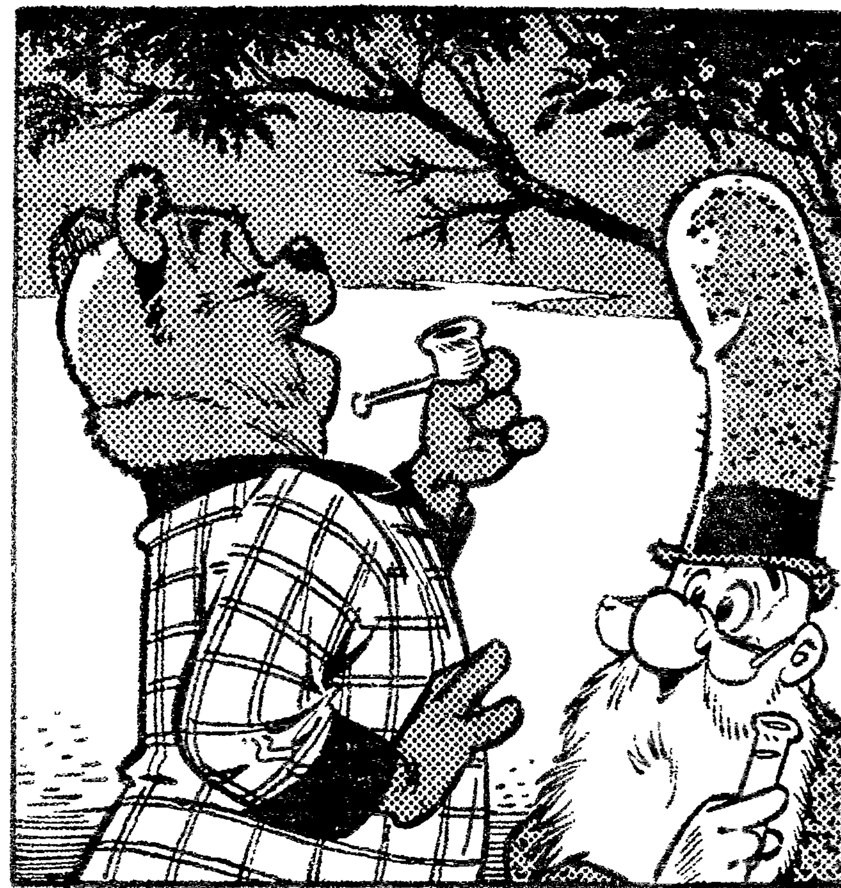
„J-jawel, meneer Steinhacker", stamelde de secretaris onthutst. „Onmiddellijk! Ik zal meteen..."

„Jij zult niks!", snauwde de magnaat. „Jij hebt van gezonde slijtage een puinpoeier-crisis gemaakt. Je hebt alles uit de hand laten lopen, zodat ik nu bedreigd word door een ragfijn spel op de afvalmarkt! Ik wil weten wat daar gaande is, want anders slaan de zenuwen me naar binnen. Ik ga er alleen op af. Alléén, Steenbreek!"

Met deze woorden spoedde de overspannen cementvorst zich het vertrek uit, maar voordat hij de gang betrad, wendde hij zich nog een keer om.

„En ik ben geen meneer!", riep hij op de drempel. „Nog niet!".

7016. De regen had plaats gemaakt voor stil weer, waarin de bladeren dromerig van de takken dwarrelden en de herfstnevel kil om de heuvels trok. Heer Bommel had wat door de omgeving gewandeld en toen hij tegen het vallen van de avond huiswaarts keerde, kwam hij professor Prlwytzkofsky tegen. De geleerde naderde met een vastberaden uitdrukking op het gelaat, terwijl hij een reageerbuisje voor zich uit droeg.

„Wat hebt U daar?", vroeg heer Ollie belangstellend.

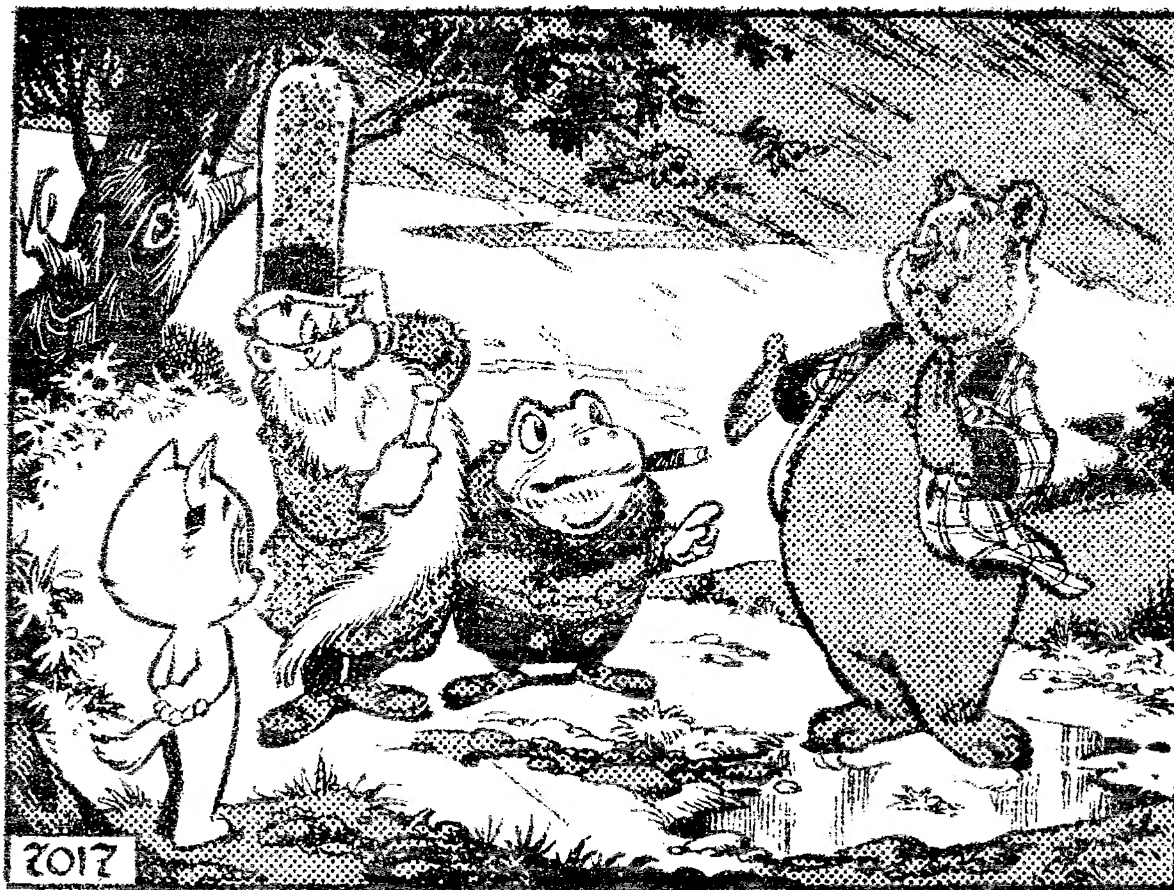
„Dit", sprak de hoogleraar, stilstaande, „is ener mutatie van der Prlwytzkofsky-memel. Mijn assistent heeft hem ontdekt in der riviereswater, waar hij zich voedert met afvallingsstoffen. Der Alexander sloeg voor hem Pieps-made te noemen, en dat was mij teweder, zodat ik een verzwijgen gebood. Ener begrijpelijker zwakheid, die mij echter niet in der rust liet. Deshalve ga ik thans naar der stad om der behoorde te informeren."

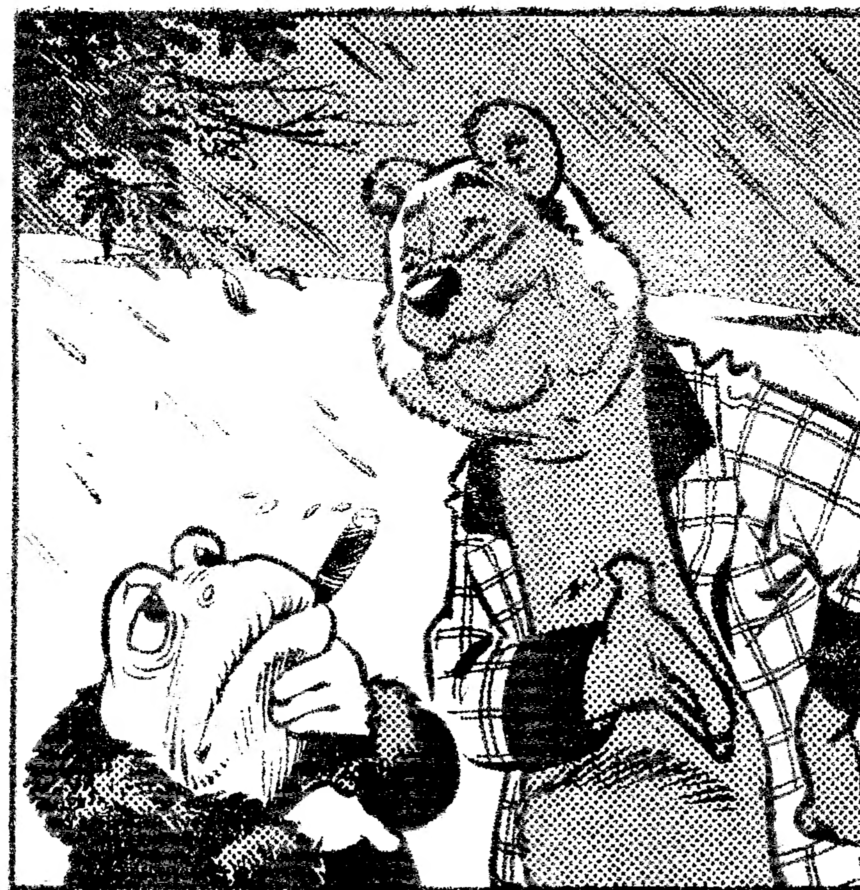
Heer Bommel verwerkte het gehoorde met enige moeite en toen barstte hij in een gulle lach uit.

„U bedoelt natuurlijk de slijtmijt!", riep hij. „Wat u daar hebt is geen Pieps-made. Haha! U zult de Bommel-memel bedoelen. Door mijn toedoen is dat insect in het water in leven gebleven, ziet u? Een goed werk, al zeg ik het zelf, want daardoor is eindelijk een halt toegeroepen aan de vervuiling!"

De geleerde luisterde met open mond, doch voordat hij iets had kunnen zeggen, werd hij gestoord door Tom Poes, die met Amos Steinhacker door de mist naderde.

„AWS zoekt U!", riep Tom Poes. „Hij wil weten wat u met die vuilnisaandelen gaat doen."

7017. ”Ik moet weten, wat je met de vuilnis gaat doen, OBB”, zei Amos W. Steinhacker, de pas inhoudend. ”Je hebt de aandelen gekregen, daar is niets meer aan te doen. Maar wat zit er achter?”

”Daar zit helemaal niets achter!”, riep heer Bommel uit. ”Ik ga niets met vuilnis doen; stel je voor! Nee, dat is voor Memel Parduin en Maaike Prut, die ik aan voedsel heb kunnen helpen op een plek waar ze geen kwaad kunnen doen. En Tom Poes heeft het drankje in het water gegooid zodat daar nu Bommel-memels in rondzwemmen die de rivier zuiveren, als u begrijpt wat ik bedoel.”

”Bommel-memels”, prevelde de professor, droevig in zijn glaasje starend. En de betonkoning drong aan: ”Maar wat ben je van plan? Wat zitten daar voor zaken in?”

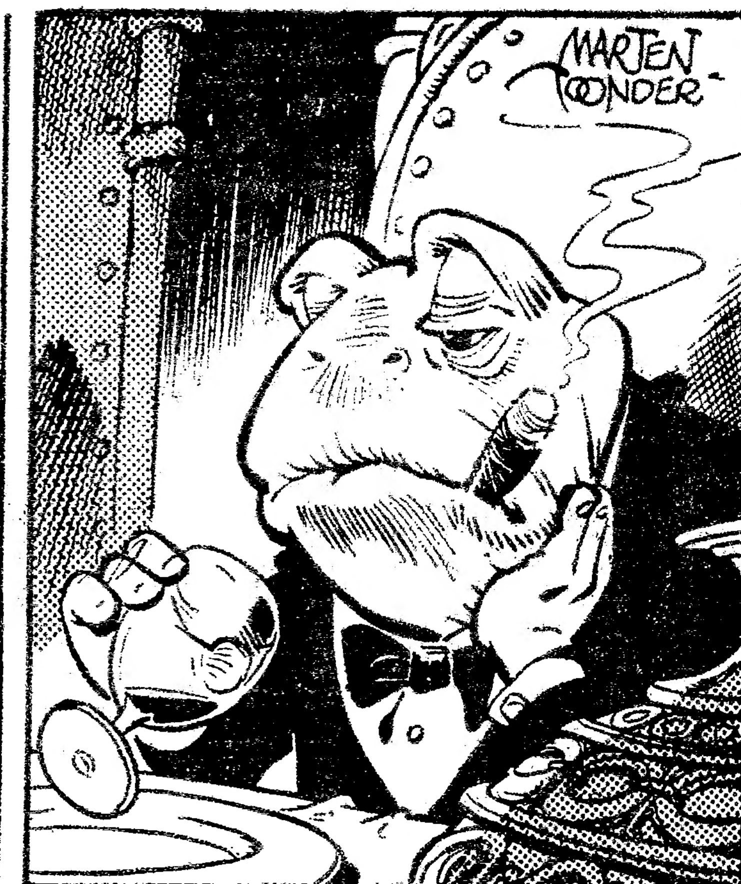
”Helemaal geen zaken”, sprak heer Ollie fier. ”Geld speelt geen rol, dat moest u weten. Belangeloosheid is de plicht van een heer, wat jij Tom Poes?”

Hm”, zei die, en heer Bommel hernam haastig: ”Ik weet wat. Als jullie nu allemaal meegaan naar Bommelstein maken we er een prettige avond van, met een voedzame maaltijd en zo. AWS hier heeft dat trouwens nog van mij tegoed, hoewel ik hem er niet uit zal laten gooien, want dat doet een heer niet.”

Iedereen nam de uitnodiging graag aan, en zo kwam het, dat Joost even later zijn meester met drie bezoekers zag naderen.

”Dat ziet er uit alsof het ernst is, als ik me zo mag uitdrukken”, sprak de trouwe knecht tot zichzelf. ”Ik kan beter het eten op gaan zetten en er iets van maken. Het treft, dat de bladeren vallen, want dan heb ik er altijd wel zin in als men mij toestaat.”

7018. Joost had zijn best gedaan op de maaltijd, en naarmate de gangen elkander opvolgden werd de stemming opgewekter. Zelfs de professor vergat zijn neerslachtigheid en tegen het einde hief hij zijn glas op om een dronk op heer Ollie uit te brengen.

"Praw!", zo sprak hij. "Ik sla voor om der nieuwe water-insekt-Prlwytz-Prlwytkofsky-Bommelius te noemen. Het is alles gans onwetenschappelijk en het is mij niet klaar wat geschied is met de memelen. Maar het is zeer wichtig, dat der vervuileringsvraagstuk opgelost geworden is. Prosit, mijnheer Boml!"

"Het is altijd prettig om anderen te kunnen helpen", zei heer Ollie bescheiden. "En we moeten niet vergeten, dat Tom Poes er een belangrijke rol in gespeeld heeft. Hij heeft gedaan, wat ik zelf had kunnen doen, als u begrijpt, wat ik bedoel. Laten we liever drinken op de gezondheid van de slijtmijt."

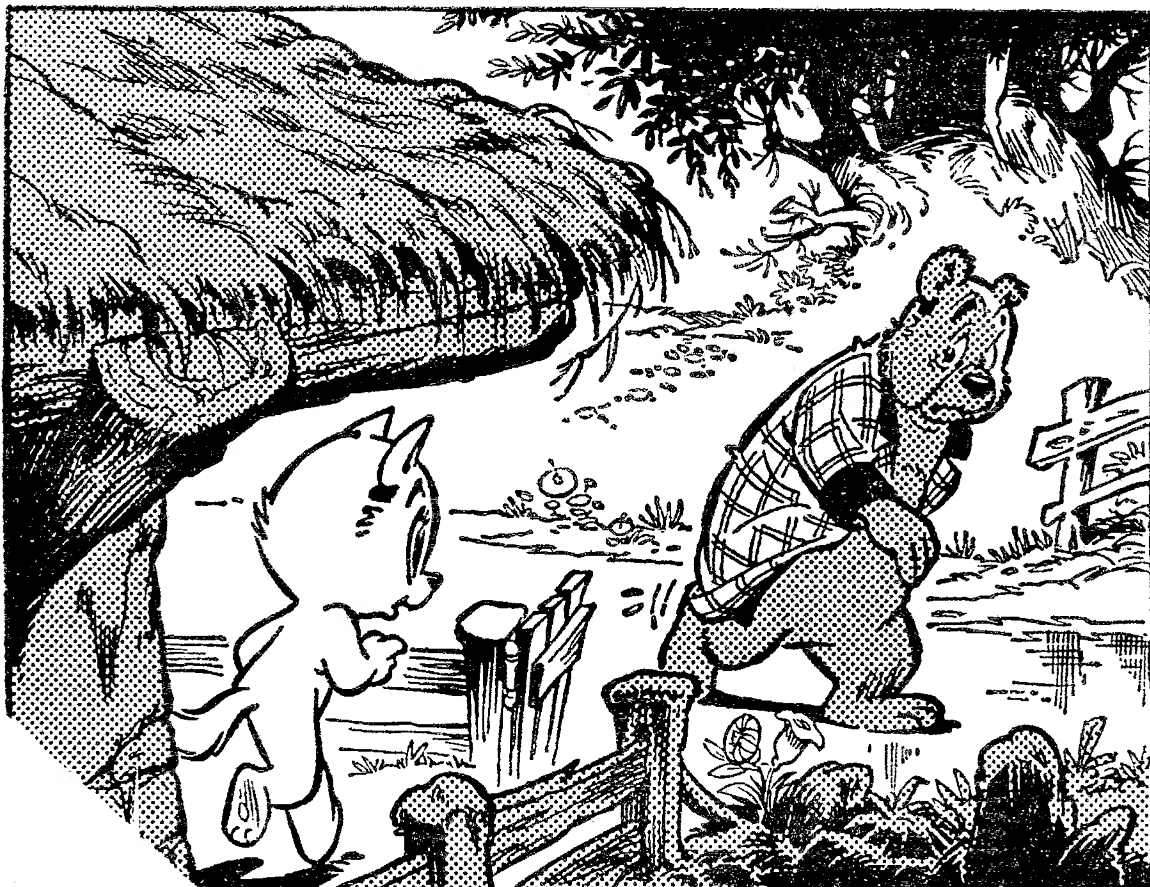
Zo gebeurde het, en het werd verder een heel gezellige avond. Alleen de heer Steinhacker verviel zo nu en dan in diepe gedachten.

"Het is niet te begrijpen". kon men hem in zijn lege glas horen mompelen. "Er zitten helemaal geen zaken in die manipulatie met de vuilnisaandelen! Belangeloosheid... Anderen helpen... Hoe is het mogelijk? Ach, geld maakt niet gelukkig. Ik moet daar in voorkomend geval toch eens aan denken..."

EINDE VAN DIT VERHAAL

701030

Tom Poes en Heer Bommel met vakantie

Na hun natte belevenissen van de laatste weken, zie het gisteren beëindigde verhaal Heer Bommel en de Blijdschapper, hebben Heer Bommel en Tom Poes besloten zich voorlopig terug te trekken naar drogere oorden. Zij zullen daar — strikt incognito — blijven tot 4 augustus a.s. Een vakantie van een kleine maand is wel het minst waar een heer van stand recht op heeft. Vanaf 4 augustus zullen Heer Ollie en Tom Poes weer verslag laten doen van hun wedervaren.

700708

TOM POES en de Slijtmijt